n:

Hi

Alte cărţi de acelaşi autor:
Desiring God: Meditations of a Christian Hedonist (Multnomah Press) *The Justification of God: An Exegetical and Theological Study of Romans 9:1-23 Love Your Enemies: fesus' Love Command in the Synoptic Gospels and Early Christian Paraenesis The Pleasures of God: Meditations on God's Delight in Being God* (Multnomah Press) *The Supremacy of God in Preaching What's the Dijference? Manhood and Womanhood Defined According to the Bible* (Crossway Books) *Recovering Biblical Manhood and Womanhood: A Response to Evangelical Feminism* (edited with Wayne Grudem, Crossway Books)

SA SE BUCURE

Supremaţia lui Dumnezeu in misiune

JOHN PIPER

Editura Cartea Creştină Oradea, 1998

Dedicată lui Tom Steller, pentru scumpa tovărăşie în închinare, rugăciune şi suferinţă pentru supremaţia lui Dumnezeu

Original published as: LET THE NATIONS BE GLAD!
© 1993 by John Piper
Published by Baker Books
a division of Baker Book House Company
P.O. Box 6287, Grand Rapids, Michigan 49516-6287
Dacă nu există alte precizări, versetele biblice sunt luate din traducerea Cornilescu a Bibliei.
Ediţia în limba română, publicată sub titlul
SĂ *SE BUCURE POPOARELE!*
JOHN PIPER
Copyright obţinut de Editura Cartea Creştină, 1998
str. Cuza-Vodă nr. 85,
3700, Oradea-Bihor, România,
tel. 059/436738, fax 059/436152.
Prima ediţie. Toate drepturile rezervate asupra prezentei ediţii în limba română.
Orice reproducere sau selecţie de texte din această carte este permisă doar cu aprobarea în scris a Editurii Cartea Creştină, Oradea.
Traducerea: Tabita Chiş
Editarea: Cornelia Stoica
Coperta şi tehnoredactarea: Olimpiu Filip
Printed
ISBN 973-9317-09-X

ORADEA, Tel.: 059/437 793, 437 748

Cuprins

Prefaţă.....7
Partea întâi Supremaţia lui Dumnezeu în misiune. *Scopul, puterea şi preţul*
1. Supremaţia lui Dumnezeu în misiune
prin înc±iinare.....13
2. Supremaţia lui Dumnezeu în misiune
prin rugăciune.....49
3. Supremaţia lui Dumnezeu în misiune
prin suferinţă.....85
Partea a doua* Supremaţia lui Dumnezeu în misiune.** ***Necesitatea şi natura sarcinii
4. Supremaţia lui Cristos - obiectivul central conştient al credinţei
mântuitoare.....137
5. Supremaţia lui Dumnezeu printre
„toate neamurile".....199
Concluzii.....261
Postfaţă de Tom Steller.....267

Prefaţă

Am scris această carte în parte din datoria pe care simt că o am faţă de toate popoarele. Apostolul Pa vel nu este singurul care spune: „Eu le sunt dator şi grecilor şi barbarilor, şi celor învăţaţi şi celor neînvăţaţi" (Romani 1:14). Eu le sunt dator şi celor din neamul meu, dar şi celor din alte neamuri; nu pentru că ei mi-ar fi dat ceva ce acum sunt dator să le dau înapoi, ci pentru că Dumnezeu mi-a dat plăcerea deplină de a-L cunoaşte şi de a fi iubit de El prin Fiul Lui Isus Cristos.

Ceea ce face ca un lucru să fie o datorie este că dacă nu-1 plăteşti, îl pierzi. Ţi se ia înapoi casa sau maşina. Şi cu cât este mai scump acel lucru, cu atât mai urgent trebuie plătită datoria. Dacă nu fac tot posibilul ca să le arăt naţiunilor „lumina cunoaşterii" gloriei lui Dumnezeu în prezenţa lui Cristos, prin aceasta eu, de fapt, spun: „Nu este infinit de valoroasă. Nu este absolut necesară pentru viaţa veşnică. Nu este suficient de mare pentru a satisface cele mai adânci nevoi ale fiecărui popor de pe pământ. Iar frumuseţea ei nu m-a eliberat ca să pot fi om pentru alţii." Dacă afirm acest lucru, atunci nu mai cred în „valoarea inestimabilă a cunoaşterii lui Isus Cristos, Domnul

SA £>b bUUUKt PUPUAKbLt!

meu". Şi dacă nu cred, pierd totul. De aceea, sunt un datornic; pentru că prefer să pierd orice sau pe oricine de pe pământ, decât să-L pierd pe Cristos.

Dar datoria aceasta nu este împovărătoare. Ea pretinde să trăieşti în lumină şi să cânţi în noapte. „Te voi lăuda printre popoare, Doamne! Te voi cânta printre neamuri" (Psalmul 57:9). Nu este greu să trăieşti în dragostea lui Dumnezeu şi să cânţi gloria Lui printre naţiuni. S-ar putea să fie periculos sau să ne coste viaţa, dar nu ne va costa bucuria. S-ar putea să pierdem lumea întreagă, dar nu-L vom pierde pe Cristos.

Astfel, ea este o datorie faţă de naţiuni de care mă achit cu bucurie. Dacă această carte va inspira misionari care să meargă şi să-L slăvească pe Dumnezeu printre naţiuni, voi fi bucuros, încredinţarea că viaţa mea are această menire reprezintă unul dintre cele mai importante mijloace prin care Dumnezeu mă ţine în lucrarea pastorală. Nu este uşor să locuieşti într-o metropolă, unde numărul bisericilor depăşeşte numărul misionarilor din lume, şi să lucrezi printre 1,7 miliarde de hinduşi, budişti şi musulmani care nu cred în Cristos. Misionarilor din biserica noastră le-am spus: „Devotamentul vostru are o putere extraordinară în viaţa mea. Plecarea voastră este un mijloc ca eu să rămân. Tăria voastră compensează

slăbiciunile mele. Absenţa voastră dă putere prezenţei mele. Aşa că îi mulţumesc lui Dumnezeu pentru voi. Fie ca Dumnezeu să facă reciprocitatea motivaţiei noastre tot mai eficientă în anii care vin."
Dar cartea nu este destinată doar misionarilor, ci şi pastorilor care (ca mine) doresc să lege eforturile lor locale, fragile şi de moment cu scopurile invincibile, eterne şi globale ale lui Dumnezeu. Ea este, de asemenea, destinată laicilor care doresc o motivaţie mai puternică de a fi creştini decât cea pe care o găsesc în statisticile din întreaga lume. Cartea se adresează, de asemenea, celor din clasele de teologie misionară de la semi-narii şi colegii care vor cu adevărat să fie pregătiţi atât teologic, cât şi antropologic, metodologic şi tehnologic. Ea este destinată

liderilor care au nevoie ca mucul pâlpâind al vocaţiei lor să se aprindă din nou într-o flacără care să ardă pentru obiectivul central al *Supremaţiei lui Dumnezeu în misiune.*
îi mulţumesc lui Carol Steinbach (din nou!) pentru sugestiile editoriale bune şi pentru indexul de texte şi de persoane, însemnările încurajatoare de pe marginea textului m-au ajutat foarte mult. îi mulţumesc Măriei denBoer de la editura Baker pentru îndrumările şi urmărirea cărţii de-a lungul întregului proces de publicare. îi mulţumesc soţiei mele Noe'l, care a citit cartea de două ori cu meticulozitate şi şi-a asumat singură munca de părinte în toată luna mai. Tu ai spus „da" fiecărui vis al meu. îi mulţumesc Bisericii Baptiste Betleem care a avut înţelegerea de a-mi acorda concediu pentru a putea termina de scris cartea şi pentru efortul ei susţinut de a păşi pe urmele lui Dumnezeu în misiune.
Şi, în sfârşit, vreau să-i adresez un cuvânt şi lui Tom Steller, colaboratorul meu timp de 13 ani. Dumnezeu ne-a unit profund sufletele. Devotamentul tău în închinare înaintea lui Dumnezeu m-a încurajat în momentele de ezitare. Focul rugăciunii tale a însufleţit lumânarea mea pâlpâindă. Răbdarea ta în suferinţă mi-a adus tărie în slăbiciune. „Să nu datoraţi nimănui nimic, ci să vă iubiţi unul pe altul", spune apostolul. Aşa că îţi voi rămâne bucuros dator atâta timp cât vom trăi - pentru ca popoarele să se bucure de gloria lui Dumnezeu.

Supremaţia lui Dumnezeu în misiune

Scopul, puterea şi preţul misiunii

1

Supremaţia lui Dumnezeu în misiune prin închinare

Scopul ultim al Bisericii nu este misiunea, ci închinarea. Misiunea există pentru că lipseşte închinarea. Ţelul Bisericii este închinarea şi nu misiunea, pentru că ţelul este Dumnezeu şi nu omul. Când acest veac se va sfârşi, când milioanele fără număr de oameni răscumpăraţi vor cădea cu faţa la pământ înaintea tronului divin, misiunea nu va mai exista. Ea este doar o necesitate temporară, pe când închinarea rămâne veşnic.
Aşadar închinarea este mobilul, energia şi ţelul misiunii: este ţelul misiunii pentru că prin misiune noi dorim să ajutăm naţiunile să ajungă să se desfăteze în prezenţa gloriei lui Dumnezeu. Scopul misiunii este ca popoarele să se bucure de măreţia lui Dumnezeu. „Domnul împărăteşte: *să se veselească* pământul şi *să se bucure* ostroavele cele multe" (Psalmul 97:1). „Te laudă popoarele, Dumnezeule, toate popoarele Te laudă. *Se bucură* Neamurile şi *se veselesc;* căci Tu judeci popoarele cu nepărtinire şi povăţuieşti Neamurile pe pământ" (Psalmul 67:3-4).
închinarea este şi sursa energiei misiunii. Pasiunea pentru Dumnezeu în închinare precede prezentarea Lui în predicare.

Nu poţi elogia ceea ce nu preţuieşti. Misionarii care nu pot spune din inimă: *„Mă bucur* de Domnul... *Voi face din Tine bucuria şi veselia Mea,* voi cânta Numele Tău, Dumnezeule Preaînalt..." nu vor putea niciodată exclama: *„Să se bucure* popoarele!" (Psalmul 104:34; 9:2). Misiunea începe şi se sfârşeşte în închinare.

Dacă urmărim binele omului sau sentimentele inimii şi priorităţile Bisericii mai presus de *gloria lui Dumnezeu, omul* nu va fi bine slujit şi *Dumnezeu* nu va fi onorat cum se cuvine. Nu pledez pentru o diminuare a rolului misiunii, ci pentru înălţarea lui Dumnezeu. Când torţa închinării arde hrănindu-se din focul adevăratei preţuiri a valorii lui Dumnezeu, lumina misiunii va străluci până la cele mai îndepărtate popoare de pe pământ. Iar eu tânjesc după acea zi!

Acolo unde pasiunea pentru Dumnezeu este slabă, acolo şi zelul pentru misiune va fi scăzut. Bisericile care nu se concentrează asupra înălţării maiestăţii şi frumuseţii lui Dumnezeu, cu greu vor stârni dorinţa fierbinte de a declara *gloria Lui* printre naţiuni (Psalmul 96:3). Chiar şi cei din afară simt discrepanţa dintre îndrăzneala pretenţiilor noastre în privinţa misionarii naţiunilor şi slaba noastră angajare înaintea lui Dumnezeu.

Acuzaţia lui Albert Einstein

De exemplu, Charles Misner, un savant specialist în teoria relativităţii generale, a exprimat scepticismul lui Albert Einstein faţă de Biserică în următoarele cuvinte, care ar trebui să ne trezească la închinare din superficialitatea experienţei noastre cu Dumnezeu:

Ordinea Universului... este magnifică şi nu trebuie privită cu uşurinţă. De fapt, cred că acesta este motivul pentru care Einstein a avut atât de puţin de-a face cu religia organizată, deşi, pe de altă parte, mă uimeşte faptul că a fost în realitate un om profund religios. *Probabil că s-a uitat la ceea ce au spus predicatorii despre Dumnezeu şi a simţit că aceştia huleau. El a*

văzut mult mai multă măreţie decât şi-au imaginat aceştia vreodată; de fapt ei nu vorbeau despre realitate aşa cum este ea. Părerea mea este că el a simţit, pur şi simplu, că religia peste care a dat nu avea respectul cuvenit... pentru Creatorul Universului.[1]

Acuzaţia de blasfemie a fost pronunţată. Acum trebuie să respingem acuzaţia că la serviciile noastre de închinare nu răzbate adevărata identitate a lui Dumnezeu, că El este diminuat într-un mod lipsit de înţelepciune. Pentru cei care sunt copleşiţi de măreţia de nedescris a lucrării lui Dumnezeu, ca să nu mai menţionăm infinita grandoare a Celui care a realizat-o, hrana constantă de duminică dimineaţa, care constă în sfaturi practice de genul „cum să...", liniştirea psihologică, terapia relaţională şi planificarea abilă, pare în mod dramatic desprinsă de Realitate: de Dumnezeul măreţiei copleşitoare.

Este posibil să te îndepărtezi de Dumnezeu în încercarea ta de a-L sluji. Ca şi Marta, noi neglijăm lucrul indispensabil, şi curând după aceea începem să-L prezentăm pe Dumnezeu ca fiind o persoană ocupată şi capricioasă. A. W. Tozer ne avertizează în această privinţă: „în general noi îl prezentăm pe Dumnezeu ca pe un Tată ocupat, agitat, oarecum frustrat şi grăbit să caute ajutor pentru împlinirea planului Său generos de a aduce lumii pace şi salvare. Din nefericire, prea multe apeluri misionare sunt întemeiate pe această frustrare închipuită a Dumnezeului celui Atotputernic."[2]

Oamenii de ştiinţă ştiu că viteza luminii este de 5,87 trilioane de mile pe an. Ei mai ştiu că galaxia din care face parte sistemul nostru solar are un diametru de 100.000 de ani lumină, aproximativ 587.000 de trilioane de mile. Ea este una dintre milioanele de asemenea galaxii aflate în raza optică a celor mai puternice telescoape ale noastre. în galaxia noastră

1. Citat din *First Things,* decembrie, 1991, nr. 18, pag. 63 (sublinierile îmi aparţin).
2. Citat din Tom Wells, *A Vision for Missions,* Carlisle, Pennsylvania, Banner of Truth Trust, 1985, pag. 35.

există aproximativ 100 de miliarde de stele. Soarele, fiind una dintre ele, este o stea modestă, care are o temperatură de 6.000°C la suprafaţă şi se deplasează pe orbită cu o viteză de 155 mile/sec, aceasta însemnând că va avea nevoie de 200 de milioane de ani ca să parcurgă în întregime o mişcare de revoluţie în jurul galaxiei.
Oamenii de ştiinţă ştiu aceste lucruri şi ele îi fac să se înfioare. Ei zic: „Dacă, aşa cum spun creştinii, există un Dumnezeu personal care a dat fiinţă acestui Univers prin Cuvântul Lui, atunci trebuie să fim pătrunşi de respect şi reverenţă, de uimire şi groază când vorbim despre El şi când ne închinăm Lui."
Noi care credem Biblia ştim aceasta chiar mai bine decât savanţii, pentru că am auzit ceva şi mai măreţ:
„Cu cine Mă veţi asemăna ca să fiu deopotrivă cu el?" zice Domnul cel Sfânt. „Ridicaţi-vă ochii în sus şi priviţi! Cine a făcut aceste lucruri ? Cine a făcut să meargă după număr, în şir, oştirea lor ? El le cheamă pe toate pe nume; aşa de mare e puterea Lui că una nu lipseşte" (Isaia 40:25-26).
Fiecare dintre miliardele de stele ale Universului este acolo din porunca clară a lui Dumnezeu. El le cunoaşte numărul; şi lucrul cel mai uimitor dintre toate este că El le cunoaşte pe nume. Ele îndeplinesc poruncile Lui ca nişte agenţi personali. Atunci când simţim greutatea măreţiei Lui în cerurile create de El, am atins doar poala hainei Lui. „Şi acestea sunt doar marginile căilor Sale şi numai adierea lor uşoară ajunge până la noi" (Iov 26:14). De aceea noi strigăm: „Înalţă-Te *peste* ceruri, Dumnezeule" (Psalmul 57:5). Dumnezeu este realitatea absolută cu care trebuie să se împace tot ce există în Univers. Toate depind numai de voia Lui.
Compararea tuturor celorlalte realităţi cu El este asemenea comparării stropului de ploaie cu oceanul, a muşuroiului cu Muntele Everest. A-L ignora sau a-L înjosi este un lucru lipsit de inteligenţă şi o adevărată nebunie. Cum poate fi cineva trimisul acestui Dumnezeu măreţ,

dacă nu s-a cutremurat mai întâi înaintea Lui cu o uimire plină de bucurie?

Cea de-a doua mare activitate în lume

Problema cea mai importantă în misiune este ca Dumnezeu să Se afle în centrul vieţii bisericii. Acolo unde oamenii nu sunt copleşiţi de măreţia lui Dumnezeu, cum ar putea fi ei trimişi cu răsunătorul mesaj: „Căci Domnul este *mare şi foarte vrednic* de laudă. El este mai de temut decât toţi dumnezeii" (Psalmul 96:4)? Dumnezeu, şi nu misiunea, este Cel dintâi şi Cel de pe urmă, şi acestea nu sunt doar vorbe-n vânt. Acest adevăr este sufletul inspiraţiei şi al rezistenţei misionare. William Carey, părintele misiunii moderne, care a părăsit Anglia în 1793 şi a navigat spre India, s-a exprimat astfel:

Când am plecat din Anglia, speranţa mea în convertirea Indiei era foarte puternică, dar, în faja atâtor obstacole, speranţa aceasta ar fi murit dacă n-ar fi fost susţinută de Dumnezeu. Ei bine, îl am pe Dumnezeu şi Cuvântul Lui este adevărat. Deşi superstiţiile păgâne erau de o mie de ori mai puternice decât sunt acum şi exemplul europenilor de o mie de ori mai rău, deşi am fost părăsit de toţi şi persecutat de toţi, totuşi credinţa mea înrădăcinată în Cuvântul ferm s-a ridicat deasupra tuturor piedicilor şi a biruit orice încercare. Cauza lui Dumnezeu va triumfa.[3]

Carey şi mii de oameni ca el au fost mişcaţi de viziunea unui Dumnezeu măreţ şi triumfător. Prima dată trebuie să existe această viziune. Savurarea ei în închinare precede răspândirea ei în misiune. întreaga istorie se îndreaptă spre un ţel măreţ - închinarea înflăcărată a tuturor naţiunilor de pe pământ înaintea lui Dumnezeu şi a Fiului Său. Nu misiunea este scopul, ci ea este doar mijlocul şi, tocmai de aceea, ea este cea de-a doua mare activitate omenească din lume.

3. Citat de Iain Murray în *The Puritan Hope,* Edinburgh, The Banner of Truth Trust, 1971, pag. 140.

Pasiunea lui Dumnezeu pentru Sine este temelia pasiunii noastre pentru

Dumnezeu

Unul dintre lucrurile pe care Dumnezeu îl foloseşte pentru ca acest adevăr să pună stăpânire asupra unei persoane sau a unei biserici este înţelegerea plină de uimire a faptului că acest adevăr este valabil şi pentru Dumnezeu însuşi. Scopul final *al lui Dumnezeu* nu este misiunea, ci închinarea. Atunci când acest adevăr pătrunde în inima omului, totul se schimbă. Deseori lumea se întoarce cu susul în jos şi totul arată diferit, inclusiv lucrarea de misiune.

*Temelia ultimă a pasiunii noastre de a-L vedea pe Dumnezeu glorificat este propria Sa pasiune de a fi glorificat. Dumnezeu este central şi suprem în însăşi dragostea Lui. Nu există nici un rival la supremaţia gloriei lui Dumnezeu în propria Lui inimă. Dumnezeu nu este un idolatru. El nu calcă prima şi cea mai mare poruncă. Cu toată inima, cu tot sufletul, cu toată puterea şi mintea Lui, El îşi găseşte plăcerea în gloria multiplelor Lui perfecţiuni.[4] Cea mai pasionată inimă pentru Dumnezeu din întregul Univers este însăşi inima Lui.

Acest adevăr pecetluieşte mai mult decât oricare altul convingerea că închinarea este sursa de alimentare şi scopul misiunii. Cel mai profund motiv pentru care pasiunea noastră pentru Dumnezeu ar trebui să dea *energie* şi să alimenteze misiunea este acela că pasiunea lui Dumnezeu pentru Sine alimentează misiunea. Misiunea este prisosul plăcerii noastre în Dumnezeu pentru că misiunea este prisosul plăcerii lui Dumnezeu de a fi Dumnezeu. Şi cel mai profund motiv pentru care închinarea este *scopul* misiunii este acela că închinarea este scopul lui Dumnezeu. în acest sens, ne sprijinim pe cuvintele biblice cu privire la faptul că Dumnezeu urmăreşte neîncetat să

4. Am încercat să dezvălui acest adevăr minunat despre desfătarea Tatălui în Sine însuşi, adică în Fiul Său, în *The Pleasures of God: Meditations on God's Delight in Being God,* Portland, Multnomah Press, 1991, capitolul întâi, „The Pleasure of God in His Son".

fie glorificat printre naţiuni: „Lăudaţi pe Domnul toate naţiunile, lăudaţi-L toate popoarele" (Psalmul 117:1). Dacă acesta este scopul lui Dumnezeu, el trebuie să fie şi al nostru. ■

Scopul suprem al lui Dumnezeu este să-L glorifice pe Dumnezeu şi să Se desf ăteze în Sine pentru totdeauna

Toţi anii mei de predicare şi de învăţare despre supremaţia lui Dumnezeu în inima Sa au dovedit că acest adevăr izbeşte pe cei mai mulţi oameni asemenea unui camion încărcat cu un soi necunoscut de fructe. Dacă supravieţuiesc impactului, ei descoperă că este cel mai delicios fruct de pe planetă. Uneori, am dezvăluit acest adevăr cu argumente elaborate.[5]

Voi da aici doar o privire de ansamblu a bazelor biblice. Ceea ce pretind eu este că răspunsul la prima întrebare a Catehismului de la Westminster este acelaşi, fie că întrebarea se referă la Dumnezeu, fie că ea se referă la om. întrebare: „Care este scopul suprem al omului?" Răspuns: „Scopul suprem al omului este să-L glorifice pe Dumnezeu şi să se desfăteze în El pentru totdeauna." întrebare: „Care este scopul suprem al lui Dumnezeu?" Răspuns: „Scopul suprem al lui Dumnezeu este să-L glorifice pe Dumnezeu şi să Se desfăteze în Sine pentru totdeauna."

Un alt fel de a spune acest lucru este, pur şi simplu, că Dumnezeu este drept. Opusul dreptăţii este să preţuieşti şi să te bucuri de ce nu este cu adevărat valoros sau vrednic de aceasta. De aceea în Romani 1:18 oamenii sunt numiţi nedrepţi. Ei resping adevărul valorii lui Dumnezeu şi îl înlocuiesc pe Dumnezeu cu lucruri create. Astfel îl înjosesc pe Dumnezeu şi îi discreditează valoarea. Dreptatea este opusul acesteia. Ea presupune recunoaşterea adevăratei valori ca atare, preţuirea ei şi plăcerea de a te bucura de ea proporţional cu valoarea ei reală.

5. Vezi mai ales: „Appendix One: The Goal of God in Redemptive History", în *Desiring God: Meditations of a Christinn Hedonist,* Portland, Multnomah Press, 1986, pag. 227-238, precum şi întreaga carte *The Pleasures of God.*

în 2 Tesaloniceni 2:10 cei nedrepţi pier pentru că refuză să *iubească* adevărul. Astfel, cei

drepţi sunt cei care *iubesc* adevărul. Dreptatea înseamnă a recunoaşte, a primi, a iubi şi a susţine ceea ce are valoare reală.
Dumnezeu este drept. Aceasta înseamnă că El recunoaşte, primeşte, iubeşte şi susţine cu gelozie şi cu energie infinită ceea ce este infinit de valoros, şi anume vrednicia lui Dumnezeu. Pasiunea şi plăcerea dreaptă a lui Dumnezeu este să răspândească şi să susţină gloria Lui infinit de preţioasă. Aceasta nu este o vagă presupunere teologică. Ea decurge în mod inevitabil din zecile de texte biblice care-L prezintă pe Dumnezeu de la creaţie până la sfârşit ca urmărindu-Şi neobosit lauda şi onoarea Lui.
Probabil că nici un text din Biblie nu evidenţiază mai clar şi mai direct pasiunea lui Dumnezeu pentru propria-I glorie ca cel din Isaia 48:9-11, unde Dumnezeu spune:
Din pricina Numelui Meu sunt îndelung răbdător, *pentru slava Mea* mă opresc faţă de tine, ca să nu te nimicesc. Iată că te-am pus în cuptor, dar nu te-am găsit argint, te-am lămurit în cuptorul urgiei. *Din dragoste pentru Mine, din dragoste pentru Mine* vreau să lucrez! *Căci cum ar putea fi hulit Numele Meu? Nu voi da altuia slava Mea.*
Am descoperit că pentru mulţi oameni aceste cuvinte cad ca şase lovituri de ciocan ce izbesc într-o concepţie despre lume ce plasează în centrul preocupărilor sale omul:
Din pricina Numelui *Meu!*
Pentru slava *Mea!*
Din dragoste pentru *Mine!*
Din dragoste pentru *Mine!*
Căci cum ar putea fi hulit Numele *Meu?*
Nu voi da altuia slava *Mea!*
Lucrul asupra căruia insistă acest text este centralitatea lui Dumnezeu în propria-I dragoste. Cea mai pasionată inimă

pentru glorificarea lui Dumnezeu este însăşi inima Lui. Scopul final al lui Dumnezeu este să înalţe şi să manifeste gloria numelui Său.

Texte biblice care indică râvna lui Dumnezeu pentru propria Sa glorie

Dumnezeu Şi-a ales poporul pentru gloria Lui:
în El, Dumnezeu ne-a ales înainte de întemeierea lumii, ca să fim sfinţi şi fără prihană înaintea Lui, după ce în dragostea Lui, ne-a rânduit mai înainte să fim înfiaţi prin Isus Cristos, după buna plăcere a voii Sale, *spre lauda slavei harului Său, pe care ni l-a dat Preaiubitul Lui* (Efeseni 1:4-6; vezi şi v. 12,14).
Dumnezeu ne-a creat pentru gloria Sa:
Adu-Mi fiii din ţările depărtate şi fiicele de la marginea pământului: pe toţi cei ce poartă Numele Meu şi *pe care i-am făcut spre slava Mea* (Isaia 43:6-7).
Dumnezeu l-a chemat pe Israel pentru gloria Sa: Israele, tu eşti robul Meu *în care Mă voi slăvi* (Isaia 49:3).
Căci cum se lipeşte brâul de coapsele unui om aşa îmi lipisem Eu toată casa lui Israel şi toată casa lui Iuda, zice Domnul, *ca să fie poporul Meu, Numele Meu, lauda Mea şi slava Mea* (Ieremia 13:11).
Dumnezeu l-a răscumpărat pe Israel din Egipt pentru gloria Sa: Părinţii noştri în Egipt n-au luat aminte la minunile Tale, nu şi-au adus aminte de mulţimea îndurărilor Tale şi au fost neascultători la Marea Roşie. Dar El i-a scăpat, *din pricina Numelui Lui, ca să-Şi arate puterea* (Psalmul 106:7-8).
Dumnezeu l-a înălţat pe Faraon pentru a-Şi arăta puterea şi pentru a-Şi glorifica numele:
Fiindcă Scriptura zice lui Faraon: „Te-am ridicat înadins, ca să-Mi arăt în tine puterea Mea şi pentru ca Numele Meu să fie vestit în tot pământul" (Romani 9:17).

Dumnezeu 1-a învins pe Faraon la Marea Roşie pentru a-Şi arăta gloria:
Eu voi împietri inima lui Faraon şi-i va urmări, *dar Faraon şi toată oştirea lui vor face să se arate slava Mea* şi egiptenii *vor şti că Eu sunt Domnul...* şi *egiptenii vor şti că. Eu sunt Domnul,* când Faraon, carele şi călăreţii lui *vor face să se arate slava Mea* (Exodul 14:4; vezi şi v. 17,18).

Dumnezeu 1-a cruţat pe Israel în pustie pentru gloria numelui Său:
Dar am avut în vedere Numele Meu ca să nu fie pângărit în ochii Neamurilor în faţa cărora îi scosesem din Egipt (Ezechiel 20:14).
Dumnezeu i-a dat Israelului victorie în Canaan pentru gloria numelui Său:
Este oare pe pământ un singur neam care să fie ca poporul Tău, ca Israel, pe care a venit să-1 răscumpere Dumnezeu, ca să facă din el poporul Lui, *ca să-Şi facă un nume* şi să facă pentru el şi pentru ţara Ta minuni şi semne, izgonind dinaintea poporului Tău, pe care l-ai răscumpărat din Egipt, pe Neamuri şi pe dumnezeii lor? (2 Samuel 7:23).
Dumnezeu nu Şi-a părăsit poporul din cauza gloriei numelui Său:
Nu vă temeţi! Aţi făcut tot răul acesta; dar nu vă abateţi de la Domnul... Domnul nu va părăsi pe poporul Lui, *din pricina Numelui Lui cel mare* (1 Samuel 12:20-22).
Dumnezeu a scăpat Ierusalimul de atac pentru gloria numelui Său:
Căci Eu voi ocroti cetatea aceasta ca s-o mântuiesc, *din pricina Mea* şi din pricina robului Meu David (2 împăraţi 19:34; vezi şi 20:6).
Dumnezeu a întors înapoi Israelul din exil pentru gloria numelui Său:
22

SUPREMAŢIA LUI DUMNEZEU ÎN MISIUNE PRIN ÎNCHINARE
Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Nu din pricina voastră fac aceste lucruri, casa lui Israel, ci *din pricina Numelui Meu cel sfânt... De aceea voi sfinţi Numele Meu cel mare...* şi Neamurile vor cunoaşte că Eu sunt Domnul" (Ezechiel 36:22-23, vezi şi v. 32).
Isus a urmărit gloria Tatălui Său în tot ce a făcut:
Cine vorbeşte de la sine caută slava lui însuşi, *dar cine caută slava Celui ce l-a trimis,* acela este adevărat şi în el nu este strâmbătate (Ioan 7:18).
Isus ne-a spus să facem fapte bune pentru ca Dumnezeu să primească toată gloria:
Tot aşa să lumineze şi lumina voastră înaintea oamenilor, ca ei să vadă faptele voastre bune şi să *slăvească pe Tatăl vostru, care este în ceruri* (Matei 5:16; vezi şi 1 Petru 2:12).
Isus ne-a avertizat că dacă nu căutăm gloria lui Dumnezeu, credinţa este imposibilă:
Cum puteţi crede voi, care umblaţi după slava pe care v-o daţi unii altora, şi *nu căutaţi slava care vine de la singurul Dumnezeul* (Ioan 5:44).
Isus a spus că El răspunde rugăciunilor pentru ca Dumnezeu să fie glorificat:
Şi orice veţi cere în Numele Meu voi face, *pentru ca Tatăl să fie proslăvit* în Fiul (Ioan 14:13).
Isus a îndurat ultimele Sale ceasuri de suferinţă pentru gloria lui Dumnezeu:
„Acum sufletul Meu este tulburat. Şi ce voi zice?... Tată, izbăveşte-Mă din ceasul acesta?... *Dar tocmai pentru aceasta am venit până la ceasul acesta! Tată, proslăveşte Numele Tău!"* Şi din cer s-a auzit un glas care zicea: *„L-am proslăvit şi-L voi mai proslăvi"* (Ioan 12:27-28).
Tată, a sosit ceasul! *Proslăveşte pe Fiul Tău, ca şi Fiul Tău să Te proslăvească pe Tine* (Ioan 17:1; vezi şi 13:31-32).
23
SA SE BUCURE POPOAKfcLt!
Dumnezeu L-a dat pe Fiul Său pentru a-Şi revendica gloria dreptăţii Sale:
Pe El Dumnezeu L-a rânduit mai dinainte să fie prin credinţa în sângele Lui o jertfă de ispăşire, *ca să-Şi arate neprihănirea Lui... pentru ca în vremea de acum să-Şi arate neprihănirea Lui* (Romani 3:25-26).
Dumnezeu ne iartă păcatele de dragul Său:
Eu, Eu îţi şterg fărădelegile, *pentru Mine,* şi nu-Mi voi mai aduce aminte de păcatele tale (Isaia 43:25).
Pentru Numele Tău, Doamne, iartă-mi fărădelegea, căci este mare (Psalmul 25:11).
Isus ne primeşte în părtăşie cu El pentru gloria lui Dumnezeu:
Aşadar, primiţi-vă unii pe alţii cum v-a primit şi pe voi Cristos, *spre slava lui Dumnezeu* (Romani 15:7).
Lucrarea Duhului Sfânt este de a-L glorifica pe Fiul lui Dumnezeu:
El Mă va proslăvi, pentru că va lua din ce este al Meu şi vă va descoperi (Ioan 16:14).
Dumnezeu ne învaţă să facem totul spre gloria Lui:
Deci fie că mâncaţi, fie că beţi, fie că faceţi altceva, să *faceţi totul spre slava lui Dumnezeu* (1 Corinteni 10:31; vezi şi 6:20).
Dumnezeu ne spune să-L slujim în aşa fel încât să-L glorificăm pe El:

Dacă vorbeşte cineva, să vorbească cuvintele lui Dumnezeu. Dacă slujeşte cineva, să slujească după puterea pe care i-o dă Dumnezeu: *pentru ca în toate lucrurile să fie slăvit Dumnezeu, prin Isus Cristos,* a căruia este slava şi puterea în vecii vecilor! Amin. (1 Petru 4:11).
Isus ne va umple de roadele neprihănirii pentru gloria lui Dumnezeu:

Şi Mă rog... să fiţi plini de roadă neprihănirii, prin Isus Cristos, *spre slava şi lauda lui Dumnezeu* (Filipeni 1:11).
Toţi se află sub judecată, pentru că au necinstit gloria lui Dumnezeu:
Şi au înnebunit şi *au schimbat slava Dumnezeului nemuritor într-o icoană* (Romani 1:23).
Căci toţi au păcătuit şi sunt lipsiţi de slava lui Dumnezeu (Romani 3:23).
Irod este lovit cu moartea pentru că nu I-a dat glorie lui Dumnezeu:
îndată l-a lovit un înger al Domnului, *pentru că nu dăduse slavă lui Dumnezeu* (Fapte 12:23).
Isus va reveni pentru gloria lui Dumnezeu:
Ei vor avea ca pedeapsă o pierzare veşnică, de la faţa Domnului şi de la slava puterii Lui, când va veni în ziua aceea, *ca să fie proslăvit în sfinţii Săi şi privit cu uimire în toţi cei ce vor fi crezut (2* Tesaloniceni 1:9-10).
Scopul final a lui Isus pentru noi este ca noi să vedem şi să ne bucurăm de gloria Sa:
Tată, vreau ca acolo unde sunt Eu să fie împreună cu Mine şi aceia pe care Mi i-ai dat Tu, *ca să vadă slava Mea,* slavă pe care Mi-ai dat-o Tu, fiindcă Tu M-ai iubit înainte de întemeierea lumii (Ioan 17:24).
Chiar şi în mânie, scopul lui Dumnezeu este să-Şi facă cunoscută bogăţia gloriei Lui:
Fiindcă voia să-Şi arate mânia şi să-Şi descopere puterea, a suferit cu multă răbdare nişte vase ale mâniei făcute pentru pieire, şi *să-Şi arate bogăţia slavei Lui* faţă de nişte vase ale îndurării pe care le-a pregătit mai dinainte pentru slavă (Romani 9:22-23).
Planul lui Dumnezeu este ca tot pământul să fie plin de cunoaşterea gloriei Lui:

Căci pământul va fi plin *de cunoştinţa slavei Domnului* ca fundul mării de apele care-1 acoperă (Habacuc 2:14).
Tot ce se întâmplă va fi spre gloria lui Dumnezeu:
Din El, prin El şi pentru El sunt toate lucrurile. *A Lui să fie slava în vecii Amin* (Romani 11:36).
în Noul Ierusalim gloria lui Dumnezeu va înlocui lumina soarelui:
Cetatea n-are trebuinţă de soare, nici de lună ca s-o lumineze, *căci o luminează slava lui Dumnezeu,* şi făclia ei este Mielul (Apocalipsa 21:23).
Pasiunea lui Dumnezeu pentru Sine este incontestabilă. Dumnezeu m-a impresionat puternic cu această realitate când am citit pentru prima dată cartea lui Jonathan Edwards, intitulată *The Dissertation Concerning the Endfor Which God Created The World.* El adună motiv peste motiv, verset peste verset din Scriptură pentru a exprima acest adevăr: „Ţelul suprem al lucrărilor lui Dumnezeu, care este exprimat în Scriptură într-un mod atât de variat, este UNUL SINGUR, şi acest *unic* ţel este numit în modul cel mai precis şi cuprinzător: GLORIA LUI DUMNEZEU."[6] Cu alte cuvinte, scopul suprem al lui Dumnezeu este să Se glorifice şi să Se bucure de Sine pentru veşnicie.

Desconsiderarea gloriei lui Dumnezeu şi ororile iadului

Natura inimii omeneşti ignoră centralitatea lui Dumnezeu în Sine însuşi. Omul, prin natura lui, nu are o inimă care să-L glorifice pe Dumnezeu: „Căci toţi au păcătuit şi *sunt lipsiţi de slava lui Dumnezeu"* (Romani 3:23). în slăbiciunea noastră, noi înăbuşim adevărul că Dumnezeu este Domnul nostru şi este cu totul vrednic de iubirea şi credinţa noastră. Prin natura noastră noi schimbăm

6. Jonathan Edwards, *A Dissertation Concerning the End for Which God Created The World, The Works of Jonathan Edwards,* voi. 1, ed. de Sereno Dwight, Edinburgh, Banner of Truth Trust, 1974, pag. 119.

gloria Dumnezeului nemuritor cu nişte imagini palide ale Sale oglindite în creaţie (Romani

1:18,23) şi părăsim izvorul de apă vie săpându-ne puţuri crăpate ce nu pot ţine apa (Ieremia 2:13).
Naţiunile „au mintea întunecată, fiind străine de viaţa lui Dumnezeu, din pricina neştiinţei în care se află în urma împietririi inimii lor" (Efeseni 4:18). Prin natura noastră am fost toţi morţi în fărădelege şi păcat şi îl urmam pe stăpânul de sclavi, Satan, de aceea am fost copii ai mâniei (Efeseni 2:1-3). Sfârşitul nostru era „pedeapsa veşnică" (Matei 25:46), „alungarea din prezenţa gloriei Domnului" (2 Tesaloniceni 1:9) şi suferinţa fără de sfârşit în „cea de-a doua moarte, care este iazul de foc" (Apocalipsa 14:11; 20:10; 21:18)7
Chinurile iadului sunt menite să slujească drept o demonstraţie vie a valorii infinite a gloriei lui Dumnezeu. Asigurarea biblică cu privire la justeţea iadului este o mărturie clară că a nu-L glorifica pe Dumnezeu este un păcat infinit. Toţi am greşit. Toate naţiunile au păcătuit. De aceea, greutatea vinei nemăsurate atârnă deasupra fiecărui om pentru că toţi am păcătuit nepreţuind gloria lui Dumnezeu. Viziunea biblică ni-L prezintă pe Dumnezeu ca fiind extrem de dedicat şi având pasiunea infinită de a-Şi susţine şi a-Şi manifesta gloria numelui Său; iar viziunea biblică despre omul fără har este că el înăbuşă acest adevăr şi prin natura sa găseşte mai multă bucurie în pro-pria-i glorie decât în gloria lui Dumnezeu. Dumnezeu există ca să fie proslăvit, dar omul se închină lucrării mâinilor lui. Aceste două aspecte ale realităţii au creat nevoia critică de misiune; însăşi centralitatea lui Dumnezeu în Sine însuşi, care provoacă criza, aduce şi soluţia.

Cum poate fi preamărirea de sine numită dragoste?

De mai bine de 20 de ani încerc să le prezint creştinilor din diferite locuri acest adevăr biblic central al pasiunii lui

7. în sprijinul realităţii chinurilor eterne ale iadului pentru cei care resping adevărul lui Dumnezeu, vezi capitolul 4, pag. 144-153.

Dumnezeu pentru gloria Sa. Obiecţia majoră a fost şi este că acest fapt pare să-L facă pe Dumnezeu lipsit de dragoste. Inima miloasă, bună şi iubitoare a lui Dumnezeu parcă se topeşte în pasiunea unui „eu" arogant. Nu spune Biblia: „Dragostea nu caută folosul său" (1 Corinteni 13:5)? Cum poate atunci Dumnezeu să fie iubitor şi totuşi să-Şi caute propria Sa glorie? Este o întrebare bună. Pentru a răspunde la ea vom vedea cum supremaţia lui Dumnezeu în inima Lui este izvorul milei, al bunătăţii şi al dragostei - ceea ce reprezintă izvorul misiunii.
Sunt două moduri de a vedea armonia dintre pasiunea lui Dumnezeu pentru propria Sa glorie şi afirmaţia lui Pavel: „Dragostea nu caută folosul său." Primul este acela de a sublinia că Pavel nu vrea să spună că *orice* mod de a-ţi căuta folosul este rău. Unele moduri sunt rele, altele nu. Al doilea este a spune că Dumnezeu este unic şi că afirmaţia lui Pavel nu I se aplică Lui aşa cum ni se aplică nouă. Cred că ambele afirmaţii sunt adevărate.

Dragostea îşi caută bucuria în bucuria altora

1. în primul rând, cuvintele „dragostea nu caută folosul său" n-au fost menite de Pavel să condamne toate modalităţile de căutare a folosului propriu. De exemplu, el n-a vrut să spună că dacă-i faci cuiva un bine, în cazul în care acest lucru îţi face plăcere, el încetează să mai reprezinte un act de iubire. Cu alte cuvinte, n-a vrut să spună că a-ţi căuta propria fericire în dragostea pentru alţii este lipsă de iubire. Ştim aceasta pentru că în Fapte 20:35 Pavel le-a spus prezbiterilor bisericii din Efes să-şi *„amintească"* cuvintele Domnului Isus: „Este mai ferice să dai decât să primeşti." Dacă a fi motivat de binecuvântarea dragostei ar fi o lipsă de iubire, Pavel nu le-ar fi spus prezbiterilor să-şi *„amintească"* aceste cuvinte, adică să le păstreze în mintea lor, unde puteau funcţiona ca un stimulent al conştiinţei. Dacă urmărirea propriei binecuvântări prin dăruirea de sine ar anula fapta, Pavel nu ne-ar fi spus să ţinem minte această binecuvântare.

Cei care au meditat foarte adânc la adevăratele motive au înţeles şi au interpretat cu înţelepciune cuvintele lui Pavel din 1 Corinteni 13:5. De exemplu, Jonathan Edwards insistă că în cuvintele „dragostea nu caută folosul său" Pavel nu se opune
faptului că [o persoană] ţine la fericirea lui, ci se opune căutării fericirii acolo unde n-ar trebui, şi totodată limitării şi restrângerii ei. Unii, deşi ţin la fericirea lor, nu se rezumă la aria restrânsă a binelui propriu, sau la binele care se limitează la ei înşişi, ci caută fericirea în binele comun, în ceea ce este bine pentru alţii, sau în binele de a te bucura de alţii şi prin alţii... Astfel, atunci când se spune că *dragostea nu caută folosul său,* noi trebuie să înţelegem aceasta în sensul că ea nu se limitează la binele propriu.[8]
Cu alte cuvinte, Pavel n-a vrut să condamne orice căutare a folosului propriu. El s-a gândit la atitudinea egoistă care îşi găseşte fericirea nu în ajutorul dat altora, ci în folosirea lor sau ignorarea lor în urmărirea interesului personal. El n-a avut în minte atitudinea care îşi *caută* bucuria făcând bine altora. De fapt, el apelează la acest motiv cu două versete mai înainte, unde spune: „Şi chiar dacă mi-aş împărţi toată averea pentru hrana săracilor, chiar dacă mi-aş da trupul să fie ars şi n-aş avea dragoste, *nu-mi foloseşte la nimic"* (1 Corinteni 13:3). El ne spune, de fapt: „Desigur că nu vreţi să nu vă alegeţi cu nimic, nu-i aşa? Ei bine, atunci asiguraţi-vă că iubiţi. Atunci veţi câştiga mult." în fond, el apelează tocmai la motivul pe care unii consideră că îl denunţă. Dar el nu recurge la motive josnice, egoiste şi materialiste. El cere transformarea radicală a inimii care îşi găseşte bucuria *în* actul dragostei şi al întregii bunătăţi ce decurge din ea.
Deci drumul este deschis pentru Dumnezeu spre „a-Şi căuta folosul", rămânând în acelaşi timp iubitor. Dar am spus că există două feluri de a vedea armonia dintre pasiunea lui Dumnezeu pentru propria-I glorie şi afirmaţia lui Pavel:
8. Jonathan Edwards, *Charity and Its Fruits,* Edinburgh, Banner of Truth Trust, 1969, prima ediţie în 1865, pag. 164.

„dragostea nu caută folosul său." Am văzut deja unul, şi anume acela că Pavel nu se opune căutării binelui propriu, dacă acesta este şi binele altora.

Păcatul de a-L imita pe Dumnezeu

2. Celălalt mod de a vedea această armonie este să spunem că Dumnezeu este unic şi că afirmaţia lui Pavel nu I se aplică Lui aşa cum ni se aplică nouă. Acest lucru este adevărat. Unele lucruri ne sunt interzise, dar nu-I sunt interzise şi lui Dumnezeu, pentru că El este Dumnezeu, iar noi nu suntem. Deci motivul pentru care nu trebuie să înălţăm propria noastră glorie, ci gloria lui Dumnezeu este faptul că El e Dumnezeu, iar noi nu suntem. Pentru ca Dumnezeu să fie credincios aceluiaşi principiu, înseamnă că nici El nu va înălţa gloria noastră, ci pe a Lui. Principiul unificator este: înalţă gloria a ceea ce este infinit de glorios. Pentru noi aceasta înseamnă să-L glorificăm pe Dumnezeu; pentru Dumnezeu aceasta înseamnă să Se glorifice pe Sine. Pentru noi înseamnă: *nu căuta* propria ta glorie; pentru Dumnezeu înseamnă: *caută* propria Ta glorie.
Aceasta poate fi ceva foarte subtil. Satan a observat lucrul acesta şi 1-a folosit în grădina Eden. El a venit la Adam şi la Eva ispitindu-i: „în ziua când veţi mânca din el vi se vor deschide ochii şi veţi fi ca Dumnezeu, cunoscând binele şi răul" (Genesa 3:5). Adam şi Eva ar fi trebuit să spună: „Noi suntem deja ca Dumnezeu. Noi am fost creaţi *după chipul Lui"* (Genesa 1:27). Dar, în loc să se opună cu acest adevăr ispitei lui Satan, ei au făcut loc unei greşeli plauzibile spunându-şi: „Dacă suntem creaţi după chipul lui Dumnezeu, atunci nu poate fi rău să vrem să fim ca Dumnezeu. Aşa că sugestia şarpelui că putem fi ca Dumnezeu nu poate fi rea." Şi au mâncat.
Problema e următoarea: *nu* este drept ca fiinţele umane să încerce cu orice chip să fie în toate

ca Dumnezeu. Bunătatea lui Dumnezeu îl îndreptăţeşte să facă anumite lucruri pe care noi nu avem dreptul să le facem. în cazul lui Adam şi al Evei era

dreptul lui Dumnezeu să decidă ce era bine pentru ei sau ce era rău, ce era util sau ce era dăunător. Ei erau limitaţi şi nu aveau înţelepciunea necesară ca să cunoască toţi factorii care trebuie luaţi în considerare pentru a trăi o viaţă fericită. Doar Dumnezeu cunoaşte tot ce trebuie şi tot ce poate fi cunoscut. De aceea oamenii nu pot fi independenţi faţă de Dumnezeu. Judecata independentă cu privire la ceea ce este util şi dăunător este o absurditate şi o rebeliune. Aceasta a fost ispita. Şi aceasta a fost esenţa neascultării lor.
Acest caz vrea să ilustreze pur şi simplu că, deşi suntem creaţi după chipul lui Dumnezeu şi deşi într-un anume sens noi trebuie să îl imităm pe Dumnezeu, adică să urmăm „pilda lui Dumnezeu" (Efeseni 5:1), este greşit să credem că Dumnezeu nu are anumite drepturi pe care noi nu le avem. Un tată doreşte ca odrasla lui să-i imite manierele, politeţea şi integritatea, dar nu doreşte să-i imite autoritatea nici faţă de părinţi, nici faţă de fraţi sau surori.
De aici eu trag concluzia că este drept ca Dumnezeu să facă unele lucruri care nouă ne sunt interzise, iar unul din aceste lucruri este înălţarea propriei Sale glorii. Ar fi nedrept dacă n-ar face-o, pentru că atunci El n-ar preţui ce este infinit de valoros. De fapt El ar fi un idolatru dacă ar estima ca fiind comoara Sa infinită ceva care este mai prejos decât propria Sa glorie.

Dumnezeu Se glorifică cel mai mult în noi când suntem pe deplin mulţumifi şi împliniţi în El

Dar oare faptul că Dumnezeu îşi înalţă gloria înseamnă dragoste din partea Lui? Da, şi există câteva moduri de a înţelege clar acest adevăr. Un prim mod este să meditäm asupra acestei afirmaţii: *Dumnezeu Se glorifică cel mai mult în noi când suntem pe deplin mulţumiţi şi împliniţi în El.* Aceasta este probabil cea mai importantă afirmaţie în teologia mea. Dacă ea este adevărată, atunci devine clar de ce Dumnezeu este iubitor când urmăreşte să-Şi înalţe gloria în viaţa mea; pentru că aceasta ar

însemna că El caută să desăvârşească mulţumirea şi împlinirea mea în El, din moment ce El Se glorifică cel mai mult când eu sunt pe deplin mulţumit şi împlinit în El. De aceea scopul lui Dumnezeu în urmărirea gloriei Lui nu este în dezacord cu bucuria mea şi aceasta înseamnă că nu este o lipsă de bunătate, de milă sau de dragoste din partea lui Dumnezeu ca El să-Şi urmărească gloria. De fapt, înseamnă că pe măsură ce pasiunea lui Dumnezeu pentru propria Sa glorie creşte, creşte şi pasiunea Lui pentru mulţumirea şi împlinirea mea în acea glorie. De aceea centralitatea lui Dumnezeu în Sine se înalţă pe culmi o dată cu dragostea Lui.

Datorie sau plăcere într-un salon de spital?

Pentru a ilustra adevărul că Dumnezeu Se glorifică cel mai mult în noi când suntem mulţumiţi şi împliniţi în El, gândiţi-vă ce-aş putea spune într-o vizită pastorală făcută unui frate din biserica mea aflat într-un salon de spital. Să ne imaginăm că el îşi ridică privirea zâmbind şi spune: „Oh, pastore, ce drăguţ din partea ta că ai venit. Ce încurajare!" Să presupunem că atunci eu ridic mâna, în semn de protest la cuvintele lui, şi spun: „Nici o problemă, aceasta e datoria mea de pastor!" Cu ce-am greşit aici? De ce ne simţim umiliţi de o afirmaţie pastorală atât de nechibzuită? Aceasta *este* datoria mea, şi datoria este un lucru bun, dar de ce provoacă această afirmaţie atâta rău?
Ea face rău pentru că nu-1 onorează pe bolnav. De ce? Pentru că plăcerea oferă mai multă onoare decât datoria. Vizita care nu e făcută din obligaţie îi onorează pe pacienţi. Şi ei simt aceasta. Răspunsul corect al pastorului la salutul pacientului ar trebui să fie: „Este o plăcere pentru mine să fiu aici. Mă bucur că am putut veni." Observaţi paradoxul? Aceste două propoziţii par a arăta că îmi caut binele propriu. Plăcerea este *de partea mea. Mă* bucur că am

putut veni. Şi totuşi, motivul pentru care aceste afirmaţii nu sunt egoiste este că ele dau onoare pacientului, nu pastorului. Când cineva îşi găseşte plăcerea în tine, te simţi

onorat. Când cineva este fericit în preajma ta, te simţi preţios, apreciat, onorat. Este un act de iubire să-i vizitezi pe bolnavi pentru că te bucuri să fii acolo.
Este deci acesta răspunsul la întrebarea: De ce Dumnezeu nu este lipsit de iubire când îşi preamăreşte gloria? Dumnezeu este glorificat tocmai când noi suntem mulţumiţi şi împliniţi în El, când ne găsim plăcerea în prezenţa Lui şi când ne place să fim cu El, când preţuim părtăşia cu El. Aceasta este o descoperire care ne schimbă viaţa pe deplin, ne eliberează atât pe noi în căutarea bucuriei în Dumnezeu, cât şi pe Dumnezeu în urmărirea gloriei Lui în noi, pentru că acestea nu sunt două scopuri diferite. Dumnezeu Se glorifică în noi cel mai mult când noi suntem mulţumiţi şi satisfăcuţi în El pe deplin.

Preamărirea lui Dumnezeu de către Sine însuşi - un indicator spre satisfacţia umană

De aceea atunci când citim sute de texte din Biblie care arată că Dumnezeu îşi proslăveşte cu pasiune gloria, nu le mai percepem ca pe nişte ambiţii ale unui „eu" arogant şi nepăsător, ci le înţelegem ca fiind îndreptăţită preamărire a Celui care este infinit preamărit şi le primim ca pe nişte mărturii ale scopului pe care îl are Dumnezeu pentru satisfacţia noastră cea mai deplină în El. Dumnezeu este absolut unic. El este singura fiinţă din întregul Univers care merită închinare. De aceea, atunci când Se preamăreşte pe Sine, El de fapt îi îndreaptă pe oameni spre adevărata bucurie care dăinuie. „înaintea feţei Tale sunt bucurii nespuse şi desfătări veşnice la dreapta Ta" (Psalmul ' 16:11). Când ne preamărim pe noi înşine, noi îi abatem pe oameni de la ceea ce aduce adevărata bucurie care dăinuie. Deci, ca noi să fim iubitori trebuie să-L slăvim pe Dumnezeu, iar ca Dumnezeu să fie iubitor El trebuie să Se slăvească pe Sine. Dragostea îi ajută pe oameni să ajungă la frumuseţea supremă, la valoarea cea mai înaltă, la satisfacţia deplină, la bucuria veşnică, la răsplata cea mai mare, la prietenia cea mai minunată

şi la închinarea cea mai copleşitoare - dragostea îi ajută pe oameni să ajungă la Dumnezeu. Noi facem acest lucru arătând spre măreţia lui Dumnezeu, iar Dumnezeu o face arătând spre măreţia Sa.

Dumnezeu Se preamăreşte pe Sine în îndurare

Există şi un alt mod de a vedea cum pasiunea lui Dumnezeu pentru propria Sa glorie este plină de iubire. Şi aici legătura dintre supremaţia lui Dumnezeu şi cauza misiunii devine explicită. Ea se găseşte în următoarea afirmaţie: Gloria pe care Dumnezeu urmăreşte să o preamărească este în mod suprem gloria îndurării Lui. Textul-cheie se află în Romani 15:8-9:
Cristos a fost în adevăr un slujitor al tăierii împrejur, ca să dovedească credincioşia lui Dumnezeu şi să întărească făgăduinţele date părinţilor; şi *ca Neamurile să-L slăvească pe Dumnezeu pentru îndurarea Lui.*
Observaţi aici trei adevăruri care se întrepătrund în aceste versete minunate despre misiune.
1. *Râvna pentru gloria lui Dumnezeu motivează misiunea în lume.* Pa vel ne oferă trei motive pentru care Cristos S-a umilit ca slujitor şi a venit în lume în prima mare călătorie misionară din cer pe pământ. în primul rând, Cristos a fost slujitor *„...ca să dovedească credincioşia lui Dumnezeu".* în al doilea rând, El a venit ca „să *întărească făgăduinţele [lui Dumnezeu]",* iar în al treilea rând, a venit pentru *„ca Neamurile să-L slăvească pe Dumnezeu pentru îndurarea Lui".*
Cu alte cuvinte, Cristos a avut misiunea de a-L preamări pe Dumnezeu. El a venit să arate că *Dumnezeu* este credincios. El a venit să arate că *Dumnezeu* îşi ţine promisiunile. De asemenea, a venit să arate că *Dumnezeu* este glorios. Isus a venit în lume *de dragul numelui lui Dumnezeu* - a venit pentru a atesta integritatea *lui Dumnezeu,* pentru a înălţa gloria *lui Dumnezeu.* Din moment ce Dumnezeu Şi-a trimis Fiul să facă toate acestea, este

clar că primul motiv al marii misiuni în rândul naţiunilor nemi-sionate - misiunea lui Isus din cer - a fost râvna lui Dumnezeu pentru gloria Sa. Acesta este primul adevăr care reiese din-Romani 15:8-9: râvna pentru gloria lui Dumnezeu motivează misiunea în lume.
2. Misiunea în lume este motivată de un spirit de slujire şi de o inimă miloasă. Cristos a devenit un *slujitor* pentru ca naţiunile „să-L slăvească pe Dumnezeu pentru *îndurarea* Lui". Cristos a devenit slujitor... şi Cristos a adus îndurare. El a fost un slujitor nu doar prin aceea că S-a umilit pentru a face ceea ce Tatăl dorea ca El să facă cu preţul jertfei de Sine, ci a fost slujitor şi prin aceea că Şi-a trăit viaţa de dragul răspândirii milei şi îndurării printre naţiuni. în viaţa Sa, El a arătat legătura dintre compasiune şi misiune. De exemplu, în Matei 9:36-38:
Când a văzut gloatele, I s-a făcut milă de ele pentru că erau necăjite şi risipite ca nişte oi care n-au păstor. Atunci a zis ucenicilor Săi: „Mare este secerişul, dar puţini sunt lucrătorii! Rugaţi dar pe Domnul secerişului să scoată lucrători la secerişul Lui."
Compasiunea lui Isus s-a manifestat când i-a chemat pe ucenici să se roage pentru mai mulţi misionari. în viaţa lui Isus mila a fost cea care a dus înainte misiunea de la început până la sfârşit; şi nu doar în viaţa Lui, ci şi în moartea Lui. „Ai fost *junghiat* şi ai răscumpărat pentru Dumnezeu cu *sângele* Tău oameni din orice seminţie, de orice limbă, din orice norod şi de orice neam" (Apocalipsa 5:9). Mila a fost însăşi esenţa misiunii lui Isus. Nimeni n-a fost vrednic de misiunea Lui. Totul a fost milă şi slujire. Acesta este cel de-al doilea adevăr care reiese din Romani 15:8-9: Un spirit slujitor şi o inimă plină de compasiune motivează misiunea în lume.
3. *Al treilea adevăr este acela că primele două adevăruri sunt un singur adevăr.* Râvna pentru gloria Lui Dumnezeu şi o inimă

slujitoare şi plină de compasiune pentru popoare sunt una. Aceasta se vede clar în versetul 9: Cristos a venit „pentru ca Neamurile să-L slăvească pe Dumnezeu...". Da, aceasta a fost pasiunea lui Cristos şi ar trebui să fie şi pasiunea noastră: ca popoarele să iubească gloria lui Dumnezeu şi să slăvească gloria lui Dumnezeu. Acest verset continuă, arătând că Cristos a venit ca „Neamurile să-L slăvească pe Dumnezeu *pentru îndurarea Lui".* Motivul îndurării şi motivul gloriei lui Dumnezeu nu sunt diferite, pentru că gloria pe care vrem să o vedem înălţată printre naţiuni este în mod absolut gloria îndurării lui Dumnezeu.
îndurarea este apogeul gloriei lui Dumnezeu, la fel cum revărsarea unei fântâni este apogeul plinătăţii ei. Dumnezeu poate fi îndurător pentru că este plin şi pe deplin atotsuficient în Sine însuşi. El nu are deficienţe, nevoi sau defecte. El Se bazează totalmente pe Sine însuşi cu privire la tot ce este El. El n-a avut niciodată început, nici n-a suferit vreun proces de îmbunătăţire datorită unor influenţe din afara Sa. Gloria atot-suficienţei Sale abundă în libertatea îndurării Sale faţă de naţiuni. De aceea răspândirea îndurării lui Dumnezeu şi gloria lui Dumnezeu sunt unul şi acelaşi adevăr.[9]
O inimă pentru gloria lui Dumnezeu şi o inimă plină de îndurare pentru naţiuni fac ca un misionar să fie asemenea lui Cristos. Acestea trebuie să existe împreună. Dacă nu avem râvnă pentru gloria lui Dumnezeu, mila noastră devine superficială, devine dorinţa de îmbunătăţire umană concentrată asupra omului, fără nici o semnificaţie eternă. Dacă râvna noastră pentru gloria lui Dumnezeu nu se desfătează cu îndurarea Lui, atunci aşa-numitul nostru zel, în ciuda tuturor protestelor lui, nu are nici o legătură cu Dumnezeu şi este ipocrit (vezi şi Matei 9:13).
9. Pentru un studiu mai amănunţit despre cum centralitatea lui Dumnezeu în Sine este temelia îndurării Lui, vezi *The Pleasures ofGod,* pag.107-112.

El face totul spre lauda slavei harului Său
Această îmbinare minunată între pasiunea Lui Dumnezeu de a fi glorificat şi pasiunea lui

Dumnezeu de a fi milos şi îndurător este izbitor de evidentă în primul capitol din Efeseni. Pavel spune de trei ori că Dumnezeu face toată lucrarea de mântuire „pentru lauda slavei Lui". Versetul 6 indică clar că această slavă este „slava *harului* Său". Alegerea, predestinarea, adoptarea, răscumpărarea şi pecetluirea cu Duhul Sfânt, îndeplinirea tuturor lucrurilor după sfatul voii Sale -Dumnezeu face toate acestea pentru a-Şi înălţa lauda spre slava harului Său. în versetele 5-6 apostolul spune: „Ne-a rânduit mai dinainte să fim înfiaţi prin Isus Cristos, după buna plăcere a voii Sale, *spre lauda slavei harului Său."* în versetele 11-12 citim că „în El am fost făcuţi şi moştenitori, fiind rânduiţi mai dinainte după hotărârea Aceluia care face toate după sfatul voii Sale, *ca să slujim de laudă slavei Lui".* în versetele 13-14 citim: „Aţi fost pecetluiţi cu Duhul Sfânt care fusese făgăduit şi care este o arvună a moştenirii noastre, pentru răscumpărarea celor câştigaţi de Dumnezeu *spre lauda slavei Lui."*
Aceasta este tocmai ce am văzut în textul din Romani 15:9. Acolo naţiunile îl glorifică pe Dumnezeu pentru harul Lui. în ambele cazuri Dumnezeu primeşte gloria, iar oamenii primesc bucuria. Deci, cu cât mai pasionat este Dumnezeu pentru gloria Lui, cu atât mai pasionat este El în împlinirea nevoii noastre ca păcătoşi. Harul este unica nădejde a noastră şi a naţiunilor. De aceea, cu cât este El mai plin de râvnă ca harul Lui să fie glorificat, cu atât există mai multă speranţă că misiunea va izbândi.

în concluzie: puterea misiunii este închinarea

Ceea ce am arătat până acum este că supremaţia lui Dumnezeu în inima Lui nu este lipsită de iubire, ci este de fapt izvorul dragostei Sale. Desfătarea deplină a lui Dumnezeu în propriile-I perfecţiuni se revarsă în voia Lui milostivă de a

împărtăşi această desfătare cu naţiunile. Putem reafirma atunci adevărul de mai înainte că închinarea este scopul şi sursa energiei care ne călăuzeşte în misiune, pentru că este sursa de energie şi scopul care-L conduce pe Dumnezeu însuşi în misiune. Misiunea izvorăşte din plinătatea pasiunii lui Dumnezeu pentru Sine şi are ca scop participarea naţiunilor la însăşi pasiunea Lui pentru Sine (vezi Ioan 15:11; 17:13,26; Matei 25:21,23). Puterea lucrării misionare trebuie să-şi aibă sursa în energia şi scopul lui Dumnezeu. Şi aceasta înseamnă a ajunge la închinare.

Un singur Dumnezeu lucrează pentru oamenii care-L aşteaptă, 5

Această viziune remarcabilă asupra lui Dumnezeu ca fiind Cel care „Se înalţă pe Sine însuşi pentru a-Şi arăta îndurarea" (Isaia 30:18 - trad. lit. din engl.) impulsionează lumea misionară în mai multe feluri. Un aspect asupra căruia nu am meditat încă este unicitatea absolută a acestui Dumnezeu printre dumnezeii naţiunilor. Isaia îşi dă seama de aceasta şi spune: „...cum niciodată nu s-a mai pomenit, nici nu s-a auzit vorbindu-se şi cum nici n-a văzut vreodată ochiul aşa ceva: anume un alt dumnezeu afară de Tine să fi făcut asemenea lucruri pentru cei ce se încred în El" (Isaia 64:4). Cu alte cuvinte, Isaia este uimit de faptul că măreţia lui Dumnezeu are efectul paradoxal că El nu are nevoie de oameni care să lucreze pentru Sine, ci că mai degrabă El Se preamăreşte lucrând pentru ei, dacă ei vor renunţa să se mai încreadă în ei înşişi şi se vor încrede în El. Isaia anticipează cuvintele lui Pavel din Fapte 17:25: Dumnezeu „nu este slujit de mâini omeneşti ca şi când ar avea trebuinţă de ceva, El, care dă tuturor viaţa, suflarea şi toate lucrurile". Unicitatea esenţei creştinismului este gloria lui Dumnezeu manifestată în libertatea harului. Dumnezeu este măreţ pentru că El nu are nevoie ca naţiunile să lucreze pentru El, ci El este gata să lucreze pentru ele. „Căci Fiul omului n-a venit să I se slujească, ...ci să-Şi

dea viaţa ca răscumpărare pentru mulţi" (Marcu 10:45). Misiunea nu este un proiect de recrutare a forţelor de muncă pentru Dumnezeu, ci este un proiect de eliberare a oamenilor de sarcinile grele şi de jugul greu al altor dumnezei (Matei 11:28-30).

Isaia spune că un astfel de Dumnezeu nu s-a mai „văzut" şi că nu s-a mai „auzit" despre El nicăieri în lume. „Nu s-a mai pomenit, nici nu s-a auzit vorbindu-se şi nici n-a văzut vreodată ochiul aşa ceva, anume alt dumnezeu în afară de Tine." Ceea ce vede Isaia oriunde se uită este mulţimea dumnezeilor care trebuie *să fie* mai degrabă *slujiţi,* decât să slujească ei înşişi. De exemplu, dumnezeii babilonieni Bel şi Nebo:

Bel se prăbuşeşte, Nebo cade; idolii lor sunt puşi pe vite şi dobitoace; idolii pe care îi purtaţi voi au ajuns o sarcină, o povară pentru vita obosită. Au căzut, s-au prăbuşit împreună, nu pot să scape povara; ei înşişi se duc în robie. Ascultaţi-Mă, casa lui Iacov şi toata rămăşiţa casei lui Israel, voi, pe care v-am luat în spinare de la obârşia voastră: până la bătrâneţea voastră Eu voi fi Acelaşi, până la cărunţelele voastre vă voi sprijini. V-am purtat şi tot vreau să vă mai port, să vă spriji-nesc şi să vă mântuiesc (Isaia 46:1-4, vezi şi Ieremia 10:5).

Diferenţa dintre adevăratul Dumnezeu şi dumnezeii naţiunilor este că adevăratul Dumnezeu poartă de grijă, iar ceilalţi dumnezei au nevoie să li se poarte de grijă. Dumnezeu slujeşte, dar ceilalţi trebuie slujiţi. Dumnezeu îşi glorifică măreţia prin faptul că îşi arată îndurarea. Ei îşi glorifică măreţia ■ adunându-Şi slujitori. Deci viziunea că pasiunea lui Dumnezeu pentru gloria Sa îl face să fie îndurător, impulsionează misiunea, pentru că El este cu totul unic printre toţi dumnezeii.

Cel mai răspândit mesaj din lume

Mai există încă un mod prin care un astfel de Dumnezeu motivează lucrarea misionară. Cerinţa Evangheliei care porneşte dinspre un astfel de Dumnezeu spre naţiuni este o

cerinţă care poate fi comunicată şi realizată, şi anume aceea de a ne bucura şi de a ne veseli în Dumnezeu. „Domnul împărăteşte: să se *veselească* pământul şi să se *bucure* ostroavele cele multe" (Psalmul 97:1). „Te laudă popoarele Dumnezeule, toate popoarele Te laudă. *Se bucură* naţiunile şi *se veselesc"* (Psalmul 67:3-4). „Nenorociţii văd lucrul acesta şi se bucură; voi care căutaţi pe Dumnezeu, *veselă să vă fie inima"* (Psalmul 59:32). „Toţi cei ce Te caută să se *veselească şi să se bucure în Tine.* Cei ce iubesc mântuirea Ta să zică neîncetat: Preamărit să fie Dumnezeu" (Psalmul 70:4)! Ce alt mesaj mai bun ar putea duce misionarii decât acesta: Bucură-te în Dumnezeu! Veseleşte-te în Dumnezeu! Cântă de bucurie în Dumnezeu! Pentru că Dumnezeu este glorificat în voi cel mai mult când voi sunteţi pe deplin împliniţi în El! Lui Dumnezeu îi place să Se înalţe pe Sine arătându-Şi mila faţă de păcătoşi.

Faptul cu adevărat eliberator este că mesajul pe care-1 ducem peste hotare e acela că oamenii de pretutindeni trebuie să urmărească ceea ce este cel mai bine pentru ei. Noi îi chemăm pe oameni la Dumnezeu, şi cei care vin spun: „înaintea feţei Tale sunt bucurii nespuse şi desfătări veşnice în dreapta Ta" (Psalmul 16:11). Dumnezeu Se glorifică pe Sine printre naţiuni prin porunca: „Domnul să-ţi fie desfătarea" (Psalmul 37:4). Prima şi cea mai importantă cerinţă pe care El o are de la oamenii de pretutindeni este ca ei să renunţe să-şi mai caute bucuria în alte lucruri şi să înceapă să o caute doar în El. Un Dumnezeu care nu poate fi slujit este un Dumnezeu care poate fi numai savurat.[10] Marele păcat al lumii nu este că rasa umană nu reuşeşte să lucreze pentru Dumnezeu în aşa fel încât să-I *preamărească* gloria, ci că nu reuşeşte să se desfăteze în Dumnezeu, în aşa fel încât să-I *reflecte* gloria; pentru că gloria

10. Sunt conştient că Biblia abundă în ilustrări despre oameni ai lui Dumnezeu, care-L slujesc pe El. M-am ocupat oarecum în detaliu de felul în care slujirea poate fi concepută biblic, astfel încât să nu-L punem pe Dumnezeu în categoria unui patron, care depinde de salariaţi. Vezi şi *Desiring God: Meditations of a Christian Hedonist,* pag. 138-143.

lui Dumnezeu se reflectă cel mai bine în noi când noi ne desfătăm deplin în El.

Cel mai însufleţitor gând din lume este că scopul inexorabil al lui Dumnezeu de a-Şi manifesta gloria în misiunea Bisericii este de fapt acelaşi cu scopul Lui de a dărui poporului Său desfătare infinită. Gloria unui izvor de munte se concretizează în cât de mulţi oameni (şi

cât de multe popoare) găsesc împlinire şi viaţă în apele care se revarsă din el. De aceea Dumnezeu este hotărât să dăruiască bucurie sfântă celor răscumpăraţi din fiecare seminţie, limbă, popor şi naţiune cu aceeaşi râvnă care îl îndeamnă să-Şi caute gloria în tot ceea ce face. Supremaţia lui Dumnezeu în inima Lui este forţa care dă putere îndurării Sale şi mişcării misionare a Bisericii Lui.

Texte biblice care exprimă supremaţia lui Dumnezeu în misiune

Pe baza celor spuse până acum, putem simţi puterea deplină a acelor texte biblice care subliniază supremaţia lui Dumnezeu în impulsul misionar al Bisericii. Motivele pe care le observăm vor confirma centralitatea lui Dumnezeu în viziunea biblică despre misiune.

Am văzut câteva dintre textele Vechiului Testament care prezintă gloria lui Dumnezeu ca fiind axul central al proclamaţiei misionare: „Povestiţi printre Neamuri slava Lui, printre toate popoarele minunile Lui" (Psalmul 96:3). „Pomeniţi mărirea Numelui Lui" (Isaia 12:4). Şi mai sunt încă multe altele." Dar încă nu am văzut afirmaţiile directe şi clare ale lui Isus, Pa vel şi Ioan, care spun acelaşi lucru.

Lăsarea familiei şi a posesiunilor pentru „numele Lui"

Când Isus 1-a respins pe tânărul bogat pentru că acesta nu voise să-şi lase averea şi să-L urmeze pe Isus, Domnul a spus:

11. Vezi o listă mai cuprinzătoare a acestor texte în capitolul 5, pag. 220-224.

„Adevărat vă spun că greu va intra un bogat în împărăţia cerurilor"(Matei 19:23). Apostolii au fost uimiţi şi au întrebat: „Cine poate atunci să fie mântuit?" (v. 25) Isus a răspuns: „La oameni lucrul acesta este cu neputinţă, dar la Dumnezeu toate lucrurile sunt cu putinţă" (v. 26). Atunci Petru, vorbind ca un misionar care şi-a lăsat familia şi afacerile ca să-L urmeze pe Isus, a spus: „Iată că noi am lăsat tot şi Te-am urmat. Ce răsplată vom avea?" (v. 27). Isus a răspuns la sentimentul de sacrificiu al lui Petru printr-o replică blândă: „Oricine a lăsat case, sau fraţi, sau surori, sau tată, sau mamă, sau nevastă, sau feciori, sau holde *pentru Numele Meu,* va primi însutit şi va moşteni viaţa veşnică" (v. 29).

Punctul asupra căruia ne concentrăm aici este expresia „pentru Numele Meu". Motivul pentru care Isus nu consideră un sacrificiu faptul că un misionar îşi lasă casa, familia şi posesiunile este tocmai *pentru numele Lui.* Aceasta înseamnă de dragul reputaţiei lui Isus. Scopul lui Dumnezeu este ca numele Fiului Său să fie înălţat şi onorat printre toate popoarele lumii; pentru că atunci când Fiul este onorat, Tatăl este onorat (Marcu 9:37). Când fiecare genunchi se va pleca în numele lui Isus, aceasta va fi „pentru gloria lui Dumnezeu-TatăF (Filipeni 2:10-11). De aceea misiunea care îl pune în centrul preocupărilor sale pe Dumnezeu există de dragul numelui lui Isus.

Rugăciunea misionarului ca numele lui Dumnezeu să fie sfinţit

Primele două cereri din rugăciunea domnească sunt poate cele mai clare afirmaţii dintre toate învăţăturile lui Isus care arată că misiunea este impulsionată de pasiunea lui Dumnezeu de a fi glorificat printre naţiuni. „Sfinţească-se Numele Tău. Vie împărăţia Ta" (Matei 6:9-10). Aici Isus ne învaţă să-I cerem lui Dumnezeu să-Şi sfinţească numele şi să determine venirea împărăţiei Lui. Aceasta este rugăciunea unui misionar. Scopul ei este să stârnească pasiunea lui Dumnezeu pentru numele Său

printre cei care-L uită sau îl defăimează (Psalmul 9:17; 74:18). A sfinţi numele lui Dumnezeu înseamnă a-L pune într-o categorie distinctă, a-L preţui şi a-L cinsti mai presus de orice afirmaţie din crezul sau simţirea noastră. Preocuparea principală a lui Isus - prima cerere din rugăciunea care ne-a învăţat - este ca tot mai mulţi oameni şi tot mai multe popoare să sfinţească numele lui Dumnezeu. Acesta este motivul pentru care există Universul. Misiunea există pentru că numele Lui nu este sfinţit.

Cât trebuie el să sufere pentru acest nume?

Când Pavel s-a convertit pe drumul Damascului, Isus Cristos a devenit comoara şi bucuria supremă a vieţii lui. „Ba încă şi acum privesc toate aceste lucruri ca o pierdere faţă de preţul nespus de mare al cunoaşterii lui Isus, Domnul meu" (Filipeni 3:8). Pavel avea o credinţă care 1-a costat. Pavel a cunoscut în Damasc nu doar bucuria păcatelor iertate şi părtăşia cu Domnul Universului, ci a aflat şi cât de mult va trebui să sufere. Isus 1-a trimis pe Anania la el cu acest mesaj: „.. .şi îi voi arăta tot ce trebuie să sufere *pentru Numele Meu."* Suferinţele misionare ale lui Pavel au fost de dragul numelui Său. Când a ajuns aproape de sfârşitul vieţii şi a fost avertizat să nu meargă la Ierusalim, el a răspuns: „Ce faceţi de plângeţi aşa şi îmi rupeţi inima? Eu sunt gata nu numai să fiu legat, dar chiar să şi mor în Ierusalim *pentru Numele Domnului Isus"* (Fapte 21:13). Pentru Pavel reputaţia şi gloria numelui lui Isus în lume erau mai importante decât viaţa.

Pentru gloria numelui Lui printre toate naţiunile

în Romani 1:5, Pavel spune cât se poate de clar că misiunea şi chemarea lui are ca scop glorificarea numelui lui Cristos printre toate naţiunile. „Am primit harul şi apostolia ca să aducem pentru Numele Lui la ascultarea credinţei pe toate Neamurile" (Romani 1:5). Apostolul Ioan a prezentat motivul

primilor misionari creştini în acelaşi fel. El a comunicat uneia dintre bisericile sale că ar fi bine ca ei să trimită fraţi creştini „vrednici de Dumnezeu". Motivul invocat pentru aceasta a fost că ei *„au plecat pentru dragostea Numelui Lui,* fără să primească ceva de la Neamuri" (3 Ioan 6-7).

John Stott comentează astfel aceste două texte (Romani 1:5; 3 Ioan 7): „Ei ştiau că Dumnezeu L-a înălţat pe Isus, aşezându-L la dreapta Lui şi I-a dat cel mai mare rang, pentru ca fiecare limbă să mărturisească domnia Lui. Ei abia aşteptau ca Isus să primească cinstea cuvenită Numelui Său."[12] Această dorinţă nu este doar un vis, ci o certitudine. La capătul speranţelor noastre, când totul în jur se năruie, noi stăm în picioare neclintiţi pe această măreaţă realitate: Dumnezeul cel veşnic şi atotsuficient este puternic devotat, în mod constant şi veşnic, gloriei numelui Său cel mare şi sfânt. El va acţiona de dragul faimei Lui printre naţiuni. Numele Lui nu va fi profanat pentru totdeauna. Misiunea Bisericii va triumfa şi El îşi va reabilita poporul şi cauza pe întreg pământul.

Fie ca binecuvântatul Mântuitor să vadă munca sufletului Său!

David Brainerd, misionar printre indienii din New Jersey în anii 1740, s-a sprijinit pe această încredere până la moartea sa, la vârsta de 29 de ani. Cu şapte zile înainte de a muri, în 1747, el a vorbit despre înflăcărată aşteptare a gloriei lui Dumnezeu în lume, de care era animat. Acestea sunt ultimele cuvinte pe care a avut puterea să le scrie cu mâna lui:

Vineri, 2 octombrie. Astăzi sufletul meu s-a îndreptat mereu cu drag înspre Dumnezeu: mi-e dor să fiu „cu El " pentru ca să-I pot „privi gloria"... O, fie ca împărăţia Lui să vină în lume, pentru ca toţi să-L iubească şi să-L glorifice pentru

12. John Stott, „The Bible in World Evangelization", de Ralph D. Winter and Steven C. Hawthorne, ed., în *Perspectives on the World Christian Movement,* Pasadena, William Carey Library, 1981, pag. 4.

ceea ce este El şi ca binecuvântatul Mântuitor să poată vedea „rodul muncii sufletului Său şi să se bucure". O, „vino Doamne Isuse, vino curând. Amin".[13]

Absenţa unei pasiuni pentru Dumnezeu ca pasiunea lui Brainerd este cauza majoră a slabei lucrări misionare a bisericilor. Aceasta a fost concluzia lui Andrew Murray cu o sută de ani în urmă:

Dacă încercăm să aflăm de ce cu atâtea milioane de creştini adevărata armată a lui Dumnezeu care se luptă cu duhurile întunericului este aşa de mică, singurul răspuns este absenţa dăruirii. Entuziasmul împărăţiei lipseşte. Şi aceasta pentru că entuziasmul pentru *împărat* este atât de slab.[14]

Această situaţie este valabilă şi pentru zilele noastre. Peter Beyerhaus o percepe cu claritate şi ne cheamă să punem gloria lui Dumnezeu în centrul vieţii şi misiunii noastre.

Noi suntem chemaţi şi trimişi să glorificam domnia lui Dumnezeu şi să mărturisim întregii lumi lucrarea Lui de mântuire... Azi este extrem de important să subliniem prioritatea acestui scop doxologic înaintea tuturor celorlalte scopuri ale misiunii. Interesul nostru unilateral pentru om şi societatea lui ameninţă să pervertească lucrarea misionară şi să facă din ea o lucrare seculară sau chiar cvasi-atee. Trăim într-o epocă a apostaziei, în care omul se face cu aroganţă măsura tuturor lucrurilor. De aceea, datoria noastră misionară este să mărturism cu curaj în faţa duşmanilor crucii adevărul că pământul aparţine Domnului şi Unsului Său... Sarcina noastră în lucrarea misionară este să ţinem sus în faţa întregii lumi stindardul Domnului înviat, pentru că lumea întreagă este a Lui.[15]

13. Jonathan Edwards, *The Life of David Brainerd,* ed. Norman Petit, *The Works of Jonathan Edwards,* voi. 7, New Haven, Yale University Press, 1985, pag. 474.

14. Andrew Murray, *Key to the Missionary Problem,* Fort Washington, Pennsylvania, Christian Literature Crusade, 1979, pag. 133.

15. Peter Beyerhaus, *Shaken Foundations; Tfieological Foundations for Missions,* Grand Rapids, Zondervan Publishing House, 1972, pag. 41-42.

Zelul Bisericii pentru gloria împăratului ei nu va creşte până când pastorii, liderii misionari şi profesorii de seminar nu vor face mai mult pentru împărat. Când gloria lui Dumnezeu însuşi va umple predica, învăţătura, discuţiile şi scrierile noastre şi când El va fi mai presus de metodele şi strategiile noastre oratorice, de termenii psihologici sofisticaţi şi de orientările culturale, poate că atunci oamenii vor începe să simtă că El este realitatea centrală a vieţii lor şi că răspândirea gloriei Lui este mult mai importantă decât toate averile şi toate planurile lor.

Puterea misiunii când dragostea pentru cei pierduţi este slabă

Compasiunea pentru cei pierduţi este un motiv măreţ şi frumos pentru munca misionară. Fără ea pierdem dulcea smerenie a împărtăşirii comorii pe care am primit-o gratis. Dar noi am văzut că compasiunea pentru oameni nu trebuie despărţită de pasiunea pentru gloria lui Dumnezeu. John Dawson, lider în organizaţia „Youth With a Mission", ne oferă un motiv în plus pentru a susţine aceste adevăruri. El arată că un puternic sentiment de dragoste pentru „cei pierduţi" sau pentru „lume" este ceva foarte greu de suportat şi nu este întotdeauna uşor de recunoscut când apare.

Te-ai întrebat vreodată ce înseamnă şi cum este să ai dragoste pentru cei pierduţi? Acesta este un termen care face parte din jargonul nostru creştin. Mulţi credincioşi îşi cercetează inima într-o atitudine de condamnare de sine şi aşteptând să apară în sufletul lor sentimente de mărinimie care să-i îndemne la o evanghelizare curajoasă. Acest lucru nu se va întâmpla niciodată. Este imposibil să-i iubeşti „pe cei pierduţi". Nu poţi avea sentimente profunde faţă de un lucru abstract sau faţă de un concept. Ţi-ar fi imposibil să iubeşti din toată inima un individ necunoscut văzut într-o fotografie, ca să nu mai vorbim de o naţiune, sau de o rasă, sau de ceva atât de vag ca „toţi oamenii pierduţi".

Nu aştepta să se nască în tine un sentiment de dragoste, ca să-i vorbeşti unui străin despre Cristos. Tu îl iubeşti deja pe Tatăl tău ceresc şi ştii că acel străin este creat de El, dar

departe de El; fă deci primii paşi în evanghelizare din dragostea pe care o ai pentru Dumnezeu. împărtăşirea credinţei noastre sau rugăciunea pentru cei pierduţi nu se face în primul rând din compasiune pentru umanitate, ci din dragoste pentru Dumnezeu. Biblia spune în Efeseni 6:7-8: „Slujiţi-le cu bucurie, ca Domului, iar nu ca oamenilor, căci ştiţi că fiecare, fie rob, fie slobod, va primi răsplată de la Domnul după binele pe care-1 va fi făcut."

Omenirea nu merită dragostea lui Dumnezeu mai mult decât o meriţi tu sau eu. Nu trebuie să fim nişte „creştini umanişti" care să-L ducem pe Isus la bieţii oameni păcătoşi, reducându-L la ceva ce le va îmbunătăţi soarta. Oamenii merită să fie osândiţi, dar Isus, Mielul de jertfă al lui Dumnezeu, merită răsplata suferinţelor Lui.[16]

Miracolul dragostei

Cuvintele lui Dawson sunt înţelepte şi încurajatoare, aver-tizându-ne să nu limităm angajamentul misiunii noastre la compasiunea pe care o simţim pentru oamenii pe care nu-i

cunoaştem. Dar nu vreau să minimalizăm ceea ce Domnul poate să facă, obligându-i pe oameni să aibă o dragoste supranaturală pentru cei aflaţi la distanţă. De exemplu, Wesley Duewel de la O.M.S. International (acum Societatea Misionară Orientală) povesteşte istoria remarcabilei poveri a dragostei pe care mama lui o avea pentru China şi India.

Ani de zile mama mea a fost măcinată de dragostea pentru oamenii din China şi India. Timp de mulţi ani, de fapt în fiecare zi, când se ruga împreună cu familia, înainte de a-şi termina rugăciunea, ea se prăbuşea în plâns pentru aceste două naţiuni. Dragostea ei a fost adâncă şi constantă şi va fi răsplătită în veşnicii pentru anii ei de dragoste arzătoare faţă de aceste ţări. Aceasta este dragostea lui Isus care se întinde şi care este dusă prin creştini însufleţiţi de Duhul Sfânt.[17]

16. John Dawson, *Taking Our Cities for God,* Lake Mary, Florida, Creation House, 1989, pag. 208-209.
17. Wesley Duewel, *Ablazefor God,* Grand Rapids, Francis Asbury Press of Zondervan Publishing House, 1989, pag. 115-116.

Subliniez din nou că motivul compasiunii şi motivul râvnei pentru gloria lui Dumnezeu nu sunt separate. Plânsul compasiunii este plânsul că un om este împiedicat să ajungă să se bucure în Dumnezeu.

Chemarea lui Dumnezeu

Dumnezeu ne cheamă mai presus de toate să fim oameni a căror preocupare şi pasiune este supremaţia lui Dumnezeu în toate domeniile vieţii. Nimeni nu va putea să se ridice la măreţia cauzei misionare dacă nu simte măreţia lui Cristos. Nu poate exista o mare viziune pentru lume fără un Dumnezeu mare; nu poate exista pasiunea de a-i atrage pe alţii la închinarea noastră dacă nu există pasiune pentru închinare.

Dumnezeu urmăreşte cu o pasiune omnipotentă scopul mondial de a aduna oameni din fiecare seminţie, limbă, popor şi naţiune ca să I se închine cu bucurie. El are un entuziasm inepuizabil pentru supremaţia numelui Său printre naţiuni. De aceea să ne aducem simţurile noastre în concordanţă cu ale Sale şi, de dragul numelui Său, să renunţăm la căutarea unor satisfacţii lumeşti şi să ne alăturăm scopului Său pentru întreaga lume. Dacă facem acest lucru, pasiunea omnipotentă a lui Dumnezeu pentru numele Lui va flutura deasupra noastră ca un steag şi noi nu vom fi înfrânţi în luptă, în ciuda multelor necazuri (Fapte 9:16; Romani 8:35-39). Scopul final al Bisericii nu este misiunea, ci închinarea. Misiunea există pentru că lipseşte închinarea. Marea trimitere este în primul rând aceea de a ne desfăta în Domnul (Psalmul 37:4) şi apoi de a declara: „Se *bucură* Neamurile şi *se veselesc"* (Psalmul 67:4). Tot aşa, Dumnezeu va fi glorificat de la început până la sfârşit şi închinarea va da putere lucrării misionare până la venirea Domnului.

Mari şi minunate sunt lucrările Tale, Doamne, Dumnezeule Atotputernice! Drepte şi adevărate sunt căile Tale, împărate al Neamurilor! Cine nu se va teme, Doamne, şi cine nu va slăvi Numele Tău? Căci numai Tu eşti sfânt şi toate Neamurile vor veni şi se vor închina înaintea Ta pentru că judecăţile Tale au fost arătate.

- Apocalipsa 15:34

2

Supremaţia lui Dumnezeu în misiune prin rugăciune

Nu cunoaştem rolul rugăciunii până când nu ştim că viaţa e o luptă

Viaţa este o luptă. Nu numai acum, ci întotdeauna va fi o luptă. Slăbiciunea noastră în rugăciune este cauzată în mare parte de neglijarea acestui adevăr. în primul rând, rugăciunea este un aparat portativ de emisie-recepţie pe timp de război destinat misiunii Bisericii în avansul ei împotriva puterilor întunericului şi necredinţei. Nu este de mirare că rugăciunea nu

funcţionează bine atunci când încercăm s-o transformăm într-un fel de „interfon casnic" prin care să facem apeluri „la etaj" cerând mai mult confort „la parter". Dumnezeu ne-a dăruit rugăciunea ca un sistem de comunicare pe timp de război, cu ajutorul căruia să apelăm la „sediul central" pentru orice nevoie, pe măsură ce împărăţia lui Cristos înaintează în lume. Rugăciunea ne oferă *nouă* importanţa şi calitatea forţelor din linia întâi, iar lui *Dumnezeu* gloria unui Ocrotitor Atotputernic. Cel care dăruieşte puterea primeşte gloria. Astfel rugăciunea

garantează supremaţia lui Dumnezeu în misiune, în timp ce pe noi ne face să depindem de un har veşnic pentru orice nevoie.

Viaţa este o luptă.

Când Pavel a ajuns la capătul vieţii, a spus în 2 Timotei 4:7: „M-am luptat lupta cea bună, mi-am sfârşit alergarea, am păzit credinţa." în 1 Timotei 6:12 el îi spune lui Timotei: „Luptă-te *lupta cea bună* a credinţei, apucă viaţa veşnică la care ai fost chemat." Pentru Pavel întreaga viaţă era o luptă. Este adevărat că el a folosit şi alte imagini - munca la câmp, atletismul, familia, construcţiile, păstoritul ş.a.m.d. Da, el a fost un om care a iubit pacea. Dar universalitatea luptei se vede clar în faptul că una dintre „armele de război" este Evanghelia păcii! (Efeseni 6:15). Da, el a fost un om cu o bucurie extraordinară, dar această bucurie era de obicei o „bucurie în necazuri" din cauza misiunii sale de luptă (Romani 5:3; 12:12; 2 Corinteni 6:10; Filipeni 2:17; Coloseni 1:27; vezi şi 1 Petru 1:6; 4:13).

Viaţa înseamnă luptă, pentru că păstrarea credinţei noastre şi câştigarea vieţii veşnice este o luptă constantă. Pavel arată clar în 1 Tesaloniceni 3:5 că Satan intenţionează să ne distrugă credinţa: „Astfel, în nerăbdarea mea, am trimis să-mi aducă ştiri despre *credinţa* voastră, de teamă ca nu cumva să vă fi ispitit *Ispititorul,* şi *osteneala noastră să fi fost degeaba."* Atacul lui Satan în Tesalonic era împotriva credinţei creştine. Scopul lui era să facă munca lui Pavel de acolo zadarnică - goală şi distrusă.

Este adevărat că Pavel a crezut în siguranţa eternă a celor aleşi („aceia pe care [Dumnezeu] i-a socotit neprihăniţi, i-a şi glorificat", Romani 8:30). Dar singurii care sunt siguri de veşnicie sunt aceia care „întăresc chemarea şi alegerea lor" „luptând lupta cea bună a credinţei şi apucând viaţa veşnică" (2 Petru 1:10; 1 Timotei 6:12). Isus a spus: „Cine va răbda până la capăt va fi mântuit" (Marcu 13:13). Satan luptă şi el în permanenţă pentru a ne nimici distrugându-ne credinţa.

Cuvântul folosit în 1 Timotei pentru luptă *(agonizesthai,* de la

care noi avem „a agoniza") este folosit în mod repetat pentru a descrie viaţa creştină. Isus a spus: *„Nevoiţi-vă* să intraţi pe uşa cea strâmtă, căci vă spun că mulţi vor căuta să intre şi nu vor-putea" (Luca 13:24). Evrei 4:11 spune: *„Să ne grăbim* dar să intrăm în odihna aceasta, pentru ca nimeni să nu cadă în aceeaşi pildă de neascultare." Pavel compară viaţa creştină cu o întrecere şi spune: „Toţi cei ce se luptă la jocurile de obşte se supun la tot felul de înfrânări. Şi ei fac lucrul acesta ca să capete o cunună, care se poate veşteji: noi să facem lucrul acesta pentru o cunună care nu se poate veşteji" (1 Corinteni 9:25). El îşi descrie lucrarea de vestire şi învăţare a Evangheliei în aceşti termeni: „Iată la ce lucrez eu şi mă *lupt* după lucrarea puterii Lui, care lucrează cu tărie în mine" (Coloseni 1:29). El spune că rugăciunea face parte din această luptă: „Epafra, care este dintre ai noştri, vă trimite sănătate. El, rob al lui Cristos, totdeauna se *luptă* pentru voi în rugăciunile sale" (Coloseni 4:12). *„Să vă luptaţi* împreună cu mine *în rugăciunile* voastre către Dumnezeu pentru mine" (Romani 15:30). De fiecare dată este folosit acelaşi cuvânt pentru „a lupta".

Pavel este uneori chiar mai plastic, folosind termeni din limbajul de război. El a spus despre viaţa sa de luptă: „Eu deci alerg, dar nu ca şi cum n-aş şti încotro alerg. Mă lupt cu pumnul,

dar nu ca unul care loveşte în vânt. Ci mă port aspru cu trupul meu, şi-1 ţin în stăpânire, ca nu cumva, după ce am propovăduit altora, eu însumi să fiu lepădat" (1 Corinteni 9:26-27). El aleargă o cursă, se luptă într-un meci de box şi se împotriveşte pornirilor propriului trup. Cu privire la lucrarea lui, el spune: „Deşi trăim în lume, noi nu ducem un *război* lumesc, pentru că *armele războiului* nostru nu sunt lumeşti, ci au puterea divină de a distruge întăriturile. Noi distrugem argumentele şi orice obstacol care se ridică semeţ împotriva cunoştinţei lui Dumnezeu şi facem ca fiecare gând să asculte de Cristos" (2 Corinteni 10:3-5 - trad. lit. din engl.).

Pavel 1-a încurajat pe Timotei să privească întreaga lui lucrare ca pe o luptă: „Porunca pe care ţi-o dau, fiule Timotei, după

prorociile făcute mai înainte despre tine, este ca prin ele *să te lupţi lupta cea bună"* (1 Timotei 1:18). „Mei *un soldat* nu se încurcă cu treburile vieţii" (2 Timotei 2:4). Cu alte cuvinte, misiunea şi lucrarea sunt o luptă.

Probabil că cel mai familiar pasaj pentru lupta pe care o ducem zilnic este Efeseni 6:12-18, unde Pavel numeşte piesele din „toată armătura lui Dumnezeu". Să nu pierdem ansamblul din cauza detaliilor. Ideea acestui pasaj familiar este că viaţa e o luptă. Pavel pur şi simplu pretinde acest lucru, apoi ne spune ce fel de război este acesta: „nu împotriva cărnii şi sângelui, ci împotriva căpeteniilor, împotriva stăpânitorilor întunericului acestui veac, împotriva duhurilor răutăţii care sunt în locurile cereşti. De aceea luaţi toată armătura lui Dumnezeu" (v. 12-13).

Astfel, toate binecuvântările scumpe ale vieţii, la care putem să ne gândim în alte contexte decât cel al războiului, sunt menite pentru luptă. Dacă noi cunoaştem *adevărul,* el ne va fi cingătoarea armurii. Dacă avem *dreptatea,* trebuie să o purtăm ca pe o platoşă. Dacă preţuim *Evanghelia păcii,* ea trebuie să devină încălţămintea noastră. Dacă ne place să ne *odihnim* în promisiunile lui Dumnezeu, această credinţă trebuie să fie ţinută pe braţul stâng, ca un scut în faţa săgeţilor arzătoare. Dacă găsim desfătare în *mântuirea* noastră, trebuie să o potrivim bine pe cap ca un coif. Dacă iubim *Cuvântul lui Dumnezeu,* care este mai dulce decât mierea, trebuie să facem ca el să devină o sabie. De fapt, fiecare binecuvântare „cotidiană" din viaţa creştină este angajată în război. Nu există nici o parte a vieţii noastre care să nu intre în luptă. întreaga viaţă e o luptă.[1]

Absenţa austerităţii stării de război

Dar majoritatea oamenilor nu cred aceste lucruri în inima lor. Cei mai mulţi oameni lasă să se vadă, din priorităţile lor şi

1. Mai sunt şi alte texte la care putem apela în afară de cele citate; de exemplu Apocalipsa 6:2; 12:17; 17:14.

dintr-o abordare întâmplătoare a lucrurilor spirituale, că ei cred că suntem în vreme de pace, nu de război.

în vreme de război ziarele publică ştiri despre ce se întâmplă cu trupele. în vreme de război familiile vorbesc despre fiii şi fiicele lor de pe liniile frontului, le trimit scrisori şi se roagă pentru ei cu strângere de inimă, îngrijoraţi de starea lor. în vreme de război suntem în alertă, suntem înarmaţi, suntem vigilenţi, în vreme de război cheltuim banii altfel: suntem mai economi nu de dragul austerităţii, ci pentru că există moduri strategice de a cheltui banii, nu pe găteli noi. Efortul războiului îl atinge pe fiecare. Fiecare îşi reduce cheltuielile. „Vasul de lux" devine „vas de luptă".

Foarte puţini oameni consideră că suntem angajaţi într-un război mai mare decât cel de-al Doilea Război Mondial sau decât oricare război nuclear imaginabil. Puţini recunosc că Satan este un duşman mult mai de temut decât oricare inamic de pe pământ şi puţini realizează că lupta nu este doar ceva la nivel global, ci se dă în fiecare oraş şi localitate din lume. Cine se

gândeşte că pierderile acestui război nu sunt doar o mână, un ochi, o viaţă pământească, ci că oamenii pierd totul, chiar propriile lor suflete, intrând în iadul chinurilor veşnice?

Rugăciunea este mijlocul de luptă pentru mânuirea Cuvântului

Până nu vom simţi forţa acestui adevăr, nu ne vom ruga aşa cum trebuie şi nici măcar nu vom cunoaşte ce este rugăciunea, în Efeseni 6:17-18 Pavel face legătura dintre viaţa de luptă şi lucrarea rugăciunii: „17) Luaţi coiful mântuirii şi sabia Duhului care este Cuvântul lui Dumnezeu. 18) *Faceţi în toată vremea, prin Duhul, tot felul de rugăciuni şi cereri. Vegheaţi la aceasta cu toată stăruinţa şi rugăciune pentru toţi sfinţii."* în original, versetul 18 nu începe o nouă propoziţie, ci se leagă de versetul 17 astfel: „Luaţi sabia Duhului care este Cuvântul lui Dumnezeu,

înălţând tot felul de rugăciuni şi cereri în fiecare ocazie..." Luaţi sabia înălţând rugăciuni! Rugăciunea este comunicarea cu cartierul general prin care armele de război sunt angajate în luptă după voia lui Dumnezeu. Aceasta este legătura dintre arme şi rugăciune din Efeseni 6. Rugăciunea este un mijloc de luptă.

Misiunea este dată ca un câmp de rugăciune

Această legătură dintre rugăciune şi misiune poate fi văzută îhtr-un text care nu foloseşte cuvinte despre război, dar în care se vorbeşte despre aceeaşi realitate, şi anume în Ioan 15:16. Isus a spus: Nu voi M-aţi ales pe Mine, ci Eu v-am ales pe voi; şi v-am rânduit să mergeţi şi să aduceţi roadă, şi roadă voastră să rămână, *pentru ca* orice veţi cere de la Tatăl, în Numele Meu, să vă dea.

Logica acestei fraze este crucială. De ce să le dea Tatăl lucrurile cerute de ei în numele lui Isus? Răspuns: Pentru că ei au fost trimişi să aducă roadă. Motivul pentru care Tatăl dă ucenicilor instrumentul rugăciunii este acela că Isus le-a dat o misiune. De fapt, din gramatica textului din Ioan 15:16 reiese că motivul pentru care Isus le dă această misiune este ca ei să poată folosi puterea rugăciunii. „V-am rânduit să mergeţi şi să aduceţi roadă... *pentru ca* orice veţi cere de la Tatăl în Numele Meu, să vă dea." Acesta este un alt fel de a spune că rugăciunea este un aparat de emisie-recepţie pentru vreme de război. Dumnezeu 1-a conceput şi ni 1-a dat să-1 folosim în misiune. Poţi spune că scopul misiunii este „să aducă roadă" sau „să-i elibereze pe captivi". Esenţialul rămâne acelaşi. Rugăciunea este creată cu scopul de a lărgi graniţele împărăţiei peste „teritoriul inamic şi neroditor".

De ce rugăciunea nu funcţionează?

Probabil că primul motiv pentru care rugăciunea nu funcţionează în mâinile credincioşilor este că noi încercăm să

schimbăm un aparat de „emisie-recepţie" de război într-un „interfon de domiciliu". Până când nu devenim conştienţi că viaţa este o luptă, nu înţelegem rolul rugăciunii. Rugăciunea este pentru îndeplinirea unei misiuni de război. Comandantul (Isus) îşi cheamă trupele, le dă o misiune crucială (mergeţi şi aduceţi roadă), înmânează fiecărui soldat un aparat de transmisie codat la frecvenţa cartierului general şi le spune: „Camarazi, Generalul are o misiune pentru voi şi doreşte să o vadă îndeplinită. în acest scop, M-a autorizat să acord fiecăruia dintre voi acces personal la El prin aceste aparate de transmisie. Dacă rămâneţi credincioşi misiunii Lui şi urmăriţi în primul rând victoria Lui, El va fi întotdeauna lângă voi pentru a vă da sfaturi tactice şi a vă trimite întăriturl la nevoie."

Dar ce am făcut noi, milioanele de creştini? Am încetat să credem că ne aflăm în război. Nici o urgenţă, nici o veghere, nici o vigilenţă. Nici un plan strategic. Doar o pace lejeră şi prosperitate. Şi ce facem cu „aparatul" de emisie-recepţie pe care l-am primit? încercăm să-1 transformăm într-un „interfon" instalat în casele, cabanele, bărcile şi maşinile noastre nu pentru a chema puterea de foc în lupta cu un duşman mortal, ci pentru a cere mai multă tihnă

în adăpostul nostru.

Vremuri de mari suferinţe

în Luca 21:34-36 Isus Şi-a avertizat ucenicii că vor veni vremuri de mari suferinţe şi prigoană. Apoi a spus: „Vegheaţi dar, în tot timpul şi *rugaţi-vă* ca să aveţi putere să scăpaţi de toate lucrurile acestea care se vor întâmpla şi să staţi în picioare înaintea Fiului Omului." Cu alte cuvinte, dacă-L urmăm pe Isus vom ajunge într-un puternic conflict cu Cel rău, adică într-un război. Răul ne va înconjura şi ne va ataca, ne va ameninţa ca să ne distrugă credinţa. Dar Dumnezeu ne-a dat un „trans-miţător". Dacă dormim, el nu ne va fi de nici un folos; dar dacă, dimpotrivă, veghem, aşa cum a spus Isus, şi dacă cerem ajutor în luptă, ajutorul va veni şi „Comandantul" nu-Şi va lăsa

„soldaţii" credincioşi să fie înfrânţi, ci le va da cununi de biruinţă înaintea Fiului Omului. Vedem astfel în mod repetat acelaşi adevăr: nu cunoaştem rolul rugăciunii până când nu suntem conştienţi că viaţa e o luptă.

Rugăciunea pentru pace este parte integrantă din luptă

Prima Epistolă a lui Pavel către Timotei pare să intre în conflict cu această imagine a rugăciunii pe câmpul de luptă. Pavel spune că vrea să ne rugăm pentru regi şi pentru toţi cei aflaţi în funcţii înalte „ca să putem duce astfel o viaţă paşnică şi liniştită, cu toată evlavia şi cu toată cinstea" (v. 2). Acestea sună foarte plăcut, calm şi liniştitor.

Dar continuaţi să citiţi. Motivul acestui tip de rugăciune are la bază o strategie înaltă. Versetele 3-4 spun: „Lucrul acesta (rugăciunea pentru pace) este bun şi bine primit înaintea lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru, care voieşte ca toţi oamenii să fie mântuiţi şi să vină la cunoştinţa adevărului." Dumnezeu doreşte să mântuiască oameni din orice seminţie, de orice limbă, din orice popor şi naţiune.

Dar unul dintre cele mai mari obstacole în calea victoriei este când oamenii sunt implicaţi în conflicte sociale, politice şi militare care le distrag atenţia, timpul, energia şi creativitatea de la adevăratul câmp de luptă al Universului.

Scopul lui Satan este ca nimeni să nu fie mântuit şi să nu ajungă să cunoască adevărul. Una dintre aceste strategii-cheie este iniţierea unor lupte în lume care să ne distragă atenţia de la adevărata luptă ce se dă pentru mântuirea celor pierduţi şi desăvârşirea sfinţilor. El ştie că adevărata luptă, după cum spune Pavel, nu este împotriva cărnii şi a sângelui. Deci, cu cât poate provoca mai multe lupte, războaie, conflicte şi revoluţii ale „cărnii şi sângelui", cu atât va fi mai bine pentru el.

Prin urmare, atunci când Pavel ne spune să ne rugăm pentru pace, şi aceasta pentru că Dumnezeu doreşte ca toţi oamenii să fie mântuiţi şi să cunoască adevărul, el nu descrie rugăciunea ca

pe un „interfon" inofensiv la domiciliu care ne sporeşte confortul cotidian. El o descrie ca pe un apel strategic către „cartierul general" pentru a cere să nu i se permită duşmanului să ne facă să ne risipim puterea de luptă în nişte conflicte-capcană ale cărnii şi sângelui.

Nevoia stringentă a momentului

Reafirmăm adevărul că Dumnezeu ne-a dat rugăciunea pentru că Isus ne-a dat o misiune. Ne aflăm pe acest pământ cu scopul de a opri forţele întunericului şi avem acces la „cartierul general" prin rugăciune pentru a susţine această cauză. Când încercăm să transformăm rugăciunea într-un „interfon cotidian" pentru a ne mări confortul, ea încetează să funcţioneze şi credinţa noastră începe să se clatine. Am ajuns să avem o rugăciune atât de orientată spre problemele legate de casă şi de familie, încât pentru mulţi dintre noi ea nu mai are rostul iniţial pentru care a fost creată - ca „aparat de emisie-recepţie de război" pentru îndeplinirea misiunii lui Cristos.

Pur şi simplu trebuie să căutăm să înţelegem că toţi ne aflăm într-un război spiritual. Altfel, învăţătura biblică despre necesitatea rugăciunii, vegherea în rugăciune, perseverenţa în rugăciune şi pericolul abandonării rugăciunii, nu va avea nici o rezonanţă în inimile noastre. Până când nu vom simţi disperarea unui „raid de bombe", sau emoţia unei noi „ofensive strategice" pentru Evanghelie, nu ne vom ruga în Duhul lui Isus.

Nevoia stringentă a momentului este ca bisericile să înţeleagă că se află într-o stare de război spiritual. Liderii misionari strigă: „Unde este concepţia militantă a Bisericii, văzută ca o armată puternică gata să sufere, ce înaintează cu o hotărâre triumfătoare pentru a lua lumea cu asalt? Unde este asumarea riscului şi aruncarea în luptă, avându-L alături doar pe Dumnezeu?"[2]

2. James Reapsome, „What's Holding Up World Evangelization?" *Evangelical Misions Quarterly,* voi. 24, nr. 2, aprilie, 1988, pag. 118.

SC BUOURE KUKUAKhLh!

Răspunsul este că a fost înghiţită de mentalitatea că trăim o vreme de pace.

Secolul în care trăim este reprezentat de al treilea tip de pământ menţionat în pilda semănătorului. Isus spune că sămânţa este Cuvântul. El seamănă Cuvântul puterii împărăţiei. Dar în loc să-1 luăm ca pe o sabie (sau să aducem roadă), noi suntem „cei ce aud Cuvântul, dar năvălesc în noi *grijile lumii, înşelăciunea bogăţiilor şi poftele altor lucruri,* care îneacă Cuvântul, şi-1 fac astfel neroditor" (Marcu 4:18-19).

De aceea Pavel spune că *toată* viaţa este o luptă - fiecare moment. înainte de a ne angaja în misiunea Bisericii, trebuie să luptăm împotriva „înşelăciunii bogăţiilor" şi a „poftelor altor lucruri". Trebuie să luptăm să preţuim împărăţia mai mult decât toate „celelalte lucruri" - aceasta este prima luptă a noastră şi încă una permanentă. Aceasta este „lupta credinţei". Mai târziu, când câştigăm experienţă în această primă luptă, ne angajăm în lupta de proclamare a împărăţiei înaintea tuturor naţiunilor.

Dumnezeu va câştiga războiul

în acest război Dumnezeu Se manifestă cu putere pentru triumful cauzei Sale. El face acest lucru într-un mod care nu dă greş, ca astfel victoria să slujească gloriei Lui. Scopul Său în întreaga istorie este să-Şi înalţe şi să-Şi arate gloria pentru bucuria răscumpăraţilor Lui din toate naţiunile. Astfel că Dumnezeu Se angajează în bătălie aşa încât victoria să fie categoric de partea Lui. După cum am văzut în capitolul întâi, scopul suprem al lui Dumnezeu este să Se glorifice pe Sine şi să Se desfăteze în perfecţiunea Sa pentru totdeauna. Acest lucru garantează victoria cauzei Lui. Pentru a-Şi preamări gloria, El îşi va exercita puterea suverană şi va încheia misiunea pe care a comandat-o.

Puterea speranfei puritane

Această încredere în suveranitatea lui Dumnezeu şi în triumful cauzei Lui este esenţială în rugăciunile oamenilor lui Dumnezeu şi în lucrarea de misiune a Bisericii. Ea s-a dovedit a fi o forţă puternică în istoria lucrării misionare. Prima mare lucrare misionară a protestanţilor din Anglia a pornit de pe terenul speranţei puritane. Puritanii erau acei pastori şi învăţători din Anglia (şi apoi din Noua Anglie) care între anii 1560 şi 1660, doreau să purifice Biserica Angliei şi s-o alinieze teologic şi practic învăţăturilor Reformei.

Ei aveau o viziune asupra suveranităţii lui Dumnezeu care a dat naştere unei speranţe neînfricate în victoria Lui în lumea întreagă. Erau profund mişcaţi de pasiunea venirii împărăţiei lui Dumnezeu între naţiuni. într-adevăr, inimile lor au crezut adevărul promisiunilor care vorbesc despre triumful cauzei lui Cristos. „îmi voi zidi Biserica Mea şi porţile Locuinţei Morţilor nu o vor birui!" (Matei 16:18). „Evanghelia aceasta a împărăţiei va fi propovăduită în toată lumea, ca să slujească de mărturie *tuturor Neamurilor.* Atunci va veni sfârşitul" (Matei 24:14). *„Toate Neamurile* pe care le-ai făcut, vor veni să se închine înaintea

Ta, Doamne, şi să dea slavă Numelui Tău" (Psalmul 86:9). *„Toate familiile pământului* vor fi binecuvântate în tine" (Genesa 12:3). „Cere şi-ţi voi da *Neamurile* de moştenire" (Psalmul 2:8). *„Toate marginile pământului* îşi vor aduce aminte şi se vor întoarce la Domnul: toate familiile Neamurilor se vor închina înaintea Ta" (Psalmul 22:27). „Tot pământul se închină înaintea Ta şi cântă în cinstea Ta, cântă Numelui Tău" (Psalmul 64:4). „Şi de El vor asculta popoarele" (Genesa 49:10).[3]

Această încredere extraordinară că Cristos va cuceri într-o zi inimile oamenilor din toate popoarele de pe pământ şi va fi glorificat de toate naţiunile, a dat naştere primei lucrări misionare protestante din lumea ţărilor anglofone, cu 150 de ani înainte de

3. Pentru alte texte cu privire la promisiunea victoriei lui Cristos asupra naţiunilor şi întoarcerea lor la El, vezi capitolul 5, pag. 220-224.

începerea mişcării misionare moderne, o dată cu William Carey, în 1793.

între 1627 şi 1940, 15.000 de oameni au emigrat din Anglia spre America, majoritatea dintre ei fiind puritani, ducând cu ei această măreaţă încredere în domnia lui Cristos asupra întregii lumi. De fapt, emblema coloniştilor din Golful Massachusetts înfăţişa un indian nord-american rostind aceste cuvinte: „Treci în Macedonia şi ajută-ne", cuvinte care erau de fapt un citat din Fapte 16:9. Acest lucru arată că, în general, puritanii au considerat că emigrarea lor în America era parte din strategia misionară a lui Dumnezeu de a-Şi întinde împărăţia printre naţiuni.

Rugăciunile şi durerea lui John Eliot

Unul dintre acei puritani plini de speranţă care au traversat Atlanticul în 1631 a fost John Eliot. El avea 27 de ani şi după un an a ajuns pastorul unei biserici din Roxbury, Massachusetts, cam la o milă distanţă de Boston. Dar s-a întâmplat ceva ce 1-a făcut să fie mai mult decât un pastor.

După spusele lui Cotton Mather, în împrejurimi existau douăzeci de triburi indiene. John Eliot nu putea evita implicaţiile practice ale teologiei lui: dacă Scriptura infailibilă promite că într-o zi toate naţiunile se vor închina înaintea lui Cristos, şi dacă Cristos este suveran şi poate prin Duhul Său, cu ajutorul rugăciunii, să învingă întreaga opoziţie faţă de domnia Sa promisă, atunci există o mare speranţă ca cineva care merge ca ambasador al lui Cristos în una dintre aceste naţiuni să fie instrumentul ales de Dumnezeu pentru a „deschide ochii orbilor" şi a stabili un „avanpost" al împărăţiei lui Cristos.

Astfel, când era deja trecut de 40 (nu 20, ci 40!) de ani, Eliot s-a hotărât să studieze limba algonkinilor. I-a descifrat vocabularul, gramatica, sintaxa şi probabil a tradus întreaga Biblie, precum şi unele cărţi valoroase cum ar fi *Caii to the Unconverted* scrisă de Richard Baxter. Când Eliot a ajuns la vârsta de 84 de ani, existau deja multe biserici indiene, unele având pastori

indieni. Aceasta este istoria uimitoare a unui om care a spus odată: „Rugăciunile şi durerile prin credinţa în Cristos Isus pot face orice."[4]

Relatez această istorisire pentru a scoate în evidenţă importanţa extraordinară a *speranţei* biblice solide, pe baza căreia ne rugăm pentru cauza misiunii în lume. Dumnezeu a promis şi Dumnezeu este suveran: *„Toate Neamurile* vor veni să se închine înaintea Ta, Doamne, şi să dea slavă Numelui Tău" (Psalmul 86:9).

Promisiunea aceasta a cuprins mintea puritanilor şi cu timpul a dat naştere mişcării misionare moderne în 1793. William Carey a fost crescut în această tradiţie, aşa cum au fost şi David Brainerd, Adoniram Judson, Alexander Duff, David Livingstone, John Paton şi mulţi alţii care şi-a dat viaţa pentru a duce Evanghelia la popoarele nemisionate ale lumii. Mişcarea misionară modernă nu s-a născut într-un vid teologic, ci s-a desprins din tradiţia unei mari

reforme care a pus suveranitatea lui Dumnezeu chiar în centrul vieţii umane. în lupta din lumea misionară, Dumnezeu îşi întinde braţul şi triumfă pentru gloria Sa[5].

4. Cotton Marther, *The Great Works ofChrist in America,* voi. 1, Edinburgh, The Banner of Truth Trust, 1979, prima ediţie în 1702, pag. 562.

5. Indiferent dacă cineva este postmilenist, aşa cum erau majoritatea puritanilor (deşi nu toţi; de exemplu, William Twisse, Thomas Goodwin, William Bridge şi Jeremiah Burroughs, care erau cu toţii teologi premilenişti absolvenţi ai şcolii din Westminster în secolul al XVII-lea), sau dacă este premilenist ori amilenist, adevărul este acelaşi. Speranţa în succesul de nestăvilit al misiunii lui Cristos (văzută fie ca o epocă de aur a domniei Evangheliei pe pământ, fie ca pe un seceriş al celor aleşi din fiecare generaţie de pe pământ) este un element crucial pentru motivaţia şi puterea misiunii. Cartea lui Iain Murray, *The Puritan Hope* (Edinburgh, The Banner of Truth Trust, 1971), este o relatare inspiratoare şi covârşitoare a acestui adevăr. Teza ei este: „Credem că se poate arăta în concluzie că inspiraţia care a dat naştere primelor societăţi misionare ale epocii moderne nu a fost altceva decât doctrina şi concepţia care, revitalizată de trezirea din secolul al XVIII-lea, a venit de la puritani" (pag. 135).

Misiunea este lucrarea suverană a lui Dumnezeu

Este mult mai important să vedem acest lucru din Scriptură decât din credinţa marilor misionari. Noul Testament arată clar că Dumnezeu nu Şi-a lăsat Marea Lui Trimitere pradă nesiguranţei voinţei umane. Domnul a spus de la început: „Eu îmi voi zidi Biserica Mea" (Matei 16:18). Misiunea în lume este lucrarea supremă a lui Isus Cristos cel înviat.

„Mai am şi alte oi... Şi pe acelea trebuie să le aduc"

în EvangheUa după Ioan, Isus se exprimă astfel: „Mai am şi alte oi care nu sunt din staulul acesta; şi pe acelea trebuie să le aduc. Ele vor asculta de glasul Meu" (Ioan 10:16). Acesta este marele text misionar din EvangheUa după Ioan. El este plin de speranţă şi putere. Din el înţelegem că Cristos mai are şi alţi oameni pe lângă cei deja convertiţi. „Mai am şi alte oi care nu sunt din staulul acesta." Aceasta se referă la doctrina alegerrA Dumnezeu îi alege pe cei care vor aparţme turmei Lui, şi sunt deja ai Lui înainte ca Isus să-i cheme. „Tot ce-Mi dă Tatăl, va ajunge la Mine; şi pe cel ce vine la Mine nu-1 *voi* izgoni afara (Ioan 6:37; vezi şi 6:44,45; 8:47; 10:26-27,17:6,18:37). Acest „voi suveran al Domnului Isus garantează angajamentul Său invincibil în misiunea mondială.

întotdeauna vor fi oameni care vor susţine ca doctrina alegerii face misiunea inutilă. Dar ei greşesc. Ea nu face misiunea inutilă, ci o face plină de speranţă. John Alexander, fost preşedinte al organizaţiei Inter-Varsity Christian Fellowshrp, a spus următorul lucru într-un mesaj la conferinţa Urbana 67 (un eveniment decisiv în viaţa mea): „La începutul carierei mele misionare am spus că dacă predestinarea este adevărată eu nu pot fi misionar. Acum după cei peste 20 de ani de luptă cu im-

6 în The Pleasure of God in Election" din cartea *„The Pleasure ofGod in ' Eledion"* Portland, Multnomah Press, 1991, pag. 123-160, am dat o explicaţie biblică mai amplă a acestui adevăr.

pietrirea inimii omeneşti spun că n-aş putea fi niciodată misionar, *dacă n-aş crede în doctrina predestinării."*[7]

Siguranţa că Cristos are „alte oi" şi în multe alte naţiuni ne dă speranţă.[8]

Când Isus zice: „Şi pe acelea trebuie să le aduc", El nu vrea să spună că va face acest lucru fără misionari. Aceasta reiese clar din faptul că mântuirea vine prin credinţă (Ioan 1:12; 3:16; 6:35), şi credinţa vine prin cuvântul rostit de ucenicii Lui (Ioan 17:20). Isus îşi aduce oile în turmă prin predicile celor pe care îi trimite, aşa cum Tatăl L-a trimis pe El (Ioan 20:21). Aşa că ceea ce spune Isus este la fel de adevărat azi ca şi atunci: „Oile Mele ascultă glasul Meu, Eu le cunosc şi ele vin după Mine" (Ioan 10:27). în Evanghelie, *Cristos* este Cel care cheamă. în misiunea în lume, *Cristos* îşi adună oile. De aceea, există siguranţa deplină că ele vor veni.

îmbrăcat cu putere pentru misiune

Când Isus S-a înălţat la cer, le-a spus ucenicilor Lui: „Toată puterea Mi-a fost dată în cer şi pe

pământ... Eu voi fi cu voi până la sfârşitul veacurilor" (Matei 28:18, 20). Aceasta este autoritatea cu care El îşi cheamă oile.

Apoi, pentru a arăta clar faptul că autoritatea *Lui* şi prezenţa *Lui* vor asigura succesul misiunii, le-a spus ucenicilor Lui să aştepte în Ierusalim până când vor fi îmbrăcaţi cu puterea Lui trimisă de sus (Luca 24:49). El a spus că puterea aceasta, care va veni prin Duhul Sfânt, îi va califica să-I fie martori „în Ierusalim, în toată ludea şi Samaria şi până la marginile

7. Aceasta este parafrazarea afirmaţiei sale întipărită în mintea mea datorită efectului pe care I-a avut atunci în viaţa mea.

8. Acesta este adevărul care l-a încurajat pe Pa vel când a fost alungat din Corint. „Noaptea, Domnul a zis lui Pavel: «Nu te teme, ci vorbeşte şi nu tăcea, căci Eu sunt cu tine; şi nimeni nu va pune mâna pe tine ca să-ţi facă rău; vorbeşte, *fiindcă am mult norod în această cetate»"* (Fapte 18:9-10). Cu alte cuvinte, sunt oi aici, şi Isus le va chema prin tine, iar ele *vor* veni. îmbărbătează-te!

pământului" (Fapte 1:8). Atunci când Duhul vine, de fapt Domnul îşi împlineşte promisiunea de a zidi Biserica. Ca urmare, Luca spune: *„Domnul* adăuga în fiecare zi la numărul lor pe cei ce erau mântuiţi" (Fapte 2:47). Domnul a făcut acel lucru şi continuă să-1 facă convertind cei mai mari misionari ai tuturor timpurilor (Fapte 26:16-18), călăuzindu-i pe misionari în călătoriile lor (Fapte 8:26, 29; 16:7, 10) şi punând în gura lor cuvintele de care au nevoie (Marcu 13:11; Fapte 6:10).

„Nu eu, ci harul lui Dumnezeu care este în mine"

Pavel era pe deplin conştient că succesul misiunii sale era lucrarea lui Dumnezeu, şi nu propria sa lucrare. El a spus: „Căci n-aş îndrăzni să pomenesc nici un lucru *pe care să nu-l fi făcut Cristos prin mine,* ca să aducă Neamurile la ascultarea de El; fie prin cuvântul meu, fie prin faptele mele, fie prin puterea semnelor şi a minunilor, fie *prin puterea Duhului Sfânt"* (Romani 15:18-19). Ca întotdeauna, pasiunea lui Pavel a fost să acorde toată gloria supremaţiei lui Cristos în misiunea Bisericii. *Domnul* îşi zidea Biserica.

Cum de vorbeşte Pavel atunci despre propria-i muncă? El spune: „Prin harul lui Dumnezeu sunt ce sunt. Şi harul Lui faţă de mine n-a fost zadarnic, ba încă am lucrat mai mult decât toţi: *totuşi nu eu, ci harul lui Dumnezeu, care este în mine"* (1 Corinteni 15:10). Pavel a muncit. Pavel a dus lupta şi a alergat cursa. Dar a făcut aşa după cum spune în Filipeni 2:13, pentru că Dumnezeu lucra la voinţa lui şi în voinţa lui ca să-i dea şi voinţa, şi înfăptuirea, după buna Sa plăcere. Folosind o imagine din agricultură, Pavel afirmă: „Eu am sădit, Apolo a udat, dar Dumnezeu a făcut să crească: aşa că nici cel ce sădeşte, nici cel ce udă nu sunt nimic, ci Dumnezeu, care face să crească" (1 Corinteni 3:6-7). Pavel a fost gelos în dorinţa de a înălţa supremaţia lui Dumnezeu în misiunea Bisericii.

Gelozia pentru gloria lui Dumnezeu în misiunea Bisericii i-a condus pe apostoli la o slujire care întotdeauna L-a glorificat şi

L-a preamărit pe Dumnezeu, şi nu pe ei. De exemplu, Petru a învăţat bisericile tinere astfel: „Dacă slujeşte cineva, să slujească după puterea pe care i-o dă Dumnezeu: *pentru ca în toate lucrurile să fie slăvit Dumnezeu prin Isus Cristos"* (1 Petru 4:11; vezi şi Evrei 13:20-21). Cel care dăruieşte puterea primeşte gloria. Deci Petru ne convinge de necesitatea absolută a slujirii prin puterea care vine de la Dumnezeu, şi nu de la noi. Dacă Dumnezeu nu Şi-ar zidi Biserica Sa, El n-ar primi gloria şi totul ar fi în van, indiferent cât de „reuşită" i s-ar părea lumii această lucrare.

încrederea instituită de Noul Legământ în suveranitatea lui Dumnezeu

Apostolii ştiau că ceea ce se petrecea în misiunea lor era împlinirea promisiunii Noului Legământ. „Dumnezeu ne-a făcut în stare să fim slujitori ai unui Legământ Nou" (2 Corinteni 3:6). Şi promisiunile Noului Legământ erau că Dumnezeu va învinge împietrirea inimii noastre şi va înnoi lăuntrul omului. „Vă voi da o inimă nouă şi voi pune în voi un duh nou; voi

scoate din voi inima de piatră şi vă voi da o inimă de carne" (Ezechiel 36:26-27).
Ori de câte ori Luca ne vorbeşte despre răspândirea mişcării creştine, el subliniază în mod repetat iniţiativa suverană a lui Dumnezeu în creşterea Bisericii. Când Corneliu şi casa lui se converteşte, acest fapt este descris ca o lucrare a lui Dumnezeu: *„Dumnezeu a dat deci* şi Neamurilor *pocăinţa,* ca să aibă viaţă" (Fapte 11:18). „Dumnezeu Şi-a aruncat privirile peste Neamuri ca să aleagă din mijlocul lor un popor, care să-I poarte Numele" (Fapte 15:14). Când Evanghelia a pătruns pe pământul european în Filipi, începând cu Lidia, aceasta era de fapt lucrarea lui Dumnezeu: *„Dumnezeu i-a deschis inima* ca să ia aminte la cele ce spunea Pavel" (Fapte 16:14).
Din toate acestea reiese supremaţia lui Dumnezeu în misiune. Dumnezeu nu-Şi trimite în lume Evanghelia şi oamenii, ca

bA bb BUUUKt KUHUAKLLb!
apoi pur şi simplu să-i lase să poarte războiul singuri, ci El este principalul combatant şi lupta trebuie dusă în aşa fel încât să-I aducă glorie lui Dumnezeu.
Rugăciunea dovedeşte supremaţia lui Dumnezeu în misiune;
Acesta este motivul pentru care Dumnezeu a hotărât ca rugăciunea să aibă un loc atât de important în misiunea Bisericii. Scopul rugăciunii este de a clarifica tuturor participanţilor la acest război că victoria îi aparţine Domnului. Rugăciunea este mijlocul hotărât de Dumnezeu să ne aducă nouă har şi lui Dumnezeu glorie. Acest lucru se vede clar în Psalmul 50:15. Dumnezeu spune: „Cheamă-Mă în ziua necazului şi Eu te voi izbăvi, iar *tu Mă vei proslăvi."*
Charles Spurgeon accentuează caracterul inevitabil al acestui adevăr:
Dumnezeu şi omul care se roagă iau parte împreună... în primul rând, partea omului este aceasta: „Cheamă-Mă în ziua necazului," Iar în al doilea rând, partea lui Dumnezeu este: „Eu te voi izbăvi." Astfel omul îşi va primi partea lui -el va fi izbăvit; şi apoi urmează ca Domnul să-Şi primească partea Sa: „Tu Mă vei proslăvi." Iată o înţelegere, un legământ, în care Dumnezeu intră cu tine, care I te rogi Lui şi care eşti ajutat de El. El spune, de fapt: „Voi veţi primi izbăvirea, iar Eu trebuie să primesc gloria..." Iată un parteneriat minunat: noi primim lucrul de care avem nevoie aşa de mult, şi tot ceea ce Dumnezeu primeşte în schimb este gloria datorată numelui Său.[9]
Rugăciunea îl aşază pe Dumnezeu în postura Binefăcătorului atotsuficient şi pe noi în postura beneficiarului aflat în nevoie. Astfel că atunci când misiunea Bisericii înaintează prin rugăciune, se manifestă supremaţia lui Dumnezeu, iar nevoile „trupelor" creştine sunt împlinite.
9. Charles Spurgeon, *Twelve Sermons on Prayer,* Grand Rapids, Baker Book House, 1971, pag. 105.

Rugăciunea este înălţată spre gloria Tatălui
înainte de a pleca de pe pământ, Isus i-a învăţat pe ucenicii-Lui acest lucru. El le-a spus: „Orice veţi cere în Numele Meu voi face, *pentru ca Tatăl să fie proslăvit în Fiul"* (Ioan 14:13). Cu alte cuvinte, scopul final al rugăciunii este glorificarea Tatălui. Celălalt aspect al scopului rugăciunii îl găsim în Ioan 16:24. Isus spune: „Până acum n-aţi cerut nimic în Numele Meu: cereţi şi veţi căpăta, *pentru ca bucuria voastră să fie deplină."* Scopul rugăciunii este ca bucuria noastră să fie deplină. Unitatea acestor două scopuri - gloria lui Dumnezeu şi bucuria poporului Său - se regăseşte în actul rugăciunii.
Zelul pe care au l-au avut apostolii pentru înălţarea influenţei supreme a lui Dumnezeu în întreaga lor lucrare misionară a fost pus în ei de Isus. în Ioan 15:5 Isus a spus: „Eu sunt Viţa, voi sunteţi mlădiţele. Cine rămâne în Mine şi în cine rămân Eu aduce multă roadă; *căci despărţiţi de Mine nu puteţi face nimic."* Deci suntem cu adevărat total ineficienţi ca misionari prin noi înşine. S-ar putea să avem multe strategii omeneşti, planuri şi eforturi, dar efectul spiritual acordat gloriei lui Cristos va fi nul. Aşa cum spune Ioan 15:5, Dumnezeu nu doreşte

ca noi să fim fără roadă, ci să „aducem multă roadă". El ne promite să facă pentru noi şi prin noi ceea ce noi nu putem prin noi înşine.
Cum îl glorificăm noi atunci pe El? Isus ne dă răspunsul în Ioan 15:7: „Dacă rămâneţi în Mine şi dacă rămân în voi cuvintele Mele, cereţi orice veţi vrea şi vi se va da." *Noi ne rugăm. Noi îi cerem* lui Dumnezeu să facă pentru noi prin Cristos ceea ce nu putem face prin noi înşine - să aducem roadă. Apoi versetul 8 ne arată rezultatul: „Dacă aduceţi multă roadă *prin aceasta Tatăl Meu va fi proslăvit."* Deci cum este Dumnezeu glorificat prin rugăciune? Rugăciunea este recunoaşterea clară a faptului că fără Cristos nu putem face nimic. Rugăciunea este întoarcerea dinspre noi înspre Dumnezeu cu încrederea că El Se va îngriji de noi. Rugăciunile ne smeresc *pe noi* şi îl înalţă *pe Dumnezeul* atotsuficient.

Acesta este motivul pentru care lucrarea misionară înaintează prin rugăciune. Ţelul final al lui Dumnezeu este să Se glorifice pe Sine. El va realiza acest lucru prin triumful suveran al scopului Său misionar, acela ca naţiunile să I se închine. El îşi va asigura victoria intrând în luptă şi devenind combatantul principal. El va arăta clar tuturor participanţilor implicarea Lui *prin rugăciune,* pentru că rugăciunea arată că puterea vine de la Dumnezeu. Măsura implicării Sale pline de putere în lupta misiunii devine evidentă din sfera lucrurilor pentru care Biserica se roagă în lucrarea ei misionară. Să ne gândim la scopul măreţ al rugăciunii în viaţa misionară vibrantă a Bisericii Primare. Cât de mult a fost Dumnezeu glorificat în generoasa Lui purtare de **grijă.**

Dumnezeu era căutat în toate lucrurile

Ei au apelat la Dumnezeu pentru înălţarea numelui Său în lume:
Iată dar cum trebuie să vă rugaţi: „Tatăl nostru care eşti în ceruri! Sfinţească-se Numele Tău" (Matei 6:9).
Ei au apelat la Dumnezeu pentru a-Şi lărgi împărăţia în lume:
Vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta, precum în cer şi pe pământ (Matei 6:10).
Ei au apelat la Dumnezeu pentru ca Evanghelia să se răspândească şi să triumfe:
încolo, fraţilor, rugaţi-vă pentru noi ca Cuvântul Domnului să se răspândească şi să fie proslăvit cum este la voi (2 Tesa-loniceni 3:1).
Ei au apelat la Dumnezeu pentru a primi plinătatea Duhului Sfânt:
Deci, dacă voi, care sunteţi răi, ştiţi să daţi daruri bune copiilor voştri, cu cât mai mult Tatăl vostru cel din ceruri va da Duhul Sfânt celor ce I-L cer (Luca 11:13; vezi şi Efeseni 3:19).

Ei au apelat la Dumnezeu pentru ca El să-Şi apere poporul şi cauza:
Şi Dumnezeu nu va face dreptate aleşilor Lui, care strigă zi şi noapte către El, măcar că zăboveşte faţă de ei? (Luca 18:7).
Ei au apelat la Dumnezeu pentru mântuirea celor necredincioşi:
Fraţilor, dorinţa inimii mele şi rugăciunea mea către Dumnezeu pentru israeliţi este să fie mântuiţi (Romani 10:1).
Ei au apelat la Dumnezeu pentru ca El să-i îndrume cum să folosească sabia Cuvântului:
Luaţi şi coiful mântuirii şi sabia Duhului, care este Cuvântul lui Dumnezeu. Faceţi în toată vremea, prin Duhul, tot felul de rugăciuni şi cereri... (Efeseni 6:17-18).
Ei au apelat la Dumnezeu ca să le dea îndrăzneală în propovăduire:
Vegheaţi la aceasta cu toată stăruinţa şi rugăciune pentru toţi sfinţii şi pentru mine, ca ori de câte ori îmi deschid gura, să mi se dea cuvânt ca să fac cunoscut cu îndrăzneală taina Evangheliei (Efeseni 6:18-19).
Şi acum, Doamne, uită-Te la ameninţările lor, dă putere robilor Tăi să vestească Cuvântul Tău cu toată îndrăzneala (Fapte 4:29).
Ei au apelat la Dumnezeu pentru a face semne şi minuni:
Şi acum, Doamne... întinde-Ţi mâna, ca să se facă tămăduiri, minuni şi semne prin Numele Robului Tău celui Sfânt, Isus (Fapte 4:30).
Ilie era un om supus aceloraşi slăbiciuni ca şi noi; şi s-a rugat cu stăruinţă să nu plouă şi n-a plouat

deloc în ţară trei ani şi şase luni. Apoi s-a rugat din nou şi cerul a dat ploaie şi pământul şi-a dat rodul (Iacov 5:17-18).

Ei au apelat la Dumnezeu pentru vindecarea tovarăşilor lor:

Este vreunul printre voi bolnav? Să-i cheme pe prezbiterii bisericii şi să se roage pentru el, după ce îl vor unge cu untdelemn în Numele Domnului. Rugăciunea făcută cu credinţă va mântui pe cel bolnav şi Domnul îl va însănătoşi (Iacov 5:14-15).

Ei au apelat la Dumnezeu pentru vindecarea necredincioşilor:

Tatăl lui Publius zăcea atunci în pat, bolnav de friguri şi de urdinare. Pavel s-a dus la el, s-a rugat, a pus mâinile peste el şi 1-a vindecat (Fapte 28:8). Ei au apelat la Dumnezeu pentru scoaterea demonilor:

„Acest soi de draci, le-a zis El, nu poate ieşi decât prin rugăciune şi post" (Marcu 9:29). Ei au apelat la Dumnezeu pentru izbăviri miraculoase:

Deci, Petru era păzit în temniţă şi biserica nu înceta să înalţe rugăciuni către Dumnezeu pentru el... După ce şi-a dat bine seama de cele întâmplate, s-a îndreptat spre casa Măriei, mama lui Ioan, zis şi Marcu, unde erau adunaţi mulţi laolaltă şi se rugau (Fapte 12:5,12).

Pe la miezul nopţii, Pavel şi Sila se rugau şi cântau cântări de laudă lui Dumnezeu, iar cei închişi îi ascultau. Deodată, s-a făcut un mare cutremur de pământ, aşa că s-au clătinat temeliile temniţei. îndată s-au deschis toate uşile şi s-au dezlegat legăturile fiecăruia (Fapte 16:25-26).

Ei au apelat la Dumnezeu cerându-I să învie o persoană din morţi:

Petru a scos pe toată lumea afară, a îngenuncheat şi s-a rugat; apoi s-a întors spre trup şi a zis: „Tabita, scoală-te!" Ea a deschis ochii şi când 1-a văzut pe Petru, a stat în capul oaselor (Fapte 9:40).

Ei au apelat la Dumnezeu pentru împlinirea nevoilor trupului lor:

Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi (Matei 6:11).

Ei au apelat la Dumnezeu cerându-I înţelepciune:

Dacă vreunuia dintre voi îi lipseşte înţelepciunea, s-o ceară de la Dumnezeu, care dă tuturor cu mână largă şi fără mustrare, şi ea îi va fi dată (Iacov 1:5).

Ei au apelat la Dumnezeu pentru stabilirea conducătorilor din fruntea bisericii:

Au rânduit prezbiteri în fiecare biserică şi după ce s-au rugat şi au postit, i-au încredinţat în mâna Domnului, în care crezuseră (Fapte 14:23).

Ei au apelat la Dumnezeu pentru a le trimite întăriri:

Rugaţi dar pe Domnul secerişului să scoată lucrători la secerişul Lui (Matei 9:38).

Pe când slujeau Domnului şi posteau, Duhul Sfânt a zis: „Puneţi-Mi deoparte pe Barnaba şi pe Saul pentru lucrarea la care i-am chemat." Atunci, după ce au postit şi s-au rugat, şi-au pus mâinile peste ei şi i-au lăsat să plece (Fapte 13:2-3).

Ei au apelat la Dumnezeu cerându-I succesul altor misionari:

Vă îndemn dar, fraţilor, pentru Domnul nostru Isus Cristos şi pentru dragostea Duhului, să vă luptaţi împreună cu mine în rugăciunile voastre către Dumnezeu pentru mine, ca să fiu izbăvit de răzvrătiţii din Iudeea şi pentru ca slujba pe care o am pentru Ierusalim să fie bine primită de sfinţi (Romani 15:30-31).

Ei au apelat la Dumnezeu pentru a aduce unitate şi armonie în rândurile lor:

Şi Mă rog nu numai pentru ei, ci şi pentru cei ce vor crede în Mine prin cuvântul lor. Mă rog ca toţi să fie una, cum Tu, Tată, eşti în Mine şi Eu în Tine; ca şi ei să fie una în Noi, pentru ca lumea să creadă că Tu M-ai trimis (Ioan 17:20-21).

Ei au apelat la Dumnezeu pentru a încuraja unitatea: Zi şi noapte îl rugăm nespus... să putem împlini ce lipseşte credinţei voastre (1 Tesaloniceni 3:10).

Ei au apelat la Dumnezeu pentru a primi discernământ şi pricepere:

S- â rog ca dragostea voastră să crească tot mai mult în cunoştinţă şi orice pricepere, ca să deosebiţi lucrurile alese, pentru ca să fiţi curaţi şi să nu vă poticniţi până în ziua venirii h"IsUS Cristos (FUiPeni 1:940)-

Ei au apelat la Dumnezeu pentru a putea cunoaşte voia Lui: r> aceea şi noi, din ziua când am auzit aceste lucruri, nu încetăm să ne rugăm pentru voi şi să cerem să vă umpleţi de cunoştinţa voii Lui, în

orice fel de înţelepciune şi pricepere duhovnicească (Coloseni 1:9).
Ei au apelat la Dumnezeu pentru a-L putea cunoaşte mai bine:
De aceea şi noi... nu încetăm să ne rugăm... crescând în cunoştinţa lui Dumnezeu (Coloseni 1:9, 10; vezi şi Efeseni
1:17)-
Ei au apelat la Dumnezeu pentru a primi putere să înţeleagă dragostea lui Cristos:
îmi Plec genunchii înaintea Tatălui... ca să puteţi pricepe, împreună cu toţi sfinţii, care este lărgimea, lungimea, adâncimea şi înălţimea şi să cunoaşteţi dragostea lui Cristos, care întrece orice cunoştinţă (Efeseni 3:14,18,19).
Ei au apelat la Dumnezeu pentru a putea simţi şi înţelege mai profund speranţa garantată:
Nu încetez sa aduc mulţumiri pentru voi, când vă pomenesc în rugăciunile mele... ca să pricepeţi care este nădejdea chemării Lui, care este bogăţia slavei moştenirii Lui în sfinţi (Efeseni 1:16,18).

Ei au apelat la Dumnezeu pentru a primi putere şi răbdare:
Nu încetăm să ne rugăm pentru voi... ca să fiţi întăriţi cu toată puterea, potrivit cu tăria slavei Lui, pentru orice răbdare şi îndelungă răbdare, cu bucurie (Coloseni 1:11; vezi şi Efeseni 3:16).
Ei au apelat la Dumnezeu pentru a putea înţelege şi simţi mai profund puterea Lui în ei.
Nu încetez să aduc mulţumiri pentru voi când vă pomemesc în rugăciunile mele... ca să pricepeţi care este faţă de noi, credincioşii, nemărginita mărime a puterii Sale, după lucrarea puterii tăriei Lui (Efeseni 1:16,19).
Ei au apelat la Dumnezeu pentru a-i ajuta să nu li se piardă credinţa:
Dar Eu M-am rugat pentru tine, ca să nu se piardă credinţa ta şi, după ce te vei întoarce la Dumnezeu, să întăreşti pe fraţii tăi (Luca 22:32).
Vegheaţi dar tot timpul şi rugaţi-vă ca să aveţi putere să scăpaţi de toate lucrurile acestea care se vor întâmpla şi să staţi în picioare înaintea Fiului Omului (Luca 21:36).
Ei au apelat la Dumnezeu pentru a le întări şi mări credinţa:
îndată tatăl copilului a strigat cu lacrimi: „Cred, Doamne! Ajută necredinţei mele!" (Marcu 9:24; vezi şi Efeseni 3:17).
Ei au apelat la Dumnezeu ca să-i ajute să nu cadă în ispită: Şi nu ne duce pe noi în ispită (Matei 6:13).
Vegheaţi şi rugaţi-vă ca să nu căderi în ispită; duhul, în adevăr, este plin de râvnă, dar carnea este neputincioasă (Matei 26:41).
Ei au apelat la Dumnezeu pentru ca El să-i ajute să-şi împlinească hotărârile:
De aceea ne rugăm necurmat pentru voi, ca Dumnezeul nostru să vă găsească vrednici de chemarea Lui şi să împli-

nească în voi, cu putere, orice dorinţă de bunătate şi orice lucrare izvorâtă din credinţă (2 Tesaloniceni 1:11). Ei au apelat la Dumnezeu pentru ca să-i ajute să facă fapte bune: Nu încetăm să ne rugăm pentru voi... pentru ca astfel să vă purtaţi într-un chip vrednic de Domnul, ca să-I fiţi plăcuţi în orice lucru, aducând roade în tot felul de fapte bune (Coloseni 1:10).
Ei au apelat la Dumnezeu pentru ca El să le ierte păcatele: Şi ne iartă nouă greşelile noastre precum şi noi iertăm greşiţilor noştri (Matei 6:12). Ei au apelat la Dumnezeu pentru a-i păzi de Cel rău: Izbăveşte-ne de Cel rău (Matei 6:13).
întrucât Dătătorul este Cel care primeşte gloria, toate aceste rugăciuni indică faptul că Biserica Primară avea ca scop să-L facă pe Dumnezeu suprem în misiune. Biserica nu trăia prin propria-i putere sau înţelepciune, şi nici chiar prin propria ei credinţă. Ea trăia prin Dumnezeu. Dumnezeu este Cel care dă puterea, înţelepciunea şi credinţa; şi de aceea Dumnezeu primeşte gloria.

Scopul final al lui Dumnezeu se va realiza doar prin rugăciune

Acest rol crucial al rugăciunii reafirmă scopul măreţ al lui Dumnezeu de a-Şi înălţa şi de a-Şi arăta gloria pentru bucuria celor răscumpăraţi din toate naţiunile. Dumnezeu a făcut din gloria Sa baza jurământului Său: „Dar cât este de adevărat că Eu sunt viu şi că slava Domnului va umple tot pământul" (Numeri 14:21). Scopul misionar al lui Dumnezeu este invincibil, aşa

cum este şi faptul că El este Dumnezeu. El îşi va împlini scopul, făcându-Şi închinători înflăcăraţi din orice seminţie, de orice limbă, din orice norod şi de orice neam (Apocalipsa 5:9; 7:9). El va face acest lucru prin rugăciune.

Lucrarea misionară nu este numai rugăciune

Astfel, este aproape imposibil să subliniem îndeajuns rolul măreţ al rugăciunii în atingerea scopului divin pentru lume. Dar aici trebuie să fim precauţi. Există pericolul exagerării rolului rugăciunii în raport cu Cuvântul lui Dumnezeu şi cu predicarea Evangheliei. De exemplu, nu sunt de acord să numim rugăciunea *„Lucrarea* misionară". Cred din toată inima că propovăduirea Evangheliei este *lucrarea misionară.* Nu spun acest lucru din dorinţa de a minimaliza rolul rugăciunii, nici de a diminua indispensabilitatea ei copleşitoare, ci o spun mai degrabă din râvna pentru rolul Cuvântului lui Dumnezeu în misiune. Rugăciunea este puterea care mânuieşte arma Cuvântului şi Cuvântul este arma prin care naţiunile vor fi aduse la credinţă şi ascultare.

Linia frontului în lucrarea misionară este predicarea Cuvântului lui Dumnezeu, a Evangheliei. Dacă acest act public este înlocuit de rugăciune, supremaţia lui Cristos în misiunea Bisericii va fi compromisă. Isus a spus: „Când va veni Mângâietorul, Duhul Adevărului... Mă va proslăvi" (Ioan 16:13-14). Acesta este motivul pentru care Duhul devine activ pentru mântuirea oamenilor exact acolo unde Evanghelia lui Isus este predicată. Misiunea Lui este să-L glorifice pe Isus. Acolo unde Isus şi lucrarea Lui de mântuire nu sunt propovăduite, nu există Adevărul căruia Duhul Sfânt să-I dea putere, nici cunoaşterea lui Cristos, pe care să-L înalţe. De aceea rugăciunea pentru deschiderea inimilor este în zadar atunci când nu există Evanghelia, care să-L prezinte pe Cristos spre a putea fi văzut.

Fiindcă „oricine va chema Numele Domnului, va fi mântuit". Dar cum vor chema pe Acela în care n-au crezut? Şi cum vor crede în Acela, despre care n-au *auzit?* Şi cum vor *auzi* despre El fără *propovăduitor? ...*Astfel credinţa vine în urma *auzirii;* iar auzirea vine prin Cuvântul lui Cristos (Romani 10:13-17).

Dumnezeu a hotărât ca credinţa mântuitoare să vină prin auzirea Cuvântului lui Cristos, pentru că credinţa este un răspuns dat lui Cristos. Pentru ca Cristos să fie glorificat în misiunea Bisericii, El trebuie propovăduit ca oamenii să audă şi să-L cunoască.[10]

Acest lucru se realizează numai prin Cuvânt. Nici o rugăciune nu-1 poate înlocui. Ea poate doar să-i dea putere. Modelul Noului Testament este: „Luaţi sabia Duhului, care este Cuvântul lui Dumnezeu. *Faceţi* în toată vremea, prin Duhul, tot felul de *rugăciuni..."* (Efeseni 6:17-18). „După ce s-au *rugat* ei... toţi s-au umplut de Duhul Sfânt şi *vesteau Cuvântul lui Dumnezeu cu îndrăzneală"* (Fapte 4:31).

Rugăciunea declanşează puterea Evangheliei

Dar însăşi puterea care vine de la Duhul Sfânt prin rugăciune este, într-un anume sens, puterea unică a Cuvântului lui Dumnezeu însuşi: *„Evanghelia... este puterea lui Dumnezeu* pentru mântuire" (Romani 1:16). Probabil că ar trebui să vorbim despre rugăciune ca despre instrumentul lui Dumnezeu de *declanşare* a puterii Evangheliei. Cuvântul lui Dumnezeu este instrumentul care dă imediat viaţă Duhului: „Fiindcă aţi fost născuţi din nou nu dintr-o sămânţă care poate putrezi, ci dintr-una care nu poate putrezi, prin *Cuvântul lui Dumnezeu,* care este viu şi care rămâne în veac" (1 Petru 1:23). „El, de bună voia Lui, ne-a născut prin *Cuvântul adevărului,* ca să fim un fel de pârgă a făpturilor Lui" (Iacov 1:18).

Promisiunea centrală din învăţătura lui Isus cu privire la misiunea în lume se referă la răspândirea Cuvântului. *„Evanghelia aceasta a împărăţiei* va fi *propovăduită* în toată lumea, ca să slujească de *mărturie* tuturor Neamurilor. Atunci va veni sfârşitul" (Matei 24:14). în pilda semănătorului Isus a spus: „Sămânţa este *Cuvântul lui Dumnezeu"* (Luca 8:11). Când Isus S-a

rugat pentru viitoarea misiune a ucenicilor Lui, El a spus:
10. în capitolul 4 argumentez tocmai acest adevăr.

„Mă rog nu numai pentru ei, ci şi pentru cei ce vor crede în Mine *prin cuvântul lor"* (Ioan 17:20). După învierea Lui, în postura de Domn înviat al misiunii Bisericii, El a continuat să-Şi înalţe Cuvântul: „Domnul... adeverea Cuvântul privitor la harul Său şi îngăduia să se facă semne şi minuni prin mâinile lor [ale apostolilor]" (Fapte 14:3).
Când mişcarea creştină a luat amploare, aşa cum a relatat Luca în Faptele Apostolilor în repetate rânduri, ea s-a dezvoltat paralel cu răspândirea Cuvântului lui Dumnezeu. *„Cuvântul lui Dumnezeu* se răspândea tot mai mult şi numărul ucenicilor se înmulţea mult în Ierusalim" (Fapte 6:7). „însă, *Cuvântul lui Dumnezeu* se răspândea tot mai mult şi numărul ucenicilor se mărea" (Fapte 12:24). *„Cuvântul Domnului* se răspândea în toată ţara" (Fapte 13:49). „Cu atâta putere se răspândea şi se întărea *Cuvântul Domnului"* (Fapte 19:20).
Acesta este motivul pentru care spun din toată inima că propovăduirea Evangheliei este *„lucrarea* misionară". Ea este arma destinată de Dumnezeu ca să fie folosită pentru a pătrunde în împărăţia întunericului şi a aduna copiii luminii din toate naţiunile (Fapte 26:16-18). întregul Lui plan de răscumpărare a Universului atârnă de succesul Cuvântului Său. Falimentul propovăduirii Cuvântului înseamnă falimentul scopului lui Dumnezeu.

Cuvântul lui Dumnezeu nu poate da greş

însă acest lucru nu poate avea loc:
Căci după cum ploaia şi zăpada coboară din ceruri şi nu se mai întorc înapoi, ci udă pământul şi-1 fac să rodească şi să odrăslească, pentru ca să dea sămânţă semănătorului şi pâine celui ce mănâncă, *tot aşa şi Cuvântul Meu, care iese din gura Mea,* nu se întoarce la Mine fără rod, ci va face voia Mea şi va împlini planurile Mele (Isaia 55:10-11).
Dumnezeu este suveran. Da, El a făcut ca toate planurile Sale să depindă de succesul Cuvântului Său propovăduit de oameni

păcătoşi şi supuşi ispitei; cu toate acestea, planurile şi scopurile Sale nu vor da greş. Aceasta este esenţa Noului Legământ: „Voi pune Duhul Meu în voi şi vă voi face să urmaţi poruncile Mele" (Ezechiel 36:27). „Domnul Dumnezeul tău îţi va tăia împrejur inima ta şi inima seminţei tale şi vei iubi pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta şi din tot sufletul tău" (Deuteronomul 30:6). Domnul va lucra în Biserica Lui pentru a da „după plăcerea Lui şi voinţa, şi înfăptuirea" (Filipeni 2:13). O generaţie se poate stinge datorită neascultării ei, dar nimeni nu poate împiedica împlinirea planurilor lui Dumnezeu. Iov a învăţat acest lucru cu mult timp în urmă: „Ştiu că Tu poţi totul şi că nimic nu poate sta împotriva gândurilor Tale" (Iov 42:1). Când Dumnezeu doreşte ceva, cuvintele Lui rămân în picioare şi nimeni nu poate să-L împiedice.[11]

Victorie chiar în mormânt

De multe ori se pare că Cristos este înfrânt. Aşa arăta El în Vinerea Mare. S-a lăsat defăimat şi chinuit, batjocorit, hăituit şi omorât. Dar El deţinea controlul asupra întregii situaţii. „Nimeni nu Mi-o ia [viaţa] cu sila" (Ioan 10:18). întotdeauna va fi aşa. Dacă China a fost timp de 40 de ani închisă pentru misionarii din Vest, aceasta nu s-a întâmplat din cauză că Isus ar fi alunecat şi ar fi căzut întâmplător în mormânt. El *a păşit* în mormânt. Şi când acesta a fost pecetluit, El a salvat 50 de milioane de chinezi - fără misionari din Vest. Dar când a venit timpul, El a dat la o parte piatra pentru ca noi să vedem ce a
făcut.
Când se pare că Isus este înmormântat pentru totdeauna, El face ceva măreţ în întuneric. „Cu împărăţia lui Dumnezeu este ca şi atunci când aruncă un om sămânţa în pământ; fie că doarme noaptea, fie că stă treaz ziua: sămânţa încolţeşte şi
11. Am încercat să argumentez pe larg suveranitatea lui Dumnezeu în acest sens irezistibil în „The Pleasure of

God in AII that He Does" în volumul *„The Pleasures of God",* pag. 47-78.

creşte fără să ştie el cum" (Marcu 4:26-27). Lumea crede că Isus a murit pentru totdeauna - este definitiv înfrânt. Ei cred că Cuvântul Lui este îngropat şi planurile Lui au eşuat.
Dar Isus este la lucru în locurile întunecoase: „Dacă grăuntele de grâu, care a căzut pe pământ, nu moare, rămâne singur; dar dacă moare, aduce multă roadă" (Ioan 12:24). El Se lasă îngropat, apoi revine în forţă când şi unde doreşte El. Mâinile Lui sunt pline de roade aduse în întuneric. „Dumnezeu L-a înviat dezlegându-I legăturile morţii, pentru ca *nu era cu putinţă să fie ţinut de ea"* (Fapte 2:24). Isus îşi împlineşte planul Său misionar invincibil „prin puterea unei *vieţi nepieritoare"* (Evrei 7:16).
De douăzeci de secole lumea îşi dă toată silinţa să-L ţină în mormânt. Ea nu-L poate îngropa. Nu-L poate ţine. Nu poate să-L reducă la tăcere sau să-L limiteze. Isus este viu şi cu totul liber să plece şi să vină oricând şi oriunde doreşte. „Toată puterea în cer" este a Sa. Toate lucrurile au fost făcute prin El şi pentru El, şi El este suprem, deasupra tuturor puterilor (Coloseni 1:16-17). El ţine Universul prin Cuvântul puterii Lui (Evrei 1:16-17), iar predicarea Cuvântului Său este *lucrarea* misionară care nu eşuează.

Rolul cu adevărat copleşitor al rugăciunii în planul lui Dumnezeu

Acum putem spune din nou cu siguranţă şi cu uimire ce rol copleşitor are rugăciunea în scopul lui Dumnezeu de a umple pământul cu gloria Sa. Dumnezeu nu a făcut doar ca realizarea scopurilor Sale să atârne de succesul predicării Cuvântului, ci şi ca succesul predicării să atârne de rugăciune. Scopul lui Dumnezeu de a fi glorificat nu se va împlini fără propovăduirea plină de putere a Evangheliei, iar Evanghelia nu va fi propovăduită cu putere tuturor naţiunilor fără rugăciunile sincere, puternice şi pline de credinţă ale oamenilor lui Dumnezeu. Acesta este rolul copleşitor al rugăciunii în scopul lui

Dumnezeu pentru lume şi acest scop nu se va împlini fără rugăciune.
Aceasta motivează invitaţiile repetate ale lui Pavel la rugăciune pentru sprijinirea Cuvântului. „încolo fraţilor, *rugaţi-vă* pentru noi ca *Cuvântul* Domnului să se răspândească şi să fie proslăvit" (2 Tesaloniceni 3:1). *„[Rugaţi-vă]* şi pentru mine ca ori de câte ori îmi deschid gura, să mi se dea *cuvânt,* ca să fac cunoscut cu îndrăzneală taina *Evangheliei"* (Efeseni 6:19). *„Rugaţi-vă* totodată şi pentru noi, ca Dumnezeu să ne deschidă o uşă pentru *Cuvânt"* (Coloseni 4:3). „[Dumnezeu] ne va mai izbăvi încă [pentru ca să predicăm mai departe Cuvântul]. Voi înşivă ne veţi ajuta cu *rugăciunile* voastre" (2 Corinteni 1:10,11; vezi şi Filipeni 1:19).
Rugăciunea este aparatul portativ de emisie-recepţie al Bisericii pe câmpul de luptă al lumii şi în slujba Cuvântului. Ea nu este un interfon cu scopul de a spori confortul temporar al sfinţilor. Ea nu funcţionează bine în mâna luptătorilor care sunt ABSENŢI NEMOTIVAŢI. Rugăciunea este doar pentru cei care sunt activi la datorie şi în mâinile lor ea dovedeşte supremaţia lui Dumnezeu în căutarea naţiunilor care încă nu-L cunosc pe El. Când misiunea înaintează prin rugăciune, ea preamăreşte puterea lui Dumnezeu. Când misiunea înaintează prin eforturi omeneşti, ea îl preamăreşte pe om.

întoarcerea la rugăciune în zilele noastre

întoarcerea la rugăciune, acum la sfârşitul secolului al XX-lea, este o lucrare remarcabilă a lui Dumnezeu. Este o lucrare ce dă speranţă în ce priveşte trezirea Bisericii şi finalizarea Marii Trimiteri. Privind în urmă pe cale, la momentele când Dumnezeu a ridicat şi a onorat rugăciunea în trecut, ar trebui să ne aşteptăm să vedem lucrările minunate şi pline de putere care se află la orizont. Cu 100 de ani în urmă, A. T. Pierson a arătat acest adevăr exact aşa cum aş vrea să-1 arăt

eu, şi anume scoţând în relief legătura dintre rugăciune şi supremaţia lui Dumnezeu. El a spus: Fiecare nouă zi de coborâre a Duhului Sfânt a avut perioada ei pregătitoare de rugăciune... Dumnezeu i-a constrâns pe sfinţii Lui să-L caute la tronul harului, pentru ca fiecare nouă înaintare să fie atât de clară, datorită puterii Lui, încât chiar şi necredinciosul să fie constrâns să mărturisească: „Cu siguranţă aceasta este mâna lui Dumnezeu!"[12]

Mai recent, în secolul nostru, au avut loc mişcări care au stârnit speranţe privind unele schimbări semnificative în misiunea de azi. Mii de credincioşi am fost profund mişcaţi de crezul misionar al lui Jim Elliot: „Nu este nebun cel care dă ceea ce nu poate păstra pentru a câştiga ceea ce nu poate pierde." Dar tot atât de mulţi dintre noi cunosc atmosfera de rugăciune în care s-a născut pasiunea pentru misiune din ultima parte a anilor '40 şi '50. Da vid Howard, directorul general al organizaţiei World Evangelical Fellowship, a trăit în acea atmosferă şi ne relatează o parte din ceea ce făcea Dumnezeu pentru a-Şi preamări numele prin rugăciunile studenţilor din acele zile. Mai păstrez şi acum un cartonaş decizional de evanghelizare a lumii din 1946, îngălbenit de vreme, care poartă pe el semnătura mea. Din nefericire, nu am notat ziua, dar este foarte posibil să-1 fi semnat la sfârşitul primei întâlniri a Convenţiei Misionare Studenţeşti de la Universitatea din Toronto.

Iniţial cartonaşul fusese verde. Pot spune aceasta datorită cercului verde rămas în locul unde fusese prins cu o pioneză cu care îl atârnasem deasupra biroului meu, unde a rămas tot restul zilelor petrecute în colegiu. Cartonaşul mi-a slujit ca o rugăciune zilnică ce-mi amintea că îmi dedicasem viaţa lui Dumnezeu pentru a-L sluji în străinătate - cu excepţia cazului în care El m-ar fi călăuzit în mod clar spre altceva. Faptul că am slujit 15 ani într-o lucrare minunată în America Latină se datorează foarte mult rugăciunii - o mare parte din ea impulsionată de acel cartonaş.

12. A. T. Pierson, *The New Acts ofthe Apostles,* New York, 1894, pag. 352 şi urm.

Când ne-am întors la colegiu, în urma Convenţiei de la Toronto, studenţii au început să se întâlnească regulat ca să se roage pentru misiune. Prietenul meu cel mai apropiat din colegiu a fost Jim Elliot. Jim n-a trăit mulţi ani după absolvirea colegiului, dar în scurta sa viaţă, el şi-a lăsat amprenta pentru totdeauna în viaţa mea şi în viaţa altor sute de oameni. Exact la 10 ani după Convenţia de la Toronto, Jim şi patru prieteni de-ai lui au fost condamnaţi la moarte de indienii auca de pe râul Curaray din Ecuador. Prin moartea lui, el a vorbit multor mii de oameni, deşi în timpul colegiului noi nu aveam cum să ştim acest lucru. Jim a încurajat un mic grup de studenţi să ne adunăm în fiecare zi la ora 6:30 dimineaţa ca să ne rugăm pentru noi şi pentru colegii noştri în numele misiunii. Acest lucru a devenit un obicei în viaţa mea de student la colegiu.

Jim Elliot a organizat un lanţ de rugăciune prin care le cerea studenţilor să semneze o promisiune că timp de 15 minute pe zi se vor ruga zilnic pentru misiune şi recrutarea misionarilor din rândul studenţilor din campusul nostru. Cele 24 de ore erau astfel acoperite. Aşadar, câte 15 minute din zi şi din noapte, cel puţin un student de la Wheaton College era pe genunchi mijlocind pentru misiune.

Art Wiens era un veteran de război care a luptat în Italia şi a plănuit să se întoarcă acolo ca misionar. S-a hotărât să se roage în mod sistematic, după registrul de prezenţă al colegiului, pentru 10 studenţi pe nume în fiecare zi; Art a făcut acest lucru cu credincioşie în toţi anii de colegiu.

Nu l-am mai văzut pe Art până când ne-am întâlnit în 1971 la Congresul Lausanne de Evanghelizare Mondială desfăşurat în Elveţia. înnoindu-ne părtăşia şi amintindu-ne timpurile de altădată, el a spus: „Dave, îţi mai aminteşti de acele întâlniri de rugăciune pe care le aveam la Wheaton?" „Sigur", i-am răspuns.

Apoi Art a spus: „Ştii Dave, încă mă mai rog pentru 500 dintre foştii noştri colegi care sunt acuma pe câmpul de misiune." „De unde ştii că sunt atât de mulţi plecaţi în misiune?" am întrebat eu. „Am ţinut legătura cu secretariatul şi am aflat cine e plecat ca misionar, aşa că mă rog pentru ei."

Uimit, l-am întrebat pe Art dacă putea să-mi arate lista lui de rugăciune. Ziua următoare mi-a adus-o: un carneţel vechi şi uzat din anii de colegiu, pe care a început să scrie numele a sute dintre colegii noştri de clasă şi a celorlalţi prieteni de-ai noştri din colegiu.[13]

Când am citit pentru prima dată în relatări ce a însemnat rugăciunea neîncetată şi ce roade remarcabile a adus ea pentru gloria lui Cristos în viaţa misionarilor hotărâţi şi plini de putere spirituală, am simţit, cuprins ca de un val, dorul de a pune mâna pe plug şi de a nu mai

renunţa niciodată. Am dorit să fiu ca George Miiller în tenacitatea rugăciunii şi a misiunii. Miiller a scris în autobiografia sa:

Aştept acum, în 1864, binecuvântările lui Dumnezeu pentru care m-am rugat stăruitor timp de 19 ani şi 6 luni, fără nici o zi de răgaz. N-am primit încă răspunsul complet cu privire la convertirea anumitor oameni, dar am primit mii de răspunsuri la rugăciune. De asemenea, m-am rugat zilnic, fără încetare, pentru convertirea altor oameni timp de 10 ani, pentru alţii timp de patru, trei sau doi ani, pentru alţii 18 luni, dar n-am primit răspuns cu privire la aceste persoane [pentru care m-am rugat timp de 19 ani şi şase luni]... Totuşi zilnic continuu să mă rog şi să aştept răspunsul... încura-jează-te, dragă cititorule creştin, dăruieşte-te rugăciunii cu o nouă înflăcărare, dacă eşti sigur că ceri lucruri care sunt pentru gloria lui Dumnezeu.[14]

Isus ne cheamă să ne rugăm neîncetat: „Să se roage necurmat şi să nu se lase" (Luca 18:1). Prin aceasta Tatăl Lui va fi glorifi-. cat (Ioan 14:13). Supremaţia lui Dumnezeu în misiunea Bisericii este dovedită şi preţuită când rugăciunea este necurmată. Cred că Cuvântul lui Cristos adresat Bisericii Sale la sfârşitul secolului al XX-lea este o întrebare:

13. David Howard, „The Road to Urbana and Beyond", *Evangelical Missions Quarterly,* 21/1, ianuarie, 1985, pag. 115-116.

14. George Miiller, *Autobiography,* compilată de G. Fred Bergin, Londra, J. Nisbnet & Co. Ltd., 1906, pag. 296.

Şi Dumnezeu nu va face dreptate aleşilor Lui care strigă zi şi noapte către El, măcar că zăboveşte faţă de ei? Vă spun că le va face dreptate în curând (Luca 18:7-8).

Strigi vreodată către Domnul, zicând: „Doamne, câtă vreme, cât de mult va mai trece până îţi vei apăra cauza pe pământ? Câtă vreme va mai trece până vei părăsi cerurile şi vei reveni cu putere după Biserica Ta? Cât va mai trece până vei câştiga victoria printre toate popoarele lumii?"

Răspunsul Lui este clar: „Când poporul Meu va striga către Mine *zi şi noapte,* îl voi apăra, şi cauza Mea va prospera printre Neamuri." Lupta va fi câştigată de Dumnezeu. El o va câştiga prin Evanghelia lui Isus Cristos. Această Evanghelie va înainta repede şi va triumfa prin rugăciunea neîncetată, pentru ca în toate lucrurile Dumnezeu să fie glorificat prin Isus Cristos.

3

Supremaţia lui Dumnezeu în misiune prin suferinţă

Noi măsurăm valoarea unei comori ascunse în funcţie de lucrurile pe care le-am vinde cu bucurie pentru a o cumpăra. Dacă ar trebui să vindem totul, atunci am socoti că valoarea ei este supremă. Dacă nu, înseamnă că ceea ce avem noi valorează mai mult. „împărăţia cerurilor se mai aseamănă cu o comoară ascunsă într-o ţarină. Omul care o găseşte o ascunde şi, *de bucuria* ei, se duce şi vinde *tot ce are* şi cumpără ţarina aceea" (Matei 13:44). Mărimea *sacrificiului* şi profunzimea bucuriei omului indică valoarea pe care el o atribuie comorii lui Dumnezeu. Pierderile şi suferinţele acceptate cu bucurie pentru împărăţia lui Dumnezeu arată lumii supremaţia valorii lui Dumnezeu mult mai clar decât toată închinarea şi rugăciunea. De aceea istoriile misionarilor care au jertfit cu bucurie tot ce au avut L-au făcut pe Dumnezeu mult mai real şi mai de preţ pentru mulţi dintre noi. Henry Martyn a fost unul dintre ei, şi viaţa lui a avut un efect remarcabil timp de aproape două sute de ani.

Henry Martyn I se predă lui Dumnezeu

S-a născut în Anglia, la 18 februarie 1781. Tatăl lui a fost un om înstărit, aşa că şi-a trimis fiul la o şcoală de gramatică, cum se numeau şcolile teoretice pe atunci, iar în 1797, la vârsta de şaisprezece ani, 1-a trimis la Cambridge. Patru ani mai târziu el a obţinut cele mai înalte

distincţii în matematici şi în anul următor premiul întâi pentru compunere în proză latină. Tânăr fiind, I-a întors spatele lui Dumnezeu, dar în acele zile de împliniri academice a rămas decepţionat de visele lui. „îmi împlinisem cele mai înalte năzuinţe, dar am fost surprins să descopăr că m-am agăţat de o umbră." Bogăţia lumii era ca un putregai în mâinile lui. Moartea tatălui, rugăciunile surorii, sfaturile unui om evlavios şi jurnalul lui David Brainerd l-au adus pe genunchi în supunere faţă de Dumnezeu. în 1802 s-a hotărât să părăsească viaţa şi confortul oferite de prestigiul academic şi să devină misionar. Aceasta a fost prima măsură a valorii acordate de el împărăţiei lui Dumnezeu.

A devenit asistentul lui Charles Simeon, marele predicator evanghelist de la Biserica Trinitatea din Cambridge, cu care a lucrat până în 17 iulie 1805, când a plecat în India. Urma să lucreze ca şi capelan al Companiei Indiilor de Est. A ajuns la Calcutta în 16 mai 1806 şi deja în prima zi petrecută pe uscat 1-a întâlnit pe William Carey.

Martyn a fost un evanghelist anglican; Carey era baptist, între ei s-a creat o oarecare tensiune cu privire la rolul liturghiei. Dar Carey a scris în anul acela: „Un preot tânăr, dl. Martyn, sosit recent, are un adevărat spirit misionar... Ne sfătuim unul pe altul minunat şi mergem la Casa lui Dumnezeu ca prieteni."

Pe lângă slujba lui de preot, Martyn a făcut şi muncă de traducător. în doi ani, până în martie 1808, a tradus în limba hindusă o parte din Cartea de rugăciuni comune, un comentariu pe marginea pildelor biblice şi întregul Nou Testament.

A fost apoi desemnat să se îngrijească de versiunea persană a Noului Testament, care n-a fost atât de bine primită ca şi cea

hindusă, dar între timp sănătatea lui a cedat. Aşa că s-a hotărât să se întoarcă în Anglia pentru a se reface, dar, călătorind pe uscat prin Persia în speranţa revizuirii traducerii, s-a îmbolnăvit aşa de tare că nu şi-a mai putut continua călătoria. A murit printre străini în oraşul Tocat, în Turcia asiatică, la 16 octombrie 1812, la vârsta de 31 de ani.

Suferinţa lăuntrică a lui Martyn

Ceea ce nu se poate vedea în această trecere sumară în revistă a vieţii lui Martyn sunt luptele şi frământările lăuntrice ale duhului său, care au făcut ca izbânda lui să fie atât de reală şi de folositoare oamenilor adevăraţi. Sunt convins că motivul pentru care *Viaţa şi jurnalul* lui David Brainerd şi *Jurnalul şi scrisorile* lui Henry Martyn au o influenţă aşa de mare şi de profundă asupra cauzei misionare este tocmai faptul că ele prezintă imaginea unei vieţi misionare de permanentă luptă sufletească, şi nu o viaţă de calm şi liniște neîntreruptă. Suferinţele şi lupta misionarilor ne fac să simţim şi mai clar supremaţia lui Dumnezeu în viaţa lor.

Să ascultăm ce a spus Martyn pe corabie, în drum spre India:

Mi-era fost greu să văd şi să înţeleg lucrurile divine. Am fost încercat de dorinţele lumeşti mai mult decât în ultimii doi ani... Boala şi mirosul de pe corabie m-au făcut să mă simt groaznic, iar hotărârea de a renunţa la tot confortul şi comuniunea cu sfinţii din Anglia pentru a merge într-o ţară necunoscută ca să îndur boală şi mizerie alături de nişte oameni lipsiţi de evlavie - timp de atâtea luni - apăsa greu asupra duhului meu. Inima îmi era gata să se frângă.

în plus, mai era la mijloc şi o poveste de dragoste. Martyn era îndrăgostit de Lydia Grenfell. N-a crezut că este bine să o ia cu el fără să meargă el mai înainte şi să îşi dovedească încrederea în Dumnezeu. Dar, după două luni de la sosirea în India, la 30 iulie 1806, i-a scris şi a cerut-o în căsătorie rugând-o să vină la el.

Apoi a aşteptat răspunsul timp de 15 luni (!). în pagina de jurnal din 24 octombrie 1807, el scrie:

O zi nefericită; am primit până la urmă o scrisoare de la Lydia în care refuză să vină, pentru că mama ei nu este de acord. La început întristarea şi dezamăgirea mi-au învăluit sufletul confuz; dar treptat

tulburarea mea s-a risipit, ochii mi s-au deschis şi mintea şi-a redobândit echilibrul. Nu puteam decât să fiu de acord cu ea că o astfel de căsătorie nu ar fi spre gloria lui Dumnezeu şi nici nu puteam aştepta binecuvântarea Lui, dacă ea s-ar dovedi neascultătoare faţă de mama ei.
Şi-a luat tocul şi i-a scris în aceeaşi zi:
Deşi inima mea geme de durere şi dezamăgire, îţi scriu nu ca să te învinuiesc. Corectitudinea purtării tale te scuteşte de învinuire... Vai de inima mea rebelă - ce furtună mă frământă! N-am ştiut că am progresat atât de puţin în spiritul supunerii faţă de voia divină.
Timp de patru ani a sperat că poate lucrurile se vor schimba. Un schimb intens de scrisori a străbătut miile de mile dintre India şi Anglia. Ultima scrisoare de care se ştie că a scris-o cu două luni înainte de moartea lui (28 august 1812) a fost adresată, ca de obicei, „Celei mai dragi mie, Lydia". Se încheia aşa:
Curând nu vom mai folosi peniţa şi cerneala; ci cred că ne vom vedea curând faţă în faţă. Dragoste tuturor sfinţilor.
Consideră-mă al tău pentru totdeauna, cel mai credincios şi plin de dragoste, H. Martyn.
Martyn n-a mai văzut-o niciodată pe acest pământ. Dar nu de moarte se temea el cel mai mult, iar întâlnirea cu Lydia nu era ceea ce-şi dorea cel mai mult. Pasiunea lui era să facă cunoscută supremaţia lui Cristos prin întreaga lui viaţă. Aproape de sfârşitul vieţii sale a scris: „Dacă viaţa sau moartea sunt partea mea, Cristos să fie glorificat în mine! Dacă are de lucru pentru mine, nu pot muri." Lucrarea lui Cristos pentru Martyn s-a

încheiat. Şi a fost bine făcută. Suferinţele şi durerea lui au făcut ca supremaţia lui Dumnezeu în viaţa lui să fie puternică.[1]

El îl invită să vină şi să moară

Fiecare credincios este chemat să sufere, dar mai ales cei pe care Dumnezeu îi cheamă să ducă Evanghelia la cei nemântuiţi. Celebrele cuvinte ale lui Dietrich Bonhoeffer sunt absolut biblice: „Crucea nu este sfârşitul groaznic al unei vieţi de altfel fericită şi trăită în frică de Dumnezeu, ci ea ne iese în întâmpinare la începutul unirii noastre cu Cristos. Când Cristos cheamă un om, El îl invită să vină şi să moară."[2]
Rândurile acestea sunt pur şi simplu o parafrazare a textului din Marcu 8:34: „Dacă voieşte cineva să vină după Mine, să se lepede de sine însuşi, *să-şi ia crucea* şi să Mă urmeze." A lua crucea şi a-L urma pe Isus înseamnă a-L însoţi pe drumul Calvarului cu hotărârea de a suferi şi a muri împreună cu El. Crucea nu este o povară ce trebuie purtată, ci un instrument al durerii şi execuţiei. Este ca şi cum ai spune: „Ia-ţi scaunul electric şi urmează-mă înspre camera de execuţie." Sau: „Ia sabia aceasta şi du-o până la locul decapitării." Sau: „Ia funia aceasta şi du-o până la locul de spânzurătoare."
A transforma purtarea crucii într-o problemă familială de suportare zilnică a tusei şi a toanelor partenerului de viaţă înseamnă a scoate din chemarea lui Cristos tocmai accentul ei fundamental. El îl cheamă pe fiecare credincios „să se lepede de tot ce are", să „urască însăşi viaţa sa" (vezi Luca 14:33, 26), să meargă cu bucurie pe calea ascultării, fără a da importanţă pierderilor de pe acest pământ. A-L urma pe Domnul Isus înseamnă că ori de câte ori ascultarea ne-o va cere, noi vom

1. Toate citatele din aceste scrisori au fost extrase din *Journal and Letters of Henry Martyn,* New York, Protestant Episcopal Society for the Promotion of Evangelical Knowledge, 1851.
2. Dietrich Bonhoeffer, *The Cost of Discipleship,* New York, The Macmillan Co., 1963, pag. 99.

accepta să fim trădaţi, respinşi, bătuţi şi batjocoriţi, crucificaţi şi omorâţi. Isus ne asigură că dacă îl vom urma la Golgota în toate zilele de „Vinerea Mare" ale acestei vieţi, vom învia cu El în „ultima zi de Paşte" a învierii. „Oricine îşi va pierde viaţa din pricina Mea şi din pricina Evangheliei, o va mântui" (Marcu 8:35). „Cine îşi urăşte viaţa în lumea aceasta, o va păstra pentru viaţa veşnică" (Ioan 12:25).

Avem nevoie de modele de martiri?

Unul dintre mesajele cele mai uluitoare şi mai sobre de la Congresul Lausanne de Evanghelizare Mondială desfăşurat la Manila în anul 1989 a fost transmis de George Otis în legătură cu chemarea la martiraj: „Oare eşecul nostru de a pătrunde în ţările musulmane se datorează absenţei martirilor? Poate o biserică ascunsă să crească în putere? Are oare nevoie o biserică tânără de modele de martiri?" în multe locuri din lumea noastră creştinii simt impactul radical al cuvintelor lui Isus: a-L alege pe Cristos înseamnă a alege moartea, sau riscul de a muri. David Barrett estimează că în anul 1993 aproape 150.000 de creştini au murit ca martiri. El prevede că în anul 2000 acest număr va creşte la 200.000.3

„Sunt răstignit împreună cu Cristos"

Este adevărat că purtarea crucii implică o transformare spirituală prin care „vechea noastră natură/omul vechi" sau „carnea/firea pământească" moare împreună cu Cristos şi ia fiinţă o „nouă creaţie". Acesta este un înţeles pe care apostolul îl dă chemării lui Isus Cristos de a ne purta crucea. „Cei ce sunt ai lui Cristos Isus *şi-au răstignit firea pământească* împreună cu patimile şi poftele ei" (Galateni 5:24). *„Am fost răstignit împreună cu Cristos,* şi trăiesc... dar nu mai trăiesc eu, ci Cristos trăieşte în

3. David Barrett, „Status of Global Mission, 1993", în *International Bulletin of Missionary Research,* 17/1, ianurie, 1993, pag. 23.

mine. Şi viaţa pe care o trăiesc acum în trup o trăiesc în credinţa în Fiul lui Dumnezeu care m-a iubit şi S-a dat pe Sine însuşi pentru mine" (Galateni 2:20). „Ştim bine că omul nostru cel vechi *a fost răstignit împreună cu El,* pentru ca trupul păcatului să fie dezbrăcat de puterea lui, în aşa fel ca să nu mai fim robi ai păcatului" (Romani 6:6). „Gândiţi-vă la lucrurile de sus, nu la cele de pe pământ. Căci *voi aţi murit* şi viaţa voastră este ascunsă cu Cristos în Dumnezeu" (Coloseni 3:2-3).

Dar esenţa acestei morţi spirituale nu este că ea înlocuieşte o aplicare practică şi reală a învăţăturilor lui Isus la suferinţă fizică şi moarte, ci că ea face posibilă această aplicare. Mai precis, pentru că vechea noastră natură, „eul" nostru cel vechi, egoist, lumesc, lipsit de dragoste, fricos şi mândru a murit împreună cu Cristos, şi o nouă natură, un nou „eu" plin de încredere, iubitor, legat de cer şi plin de speranţă s-a născut tocmai datorită acestei morţi lăuntrice şi acestei vieţi, noi suntem capabili să ne asumăm riscuri, să suferim durerea şi chiar să murim, nu disperaţi, ci plini de speranţă.

„Dacă M-au prigonit pe Mine, şi pe voi vă vor prigoni"

Deci nu trebuie să subestimăm chemarea la suferinţă. Nu trebuie să facem din toate învăţăturile Noului Testament despre suferinţă şi persecuţie ceva obişnuit şi banal doar pentru că viaţa noastră curge fără evenimente deosebite. Probabil că n-am ales încă să umblăm în toate pe căile drepte ale dragostei pe care Dumnezeu doreşte să umblăm. Probabil vremea suferinţei noastre este doar la doi paşi de noi. Dar nu trebuie să luăm propria noastră viaţă confortabilă şi să facem din ea măsura a ceea ce vrem noi să însemne Biblia.

Isus a venit în lume ca să-Şi dea viaţa ca răscumpărare pentru mulţi (Marcu 10:45). Suferinţa Lui a fost o necesitate divină pe care El a trebuit să o împlinească: „Fiul Omului *trebuie* să pătimească mult" (Marcu 8:31; vezi şi Luca 17:25). Aceasta a fost chemarea Lui şi, prin urmare, devine chemarea celor care îl

urmează. Acest lucru este implicat în cuvintele: „Cum M-a trimis pe Mine Tatăl, aşa vă trimit şi Eu pe voi" (Ioan 20:21). Isus face acest adevăr explicit când spune: „Aduceţi-vă aminte de vorba pe care v-am spus-o: «Robul nu este mai mare decât stăpânul său.» Dacă M-au prigonit pe Mine, şi pe voi vă vor prigoni" (Ioan 15:20). „Dacă pe Stăpânul casei L-au numit Beelbezul, cu cât mai mult vor numi aşa pe cei din casa Lui?" (Matei 10:25).

Suferinţa Lui în locul nostru înseamnă că noi scăpăm de suferinţă?

Ar fi foarte uşor să facem o mare greşeală privind aspectul morţii lui Cristos ca ispăşire substitutivă. Greşeala ar fi să spunem că din moment ce Cristos a murit în locul nostru, noi nu mai trebuie să murim pentru alţii. Din moment ce El a suferit pentru noi, noi nu mai trebuie să suferim pentru alţii. Cu alte cuvinte, dacă moartea Lui este într-adevăr substitutivă, n-ar trebui să scăpăm de ceea ce El a purtat pentru noi? Cum poate fi moartea Lui un îndemn pentru noi ca să ne dăm viaţa, dacă moartea Lui a luat locul morţii noastre?
Răspunsul este că Cristos a murit pentru noi ca noi să nu mai murim pentru păcat, NU ca să nu ne mai dăm viaţa pentru alţii. Cristos a purtat pedeapsa păcatului nostru, aşa că moartea şi suferinţa noastră nu mai sunt o pedeapsă de la Dumnezeu. Chemarea la suferinţă împreună cu Cristos nu este chemarea de a ne purta păcatele aşa cum le-a purtat El, ci este chemarea de a iubi aşa cum a iubit El. Moartea lui Cristos pentru păcatul egoismului meu nu are menirea de a mă scăpa de suferinţa dragostei, ci de a o permite. Datorită faptului că a luat vina mea şi pedeapsa mea şi m-a împăcat cu Dumnezeu ca Tată al meu, nu mai am nevoie să mă mai agăţ de confortul de pe acest pământ pentru a fi mulţumit. Sunt liber să mă lipsesc de el de dragul de a face cunoscută valoarea supremaţiei lui Dumnezeu.

Moartea lui Cristos: substituire şi model

Petru ne arată legătura dintre moartea lui Cristos ca substituire ce trebuie primită şi ca un model ce trebuie urmat. El le vorbeşte sclavilor creştini persecutaţi de stăpânii lor necredincioşi:
în adevăr, ce fală este să suferiţi cu răbdare, să fiţi pălmuiţi când aţi făcut rău? Dar dacă suferiţi cu răbdare când aţi făcut ce este bine, lucrul acesta este plăcut lui Dumnezeu. Şi *la aceasta aţi fost chemaţi; fiindcă şi Cristos a suferit pentru voi şi v-a lăsat o pildă, ca să călcaţi pe urmele Lui* (1 Petru 2:20-21).
Observaţi expresia foarte importantă: „pentru voi". Cristos a suferit „pentru voi" (adică „în locul vostru"). Aceasta este ispăşirea substitutivă. El a luat locul nostru şi a făcut pentru noi ceea ce noi nu puteam face singuri. „El a purtat păcatele noastre în trupul Său pe lemn" (1 Petru 2:24). Aceasta este o lucrare pe care nimeni, în afară de Fiul lui Dumnezeu, n-ar fi putut-o face pentru noi (Romani 8:3). Ea nu poate fi imitată sau repetată. A avut loc o *dată pentru totdeauna,* „pe când acum, la sfârşitul veacurilor, S-a arătat o singură dată, ca să şteargă păcatul prin jertfa Sa" (Evrei 9:26). Aceasta este temelia speranţei, a bucuriei, a eliberării şi a dragostei noastre. Păcatele ne sunt iertate şi avem viaţă veşnică (Efeseni 1:7; Ioan 3:16). Dumnezeu este de partea noastră şi nimic nu ne poate despărţi de El (Romani 8:31, 35-39).
De aceea, când Petru spune că Isus „v-a lăsat o pildă ca să călcaţi pe urmele Lui", el nu intenţionează să spună că voi sunteţi chemaţi să faceţi ispăşire pentru păcate. El a vrut să spună că voi sunteţi chemaţi să iubiţi ca Isus şi să fiţi gata să suferiţi pe nedrept, aşa cum a suferit El. Modelul pe care-1 urmăm nu este ispăşirea, ci dragostea şi durerea. Relaţia dintre cele două este crucială. Substituirea este baza imitaţiei, şi nu invers. Noi nu ne câştigăm iertarea suferind ca şi Isus. Suntem liberi să iubim ca Isus pentru că păcatele ne sunt iertate. Datorită suferinţei Lui *pentru* noi, putem suferi *ca* El.

De fapt, Petru spune: „La aceasta [acest fel de suferinţă] *aţi fost chemaţi."* Aceasta este chemarea voastră. Nu faceţi greşeala să spuneţi: „O, aceasta se adresează sclavilor cu stăpâni cruzi, şi nu ni se aplică nouă." Este o greşeală, pentru că 1 Petru 3:8-9 se adresează tuturor credincioşilor cu acelaşi mesaj: „încolo, *toţi...* să nu întoarceţi rău pentru rău, nici ocară pentru ocară; dimpotrivă, binecuvântaţi, *căci la aceasta aţi fost chemaţi:* ca să moşteniţi binecuvântarea." Această chemare nu se adresează doar sclavilor, ci tuturor creştinilor. Felul în care Cristos a trăit, a suferit şi a murit ne cheamă să arătăm prin viaţa noastră supremaţia

dragostei Lui trăind la fel ca El.
Deci Petru continuă să descrie felul în care Isus a suferit nedreptatea. Noi suntem chemaţi să suferim aşa cum a suferit El: „El n-a făcut păcat şi în gura Lui nu s-a găsit vicleşug. Când era batjocorit nu răspundea cu batjocuri; şi când era chinuit nu amenința, ci Se supunea dreptului Judecător" (1 Petru 2:22-23).

înarmaţi-vă cu această „gândire"

Pentru a face chemarea şi mai clară, Petru spune în continuare: „Astfel dar, fiindcă Cristos a pătimit în trup, înarmaţi-vă şi voi cu acelaşi fel de gândire" (1 Petru 4:1). Suferinţa lui Cristos este o chemare la un anumit mod de a gândi suferinţa, care spune că ea este normală şi că ea va fi cerută adesea de calea iubirii şi a misiunii. Astfel Petru spune: „Preaiubiţilor, nu vă miraţi de încercarea de foc din mijlocul vostru care a venit peste voi ca să vă încerce ca de ceva ciudat care a dat peste voi" (1 Petru 4:12). Suferinţa împreună cu Cristos nu este un lucru ciudat; ea este chemarea voastră, slujba voastră. Este aceeaşi experienţă de suferinţă care se cere fraţilor voştri din toată lumea (1 Petru 5:9). Aceasta este „gândirea" pe care trebuie să o îmbrăcăm ca pe o armură, altfel vom fi vulnerabili faţă de suferinţă ca faţă de ceva ciudat.

Pregătirea pentru suferinţă - acum!

Richard Wurmbrand a îndurat 14 ani de închisoare şi torturi în patria sa, România, între anii 1948-1964. El a condus o lucrare subterană atunci când comuniştii au pus mâna pe România şi au încercat să controleze Biserica, pentru a o folosi pentru scopurile lor. Wurmbrand, ca şi apostolul Petru, accentuează necesitatea imensă de a fi pregătiţi spiritual pentru suferinţă.

Ce să facem în faţa acestor torturi? Vom putea să le îndurăm? Dacă nu le îndur, trimit în închisoare alţi 50,60 de oameni pe care-i cunosc, pentru că acesta este lucrul pe care comuniştii îl doresc de la mine: să-i trădez pe cei din jurul meu. Aici intervine nevoia mare şi rolul pregătirii pentru suferinţă, care trebuie să înceapă acum. *Este prea greu* să te pregăteşti pentru ea atunci când comuniştii te-au închis. îmi amintesc de ultima mea lecţie pentru cei care urmau să fie confirmaţi, ţinută înainte de a părăsi România. într-o dimineaţă de duminică am dus un grup de 10-15 băieţi şi fete nu la biserică, ci la grădina zoologică. în faţa cuştilor de lei le-am spus: „înaintaşii voştri în credinţă au fost aruncaţi în faţa unor astfel de animale sălbatice din cauza credinţei lor. Să ştiţi că şi voi va trebui să suferiţi. Voi nu veţi fi aruncaţi la lei, dar veţi avea de-a face cu oameni care vor fi mai răi decât leii. Hotărâţi-vă acum şi aici dacă vreţi să-I promiteţi credinţă lui Cristos." Aveau lacrimi în ochi când au spus: „Da." Trebuie să ne pregătim acum, înainte de a fi întemniţaţi. în închisoare pierzi totul. Eşti dezbrăcat de hainele tale şi ţi se dă o haină de prizonier. Mobila, covoarele sau perdelele frumoase nu mai sunt. Nu mai ai soţie şi nu mai ai copii. Nu mai ai biblioteca ta şi nu mai vezi nici o floare. Nimic din ceea ce face viaţa plăcută nu mai rămâne. Nici unul dintre cei care n-au renunţat mai înainte la plăcerile vieţii nu rezistă.[4]

Pavel încearcă să-i pregătească pe cei convertiţi pentru

4. Richard Wurmbrand, „Preparing the Underground Church" în *Epiphany Journal,* 5/4, vara, 1985, pag. 46-48.

suferinţă. Ca şi Petru, el îi înarmează cu acest „gând" - că suferinţa este chemarea noastră. El le spune noilor credincioşi din Tesalonic: „V-am trimis pe Timotei... să vă îmbărbăteze în credinţa voastră, pentru ca nimeni din voi să nu se clatine în aceste necazuri; căci ştiţi singuri că *la aceasta suntem rânduiţi"* (1 Tesaloniceni 3:2-3). în mod literal, versetul 3 spune - „Noi suntem destinaţi pentru aceasta". Cu alte cuvinte, aceasta este
chemarea noastră.

La fel, când Pavel s-a întors din prima lui călătorie misionară, el s-a oprit la bisericile tinere şi le-a încurajat cu acest „gând" „...întărind sufletele ucenicilor. El îi îndemna să stăruie în credinţă şi spunea că *în împărăţia lui Dumnezeu trebuie să intrăm prin multe necazuri"* (Fapte 14:22). Era important pentru noii credincioşi să fie înarmaţi cu această „gândire", şi anume că

drumul spre împărăţie este drumul Calvarului, că pe el sunt multe necazuri, că el este o necesitate divină: *„Trebuie să intrăm"* pe acest drum, aceasta este chemarea noastră: „Toţi cei ce voiesc să trăiască cu evlavie în Cristos Isus, *vor fi* prigoniţi" (2 Timotei 3:12).
„Să ieşim afară **din** tabără la El"
Autorul Epistolei către Evrei leagă lucrarea de ispăşire a lui Cristos cu modul şi modelul suferinţelor Lui - aşa cum face şi Petru, însă folosind alte cuvinte, spuse pe un ton plin de înflăcărare.
De aceea, şi Isus, ca să sfinţească norodul cu însuşi sângele Său, a pătimit dincolo de poartă. Să ieşim dar afară din tabără la El şi să suferim ocara Lui. Căci noi n-avem aici o cetate stătătoare, ci suntem în căutarea celei viitoare (Evrei 13:12-14).
Mai întâi Isus a suferit într-un fel de care noi suntem incapabili: „ca să sfinţească norodul cu însuşi sângele Său." Moartea Fiului lui Dumnezeu este absolut unică prin efectele ei. Dar observaţi expresia „de aceea". Pentru că Isus a murit pentru noi în acest fel, *de aceea* „să ieşim dar afară din tabără la El şi să

suferim ocara Lui". Nu spune: pentru că a murit pentru noi de aceea putem trăi o viaţă fără suferinţă, fără insulte sau pericole, ci tocmai invers. Suferinţa lui Isus este *temelia* ieşirii noastre cu. El şi a purtării ocării, aşa cum a purtat-o El.
Afară din tabără înseamnă „în afara graniţelor siguranţei şi ale confortului". Acesta este mai presus de toate un text misionar. Afară din tabără se află „celelalte oi", care nu sunt din turma aceasta. Afară din tabără sunt naţiunile la care Evanghelia încă nu a ajuns. Afară din tabără sunt locurile şi oamenii la care ne va costa să putem ajunge şi pentru care ni se vor cere mari sacrificii. Dar la aceasta suntem chemaţi: „Să ieşim şi să suferim ocara Lui." Aceasta este chemarea noastră.

Purtând în Sudan ocara îndurată de El

Această ocară se poate întinde de la ostracizare până la agonia în torturi şi moarte. Probabil că ambele au loc în fiecare zi în lumea noastră. Dar noi auzim doar crâmpeie din „ocara pe care a suferit-o El". De exemplu, în 1988 revista *Mission Frontiers* a publicat următorul articol.
în 1983, Sudanul a fost declarat republică islamică. Atunci legea islamică, Sharia, a fost impusă tuturor cetăţenilor ţării. De atunci zeci de pastori creştini au fost ucişi şi nenumărate biserici creştine au fost arse...
Anul trecut în luna martie [1987], în zilele de 27 şi 28, potrivit unui raport de 33 de pagini alcătuit de profesorii Universităţii Khartooum, dr. Ushari Ahmad Mahmud şi dr. Suleyman Aii Baba (ambii musulmani), mai mult de 100 de bărbaţi, femei şi copii din tribul Dinka au fost strangulaţi şi arşi în oraşul vestic al Sudanului, Diein.
Masacrul s-a declanşat când 25 de creştini din tribul Dinka au fost întrerupţi în timpul serviciului de seară de o bandă de musulmani rizeigat înarmaţi cu bâte, furci, topoare şi puşti sovietice Klasmnikov. în seara aceea, cinci din şapte creştini dinka au fost ucişi şi zeci de case au fost arse.

în zorii dimineţii următoare, când zeci de creştini dinka au fost încărcaţi în vagoane de marfă pentru a fi evacuaţi în siguranţă din oraşul aflat în revoltă, sute de rizeigaţi înarmaţi s-au năpustit în gară şi au început să-i atace pe creştinii dinka lipsiţi de apărare. Saltele aprinse au fost aruncate peste creştinii adunaţi grămadă. Alţii au fost împuşcaţi, mutilaţi şi ciomăgiţi până au murit. La lăsarea nopţii mai mult de 1000 de creştini dinka fuseseră omorâţi.[5] Oricât de îngrozitoare ar fi această întâmplare, Petru ne spune că atunci când vin marile încercări noi nu trebuie să fim surprinşi, ca şi cum ni s-ar întâmpla ceva ciudat. Noi trăim într-un calm şi o linişte atât de relativă, încât un astfel de gând ni se pare de neînţeles. Dar cred că Dumnezeu ne cheamă să ne înarmăm tocmai cu acest gând: Cristos a suferit în afara porţii brutalitatea şi nedreptatea lăsându-ne un exemplu pe care ar trebui să-1 urmăm călcând pe urmele Lui.

Putem petrece noaptea împreună cu cei condamnaţi la moarte?

Charles Wesley ne dă un exemplu în ce priveşte modul în care trebuie să împlinim cuvintele din Evrei 13:13, adică să ieşim „afară din tabără" şi să purtăm ocara pe care a suferit-o El. în 18 iulie 1738, la două luni după convertirea sa, Charles Wesley a făcut un lucru uimitor. A petrecut o săptămână mărturisind Evanghelia întemniţaţilor din închisoarea Newgate, alături de un prieten pe nume „Bray", pe care îl descrie ca fiind un „biet mecanic ignorant". Unul dintre oamenii cărora le-au vorbit era un „negru [sclav], ce şi-a jefuit stăpânul". Era bolnav, avea febră mare şi fusese condamnat la moarte.

în ziua de marţi, Charles şi Bray au cerut voie să stea închişi peste noapte cu prizonierii care urmau să fie executaţi a doua zi [aceasta înseamnă a ieşi afară din tabără!] în noaptea aceea ei le-au vestit Evanghelia. Le-au spus oamenilor că „Cineva a

5. *Mission Frontiers,* 10/1, ianuarie, 1988, pag. 29.

coborât din ceruri pentru a-i salva pe păcătoşii pierduţi". Ei le-au descris suferinţele Fiului lui Dumnezeu, durerile Lui, agonia şi moartea Lui.

în ziua următoare oamenii au fost urcaţi într-o căruţă şi duşi la Tyburn. Charles a mers cu ei. Funiile erau strânse în jurul gâtului lor, pentru ca atunci când căruţa va porni, ei să rămână atârnaţi strangulându-se şi murind.

Rodul muncii lui Charles şi Bray din timpul nopţii a fost uimitor. Iată ce a scris Wesley:

Toţi erau veseli, plini de mângâiere, de pace şi de biruinţă, convinşi pe deplin că Cristos a murit pentru ei şi că aşteaptă să-i primească în Paradis... Negrul... m-a salutat din priviri, în momentul în care ochii lui i-au întâlnit pe-ai mei, a zâmbit cu cea mai liniştită şi plăcută expresie pe care am văzut-o vreodată. I-am lăsat să meargă spre a-şi întâlni Domnul, gata să-L vadă pe Mire. Când căruţa a pornit, nici unul nu s-a agitat şi nu s-a zbătut, ci şi-au dat duhul cu umilinţă. Exact la ora doisprezece s-au stins. Am adresat câteva cuvinte potrivite mulţimii şi m-am întors plin de pace şi încredere în fericirea prietenilor noştri. Acea oră sub spânzurătoare a fost cea mai binecuvântată oră din viaţa mea.[6]

Două lucruri din această istorioară mă uimesc şi mă inspiră. Unul este puterea uimitoare a mesajului lui Wesley despre adevărul şi dragostea lui Cristos. Toţi prizonierii condamnaţi au fost convertiţi. Şi erau atât de convertiţi că puteau să-şi privească moartea în faţă (fără o perioadă lungă de „ucenicie") şi să-şi dea viaţa încredinţaţi că Cristos îi va primi. Ei nu sufereau în numele dreptăţii, dar aceeaşi putere era la lucru pentru a-i susţine. Ei au privit suferinţa lor ca pe ceva prin care erau obligaţi să treacă în drum spre cer, şi nădejdea slavei era atât de reală în ei, încât au murit în pace. Oh, câtă putere de mărturisire!

Celălalt lucru care mă urmăreşte este faptul că Wesley a mers

6. Charles Wesley, *Journal,* Londra, Thomas lackson; retip. de Grand Rapids, Baker Book House, 1908, voi. 1, pag. 120-123.

la închisoare şi a cerut să fie închis întreaga noapte cu criminalii condamnaţi, care nu ar fi avut nimic de pierdut dacă ar mai fi ucis încă o persoană. Wesley n-a avut nici un şef care să-i ceară să facă lucrul acesta ca pe o sarcină de serviciu. El nu era nici preotul închisorii. Ar fi fost mai confortabil şi mai plăcut să petreacă seara aceea acasă, discutând cu prietenii. Atunci de ce a plecat?

Dumnezeu i-a pus pe inimă să meargă acolo. Şi Wesley a adus roade. Sunt sute de acţiuni interesante şi esenţiale la care Dumnezeu ne cheamă, ca popor al Său, pentru cauza misiunii în lume. Nu toţi vom auzi aceeaşi chemare. A ta va fi unică. Ar putea fi ceva ce n-ai visat niciodată să faci. Dar te îndemn să asculţi de călăuzirea Duhului pentru a vedea unde te-ar putea duce „afară din tabără pentru a purta ocara pe care a îndurat-o El".

„îi voi arăta tot ce trebuie să sufere'

Durerile sunt partea noastră, indiferent dacă suntem misionari, sau nu. Dar ea este în mod

special partea celor chemaţi să ajungă cu Evanghelia la popoarele lumii. Pavel este prototipul unor astfel de misionari. Când Domnul 1-a trimis pe Anania la Pavel în Damasc, 1-a trimis înarmat cu această „gândire" menţionată în 1 Petru 4:1, gândire pe care El a vrut s-o formeze şi în Pavel. Domnul a spus: „Du-te, căci El este un vas pe care l-am ales, ca să ducă Numele Meu înaintea Neamurilor, înaintea împăraţilor şi înaintea fiilor lui Israel; *şi îi voi arăta tot ce trebuie să sufere pentru Numele Meu"* (Fapte 9:15-16). Apoi Dumnezeu a continuat să dezvolte în Pavel această „gândire". „Numai Duhul Sfânt mă înştiinţează din cetate în cetate *că mă aşteaptă lanţuri şi necazuri"* (Fapte 20:23).

Suferinţa făcea parte din chemarea lui Pavel şi a devenit atât de mult parte din identitatea şi din lucrarea lui, încât el a considerat-o drept simbol al autenticităţii lui apostolice. Era ca una dintre vizele de pe paşaportul lui care îi atestau dreptul de a face ceea ce Dumnezeu îl chemase să facă.

Ci, în toate privinţele, arătăm că suntem vrednici slujitori ai lui Dumnezeu, prin multă răbdare, în necazuri, în nevoi, în strâmtorări, în bătăi, în temniţe, în răscoale, în osteneli, în vegheri, în posturi; prin curăţie, prin înţelepciune, prin îndelungă răbdare, prin bunătate, prin Duhul Sfânt, printr-o dragoste neprefăcută, prin cuvântul adevărului, prin puterea lui Dumnezeu, prin armele de lovire şi de apărare pe care le dă neprihănirea; în slavă şi ocară, în vorbire de rău şi în vorbire de bine. Suntem priviţi ca nişte înşelători, măcar că spunem adevărul; ca nişte necunoscuţi, măcar că suntem bine cunoscuţi; ca unii care murim, şi iată că trăim; ca nişte pedepsiţi, măcar că nu suntem omorâţi; ca nişte întristaţi, şi totdeauna suntem veseli, ca nişte săraci, şi totuşi îmbogăţim pe mulţi; ca neavând nimic, şi totuşi stăpânind toate lucrurile (2 Corinteni 6:4-10).

Suferinţele extraordinare ale apostolului Pavel ne copleşesc, înşiruirea lor în 2 Corinteni 11:23-28 este copleşitoare, mai ales dacă ne gândim la fiecare durere în parte şi apoi la toate durerile adunate laolaltă. Avem aici doar o privire fugară asupra vieţii misionare a lui Pavel, plină de dureri şi întristări:

.. .în osteneli şi mai mult, în temniţe şi mai mult; în lovituri fără număr; de multe ori în primejdii de moarte. De cinci ori am căpătat de la iudei patruzeci de lovituri fără una; de trei ori am fost bătut cu nuiele; o dată am fost împroşcat cu pietre; de trei ori s-a sfărâmat corabia cu mine; o noapte şi o zi am fost în adâncul mării. Deseori am fost în primejdii pe râuri, în primejdii din partea tâlharilor, în primejdii din partea celor din neamul meu, în primejdii din partea păgânilor, în primejdii în cetăţi, în primejdii în pustie, în primejdii pe mare, în primejdii între fraţi mincinoşi. în osteneli şi necazuri, în priveghiuri adesea, în foame şi sete, în posturi adesea, în frig şi lipsă de îmbrăcăminte! Şi, pe lângă lucrurile de afară, în fiecare zi mă apasă grija pentru toate bisericile.

Ca să nu trecem prea repede peste ele fără să ni se taie respiraţia, să ne gândim ce a însemnat să primească „patruzeci de lovituri fără una". înseamnă că a fost dezbrăcat şi probabil legat

de un stâlp în aşa fel încât să nu poată fugi sau cădea. Apoi o persoană instruită în biciuire a luat un bici, poate cu sau fără cioburi de sticlă fixate în piele şi a lovit de 39 de ori spatele lui Pavel. Probabil că pe la jumătatea biciuirii, sau poate mai devreme, pielea a început să-i crape şi să se sfâşie. în cele din urmă probabil că părţi din spatele lui Pavel au ajuns ca gelatina. Rana nu era curată, ca cea făcută de lama de ras. Pielea era sfâşiată şi zdrenţuită, aşa că vindecarea era înceată şi poate complicată de infecţii. în acele zile nu se cunoşteau prea multe despre sterilizare şi nu existau antiseptice. Probabil că a trebuit să treacă luni de zile înainte ca îmbrăcămintea să nu-i mai rănească spatele.

Acum, cu această imagine în minte, gândiţi-vă că acest lucru s-a întâmplat încă o dată, pentru a doua oară, pe acelaşi spate, deschizând vechile cicatrice. A doua oară, vindecarea a fost şi mai înceată. Apoi, gândiţi-vă că peste câteva luni s-a întâmplat pentru a treia oară acelaşi lucru. Imaginaţi-vă cum trebuie să fi arătat spatele lui. Apoi s-a întâmplat din nou. Şi, în final, s-a întâmplat pentru a cincea oară. Şi aceasta a fost doar una dintre suferinţele lui Pavel!

Dumnezeu îngăduie sau hotărăşte suferinţa mesagerilor Lui?

De ce îngăduie Dumnezeu suferinţa? Nu, aceasta nu este tocmai întrebarea corectă. întrebarea pe care ar trebui s-o punem este: De ce *hotărăşte* Dumnezeu suferinţa? Aceasta face parte din planul lui Dumnezeu pentru poporul Lui, la fel cum suferinţa şi moartea lui Isus au făcut parte din planul lui Dumnezeu de mântuire (Fapte 4:27-28; Isaia 53:10). Este adevărat că Satan poate fi agentul imediat al suferinţei, dar el nu poate face nimic fără permisiunea lui Dumnezeu.[7]

7. Demonii nu pot nici măcar vorbi fără permisiunea lui Isus: „[El] nu lasă pe draci să vorbească" (Marcu 1:34). Cu cât mai puţin pot face un lucru dureros fără permisiune, după cum se arată clar în Iov 1:12,21; 2:6-7. Cu toate acestea, Satan persecută Biserica. „Iată că Dumnezeu are să arunce

Pavel descrie suferinţa ca pe un dar şi un har de la Dumnezeu: „Căci cu privire la Cristos, vouă *vi s-a dat harul* nu numai să credeţi în El, *ci să şi pătimiţi pentru El"* (Filipeni 1:29). Petru spune de două ori că suferinţa este voia lui Dumnezeu: „Căci este mai bine, *dacă aşa* este *voia lui Dumnezeu,* să suferiţi pentru că faceţi binele, decât pentru că faceţi răul... Aşa că cei ce suferă *după voia lui Dumnezeu,* să-şi încredinţeze sufletele Credinciosului Ziditor" (1 Petru 3:17,4:19).

Iacov plasează întreaga viaţă, inclusiv acele piedici din calea planurilor noastre care par întâmplătoare, sub suveranitatea lui Dumnezeu: „Ascultaţi acum, voi care ziceţi: «Astăzi sau mâine ne vom duce în cutare cetate, vom sta acolo un an, vom face negustorie şi vom câştiga»... Voi dimpotrivă ar trebui să ziceţi: «Dacă va vrea Dumnezeu vom trăi şi vom face cutare lucru»" (Iacov 4:13-15). Roţi dezumflate, accidente de maşini, drumuri în construcţie - orice te împiedică să-ţi împlineşti planul - toate alcătuiesc voia lui Dumnezeu. „Dacă va vrea Dumnezeu, vom trăi şi vom face cutare lucru."

Scriitorul Epistolei către Evrei pune întreaga suferinţă sub stindardul disciplinei iubitoare a lui Dumnezeu. El nu permite suferinţa la întâmplare, ea este un plan pentru sfinţirea noastră. Voi nu v-aţi împotrivit încă până la sânge în lupta împotriva păcatului. Şi aţi uitat sfatul pe care vi-1 dă ca unor fii: „Fiule, nu dispreţui pedeapsa Domnului şi nu-ţi pierde inima când eşti mustrat de El. Căci Domnul pedepseşte pe cine-1 iubeşte şi bate cu nuiaua pe orice fiu pe care-1 primeşte (Evrei 12:4-6).

Suferinţa prin care trec misionarii nu este un lucru neprăvăzut de Dumnezeu. El a văzut-o clar, a trecut prin ea El însuşi şi Şi-a trimis ucenicii să treacă prin în acelaşi

pe unii dintre voi în temniţă ca să vă încerce" (Apocalipsa 2:10). Pentru o tratare mai detaliată a acestor probleme, despre cum se raportează suveranitatea lui Dumnezeu la lucrurile rele pe care le fac oamenii, vezi John Piper, *The Pleasures qfGod,* Portland, Multnomah Press, 1991, pag. 61-76.

pericol. „Iată, Eu vă trimit ca pe nişte oi în mijlocul lupilor" (Matei 10:16). „Le voi trimite proroci şi apostoli; pe unii din ei îi vor ucide, iar pe alţii îi vor prigoni" (Luca 11:49). Aşa cum spune Pavel în 1 Tesaloniceni 3:3, noi suntem „rânduiţi" sau „hotărâţi" pentru aceste lucruri.

Şase motive pentru care Dumnezeu hotărăşte suferinţa slujitorilor Lui

Deci întrebarea noastră este: De ce? De ce a hotărât Dumnezeu ca Pavel să sufere atât de mult ca prototip al misionarului peste hotare? Dumnezeu este suveran. După cum ştie orice copil, El l-ar putea arunca pe Satan în abis chiar astăzi, dacă ar vrea, şi întreaga lui acţiune de terorizare a Bisericii ar lua sfârşit. Dar Dumnezeu doreşte ca misiunea Bisericii să înainteze prin furtuni şi suferinţe. De ce? Voi menţiona şase motive.

1.0 credinţă mai puternică şi o sfinţire mai profundă

După cum am văzut mai înainte, în Evrei 12, Dumnezeu îşi disciplinează copiii prin suferinţă. El urmăreşte ca ei să se sfinţească tot mai mult. „Dumnezeu ne pedepseşte pentru binele nostru, ca să ne facă părtaşi sfinţeniei Lui" (Evrei 12:10).

Isus a experimentat acelaşi lucru: „Măcar că era Fiu, a învăţat să asculte prin lucrurile pe care le-a suferit" (Evrei 5:8). Aceasta nu înseamnă că Isus a evoluat de la neascultare la ascultare. Acelaşi scriitor spune că El n-a păcătuit niciodată (Evrei 4:15). înseamnă că procesul prin care El Şi-a dovedit ascultarea tot mai deplină a fost procesul suferinţei. Nu ajunge doar ca ascultarea noastră să fie testată, pentru a se vedea cât este de profundă, ci este nevoie, de asemenea, ca ea să fie purificată de orice urmă de încredere în sine şi de legăturile cu lumea. Pavel a prezentat astfel experienţa aceasta în propria sa viaţă:

în adevăr fraţilor, nu voim să vă lăsăm în necunoştinţă despre necazul care ne-a lovit în Asia, de care am fost apăsaţi peste măsură de mult, mai presus de puterile noastre, aşa că nici nu mai trăgeam nădeje de viaţă. Ba încă ne spunea gândul că trebuie să murim; *pentru ca să ne punem încrederea nu în noi înşine, ci în Dumnezeu care învia*ză *morţii* (2 Corinteni 1:8-9).

Pavel n-a considerat că suferinţele lui erau de la Satan, ci spune că Dumnezeu le-a hotărât pentru creşterea credinţei lui. Dumnezeu înlătură sau distruge „proptelele" (legăturile) din inima lui Pavel ca să nu mai aibă altă şansă decât să cadă la picioarele lui Dumnezeu şi să primească speranţă din promisiunea învierii. Acesta este primul scop al suferinţei misionare: de a ne smulge din lume ca să ne punem toată speranţa doar în Dumnezeu (vezi Romani 5:3-4). Dacă libertatea de a iubi izvorăşte din această speranţă esenţială (Coloseni 1:4-5), suferinţa este un mijloc principal prin care se dezvoltă compasiunea în viaţa slujitorilor lui Dumnezeu. Mii de misionari de-a lungul secolelor au înţeles că suferinţa vieţii a fost şcoala lui Cristos în care ei au învăţat lecţii de credinţă ce nu se puteau învăţa altundeva. De exemplu, Francis Xavier (1506-1552), care a fondat mişcarea misionară iezuită şi a slujit în India şi Japonia, a urmărit întotdeauna să trăiască o viaţă mai profundă cu Dumnezeu. A murit la 46 de ani, aşteptând să poată intra în marea şi interzisa Chină. Observaţi în una din ultimele sale scrisori cât de mult tânjea ca lucrarea lui să fie de folos nu numai chinezilor, ci şi credinţei lui. Pericolul cel mai mare ar fi să ne pierdem încrederea şi credinţa în mila lui Dumnezeu, de dragul şi pentru slujirea Căruia venim să mărturisim Legea lui Isus Cristos, Fiul Său, Mântuitorul şi Domnul nostru, după cum bine ştie El... A nu ne încrede în El ar fi un lucru mult mai îngrozitor decât orice rău fizic pe care toţi vrăjmaşii lui Dumnezeu puşi laolaltă ni l-ar putea pricinui, pentru că fără permisiunea lui Dumnezeu nici demonii şi nici slujitorii lor omeneşti n-ar

putea să ne împiedice absolut deloc. De aceea, suntem hotărâţi să pătrundem în China cu orice preţ şi *nădăjduiesc în Dumnezeu că urmarea călătoriei noastre va fi creşterea în sfânta credinţă,* oricât ne-ar persecuta Diavolul şi supuşii lui. Dacă Dumnezeu este cu noi, cine poate sta împotriva noastră?[8]

2. Suferinţa îţi măreşte răsplata

îndurarea suferinţei cu răbdare măreşte răsplata în cer a experienţei noastre în ce priveşte gloria lui Dumnezeu. Pavel atinge această problemă în 2 Corinteni 4:17-18.

Căci întristările noastre uşoare de-o clipă lucrează pentru noi tot mai mult o greutate veşnică de slavă. Pentru că noi nu ne uităm la lucrurile care se văd, ci la cele ce nu se văd; căci lucrurile care se văd sunt trecătoare, pe când cele ce nu se văd sunt veşnice.

întristările lui Pavel „lucrează", „pregătesc" sau „aduc" o greutate de slavă dincolo de orice comparaţie. Trebuie să luăm în serios cuvintele lui Pavel de aici. El nu spune doar că are o mare nădejde în ceruri, nădejde care îl face capabil să îndure suferinţa. Acest lucru este adevărat, dar aici el spune că suferinţa are efect asupra „greutăţii" de slavă. Se pare că este o legătură între suferinţa îndurată şi gradul de slavă de care te vei bucura. Desigur că gloria

întrece infinit de mult suferinţele, după cum spune Pavel în Romani 8:18: „Eu socotesc că suferinţele din vremea de acum *nu sunt vrednice să fie puse alături de slava viitoare,* care are să fie descoperită faţă de noi." Cu toate acestea, greutatea acelei glorii, sau experienţa acelei glorii, pare să fie mai mare sau mai mică, în funcţie de suferinţele îndurate aici cu credinţă şi cu răbdare.

■ Isus a arătat acelaşi adevăr când a spus: „Ferice va fi de voi când din pricina Mea oamenii vă vor ocărî, vă vor prigoni şi vor

8. Dintr-o scrisoare către Părintele Perez în Francis M. DuBose, ed., *Classics ofChristian Missions,* Nashville, Broadman Press, 1979, pag. 221 şi urm.

spune tot felul de lucruri rele şi neadevărate împotriva voastră! Bucuraţi-vă şi veseliţi-vă *pentru că răsplata voastră este mare în ceruri"* (Matei 5:11-12). Dacă Isus a vrut să spună că cu cât suferim mai mult prin credinţă, cu atât ne va fi mai mare răsplata -atunci acest mesaj ne încurajează să ne bucurăm. Dacă un creştin care suferă mult pentru Isus şi unul care nu îndură prea mult s-ar bucura în final de gloria lui Dumnezeu în acelaşi fel şi în aceeaşi măsură, ar fi ciudat să-i spui creştinului care suferă să se bucure şi să fie vesel (chiar în ziua aceea; vezi Luca 6:23) pentru răsplătirea pe care o va primi chiar dacă n-ar suferi. Răsplata promisă pare să fie un răspuns la suferinţă în funcţie de gradul ei şi o recompensă specială a ei. Dacă acest lucru nu pare aici destul de explicit şi desigur, el este cuprins şi în alte texte din Noul Testament. îl voi lăsa pe Jonathan Edwards să le dezvăluie, în timp ce ascultăm una dintre cele mai profunde reflecţii asupra acestei probleme pe care am citit-o vreodată. Aici Edwards tratează, într-un mod ce-ţi taie respiraţia, problema posibilităţii existenţei unor grade diferite de fericire într-o lume a bucuriei perfecte.

Există diferite grade de fericire şi de glorie în cer... Gloria sfinţilor de sus va fi într-o anumită proporţie în concordanţă cu gradul lor de sfinţenie şi cu faptele bune de aici (şi răbdarea în suferinţă este una din cele mai importante fapte bune; vezi Romani 2:7). Cristos îl va răsplăti pe fiecare după faptele lui. Cel care a câştigat 10 poli a fost făcut cârmuitor peste 10 cetăţi, iar cel care a câştigat 5 poli, peste 5 cetăţi (Luca 19:17-19). „Cine seamănă puţin, puţin va secera, iar cine seamănă mult, mult va secera" (2 Corinteni 9:6). Şi apostolul Pavel ne spune că aşa cum o stea se deosebeşte în strălucire de alta, tot aşa va fi şi la învierea morţilor (1 Corinteni 15:41). Cristos ne spune că cel care va da o cană cu apă unui ucenic în numele Lui nu-şi va pierde răsplata. Dar aceasta n-ar putea fi adevărat dacă o persoană n-ar primi o răsplată mai mare dacă a făcut mai multe fapte bune decât dacă a făcut doar câteva. Cei care au un grad de fericire şi de glorie inferior altora

nu vor fi supăraţi din cauză că alţii sunt mai avansaţi în glorie ca ei, pentru că toţi vor fi pe deplin fericiţi, fiecare va fi pe deplin satisfăcut. Fiecare vas care este aruncat în acest ocean al fericirii este plin, deşi unele vase sunt mult mai mari decât altele; în cer nu vor exista lucruri ca invidia, ci o iubire desăvârşită va domni peste toţi. Cei care au un grad mai mic de glorie nu-i vor invidia pe cei care au primit mai multă glorie decât ei, ci îi vor iubi cu o dragoste atât de mare, de puternică şi de curată încât se vor bucura de fericirea lor mai mare; dragostea lor va fi de aşa natură încât se vor bucura că aceştia sunt mai fericiţi decât ei înşişi; deci în loc să se supere şi să umbrească propria lor fericire, aceasta va creşte.

Pe de altă parte, cei care primesc un grad mai mare de glorie vor fi cei mai plini de dragoste, pentru a reflecta proporţional cu gloria lor bunătatea divină şi dragostea faţă de alţii şi vor avea mai multă dragoste pentru Dumnezeu şi pentru sfinţi decât cei care sunt într-o poziţie de fericire şi sfinţenie inferioară. Şi, pe lângă acestea, cei care vor excela în dragoste, vor excela şi în umilinţă. Aici, în lumea aceasta, cei care sunt deasupra altora sunt obiectul invidiei, pentru că ceilalţi consideră că ei sunt înălţaţi o dată cu ea; dar în ceruri nu va fi aşa, ci sfinţii din cer care vor excela în fericire vor excela şi în sfinţenie şi, prin urmare, în umilinţă, înălţarea unora va fi foarte departe de a distruge fericirea şi bucuria perfectă a celor care au primit mai puţină glorie, ci ei se vor bucura de ea; în acea societate va fi o unitate de aşa natură încât unul va lua parte la fericirea celuilalt. Atunci se va împlini pe deplin ceea ce se afirmă în 1 Corinteni 12:26: „Dacă este preţuit un mădular, toate mădularele se bucură

împreună cu el."[9]

9. Jonathan Edwards, *The Works ofjonathan Edwards,* voi. 2, Edinburgh, The Banner of Truth Trust, 1974, pag. 902. Pilda lucrătorilor viei, care au primit toţi aceeaşi răsplată (Matei 20:1-16), nu trebuie să fie în conflict cu ceea ce Edwards (şi textele pe care le citează el!) ne învaţă aici. Ceea ce textul poate implica este că toţi suntem aruncaţi în acelaşi ocean al fericirii. O altă idee implicată în această pildă este că Dumnezeu e liber să dea oricui orice grad de binecuvântare, mai mult decât merită el şi, dacă

Astfel, unul dintre scopurile lui Dumnezeu în îngăduirea suferinţei sfinţilor este acela de a le mări capacitatea de a se bucura de gloria Lui aici şi în veacul viitor. Când cupa răsplătirii lor va fi ridicată, ca şi cum ar fi luată din „refuzul lumii" (1 Corinteni 4:13) şi aruncată în oceanul fericirii cereşti, ea va conţine mai multă fericire datorită faptului că ei au fost smulşi din lume şi făcuţi să trăiască doar bazându-se pe Dumnezeu.

3. Preţul plătit pentru a le da curaj altora

Dumnezeu foloseşte suferinţa misionarilor Lui ca să-i trezească pe alţii din somnul indiferenţei şi să le dea curaj. în timpul întemniţării sale la Roma, Pavel a scris despre aceste lucruri bisericii din Filipi: „Cei mai mulţi dintre fraţi, îmbărbătaţi de lanţurile mele, au şi mai multă îndrăzneală să vestească fără teamă Cuvântul lui Dumnezeu" (Filipeni 1:14). Dacă este nevoie, Dumnezeu va folosi suferinţele trimişilor Lui devotaţi pentru a trezi o biserică adormită şi a o face să-şi asume riscuri pentru Dumnezeu.

Suferinţele şi dedicarea tânărului David Brainerd au avut un astfel de efect asupra multor mii de oameni. Henry Martyn a scris foarte des în *Jurnalul* său despre impactul lui Brainerd asupra vieţii lui. La 11 septembrie 1805 el a scris: „Ce exemplu însufleţitor mi-a fost deseori, mai ales fiindcă avea o constituţie fizică slabă şi bolnăvicioasă!" La 8 mai 1806 el a scris: „Binecuvântată fie amintirea acestui om sfânt! Sunt fericit că voi

este cineva care se autocompătimeşte sau este mândru de răbdarea lui, Dumnezeu este într-adevăr liber să înalţe o altă persoană deasupra acestuia în aşa fel încât să-l smerească şi să-l facă să realizeze că întregul cer este numai har. Cred că Jonathan Edwards răspunde efectiv întrebării lui Craig Blomberg: „în fond, nu este o contradicţie în sine să vorbeşti de grade de perfecţiune?" („Degrees of Reward in the Kingdom of Heaven", în *Journal of the Evangelical Theological Society,* 35/2, iunie, 1992, pag. 162-163.) Vreau însă să rămân de partea lui Blomberg împotriva celor care vorbesc despre „câştigarea" răsplăţii şi care deformează promisiunile condiţionale cereşti în promisiuni de grade de răsplată în ceruri.

avea cartea lui cu mine în India şi astfel mă voi bucura într-un fel de foloasele tovărăşiei lui şi de exemplul lui." La 12 mai 1806 a scris: „Sufletul meu a fost mişcat astăzi de mila nesfârşită a lui Dumnezeu şi am găsit prezenţa înviorătoare a lui Dumnezeu în îndatoririle tainice; am fost foarte încurajat mai ales citind relatările lui D. Brainerd despre greutatea lucrării misionare printre păgâni. Oh, fii binecuvântată amintire a acestui preaiubit sfânt! Nici un scriitor neinspirat nu mi-a făcut atâta bine. M-am simţit pătruns de o dulce bucurie să lucrez printre bieţii băştinaşi de aici; şi voinţa mea, cred, s-a dezbrăcat şi mai mult de acele gânduri romantice care uneori m-au făcut să mă umflu în pene cu amăgiri deşarte."[10]

Cinci soţii înflăcărate

Cu greu ar putea fi azi exagerat impactul pe care 1-a avut martirajul lui Jim Elliot, Nate Saint, Ed McCully, Pete Fleming şi Roger Youderian asupra generaţiilor de studenţi. Cuvântul care apărea mereu în mărturisirile celor care au auzit povestea „Auca" era „dedicare"; dar, mai mult chiar decât ne dăm noi seama uneori, puterea de care au dat dovadă soţiile acestor oameni ne-a făcut pe mulţi dintre noi să simţim dorinţa arzătoare de a fi şi noi ca ei.

Barbara Youderian, soţia lui Roger, a scris în jurnalul ei în acea noapte de ianuarie 1956:

în această seară căpitanul ne-a spus că a găsit patru cadavre în râu. Unul avea tricou şi blugi. Roj era singurul care purta aşa ceva... Cu două zile în urmă Dumnezeu mi-a vorbit prin Psalmul 48:14: „Iată, Dumnezeul acesta este Dumnezeul nostru în veci de veci. El va fi călăuza noastră până la moarte." Când am primit vestea morţii lui Roj, inima mea a fost plină de laudă. El a fost vrednic să meargă acasă. Ajută-mă, Doamne, să fiu şi mamă, şi tată.[11]

10. *Journal and Letters ofHenry Martyn,* pag. 240, 326-328.
11. Citat din Elisabeth Elliot, *Through Gates of Splendor,* New York, Harper and Row Publishers, 1957, pag. 235-236.

Nu este greu să simţi adevărul biblic pe care îl subliniază Pavel. Suferinţele slujitorilor lui Dumnezeu îndurate cu credinţă şi chiar cu laudă este o experienţă cutremurătoare pentru sfinţii apatici, a căror viaţă este goală în mijlocul unor condiţii materiale bune şi al confortului.

Numărul cererilor s-a dublat la moartea lui

Execuţia mai recentă a misonarului wycliffian Chet Bitterman de către grupul de gherilă columbian M-19, în 6 martie 1981, a declanşat o mare râvnă pentru cauza lui Cristos. Chet a fost ţinut captiv şapte săptămâni, în timp ce soţia lui Brenda şi fetiţele lor Anna şi Esther aşteptau la Bogota. Cerinţa grupului de gherilă M-19 a fost ca misionarul să plece din Columbia.

L-au împuşcat chiar înainte de apusul soarelui - un singur glonte în piept. Poliţia i-a găsit trupul în autobuzul în care a murit, într-o parcare din sudul oraşului. Era curat şi tuns, cu faţa relaxată. Un steag al gherilei era înfăşurat în jurul trupului. Nu erau pe el semne de tortură.

în anul următor morţii lui Chet „numărul cererilor de plecare în misiunea din străinătate prin societatea Wycliffe Bible Transla tors s-a dublat. Acest fenomen a continuat".[12]

Acesta nu este un mod de mobilizare misionară pe care l-ar alege vreunul dintre noi, ci este modul lui Dumnezeu. „Dacă grăuntele de grâu care a căzut pe pământ nu moare, rămâne singur; dar dacă moare aduce multă roadă" (Ioan 12:24).

4. „Eu împlinesc ce lipseşte suferinţelor lui Cristos"

Suferinţele trimişilor lui Cristos slujesc celor cărora încearcă să le vestească Cuvântul şi pot să le deschidă sufletul pentru Evanghelie. Acesta este unul dintre modurile în care apostolul Pavel a dus Evanghelia oamenilor din Tesalonic. „Căci ştiţi că

12. Steve Estes, *Called to Die,* Grand Rapids, Zondervan Corporation, 1986, pag. 252.

din dragoste pentru voi am fost aşa printre voi. Şi *voi înşivă aţi călcat pe urmele mele* şi pe urmele Domnului, *întrucât aţi primit Cuvântul în multe necazuri,* cu bucuria care vine de la Duhul Sfânt" (1 Tesaloniceni 1:5-6). Ei l-au imitat pe Pavel îndurând cu bucurie multe necazuri. Pavel s-a dovedit printre ei un astfel de om. Deci, ceea ce i-a mobilizat şi i-a atras spre dragostea şi adevărul lui autentic era suferinţa lui.

La o astfel de lucrare se referă Pavel când spune: „Căci după cum avem parte din belşug de suferinţele lui Cristos, tot aşa, prin Cristos, avem parte din belşug şi de mângâiere. Aşa că, dacă suntem în necaz, suntem pentru mângâierea şi mântuirea voastră" (2 Corinteni 1:5-6). Suferinţele lui erau mijlocul pe care Dumnezeu îl folosea pentru a aduce mântuirea bisericii din Corint. Creştinii de acolo au putut vedea în Pavel dragostea jertfitoare a lui Cristos. De fapt, el împărtăşea suferinţele lui Cristos, făcându-le adevărate pentru Biserică.

Acesta este un lucru pe care Pavel vrea să-1 spună în acea afirmaţie minunată din Coloseni 1:24: „Mă bucur acum în suferinţele mele pentru voi; şi în trupul meu *împlinesc ce lipseşte suferinţelor lui Cristos pentru trupul Lui, care este Biserica."* Suferinţelor lui Cristos nu le lipseşte suficienţa ispăşitoare. Ceea ce le lipseşte este că nu sunt cunoscute şi simţite de oamenii care nu au fost la cruce. Pavel se angajează nu doar să ducă naţiunilor mesajul acestor suferinţe, ci şi să sufere cu Cristos şi pentru Cristos în aşa fel încât ceea ce oamenii văd să fie cu adevărat „suferinţele lui Cristos". în felul acesta, el urmează modelul lui Cristos dându-şi viaţa pentru viaţa Bisericii. „De aceea rabd totul pentru cei aleşi, pentru ca şi ei să capete mântuirea care este în Cristos Isus, împreună cu slava veşnică" (2 Timotei 2:10).

„Când ţi-am văzut picioarele pline de băşici..."

în perioada când lucram la această carte, am avut ocazia să-1 aud vorbind pe J. Oswald

m-a impresionat adânc. Era în vârstă de 89 de ani şi scrisese câte o carte pe an începând de la vârsta de 70 de ani! Am menţionat acest lucru doar pentru a sublinia totala dedicare a unei vieţi-care s-a scurs ca jertfă pentru Evanghelie de la vârsta de 65 de ani până la mormânt, fără a se lăsa pradă indulgenţei de sine.

El a relatat o întâmplare despre un misionar băştinaş care umbla desculţ din sat în sat, predicând Evanghelia în India. După o zi lungă, după mulţi kilometri străbătuţi şi multă descurajare, a ajuns într-un sat şi a încercat să vestească Evanghelia, dar a fost refuzat cu dispreţ; aşa că s-a îndreptat abătut spre marginea satului, s-a întins sub un copac şi a adormit frânt de oboseală.

Când s-a trezit tot satul era adunat în jurul lui ca să-1 asculte. Fruntaşul satului i-a explicat că au venit să-1 vadă în timp ce el dormea. Când i-au văzut picioarele pline de băşici au ajuns la concluzia că trebuie să fie un om sfânt şi că ei au fost răi că l-au refuzat. Le părea rău şi doreau să audă mesajul pentru care el a fost gata să sufere atât de mult ca să-1 poată vesti.

La a treia bătaie femeile au plâns

Unul dintre oamenii cei mai remarcabili care a participat la Conferinţa Evangheliştilor Itineranţi din Amsterdam, sponsorizată de Asociaţia Billy Graham, a fost un luptător masai pe nume Joseph. Datorită istoriei lui, Billy Graham însuşi a venit să-1 asculte. Istorioara este relatată astfel de Michael Cârd:

într-o zi, pe când străbătea unul dintre drumurile acelea fierbinţi şi murdare ale Africii, Joseph a întâlnit pe cineva care i-a împărătăşit Evanghelia lui Isus Cristos. Atunci şi acolo el L-a acceptat pe Isus ca Domnul şi Mântuitorul lui. Puterea Duhului Sfânt a început să-i transforme via{a; a fost umplut de o încântare şi o bucurie atât de mare, încât primul lucru pe care dorea să-1 facă era să se întoarcă în satul lui şi să împărtăşească aceeaşi veste bună membrilor tribului său. Joseph a început să meargă de la uşă la uşă, vorbindu-i

fiecăruia pe care-1 întâlnea despre Crucea lui Isus şi despre mântuirea pe care o dă ea, aşteptându-se să vadă feţele lor luminându-se, aşa cum s-a luminat a lui. Spre marea lui uimire, sătenii nu numai că au rămas nepăsători, dar au devenit violenţi. Oamenii din sat l-au prins şi l-au ţintuit la pământ, în timp ce femeile l-au bătut cu sârmă ghimpată. A fost târât afară din sat şi lăsat să moară în mirişte.

Dar Joseph a reuşit cumva să se târască înspre un ochi de apă şi acolo, după mai multe zile în care a avut perioade de conştientă şi de inconştienţă, şi-a găsit puterea să se ridice. S-a mirat de primirea ostilă pe care i-au făcut-o oamenii pe care îi cunoştea de-o viaţă. S-a gândit că probabil a uitat să spună ceva sau n-a spus bine istorisirea despre Isus. După ce şi-a repetat în minte mesajul pe care 1-a auzit prima dată, s-a hotărât să meargă din nou în sat şi să le împărtăşească oamenilor de acolo încă o dată credinţa lui.

Joseph a mers şchiopătând spre cercul de colibe şi a început să-L vestească pe Isus. „El a murit pentru voi, ca să găsiţi iertare şi să ajungeţi să-L cunoaşteţi pe Dumnezeul cel viu", i-a implorat el. Din nou a fost înşfăcat de bărbaţii satului şi ţinut în loc în timp ce femeile îl băteau, redeschizându-i rănile care tocmai începuseră să se vindece. încă o dată l-au târât afară din sat în stare de inconştienţă şi l-au lăsat acolo să moară.

Să supravieţuiască primei bătăi a fost cu adevărat remarcabil. Să iasă cu viaţă din a doua era o minune. Din nou, câteva zile mai târziu, Joseph s-a trezit la marginea satului plin de vânătăi şi de tăieturi, dar hotărât să se întoarcă.

S-a întors în micul sat şi de data aceasta l-au atacat înainte ca el să-şi poată deschide gura. în timp ce-1 băteau pentru a treia, şi probabil ultima dată, el le-a vorbit din nou despre Isus Cristos, Domnul. înainte de a leşina, ultimul lucru pe care 1-a văzut era că femeile care-1 băteau au început să plângă. De data aceasta s-a trezit în patul lui. Cei care înainte l-au bătut cu atâta cruzime încercau acum să-i salveze viaţa şi să-1 îngrijească pentru a-şi recăpăta sănătatea. Tot satul s-a întors la Cristos.[13]

13. Michael Cârd, „Wounded in the House of Friends" în *Virtue,* martie/aprilie, 1991, pag. 28-29,

Cu siguranţă, aceasta oglindeşte ceva din ceea ce Pavel a vrut să spună când a zis: „în trupul meu, eu împlinesc ce lipseşte suferinţelor lui Cristos."

5. Suferinţa întăreşte porunca misionară de a merge

Suferinţa Bisericii este folosită de Dumnezeu pentru a repoziţiona trupele misionare în locurile în care probabil altfel nu s-ar duce. Acesta este în mod clar efectul pe care Luca vrea să-1 vedem în istoria martirajului lui Ştefan şi a persecuţiei care a urmat după aceasta. Dumnezeu îşi trimite Biserica în slujba misionară prin suferinţele pe care aceasta le îndură. De aceea nu ar trebui să judecăm pripit retragerile aparente şi înfrângerile tactice ale Bisericii. Dacă vezi lucrurile cu ochii lui Dumnezeu, Marele Strateg, ceea ce vezi în fiecare retragere este o regrupare a trupelor pentru o altă ofensivă şi o manifestare mai glorioasă a înţelepciunii, puterii şi dragostei Lui.

Textul din Faptele Apostolilor 8:1 schiţează strategia divină pentru persecuţie; „în ziua aceea s-a pornit o mare prigonire împotriva bisericii din Ierusalim şi toţi, afară de apostoli, s-au împrăştiat prin părţile *Iudeii şi ale Samariei."* Până atunci nimeni nu plecase în Iudeea şi Samaria, în ciuda a ceea ce spusese Isus în Fapte 1:8: „Ci voi veţi primi o putere când Se va coborî Duhul Sfânt peste voi şi-Mi veţi fi martori în Ierusalim, *în toată Iudeea, în Samaria..."* Nu este întâmplător faptul că persecuţia trimite Biserica tocmai spre acele regiuni. Ceea ce nu au realizat prin ascultare, au realizat prin persecuţie.

Pentru a confirma acest adevăr divin şi misionar al persecuţiei, Luca se referă din nou la el în Fapte 11:19: „Cei ce se împrăştiaseră, din pricina prigonirii întâmplate cu prilejul [uciderii] lui Ştefan, au ajuns până în Fenicia, în Cipru şi în Antiohia şi propovăduiau Cuvântul numai iudeilor." Dar în Antiohia unii le-au vorbit şi grecilor. Cu alte cuvinte, persecuţia a trimis Biserica nu numai în Iudeea şi Samaria (Fapte 8:1), c> »i mai departe, la alte naţiuni (Fapte 11:19).

Inerţia confortului, apatia belşugului

Această idee nu subliniază doar adevărul că Dumnezeu este suveran şi transformă obstacolele în biruinţe. Ea ne învaţă şi că deseori tihna şi confortul, bogăţia şi prosperitatea, siguranţa şi libertatea produc o stare de inerţie înspăimântătoare în Biserică. Tocmai lucrurile despre care noi credem că vor produce efectiv lucrători, că vor genera energie şi vor determina o investire plină de creativitate a timpului şi a banilor pentru cauza misionară, produc, în schimb, tocmai opusul: slăbiciune, apatie, letargie, preocupare de sine, grijă pentru siguranţă şi confort.

Revista *Minneapolis Star Tribune* a publicat un mesaj în ziua de vineri, 3 mai 1991, care arată că suntem cu atât mai bogaţi cu cât scade din venitul nostru procentajul pe care-1 dăruim bisericii şi misiunii. 20% dintre cei mai săraci oameni din biserică dăruiesc 3,4% din venitul lor bisericii, şi tot 20% dintre cei mai bogaţi dăruiesc 1,6% din venitul lor, adică jumătate din cât dau cei mai săraci membri. Există un principiu ciudat, care merge probabil până în miezul păcătoşeniei noastre şi al suficienţei lui Cristos, că timpurile grele, cum ar fi persecuţia, deseori produc mai mulţi lucrători, mai multă rugăciune, mai multă putere şi pungă mai deschisă decât timpurile bune.

Isus a spus că este greu pentru un om bogat să intre în împărăţia cerurilor (Matei 19:23). Este, de asemenea, greu pentru bogaţi să-i ajute pe alţii să intre. Isus a spus acelaşi lucru în pilda semănătorului, şi anume că „năvălesc în ei grijile lumii, *înşelăciunea bogăţiilor şi poftele altor lucruri,* care îneacă Cuvântul şi-1 fac astfel neroditor" (Marcu 4:19); neroditor pentru misiune şi pentru aproape orice altă lucrare bună.

Persecuţia poate avea efecte dureroase asupra Bisericii, dar se pare că prosperitatea este mult mai devastatoare pentru misiunea la care Dumnezeu ne cheamă. Nu vreau să spun că trebuie

să căutăm să fim persecutaţi. Ar fi o propunere ca aceea de a sări de pe acoperişul Templului. Ceea ce vreau să spun este că trebuie să fim foarte atenţi în ceea ce priveşte prosperitatea şi

tihna excesivă, confortul şi bogăţia. Nu trebuie să fim descurajaţi, ci plini de nădejde, când suntem persecutaţi pentru o cauză dreaptă. înţelesul textului din Fapte 8:1 este că Dumnezeu face ca persecuţia să slujească misiunii Bisericii.

Nu trebuie să fim superficiali cu privire la aceasta. Preţul înaintării misiunii este imens. Ştefan a plătit pentru aceasta cu viaţa lui; şi el era una dintre cele mai strălucitoare stele de pe cerul Ierusalimului. Duşmanii lui „nu puteau să stea împotriva înţelepciunii şi Duhului cu care vorbea el" (Fapte 6:10). Cu siguranţă, gândim noi, că era mai folositor viu decât mort. Era nevoie de el; nu era nimeni ca Ştefan, zicem noi! Dar Dumnezeu a privit lucrul acesta altfel.

Cum a servit Iosif Stalin cauza lui Dumnezeu

Felul în care Dumnezeu a adus la Cristos toate satele din regiunea uzbekă în secolul al XX-lea este o ilustrare măreaţă a modului ciudat în care Dumnezeu a folosit revoluţia şi fuga oamenilor dintr-un loc într-altul. Bill şi Amy Stearns povestesc această istorie în cartea lor dătătoare de speranţă *Catch the Vision 2000.* Personajul principal este Iosif Stalin.

în anii '30, când japonezii au invadat Coreea de Nord, mii de coreeni au fost nevoiţi să-şi părăsească {ara. Mulţi dintre ei s-au stabilit lângă Vladivostok. La sfârşitul anilor '30 şi începutul anilor '40, când Stalin a început să dezvolte VTadivostokul făcând din el un centru de fabricare a armelor, a considerat că coreenii reprezentau un risc pentru securitatea acţiunii sale. Deci i-a mutat în cinci zone din Uniunea Sovietică. Una din acele zone era Tashkent, centrul musulmanilor loiali credinţei lor, numiţi uzbeci. Reprezentând o forţă de 20 de milioane de oameni, uzbecii s-au opus violent de-a lungul secolelor oricărui efort occidental de a introduce creştinismul.

Când coreenii s-au aşezat în preajma Tashkentului, uzbecii au salutat hărnicia şi bunătatea lor. în câteva decenii, coreenii au ajuns să fie implicaţi în aproape toate aspectele vieţii culturale uzbece.

Ca de obicei, în orchestrarea globală a evenimentelor de către Dumnezeu, El a pus între coreenii dizlocaţi câteva grupuri puternice de credincioşi. Stalin a bănuit prea puţin că aceşti coreeni nu numai că vor trăi experienţa unei mari treziri spirituale în rândul conaţionalilor lor, dar îi vor aduce şi pe prietenii lor musulmani, uzbeci şi cazaci la Cristos.

Primul semn public al trezirii spirituale coreene şi al efectelor ei asupra uzbecilor şi cazacilor a avut loc la 2 iunie 1990, când, la prima întâlnire sub cerul liber a creştinilor din istoria Asiei Sovietice Centrale, un tânăr coreean din America a predicat unei mulţimi care creştea văzând cu ochii pe străzile oraşului Alma-Ata, capitala Kazakhstanului.[14]

Rezultatul acestor manevre ale lui Dumnezeu, care au durat decenii, de a-Şi plasa oamenii în locuri inaccesibile, este că musulmanii, care în general îi resping pe misionari, mărturisesc astăzi că Isa (Isus) este Calea, Adevărul şi Viaţa. Aceasta a fost o strategie care i-a costat pe mulţi credincioşi. Să fie smulşi din patria lor, Coreea, şi apoi încă o dată din noul lor cămin, Vladivostok, trebuie să fi fost un test greu pentru credinţa coreenilor într-un Dumnezeu care este bun şi care are un plan plin de dragoste pentru viaţa lor. Dar adevărul este că Dumnezeu avea un plan plin de iubire nu doar pentru viaţa lor, ci şi pentru viaţa multor musulmani din mijlocul poporului uzbec şi cazac la care încă nu ajunsese Evanghelia.

înaintarea lucrării misionare datorită arestărilor

Căile ciudate ale lui Dumnezeu de a-Şi călăuzi lucrarea misionară se văd şi din avertismentul lui Isus adresat ucenicilor Lui să se aştepte la arestări şi închisoare, aceasta fiind o tactică de luptă a lui Dumnezeu pentru a-i pune alături de oamenii la care altfel nu ar ajunge. „Vor pune mâinile pe voi şi vă vor

14. Bill and Amy Stearns, *Catch the Vission 2000,* Minneapolis, Bethany House Publishers, 1991, pag. 12-13.

prigoni, vă vor da pe mâna sinagogilor, vă vor arunca în temniţe, vă vor târî înaintea

împăraţilor şi înaintea dregătorilor, din pricina Numelui Meu. *Aceste lucruri vi se vor întâmpla ca să fiţi mărturie"* (Luca 21:12-13; vezi şi Marcu 13:9). Numărul din iunie/iulie 1989 al revistei *Mission Frontiers* publică un articol semnat cu pseudonimul Frank Marshall, al unui misionar dintr-o ţară latino-americană foarte sensibilă din punct de vedere politic. El relatează istoria recentei lui întemniţări. El şi colaboratorii lui fuseseră bătuţi de mai multe ori şi apoi aruncaţi în închisoare. De data aceasta, agenţii federali l-au acuzat de fraudă şi luare de mită, pentru că au presupus că nu şi-ar fi putut obţine documentele oficiale fără să mintă. Ei nu puteau crede că el s-a născut în ţară.

în închisoare, Domnul 1-a scăpat de atacul sexual din partea unei namile de om învelit într-un prosop, cu patru lanţuri de aur în jurul gâtului şi pe fiecare deget cu câte un inel. Cât timp a stat în celulă cu acel om, Frank i-a împărtăşit Evanghelia rugându-se în inima lui: „Doamne, scapă-mă de răul acesta." Omul şi-a schimbat culoarea feţei şi i-a strigat lui Frank să tacă din gură şi să-1 lase în pace.

Frank a început să le vorbească altora despre Cristos ori de câte ori bărbaţii aveau pauză în curte. Un musulman pe nume Satawa L-a primit pe Cristos în inima lui în prima săptămână şi 1-a invitat pe Frank să răspundă la întrebările unui grup de 15 musulmani. Până la urmă, după două săptămâni, Frank şi-a găsit în sfârşit un avocat. El a cerut, de asemenea, o cutie cu Biblii. Duminica următoare, 45 de oameni s-au adunat în curte pentru a-1 asculta pe Frank predicând. El le-a mărturisit cât de greu i-a fost să fie departe de familia lui şi le-a vorbit despre dragostea lui Dumnezeu faţă de Fiul Său, pe care L-a dat totuşi pentru păcătoşi, ca noi să putem crede şi să trăim. Treizeci de oameni au rămas la urmă pentru a se ruga şi I-au cerut Domnului să-i călăuzească şi să-i ierte. Curând Frank a fost eliberat şi deportat în Statele Unite. Acum el înţelege foarte bine sensul cuvintelor lui Isus: „Aceste lucruri vi se vor întâmpla ca să fiţi mărturie."

Miracole în Mozambic

în anii '60 Domnul a ridicat în biserica din Mozambic un lider local pe nume Martinho Campos. Istoria lucrării lui, *Life Out of Death in Mozambique,* este o nouă mărturie remarcabilă despre modul ciudat al lui Dumnezeu de a binecuvânta lucrarea misionară. Martinho conducea o serie de întâlniri în centrul administrativ Gurue, la 60 de mile depărtare de zona unde locuia el, Nauela. Poliţia 1-a arestat şi 1-a întemniţat fără nici un proces. Şeful poliţiei, un european, a presupus că întâlnirile aveau legătură cu grupul de gherilă Frelimo, care începuse să-şi facă prezenţa. Dar chiar şi atunci când preotul catolic i-a spus că acei oameni erau doar „o adunătură de eretici", pe el nu 1-a interesat să facă dreptate, cu toate că se mira de ce oamenii îi aduceau atât de multă mâncare prizonierului, ca şi cum ar fi fost cineva important.

într-o noapte, şeful poliţiei însoţea un camion cu şase prizonieri şi a văzut „ceea ce părea a fi un om îmbrăcat într-un alb strălucitor, care-i stătea în drum şi privea la el". El a cotit atât de brusc, încât camionul s-a răsturnat şi el a fost prins dedesubt. Prizonierii au ridicat camionul pentru ca şeful poliţiei să poată ieşi. După un scurt tratament la spital, el s-a întors să vorbească cu Martinho, pentru că şi-a dat seama că era o legătură între vedenia lui şi acel prizonier. A intrat în celula lui Martinho şi i-a cerut iertare. Martinho i-a vorbit despre nevoia lui de a fi iertat de Dumnezeu şi cum poate fi împlinită această nevoie. Şeful poliţiei a spus cu umilinţă: „Te rog, roagă-te pentru mine." Imediat şeful a cerut să se aducă apă caldă pentru ca prizonierul să se poată spăla, 1-a scos din arest şi a avut grijă să aibă loc un proces drept. Martinho a fost eliberat.

Dar cel mai remarcabil lucru a urmat după aceea. „Şeful poliţiei şi-a arătat clar respectul pe care îl avea faţă de ceea ce susţinea Martinho; ba mai mult, i-a asigurat permisiunea oficială de a călători în întreaga regiune de sub jurisdicţia lui, pentru a predica şi a răspândi Evanghelia."[15]

N-ar fi fost posibil să i se dea o asemenea permisiune pe căi obişnuite. Dar Dumnezeu îşi împlineşte planurile prin suferinţă. Această întemniţare a fost pentru înaintarea Evangheliei.

Dumnezeu a fost slujit mai bine în închisoare

La 9 ianuarie 1985, pastorul Hristo Kulichev, un pastor con-gregaţionalist din Bulgaria, a fost arestat şi întemniţat. Crima de care s-a făcut vinovat era că a predicat în biserica lui, în ciuda faptului că statul numise în funcţia de pastor pe altcineva, o persoană care nu a fost aleasă de adunarea Bisericii. Procesul lui a fost o farsă judiciară şi a fost condamnat la 8 luni de închisoare. în timpul cât a fost întemniţat L-a mărturisit pe Dumnezeu pe orice cale posibilă. Când a ieşit din închisoare, a scris: „Atât prizonierii, cât şi personalul închisorii au pus multe întrebări şi s-a dovedit a fi o lucrare mai rodnică decât ne-am fi putut aştepta în biserică. Dumnezeu a fost slujit mai bine prin prezenţa noastră în închisoare decât dacă am fi fost liberi."[16]

în multe locuri în lume cuvintele lui Isus sunt la fel de relevante de parcă ar fi fost spuse ieri. „Vă vor arunca în temniţe... Aceste lucruri vi se vor întâmpla ca să fiţi mărturie" (Luca 21:12-13). Suferinţa provocată de ruinarea planurilor noastre are ca scop răspândirea harului.

6. Supremaţia lui Dumnezeu manifestată în suferinţă

Suferinţa misionarilor este menită să mărească puterea şi suficienţa lui Cristos. Scopul final al suferinţei este să arate supremaţia lui Dumnezeu. Când Dumnezeu a refuzat să

15. Phyllis Thompson, *Life Out of Death in Mozambique,* Londra, Hodder and Stoughton, 1989, pag. 111.
16. Herbert Schlossberg, *Called to Suffer, Called to Triumph,* Portland, Multnomah Press, 1990, pag. 230.

înlăture suferinţa lui Pavel, „ţepuşul din carne", El i-a spus: „Harul Meu îţi este de-ajuns; *căci puterea Mea în slăbiciune este făcută desăvârşită."* La aceasta, Pavel a răspuns: „Mă voi lăuda mult mai bucuros cu slăbiciunile mele, pentru ca puterea lui Cristos să rămână în mine. De aceea, simt plăcere în slăbiciuni, în defăimări, în nevoi, în prigoniri, în strâmtorări pentru Cristos; căci când sunt slab, atunci sunt tare" (2 Corinteni 12:9-10).

Pavel era puternic în mijlocul prigonirilor datorită „puterii lui Cristos" care se odihnea peste el şi care a fost făcută desăvârşită în el. Cu alte cuvinte, puterea lui Cristos a ajuns singura putere a lui Pavel atunci când suferinţele l-au adus la capătul puterilor şi l-au făcut să depindă în întregime de Isus. Acesta era scopul lui Dumnezeu cu ţepuşul lui Pavel şi acesta este scopul Lui cu toate suferinţele noastre. Dumnezeu vrea să ne spună să ne bazăm în întregime pe El. „Pentru ca să ne punem încrederea nu în noi înşine, ci în Dumnezeu care învia morţii" (2 Corinteni 1:9). Motivul pentru care Dumnezeu vrea acest lucru este că acest fel de încredere arată puterea şi dragostea Lui supremă care ne susţine atunci când noi nu mai putem face nimic pentru a ne susţine.

Am început acest capitol cu afirmaţia că pierderile şi suferinţele, acceptate cu bucurie pentru împărăţia lui Dumnezeu, arată lumii valoarea supremaţiei lui Dumnezeu mult mai clar decât toată închinarea şi rugăciunea. Am văzut aceste adevăr implicit examinând cele şase motive pentru care Dumnezeu hotărăşte suferinţa mesagerilor harului Său. Dar acum trebuie să facem explicit faptul că supremaţia lui Dumnezeu este motivul suferinţei, mai presus de toate celelalte motive. Dumnezeu hotărăşte suferinţa deoarece printre toate celelalte motive unul este acela de a arăta lumii că supremaţia valorii lui Dumnezeu e mai presus decât toate comorile.

Isus ne arată în mod clar cum ne putem bucura când suntem persecutaţi. „Ferice va fi de voi când din pricina Mea oamenii vă vor ocărî, vă vor prigoni şi vor spune tot felul de lucruri rele

şi neadevărate împotriva voastră! Bucuraţi-vă şi veseliţi-vă *pentru că răsplata voastră este mare*

în ceruri" (Matei 5:11-12). Motivul pentru care ne putem bucura când suntem persecutaţi este că valoarea răsplătirii noastre în ceruri este mult mai mare decât valoarea tuturor pierderilor noastre în suferinţele de pe pământ. De aceea când suferim cu bucurie noi dovedim lumii că comoara noastră este în cer, şi nu pe pământ, şi că această comoară este mult mai valoroasă decât orice ne-ar putea oferi acest pământ. Supremaţia valorii lui Dumnezeu străluceşte prin durerea şi suferinţa pe care oamenii Lui o îndură cu bucurie pentru numele Lui.

„Mă voi lăuda mult mai bucuros cu slăbiciunile şi strâmtorările mele"

Am folosit cuvântul „bucuros" pentru că aşa s-au exprimat oamenii sfinţi. De exemplu, tocmai l-am citat pe Pavel, care zice: „Mă voi lăuda mult mai bucuros cu slăbiciunile mele... defăimări, nevoi, prigoniri, strâmtorări" (2 Corinteni 12:9-10). El spune acelaşi lucru în Romani 5:3: „Ne bucurăm chiar şi în necazurile noastre." Şi motivul pe care îl invocă este acela că ele aduc după sine răbdarea, calitatea unei vieţi încercate şi o nădejde care nu înşală (Romani 5:3-4). Cu alte cuvinte, bucuria lui izvorăşte din nădejdea lui, aşa cum a spus Isus că va fi. Pavel arată clar că răsplata este gloria lui Dumnezeu: „Ne bucurăm în nădejdea slavei lui Dumnezeu" (Romani 5:2). Şi astfel supremaţia valorii lui Dumnezeu străluceşte prin bucuria lui Pavel în suferinţă.

Apoi îi avem pe ceilalţi apostoli care reacţionează în acelaşi fel (în Fapte 5:41), după ce sunt bătuţi pentru că au predicat: „Ei au plecat dinaintea Soborului şi s-au bucurat că au fost învredniciţi să fie batjocoriţi pentru Numele Lui." Această bucurie fără teamă, în ciuda pericolelor reale şi a durerilor mari, este manifestarea superiorităţii lui Dumnezeu mai presus de toate lucrurile pe care le poate oferi lumea.

„Aţi primit cu bucurie răpirea averilor voastre"

Primii creştini care şi-au vizitat prietenii în închisori s-au bucurat, chiar dacă aceasta i-a costat averea. „în adevăr, aţi avut milă de cei din temniţă şi aţi primit cu bucurie răpirea averilor voastre, ca unii care ştiţi că aveţi în ceruri o avuţie mai bună care dăinuieşte" (Evrei 10:34). Bucuria în suferinţă izvorăşte din nădejdea într-o răsplată mare. Creştinii nu sunt chemaţi să trăiască o viaţă posacă de grea persecuţie. Noi suntem chemaţi să ne bucurăm. „Bucuraţi-vă, întrucât aveţi parte de patimile lui Cristos" (1 Petru 4:13). „Fraţii mei, să priviţi ca o mare bucurie când treceţi prin felurite încercări" (Iacov 1:2).

Dragostea lui Dumnezeu este mai de pref decât viaţa

Baza acestei bucurii nespuse este supremaţia şi dragostea lui Dumnezeu care sunt mai presus decât viaţa însăşi. „Bunătatea Ta preţuieşte mai mult decât viaţa" (Psalmul 63:3). Plăcerile vieţii acesteia sunt „de o clipă" (Evrei 11:25) şi suferinţele sunt „uşoare" şi „de o clipă" (2 Corinteni 4:17). Dar dragostea neclintită a lui Dumnezeu este veşnică. Toate plăcerile oferite de El sunt superioare şi acolo nu va mai fi durere: „înaintea Feţei Tale sunt bucurii nespuse şi desfătări veşnice în dreapta Ta" (Psalmul 16:11).

Suferinţa cu bucurie străluceşte mai tare decât recunoştinţa

Este adevărat că trebuie să mărturisim supremaţia bunătăţii lui Dumnezeu primind darurile Lui bune cu mulţumire şi recunoştinţă (1 Timotei 4:3), dar pentru mulţi creştini acesta a rămas singurul mod prin care ei îl glorifică pe Dumnezeu în viaţa lor. Dumnezeu a fost bun cu ei, de aceea modul de a mărturisi realitatea lui Dumnezeu este să primească şi să fie mulţumitori.

Dar, deşi este adevărat că trebuie să ne bucurăm cu mulţumire de ceea ce avem, Biblia ne cheamă neîncetat să nu adunăm tot mai multe lucruri, ci să dăruim tot mai mult şi să ne lipsim de unele lucruri, dacă dragostea o cere. Nu există anumite reguli clare care să ne spună dacă chemarea pentru viaţa noastră este chemarea tânărului bogat de a da tot ce avem, sau chemarea lui Zacheu de a da jumătate din ce avem. Ceea ce reiese clar din Noul Testament

este că, atât timp cât vom trăi pe pământ, valoarea lui Isus va străluci mai puternic prin suferinţa cu bucurie, şi nu prin recunoştinţa în bogăţie.
Cine se poate îndoi că supremaţia valorii lui Cristos străluceşte cu cea mai mare putere într-o viaţă ca aceasta?
Dar lucrurile care pentru mine erau câştiguri, le-am socotit ca o pierdere, *din pricina lui Cristos.* Ba încă şi acum privesc toate aceste lucruri ca o pierdere, faţă de *preţul nespus de mare al cunoaşterii lui Cristos Isus, Domnul meu. Pentru El* am pierdut toate şi le socotesc ca un gunoi, *ca să câştig pe Cristos* (Filipeni 3:7-8).
Nu poţi arăta că apreciezi şi preţuieşti pe cineva prin faptul că te bucuri de darurile sale. Nerecunoştinţa pentru darurile primite va dovedi cu siguranţă că nu-1 iubim pe cel care dăruieşte. Ceea ce dovedeşte că cel care dăruieşte este preţuit este atitudinea unei inimi pline de bucurie şi gata să părăsească toate darurile primite pentru a fi cu cel care le-a dăruit. De aceea este suferinţa atât de esenţială în misiunea Bisericii. Scopul misiunii noastre este ca oamenii din toate naţiunile să I se închine lui Dumnezeu. Dar închinarea înseamnă preţuirea valorii lui Dumnezeu mai presus de toate lucrurile, mai mult chiar decât viaţa. Va fi foarte greu să facem ca naţiunile să-L iubească pe Dumnezeu, dacă ducem o viaţă care arată că noi iubim lucrurile materiale. în consecinţă, Dumnezeu hotărăşte suferinţe în viaţa mesagerilor Săi, pentru a-i despărţi de legăturile lor cu lumea. Dacă avem bucurie şi dragoste, chiar şi atunci când suntem despărţiţi de lume, atunci suntem într-adevăr potriviţi să spunem cu putere naţiunilor: Nădăjduiţi în Dumnezeu!
125
Cum este făcută vizibilă nădejdea în Dumnezeu?
Petru ne spune cum anume se poate vedea această nădejde: „Ci sfin{iţi în inimile voastre pe Cristos ca Domn. Fiţi întotdeauna gata să răspundeţi oricui vă cere socoteală de *nădejdea* care este în voi" (1 Petru 3:15). De ce ne-ar cere oamenii socoteală de nădejdea noastră? Ce fel de viaţă ar trebui să trăim ca să-i determine pe oameni să-şi pună cu uimire întrebări despre nădejdea noastră şi să vrea să afle care este această nădejde? Dacă noi ne asigurăm fericirea şi siguranţa în viitor aşa cum o face lumea, atunci nimeni nu ne va întreba nimic despre nădejdea noastră, căci nu vor vedea nimic neobişnuit în ea. Petru spune că lumea ar trebui să vadă o astfel de nădejde în viaţa credincioşilor, nu o speranţă pusă în siguranţa oferită de bani sau de putere, de case, de pământuri sau de funcţii, ci siguranţa „în harul care vă va fi adus la arătarea lui Isus Cristos" (1 Petru 1:13).
Aşadar Dumnezeu hotărăşte suferinţa pentru a ne ajuta să ne eliberăm de speranţele lumeşti şi să ne punem „nădejdea în Dumnezeu" (1 Petru **1:21).** încercările „de foc" au scopul de a mistui dependenţa noastră de lucrurile pământeşti şi de a lăsa doar aurul curat al „credinţei adevărate" (1 Petru 1:7). „Aşa că cei care suferă după voia lui Dumnezeu să-şi încredinţeze sufletele credinciosului Ziditor şi să facă ce este bine" (1 Petru 4:19). Supremaţia marii credincioşii a lui Dumnezeu mai presus de toate celelalte mijloace de asigurare a viitorului nostru este cea care ne eliberează ca să ne bucurăm, întrucât avem parte de suferinţele Lui (1 Petru 4:13). De aceea bucuria în suferinţă pentru numele lui Dumnezeu face ca supremaţia Lui să strălucească mai clar decât întreaga noastră recunoştinţă pentru bunăstare şi bogăţie.
Via{a austeră şi cauza misiunii
Isus ne îndeamnă să trăim o viaţă care să se asemene cu cea din timpul războiului, care nu pune preţ pe simplitate de dra-
126

gul simplităţii, ci pune preţ pe o viaţă austeră datorită efectului pe care ea îl are pentru cauza evanghelizării lumii. El a spus: „Vindeţi ce aveţi şi daţi milostenie. Faceţi-vă rost de pungi care nu se învechesc, o comoară nesecată în ceruri" (Luca 12:33). „Faceţi-vă prieteni cu ajutorul bogăţiilor nedrepte, pentru ca atunci când veţi muri să vă primească în corturile

veşnice" (Luca 16:9). „Să nu căutaţi ce veţi mânca sau ce veţi bea, şi nu vă frământaţi mintea. Căci toate aceste lucruri Neamurile lumii le caută. Tatăl vostru ştie că aveţi trebuinţă de ele. Căutaţi mai întâi împărăţia lui Dumnezeu şi toate aceste lucruri vi se vor da pe deasupra" (Luca 12:29-31).

Ideea este că un salariu de 70.000 de dolari nu trebuie să fie cheltuit pe un stil de viaţă de 70.000 de dolari. Dumnezeu ne cheamă să fim „canale" prin care să curgă harul Său, nu nişte „fundături". Marele pericol de azi este să credem că astfel de canale trebuie să fie poleite cu aur. Nu este aşa. Este de ajuns şi cuprul. Oricât am fi de recunoscători, aurul nu va determina lumea să creadă că Dumnezeul nostru este bun, ci îi va determina să creadă că Dumnezeul nostru este aurul. Aceasta nu este o onoare adusă supremaţiei valorii lui Dumnezeu.

Dorinţa fatală de îmbogăţire

Dorinţa de îmbogăţire este fatală. Ghehazi, slijitorul lui Elisei a fost lovit cu lepra lui Naaman pentru că n-a putut renunţa la răsplată (2 împăraţi 5:26-27). Anania a căzut mort pentru că dorinţa de bani 1-a împins să mintă (Fapte 5:5-6). Tânărul bogat n-a putut intra în împărăţia lui Dumnezeu (Marcu 10:22-23). Bogatul, care dădea ospeţe mari şi nu-1 băga în seamă pe Lazăr, a ajuns să fie chinuit în iad (Luca 16:23). Pavel spune că dorinţa de a fi bogat duce omul la ruină şi pierzare (1 Timotei 6:9).

Dumnezeu nu ne spune aceste lucruri cu scopul de a ne face să urâm banii, ci ca să ne facă să-L iubim pe El. Severitatea pedepsei pentru iubirea de bani este un semn al supremaţiei lui Dumnezeu. Noi dispreţuim infinita valoare a lui Dumnezeu

când suntem lacomi. Acesta este motivul pentru care Pavel numeşte lăcomia idolatrie şi spune că mânia lui Dumnezeu va veni împotriva ei (Coloseni 3:5-6).

„N-am avut cămaşă"

Este aproape imposibil pentru creştinii din Apus să accepte lauda şi aprecierea aduse de Isus văduvei care a dăruit „din sărăcia ei tot ce avea ca să trăiască" (Luca 21:4). Pentru a vedea acest spirit întrupat s-ar putea să fie nevoie să ne părăsim patria şi să mergem în alt loc. Stanford Kelly ilustrează aceasta povestind un fapt petrecut în Haiti:

Biserica avea o serbare de Ziua mulţumirii şi cu această ocazie fiecare creştin era invitat să aducă un dar izvorât din dragoste. Un plic de la un haitian pe nume Edmund conţinea suma de 13 dolari. Această sumă era venitul pe trei luni al unui muncitor de acolo. Kelly a fost la fel de surprins ca şi cei care la colecta duminicală din Statele Unite ar găsi în plic un dar de 6000 de dolari bani gheaţă. S-a uitat în jur să-1 vadă pe Edmund, dar nu 1-a văzut.

Mai târziu, Kelly 1-a întâlnit în sat şi i-a pus o serie de întrebări. A insistat ca el să-i dea o explicaţie şi a aflat că Edmund şi-a vândut calul pentru a-I da lui Dumnezeu un dar de 13 dolari! Dar Kelly a vrut să ştie de ce n-a venit la festival. El a ezitat şi n-a vrut să răspundă.

Până la urmă Edmund a spus: „N-am avut cămaşă ca să mă îmbrac."[17]

Pensionarea şi oameni cărora încă nu li s-a vestit Evanghelia

în America au loc două fenomene concomitente: pe de o parte, există provocarea de a ne dărui cu totul pentru a ne face

17. Norm Lewis, *Priority One: What God Wants,* Orange, California, Promise Publishing, 1988, pag. 120.

partea în îndeplinirea sarcinii de evanghelizare a lumii, şi, pe de altă parte, este o mare vâlvă în rândul populaţiei care atinge numărul anilor munciţi şi care se îndreaptă spre „pensionare". Cum vor răspunde creştinii din acest grup visului tipic american? Este el un vis biblic? Ralph Winter întreabă: „Unde văd ei în Biblie pensionarea? S-a pensionat Moise cumva? Sau Pavel, sau Petru, sau Ioan? Se pensionează ofiţerii militari în toiul războiului?"[18]

Am menţionat mai înainte că Oswald Sanders a misionat în toată lumea până la vârsta de 89 de ani şi a scris câte o carte în fiecare an, începând de la vârsta de 70 de ani.

De ce puterea lui Simeon a crescut de patru ori mai mult la vârsta de 60 de ani?

Charles Simeon, pastorul Bisericii Trinity din Cambridge, a învăţat acum 200 de ani o lecţie foarte dureroasă despre atitudinea lui Dumnezeu faţă de „pensionare". în 1807, după 25 de ani de activitate pastorală la Biserica Trinity, sănătatea lui a cedat. A ajuns foarte slăbit şi a trebuit să-şi ia un concediu mai lung. Handley Moule relatează fascinanta istorie a ceea ce a făcut Dumnezeu în viaţa lui Simeon.

Starea lui fizică precară a durat 13 ani, manifestându-se cu multe variaţii, până când a ajuns la 60 de ani şi apoi boala i-a trecut brusc şi fără nici o cauză fizică evidentă. Era în ultima lui vizită în Scoţia... în 1819, când s-a trezit deodată, spre marea lui surpriză, tocmai în timp ce trecea graniţa, „că şi-a recăpătat puterea, ca şi femeia care s-a atins de poala hainei Domnului". El n-a văzut în această însănătoşire un miracol în sensul obişnuit al cuvântului, ci însăşi mâna Domnului.

El spune că şi-a propus înainte de a se îmbolnăvi să ducă o viaţă foarte activă până la 60 de ani şi apoi să intre într-o

18. Ralph D.Winter, „The Retirement Booby Trap", *Missions Frontiers, 7* iulie 1985, pag. 25.

seară de „sabat", adică să se odihnească (să se pensioneze!); şi parcă-şi auzea acum Stăpânul spunând: „Te-am pus la o parte pentru că te-ai amuzat cu satisfacţie la gândul că te vei odihni de munca ta; însă pentru că acum ai ajuns tocmai la perioada când ţi-ai promis această satisfacţie, dar ai hotărât să-ţi consumi puterea pentru Mine până în ultima clipă a vieţii tale, ţi-am dublat, întreit şi împătrit puterea pentru a-ţi îndeplini dorinţa pe un plan mai larg."[19]

Cât de mulţi creştini îşi aţintesc privirile spre „o seară de sabat" a vieţii lor - odihnă, distracţie, călătorii etc. - adică spre substitutul lumesc al cerului, din moment ce ei nu cred că există un sabat dincolo de mormânt! Raţionamentul este că trebuie să avem în viaţa aceasta o răsplată pentru anii grei de muncă. Odihna veşnică şi bucuria după moarte este o recompensă irelevantă. Ce răsplată ciudată, pentru un creştin să-şi aţintească privirea asupra ei! 20 de ani de tihnă [!] trăiţi în ultimile zile ale vieţii, cu o consecinţă infinită pentru milioane de oameni cărora nu li s-a vestit Evanghelia. Ce mod tragic de a face ultimul pas înainte de a intra în prezenţa împăratului care Şi-a sfârşit lucrarea atât de diferit!

De ce să **nu fii ca Raymond Lull?**

Raymond Lull s-a născut în 1235 într-o familie ilustră din Palma, pe insula Mallorca, ce face parte din grupul Insulelor Baleare aflate în estul Spaniei. Viaţa lui ca tânăr a fost o viaţă de fiu risipitor, dar care s-a schimbat în urma celor cinci viziuni care l-au constrâns la o viaţă devotată lui Cristos. Mai întâi a intrat în viaţa monahală, dar mai târziu a devenit misionar în ţările musulmane din nordul Africii. A învăţat limba arabă, limbă pe care la vârsta de 79 de ani o preda în Europa.

Elevii şi prietenii lui doreau ca el să-şi sfârşească zilele în cercetare şi studiu, lipsit de griji şi în tihna companiei prietenilor.

19. Handley C. G. Moule, *Charles Simeon,* Londra, The InterVarsity Fellowship, 1948, prima ediţie în 1892, pag. 125.

Aceasta nu era însă şi dorinţa lui Lull. Ambiţia lui era să moară ca misionar, şi nu ca profesor de filosofie. „Ars Major", care era favorita lui dintotdeauna, a trebuit să-i facă loc acelei *ars maxima* exprimată în mottoul lui Lull, „Cel care trăieşte prin Viaţă nu poate muri"...

în cugetările lui Lull citim: „Doamne, de obicei oamenii mor de bătrâneţe, din lipsă de căldură naturală şi de frig; dar dacă este voia Ta, servul Tău nu vrea să moară aşa; ar prefera să moară în strălucirea dragostei, aşa cum Tu ai fost gata să mori pentru el."

Pericolele şi greutăţile care l-au determinat pe Lull să se retragă din călătoria spre Genova, în 1291, l-au îndemnat să înainteze încă o dată spre Africa de Nord, în anul 1314. Dragostea lui nu s-a răcit, ci a devenit şi mai fierbinte, în ciuda „lipsei de căldură naturală şi a slăbiciunii bătrâneţii". El tânjea nu doar după cununa de martir, ci şi să-şi mai vadă o dată micul grup de credincioşi [din Africa]. Animat de aceste sentimente a trecut în Bugia la 14 august şi a lucrat în ascuns aproape un an cu un mic grup de convertiţi pe care, într-o vizită anterioară, îi câştigase la credinţa creştină...

în cele din urmă, sătul să mai trăiască în singurătate şi tânjind după martiraj, a păşit în piaţa publică şi s-a prezentat oamenilor ca fiind acelaşi om pe care ei îl expulzaseră odată din oraş. Era ca Ilie arătându-se unei mulţimi de Ahabi! Lull a stat înaintea lor şi i-a ameninţat cu mânia divină dacă mai continuau să rămână în păcatele lor. I-a implorat cu dragoste, dar le-a spus adevărul pe faţă. Plină de o furie nebună, ca răspuns la curajul lui, şi incapabilă să răspundă argumentelor, mulţimea 1-a prins şi 1-a târât afară din oraş; acolo, din porunca sau cel puţin cu ştirea regelui, a fost omorât cu pietre la 30 iunie 1315.[2]»

Lull avea 80 de ani când şi-a dat viaţa pentru musulmanii din Africa de Nord. Aşa cum cerbul doreşte tot mai mult apa de izvor, pe măsură ce se apropie de pârâu şi mirosul ei devine tot mai dulce, setea se adânceşte, tot aşa doreşte sufletul celui sfânt

20. Samuel Zwemer, *Raymond Lull: First Missionary to the Moslems,* New York, Fleming H. Revell Company, 1902, pag. 132-145.

să-L vadă pe Cristos şi să-L glorifice prin moartea lui (vezi şi Ioan 21:19). Este de neconceput ca soldaţii crucii să fie satisfăcuţi de retragerea din bătălie tocmai înainte ca trompeta să anunţe victoria, sau chiar înainte de a fi acceptaţi sau primiţi la ceremonia încoronării.

Biletele cu reducere sunt pentru călătoriile misionare

Nu vreau să spun că ar trebui să ne continuăm profesia sau serviciul şi după împlinirea vârstei de 65 sau 70 de ani, ci doar că pentru cei mai mulţi dintre noi la vârsta de 65 de ani începe un capitol cu totul nou în viaţa noastră. Şi dacă ne-am înarmat cu „gândul" Mântuitorului care a suferit şi dacă ne-am saturat mintea cu căile supremaţiei lui Dumnezeu, atunci ne vom investi timpul şi energia care ne-a mai rămas pentru acest capitol final al vieţii noastre într-un mod cu totul diferit decât dacă ne-am inspira după ideile marelui vis american. Milioane de pensionari ar trebui să fie angajaţi la toate gradele de intensitate în sute de lucrări în întreaga lume. Discutaţi despre călătorii! Folosiţi toate avantajele şi biletele cu reducere de care pot beneficia cei de vârsta a treia pentru a călători oriunde este nevoie pentru lucrare. Lăsaţi ca oamenii neevanghelizaţi de pe pământ să culeagă beneficiile unei vieţi de trudă. „Dar ţi se va răsplăti la învierea celor neprihăniţi" (Luca 14:14).

„Vei fi mâncat de canibali"

Un creştin mai în vârstă a obiectat odată la planul lui John G. Paton de a pleca misionar în Insulele din Marea Sudului, spunând: „Vei fi mâncat de canibali!" Paton i-a răspuns: Domnule Dickson, sunteţi acum înaintat în vârstă, şi propriul dumneavoastră trup va fi pus într-un mormânt ca să fie mâncat de viermi; vă mărturisesc că dacă pot să trăiesc şi să mor slujindu-L şi făcându-I cinste Domnului Isus nu va avea importanţă pentru mine dacă voi fi mâncat de canibali sau

de viermi; şi în Ziua cea mare, trupul meu înviat se va ridica la fel de întreg ca al dumneavoastră, în asemănarea cu Mântuitorul nostru cel înviat.[21]

Când lumea va vedea milioane de creştini pensionari dându-şi cu bucurie ultimul strop al vieţii lor pentru cauza oamenilor care nu cunosc Evanghelia şi având viziunea cerului, atunci supremaţia lui Dumnezeu va străluci. Ea nu străluceşte la fel de tare în casele bogate şi pline de tihnă din suburbiile oraşelor noastre.

Să nu punem în discuţie dăruirea absolută de sine

Cristos îşi cheamă Biserica, de la cel mai tânăr până la cel mai bătrân, la o angajare categorică în lupta pentru misionarea lumii! El arată clar că acest lucru nu se va realiza fără suferinţă. Dar nici să nu vorbim de auto-compătimirea creştină şi de dăruirea absolută de sine. Este pur şi simplu uimitor cât de consecvente sunt mărturiile misionarilor care au suferit pentru Evanghelie. Realmente toţi mărturisesc despre bucuria depună şi binecuvântările care au venit pe deasupra. Cei care au suferit cel mai mult vorbesc în termenii cei mai generoşi despre binecuvântarea supremă şi bucuria de a-şi da viaţa pentru alţii.

Lottie Moon spunea: „Sigur nu există o bucurie mai mare decât să salvezi suflete." Sherwood Eddy spunea despre Amy Carmichael: „Viaţa ei a fost jertfa de cel mai bun miros şi cea mai plină de bucurie pe care am cunoscut-o vreodată." Samuel Zwemer, după cincizeci de ani de muncă (şi pierderea a doi fii morţi de tineri) a spus: „Bucuria curată a întregii munci revine. Aş lua-o bucuros încă o dată de la capăt." Iar Hudson Taylor şi David Livingston, după o viaţă plină de greutăţi şi pierderi neobişnuite, au spus: „N-am făcut niciodată nici un sacrificiu."[22]

21. James Paton, ed., *John G. Paton: Missionary to the New Hebrides, An Autobiography,* Londra, The Banner of Truth Trust, 1965, prima ediţie 1891, pag. 56.
22. Vezi John Piper, „The Battle Cry of Christian Hedonism", în *Desiring God,* Portland, Multnomah Press, 1986, pag. 186-209.

Făcând această dezvăluire, am învăţat că drumul iubirii este atât drumul dăruirii de sine, cât şi drumul bucuriei finale. Noi renunţăm la plăcerile trecătoare ale păcatului, ale luxului şi ale preocupării de sine pentru a căuta împărăţia mai presus de toate lucrurile. Astfel le facem cel mai mare bine altora, preamărim valoarea lui Cristos ca sursa bucuriei noastre şi găsim cea mai mare desfătare.

Dumnezeu este glorificat în noi cel mai mult atunci când noi suntem deplin satisfăcuţi în El. Supremaţia acestei glorii străluceşte mai puternic când satisfacţia pe care o avem în El rămâne în noi, în ciuda suferinţelor şi durerilor de pe câmpul de misiune al dragostei.

Supremaţia lui Dumnezeu
in misiune

Necesitatea şi natura sarcinii misionare

4

Supremaţia lui Cristos - Obiectivul central al credinţei mântuitoare

Este necesar ca oamenii să audă Evanghelia lui Cristos pentru a fi mântuiţi?

Supremaţia lui Dumnezeu în misiune este afirmată biblic prin afirmarea supremaţiei Fiului Său, Isus Cristos. Este un adevăr nou-testamental acela că de la întruparea Fiului lui Dumnezeu întreaga credinţă mântuitoare trebuie sa se concentreze asupra Lui. Acest lucru n-a fost întotdeauna aşa. Acele vremuri au fost numite „vremuri de neştiinţă" (Fapte 17:30). Dar acum lucrul acesta este adevărat, iar Cristos devine centrul misiunii Bisericii. Ţelul misiunii este să „aducă, *pentru Numele Lui,* la ascultare pe toate Neamurile" (Rom. 1:5). Acesta este un lucru nou, o dată cu venirea lui Cristos. Voia lui Dumnezeu este să-Şi glorifice Fiul făcându-L obiectivul central conştient al credinţei mântuitoare.

Formularea întrebării fundamentale

întrebarea fundamentală pe care o punem în acest capitol este dacă supremaţia lui Cristos înseamnă că El e singura cale de mântuire. însă această întrebare fundamentală conţine trei întrebări cruciale pentru sarcina misionară a Bisericii creştine. Cele trei întrebări apar pe măsură ce auzim diferiţi oameni răspunzând la întrebarea de bază şi clarificând-o.

Există chin veşnic conştient sub mânia lui Dumnezeu?

Astăzi sunt mulţi oameni care afirmă că Cristos este singura speranţă a omului, dar neagă faptul că există o pedeapsă veşnică pentru cei care nu cred în El. Unii spun că toţi vor fi mântuiţi, indiferent dacă aud despre Cristos în viaţa aceasta, sau nu. De exemplu, deşi a murit în 1905, predicatorul-romancier George MacDonald este publicat şi citit acum în America mai mult ca oricând, răspândindu-se astfel universalismul lui înflăcărat. El transformă iadul într-un mijloc de mântuire de sine şi purificare. în iad, spune el, judecata lui Dumnezeu va distruge cu timpul toate păcatele din creaturile Lui.[1] Toţi vor fi mântuiţi. Iadul nu este veşnic. Alţii spun că din moment ce nu toţi sunt mântuiţi, nu există o pedeapsă veşnică conştientă, pentru că focul judecăţii îi anihilează pe cei care-L resping pe Cristos. Astfel ei încetează să mai existe şi nu trăiesc efectiv experienţa pedepsei. Iadul nu este un loc al

1. Vezi, de exemplu, predica lui despre „Dreptate" din *Creation in Crist* (ed. Rolland Hein, Wheaton, Harold Shaw Publishers, 1976, pag. 63-81), unde George MacDonald susţine cu tărie că „pedeapsa este în vederea corectării şi ispăşirii. Dumnezeu este constrâns de dragostea Lui să pedepsească păcatul pentru a izbăvi creaţia Lui şi este obligat de dreptatea Lui să distrugă păcatul din creaţia Lui" (pag. 72). Am adus o critică amplă la adresa concepţiei lui MacDonald cu privire la dreptatea divină, ispăşirea de sine şi universalism în cartea *The Pleasures of God,* Portland, Multnomah, 1991, pag. 170-174,180 nota 10, pag. 182-183, nota 13.

pedepsei veşnice, ci un act de anihilare. Aceasta este orientarea pe care au ales să meargă Clark Pinnock, John Stott, Edward Fudge[2] şi alţii.

De aceea întrebarea care trebuie pusă o include şi pe aceasta: Se pune problema pedepsei eterne? Adică va fi cineva despărţit pentru totdeauna de Cristos şi va cunoaşte experienţa chinului veşnic conştient sub mânia lui Dumnezeu?

Este necesară lucrarea lui Cristos?

Alţii neagă astăzi că Cristos este *singura* nădejde a omului. Ei cred că poate Cristos este calea pe care Dumnezeu a pregătit-o pentru *creştini,* dar pentru alte religii există alte moduri de a te împăca cu Dumnezeu şi de a câştiga fericirea eternă. Lucrarea lui Cristos este folositoare pentru creştini, dar nu este necesară pentru necreştini.

2. Clarck Pinnock şi Delwin Brown, *Theological Crossfire: An Evangelical/Liberal Dialogue,* Grand Rapids, Zondervan Publishing House, 1990, pag. 226-227: „Am fost determinat să pun la îndoială credinţa tradiţională cu privire la torturile eterne din cauza repulsiei morale şi a unor consideraţii teologice mai vagi, şi nu în primul rând pe baza Scripturii. Pur şi simplu nu are sens să afirmi că Dumnezeul dragostei va tortura oamenii veşnic pentru păcatele făcute în contextul unei vieţi finite... Este timpul ca evanghelicii să vină şi să spună că doctrina biblică şi adecvată din punct de vedere moral despre iad este anihilarea, nu chinul veşnic."

David Edwards, *Evangelical Essentials, with a Response front John Stott,* Downers Grove, InterVarsity Press, 1998, pag. 314-320: „Din punct de vedere emoţional, găsesc conceptul [torturilor veşnice] intolerabil şi nu înţeleg cum pot oamenii trăi cu un asemenea concept fără să le distrugă sensibilitatea sau fără să cedeze din cauza încordării." El oferă patru argumente care, spune el, sugerează că „Scriptura indică anihilarea, iar «chinul veşnic conştient» este o tradiţie care trebuie să cedeze în faţa autorităţii supreme a Scripturii... Nu dogmatizez poziţia la care am ajuns. O susţin ca pe o ipoteză, dar pledez pentru dialogul sincer între evanghelici pe baza Scripturii. Cred, de asemenea, că anihilarea finală a celor răi ar trebui cel puţin acceptată ca o alternativă legitimă şi întemeiată biblic a chinului veşnic conştient."

Edward William Fudge, *The Fire That Consumes,* Houston Providenţial Press, 1982.

De exemplu, teologul englez John Hick susţine că diferitele religii sunt „egale, deşi fiecare dintre ele pune accentul pe lucruri diferite". Creştinul nu este superior, ci este un partener în căutarea mântuirii. Noi nu trebuie să căutăm o religie pentru întreaga lume, ci mai degrabă să privim la ziua când „spiritul ecumenic, care a transformat atât de mult creştinismul, va influenţa tot mai mult relaţiile dintre credinţele lumii".[3]

Aceasta înseamnă că întrebarea generală pe care o punem trebuie să o includă şi pe următoarea: „Este lucrarea lui Cristos mijlocul *necesar* pregătit de Dumnezeu pentru mântuirea veşnică - nu numai pentru creştini, ci pentru toţi oamenii?"

Este credinţa în Cristos necesară?

Unii evanghelici răspund că pur şi simplu nu ştiu.[4] Alţii, fără a nega realitatea judecăţii eterne sau necesitatea lucrării de mântuire a lui Cristos, spun: „Da, Cristos este singura

3. John Hick, „Whatever Path Men Choose is Mine", în *Christianity and Other Religions,* ed. John Hick şi Brian Hebblethwaite, Philadelphia, Fortress Press, 1980, pag. 188. Hick încheie cu un citat din Bhagavad Gita iv, 11: „Indiferent cum se apropie oamenii de mine îi accept pentru că, în toate privinţele, orice cale ar alege, ea este calea mea."

în mod similar, John Parry, secretarul Departamentului Celorlalte Credinţe a Bisericii Universale şi al Departamentului Misiunii Bisericii Reformate Unite din Londra, scria în 1985: „Suntem chemaţi la credinţa lui Isus Cristos. Schimbarea cuvântului «în» cu «lui» este semnificativă. Credinţa este cea care arată că cineva se încrede în Dumnezeu, se supune scopului lui Dumnezeu şi se dăruieşte pe sine. Am fost martorul unei astfel de credinţe în rândul prietenilor mei de alte credinţe. Nu pot crede că ei sunt departe de împărăţia lui Dumnezeu; şi, mai mult, aşa cum scrie dr. Starkey: «...oamenii nu vor fi judecaţi după cât de corecte sunt doctrinele crezului lor, ci după credinţa lor. Cei care vor intra în împărăţie în Ziua Judecăţii sunt cei care răspund cu credinţă la dragostea lui Dumnezeu, iubindu-i pe alţii»" (Exploring the Ways of God with Peoples of Faith" în *International Review ofMissions,* voi. lxxiv, Nr. 296, octombrie, 1985, pag. 512.).

4. David Edwards, *Evangelical Essentials with a Response from John Stott,* Downers Grove, InterVarsity Press, 1988, pag. 327. De exemplu, John Stott spune: „Cred că poziţia celor mai mulţi creştini este de a rămâne

nădejde a oamenilor, dar El îi salvează pe unii dintre cei care n-au auzit niciodată de El printr-o credinţă ce nu-L are în mod conştient pe Cristos în centrul ei. De exemplu, Miliard Erickson este un reprezentant al unei grupări evanghelice[5] care susţine că, pe baza analogiei cu sfinţii din Vechiul Testament, unele persoane neevanghelizate de astăzi se pot „bucura de avantajele morţii lui Cristos fără o cunoaştere şi o credinţă conştientă în Numele lui Isus".[6]

Deci trebuie să formulăm clar întrebarea pe care o punem: Este necesar ca oamenii să *audă despre Cristos* pentru a fi mântuiţi pentru eternitate? Adică, poate astăzi o persoană să fie

agnostici cu privire la această problemă... Adevărul este că Dumnezeu, pe lângă cele mai solemne avertismente cu privire la responsabilitatea noastră de a răspunde la Evanghelie, nu ne-a revelat ce va face cu cei care n-au auzit-o niciodată." în colecţia de eseuri a lui William V. Crockett şi James G. Sigountos, ed. *(Through No Fault ofTheir Own,* [Grand Rapids, Baker Book House, 1991]), Timothy Phillips, Aida Besancon Spencer şi Tite Tienou „preferă să lase această problemă în mâinile lui Dumnezeu" (pag. 259, nota 3).

5. William V. Crocket şi James G. Sigmountos, ed. *(Through No Fault of Their Own;* Grand Rapids, Baker Book House, 1991) include câteva eseuri care prezintă concepţia că cei care nu au auzit Evanghelia niciodată sunt conduşi, de fapt, la mântuire prin revelaţia generală. Concluzia lor este: „Cei care aud şi resping Evanghelia sunt pierduţi şi cei care îmbrăţişează lumina revelaţiei generale trebuie să dorească să se întoarcă de la idolii lor morţi la slujirea Dumnezeului adevărat (1 Tesaloniceni 1:9). Revelaţia generală creează atunci în ei dorinţa de a respinge religia lor păgână; ea nu-i ajută să vadă semnificaţia salvatoare a religiei lor" (pag. 260).

6. Erickson susţine cu privire la revelaţia din natură, pe baza textului din Romani 1-2 şi 10:18, că elementele esenţiale din „mesajul evanghelic" al naturii sunt: „1) Credinţa într-un singur Dumnezeu bun şi puternic; 2) Credinţa că el (omul) datorează acestui Dumnezeu o ascultare deplină faţă de Legea Lui; 3) Conştiinţa faptului că el nu poate să atingă standardul Lui şi de aceea este vinovat şi condamnat; 4) înţelegerea faptului că nimic din ce-I poate oferi el lui Dumnezeu nu-i poate ispăşi păcatele şi vinovăţia; 5) Credinţa că Dumnezeu este milos şi că îi va ierta şi accepta pe cei care se încred în mila Lui.

S-ar putea oare să nu fie adevărat faptul că dacă un om crede şi

mântuită prin lucrarea lui Cristos, chiar dacă nu are posibilitatea să audă despre ea?

De aceea, când întrebăm: „Este Isus Cristos singura nădejde de mântuire a omului?" noi punem, de fapt, trei întrebări:

1. Va experimenta cineva *chinurile veşnice* conştiente ale mâniei lui Dumnezeu?
2. Este lucrarea lui Cristos mijlocul *necesar,* asigurat de Dumnezeu pentru mântuirea veşnică?
3. Este necesar ca oamenii *să audă despre Cristos* pentru a fi mântuiţi pentru veşnicie?

acţionează pe baza acestui set de principii nu ajunge îhtr-o relaţie mântuitoare cu Dumnezeu şi nu se bucură de rodul morţii lui Cristos, indiferent dacă cunoaşte şi înţelege în mod conştient detaliile acestei prevederi a lui Dumnezeu, sau nu? Probabil că acesta a fost cazul credincioşilor din Vechiul Testament...

Dacă acest lucru este posibil, dacă evreii au dobândit mântuirea în perioada Vechiului Testament pur şi simplu în virtutea faptului că aveau forma Evangheliei creştine, dar fără conţinut, oare nu s-ar putea extinde acest principiu? Nu s-ar putea ca cei de la Cristos încoace care n-au auzit Evanghelia, aşa cum a venit ea prin revelaţia specială, să aibă parte de mântuire pe aceeaşi bază? Pe ce altă bază ar putea fi ei pe drept consideraţi responsabili pentru că sunt sau nu mântuiţi (ori au credinţă)?" Dar, aici Erickson este foarte ipotetic, susţinând că „ceea ce Pavel spune în restul Epistolei către Romani este, că, de fapt, foarte puţini, dacă există totuşi unii, ajung la o astfel de cunoaştere mântuitoare a lui Dumnezeu doar pe baza revelaţiei din natură" (Miliard Erickson, „Hope for Those Who Heaven't Heard? Yes, but..."; *Evangelical Missions Quarterly,* voi. 11, nr. 2, aprilie, 1975, pag. 124-125).

El merge aici pe urmele lui A. H. Strong: „Oricine dintre păgâni este mântuit trebuie să fie mântuit într-un mod similar [de exemplu, ca şi patriarhii Vechiului Testament], recunoscând că este un păcătos fără nici un fel de speranţă şi lăsându-se cuprins în planul milei lui Dumnezeu, vag conturat în natură şi providenţă" *(Systematic Theology,* Westwood, New Jersey, Fleming H. Revell, 1907, pag. 842). Aceasta este o depărtare de la vechiul teolog reformat, Charles Hodge, care a susţinut că numai prin Cuvântul lui Dumnezeu auzit sau citit vine chemarea efectivă la mântuire *(Systematic Theology,* voi. 2, Grand Rapids, Eerdmans Publishing Co., 1952, pag. 646.)

O urgenţă presantă

Răspunsurile biblice la aceste trei întrebări sunt cruciale pentru că în fiecare caz un răspuns negativ s-ar părea că reduce urgenţa cauzei misionare. Evanghelicii ca Erickson nu intenţionează să distrugă această nevoie urgentă şi concepţia lor nu intră în aceeaşi categorie cu cea a lui Hick sau MacDonald. Ei insistă asupra faptului că mântuirea cuiva care nu a auzit de Cristos este mai degrabă o excepţie decât o regulă şi că predicarea tuturor oamenilor despre Cristos este foarte importantă.

Cu toate acestea este altceva atunci când cineva crede că predicarea Evangheliei este absolut singura nădejde pe care o are omul de a scăpa de pedeapsa păcatului şi de a trăi veşnic fericit pentru gloria harului lui Dumnezeu. Nu mi se pare un adevăr ceea ce susţin William Crockett şi James Sigountos când spun că existenţa „creştinilor impliciţi" (mântuiţi prin revelaţia generală fără să fi auzit de Cristos) „ar trebui să întărească motivaţia" pentru misiune. Ei spun că aceşti convertiţi neevanghe-lizaţi „aşteaptă cu nerăbdare să audă mai mult despre Dumnezeu". Dacă am ajunge cu Evanghelia la ei, „s-ar naşte o biserică puternică ce ar da glorie lui Dumnezeu şi i-ar evanghe-liza pe confraţii lor păgâni".[7]

Nu pot scăpa de gândul că aceasta este o încercare zadarnică de a face ca o slăbiciune să arate ca o putere. Dimpotrivă, raţiunea ne îndeamnă la un alt adevăr: cu cât este mai mare posibilitatea ca oamenii să fie salvaţi fără misiune, cu atât mai puţin urgentă va fi nevoia de misiune.

Deci în toate aceste trei întrebări se află multe în joc. însă, la urma urmelor, nu dorinţa noastră de a susţine urgenţa cauzei misionare este cea care pune problema, ci ceea ce ne învaţă Scriptura.

Scopul meu este să ofer aici date biblice care, după judecata

7. William V. Crockett şi James G. Sigountos, ed., *Through No Fault ofTheir Own,* pag. 260.

mea, conţin un răspuns afirmativ la fiecare dintre aceste trei întrebări. Sper să demonstrez că, în sensul cel mai deplin, Isus Cristos este singura nădejde de mântuire a omului. Pentru aceasta, voi aduna în trei grupuri textele care au o legătură directă cu întrebările puse. Ele vor fi însoţite şi de unele comentarii.

Un iad al suferinţelor veşnice ale conştiinţei[8]

Mulţi din cei ce dorm în ţărâna pământului se vor scula: unii pentru viaţă veşnică şi alţii pentru ocară şi *ruşine veşnică.*

Daniel 12:2

Este adevărat că cuvântul ebraic *'olam* nu înseamnă întotdeauna „veşnic", dar în acest context se pare că are acest sens, pentru că arată o împărţire decisivă, deosebindu-i pe cei care, după

moarte şi înviere, merg înspre bucurie de cei care merg înspre suferinţă. După cum *viaţa* este veşnică, la fel şi *ruşinea şi dispreţul* sunt veşnice.

Acela îşi are lopata în mână, îşi va curăţa cu desăvârşire aria şi îşi va strânge grâul în grânar, dar pleava o va arde într-un foc care *nu se va stinge.*

Matei 3:12 (Luca 3:17)

Aceasta este prorocia lui Ioan Botezătorul despre judecata pe care Isus o va face la urmă. El ilustrează o separare categorică. Expresia „un foc care nu se stinge" implică un foc care nu se va stinge şi, prin urmare, o pedeapsă ce nu se va sfârşi. Acest lucru este afirmat şi în Marcu 9:43-48.

8. Pentru un studiu amănunţit al unor abordări recente care se depărtează de credinţa istorică în iad ca loc de suferinţă eternă conştientă a celor lipsiţi de evlavie, vă recomand (şi pentru faptul că J. I. Packer a scris Cuvântul înainte al ambelor lucrări) cartea lui Ajith Fernando, *Crucial Questions about Hell,* Eastbourne, Kingsway Publications, 1991, şi a lui Larry Dixon, *The Other Side ofthe Good News: Confronting the Contemporan/ CMlenges to Jesus Teaching on Hell,* Wheaton, Victory Book, 1992.

Dacă mâna ta te face să cazi în păcat, taie-o; este mai bine pentru tine să intri ciung în viaţă, decât să ai două mâini şi să mergi în gheenă, în focul care nu se stinge, unde viermele lor nu moare şi focul *nu se stinge.* Dacă piciorul tău te face să cazi în păcat, taie-1; este mai bine pentru tine să intri în viaţă şchiop, decât să ai două picioare, şi să fii aruncat în gheenă, în focul care nu se stinge, unde viermele lor nu moare şi focul nu se stinge. Şi dacă ochiul tău te face să cazi în păcat, scoateţi-1; este mai bine pentru tine să intri în împărăţia lui Dumnezeu numai cu un ochi, decât să ai doi ochi şi să fii aruncat în focul gheenei, *unde viermele lor nu moare şi focul nu se stinge.*

Marcu 9:43-48

Aici focul care nu se stinge este în mod clar iadul, iar ultimul verset arată că este vorba despre o suferinţă fără sfârşit a celor care merg acolo („viermele lor nu moare"). Dacă aici s-ar avea în vedere anihilarea (învăţătura că unii pur şi simplu încetează să mai existe după moarte[9]), de ce se pune atunci accentul pe focul care nu se stinge niciodată şi pe viermele care nu moare niciodată? John Stott încearcă să evite întrebarea aceasta spunând că viermele nu va muri şi focul nu se va stinge „până când, probabil, munca lor de distrugere va lua sfârşit".[10] Această specificare nu apare în text. Dar accentul pus pe caracterul etern al chinurilor este confirmat în Matei 18:8.

Acum, dacă mâna ta sau piciorul tău te face să cazi împăcat, taie-le şi leapădă-le de la tine. Este mai bine pentru tine să intri în viaţă şchiop sau ciung, decât să ai două mâini sau două picioare şi să fii aruncat *în focul veşnic.*

Matei 18:8

9. Clark Pinnock de la McMaster Divinity College susţine că „«focul» judecăţii lui Dumnezeu îi mistuie pe cei pierduţi... Dumnezeu nu îi învie pe cei răi pentru a le tortura conştiinţa pentru totdeauna, ci mai degrabă pentru a-Şi pronunţa judecata asupra celor răi şi pentru a-i condamna la pieire, care este cea de-a doua moarte" („Fire, Then Nothing", *Christianity Today,* 20 martie 1987, pag. 49).

10. David Edwards, *Evangelical Essentials, with a Response from]ohn Stott,* Downers Grove, InterVarsity Press, 1988, pag. 317.

Aici nu ni se spune numai că focul nu se stinge, ci, mai explicit, că el este „veşnic". Faptul că acest foc nu este un foc purificator al veacului care vine (aşa cum spun unii că înseamnă cuvântul *aionion)* va fi arătat în următoarele afirmaţii ale lui Isus, mai ales în cea despre păcatul de neiertat.

Nu vă temeţi de cei ce ucid trupul, dar care nu pot ucide sufletul, ci temeţi-vă mai degrabă de Cel ce poate să piardă şi sufletul şi trupul în gheenă.

Matei 10:28 (Luca 12:4-5)

„Pierderea" la care se face referire aici este decisivă şi finală, dar nu înseamnă categoric dispariţia oricărei urme sau anihilarea. Cuvântul *apolumi* înseamnă de obicei „a distruge", „a pierde", „a pieri", sau „a scăpa de" (Matei 8:25; 9:17; 10:6; 12:4). El nu implică sensul de

anihilare, ci se referă la o pierzare veşnică. (Vezi 2 Tesaloniceni 1:9 şi următoarele.)
Apoi va zice celor de la stânga Lui: „Duceţi-vă de la Mine, blestemaţilor, în focul *cel veşnic,* care a fost pregătit Diavolului şi îngerilor lui!..." Şi aceştia vor merge în *pedeapsa veşnică,* iar cei neprihăniţi vor merge în viaţa veşnică.
Matei 25:41,46
Aici focul veşnic este în mod explicit „pedeapsă". Opusul ei este viaţa veşnică. Sensul sintagmei „viaţa veşnică" nu este onorat pe deplin când spunem că aceasta se referă la o calitate a vieţii fără conotaţii eterne.[11]
11. Scot McKnight scrie im studiu amplu pe baza textului din Matei 25:46 în direcţia eforturilor recente (ca cele ale lui John Stott) de a considera că consecinţele eterne ale nedreptăţii sau lipsei de neprihănire sunt anihilarea. Concluzia lui este întemeiată: „Termenii folosiţi în Matei 25:46 pentru «veşnic» se referă la veacul din urmă şi o caracteristică distinctă a acelui veac final, în contrast cu acest veac, este că acela este etern, fără sfârşit şi nelimitat temporar. înseamnă că sensul cel mai probabil al textului din Matei 25:46 este că la fel cum viaţa cu Dumnezeu este nelimitată temporar pentru cei drepţi, tot aşa şi pedeapsa pentru păcat şi pentru respingerea lui Cristos este nelimitată temporar... starea finală a celor răi este o suferinţă conştientă veşnică" („Eternal Consequences or Eternal Consciousness" în

Deci ar fi un neadevăr să spunem că „pedeapsa veşnică" nu face nici o referire la durata eternă. După cum spune Leon Morris: „Nu este uşor să vezi soarta celor răi ca fiind şi ea per-
■ manentă, asemenea sorţii credincioşilor."[12]
Şi nu numai atât, dar atunci când comparăm acest text cu Apocalipsa 20:10, starea suferinţei veşnice a sufletului este accentuată şi mai mult. în Matei 24:21, caprele sunt condamnate la „focul veşnic pregătit pentru *Diavol şi îngerii lui".* Aceasta este exact ceea ce ni se descrie în Apocalipsa 20:10, şi anume destinul final al lui Satan. Starea implicată aici este în mod clar una de suferinţă (vezi textul de mai jos).
Negreşit, Fiul Omului Se duce după cum este scris despre El. Dar vai de omul acela prin care este vândut Fiul Omului! *Mai bine ar fi fost pentru el sa nu şefi născut!*
Matei 26:24
Dacă Iuda ar fi fost destinat în cele din urmă pentru glorie (ca în universalism) sau sortit dispariţiei (ca în anihilaţionism), este greu să ne imaginăm de ce ar fi fost mai bine pentru el să nu se fi născut.[13] în Ioan 17:12, el este numit „fiul pierzării" - un termen înrudit cu cuvântul pentru „pierd" din Matei 10:28.
Dar oricine va huli împotriva Duhului Sfânt, nu va căpăta iertare în veac, ci este vinovat de un *păcat veşnic.*
Marcu 3:29
William V. Crockett and James G. Sigountos, ed., *Thorugh No Fault ofTheir Own,* Grand Rapids, Baker Book House, 1991, pag. 157).
12. Leon Morris, „The Dreadful Harvest", *Christianity Today,* voi. 35, nr. 6, 27 mai 1991, pag. 36.
13. în *Evangelical Essentilas, with a Response from John Stott,* pag. 314, de David Edwards, John Stott încearcă să facă o evaluare a acestui text spunând: „Cu siguranţă trebuie să spunem că această surghiunire dinaintea lui Dumnezeu va fi reală, îngrozitoare (deci «mai bine ar fi fost pentru el să nu se fi născut» - Marcu 14:21) şi eternă." Dar nu ne dă nici o idee cu privire la situaţia următoare: de ce pentru un om care mănâncă, bea şi se veseleşte timp de 70 de ani şi apoi încetează să mai aibă vreo conştiinţă ar fi fost mai bine să nu fi existat?

Oricine va vorbi împotriva Fiului Omului va fi iertat; dar oricine va vorbi împotriva Duhului Sfânt nu va fi iertat nici în veacul acesta, *nici în cel viitor.*
Matei 12:32
Aceste versete exclud ideea că după un timp de suferinţă în iad, păcătoşii vor fi iertaţi şi primiţi în cer. Matei spune că în veacul viitor nu va fi iertare pentru păcatul de neiertat, iar Marcu îl numeşte *„păcat veşnic",* ceea ce dovedeşte că termenul „veşnic" este într-adevăr un cuvânt temporal care desemnează durata, şi nu o perioadă limitată din veacul viitor.
Pe lângă toate acestea, între noi şi între voi este o prăpastie mare, aşa ca cei ce ar vrea *să treacă* de aici la voi, sau de acolo la noi, *să nu poată.*

Luca 16:26
Acestea sunt cuvintele lui Avraam din cer, care-i vorbeşte bogatului din iad. Mesajul este că nu se poate scăpa de suferinţa de acolo. Nu se poate scăpa de ea în nici un fel.
[Dumnezeu] va răsplăti fiecăruia după faptele lui. Şi anume va da *viaţă veşnica* celor ce, prin stăruinţa în bine caută slava, cinstea şi nemurirea; şi va da mânie şi urgie celor ce din duh de gâlceava se împotrivesc adevărului şi ascultă de nelegiuire.
Romani 2:6-8
Acest text este semnificativ pentru că mânia şi urgia sunt alternativa „vieţii veşnice". Aceasta pare să implice că mânia şi urgia sunt experienţe ce ţin de locul „vieţii veşnice" - pentru totdeauna.
Ei vor avea ca pedeapsă o *pierzare veşnică* de la faţa Domnului şi de la slava puterii Lui când va veni în ziua aceea, ca să fie proslăvit în sfinţii Săi şi privit cu uimire în toţi cei ce vor fi crezut.
2 Tesaloniceni 1:9-10

Cuvântul tradus prin „pierzare" *(olethros)* înseamnă „prăpăd/nimicire" (1 Timotei 6:9; 1 Corinteni 5:5). Imaginea nu este a unei distrugeri fără urmă, ci a distrugerii unei vieţi omeneşti care este lipsită pentru totdeauna de prezenţa lui Dumnezeu.
De aceea, să lăsăm adevărurile începătoare ale lui Cristos şi să mergem spre cele desăvârşite, fără să mai punem din nou temelia pocăinţei de faptele moarte şi a credinţei în Dumnezeu, învăţătura despre botezuri, despre punerea mâinilor, despre învierea morţilor şi despre *judecata veşnică.*
Evrei 6:1, 2
Sunt nişte stânci ascunse la mesele voastre de dragoste... nişte valuri înfuriate ale mării care îşi spumegă ruşinile lor, nişte stele rătăcitoare, cărora le este păstrată negura întunericului *pentru vecie.*
Iuda 12-13
Şi fumul chinului lor se suie în sus *în vecii vecilor.* Şi *nici ziua, nici noaptea n-au odihnă* cei ce se închină fiarei şi icoanei ei, şi oricine primeşte semnul numelui ei!
Apocalipsa 14:11
Nu există o expresie mai puternică în limba greacă pentru eternitate decât aceasta: „în vecii vecilor" *(eis aionas aionon).*
Şi au zis a doua oară: „Aleluia!... Fumul ei se ridică în sus *în vecii vecilor!"*
Apocalipsa 19:3
Şi Diavolul, care-i înşela, a fost aruncat în iazul de foc şi de pucioasă, unde este fiara şi prorocul mincinos. Şi vor fi munciţi *zi şi noapte în vecii vecilor.*
Apocalipsa 20:10
Din nou se folosesc cele mai puternice expresii pentru a arăta un timp fără sfârşit: „în vecii vecilor" *(eis tous aionas ton aionon).* John Stott încearcă din nou în zadar să evite intenţia clară a

suferinţei eterne a iazului de foc. El spune că Apocalipsa 20:10 se referă la fiara şi prorocul mincinos care nu sunt oameni, persoane, ci simboluri variate ale lumii ostile faţă de Dumnezeu. Prin natura situaţiei, aceştia nu pot experimenta durerea.[14]
Dar Stott nu menţionează versetul din Apocalipsa 20:15 unde se spune că *„oricine* (nu doar fiara sau prorocul mincinos) n-a fost găsit scris în cartea vieţii, a fost aruncat în iazul de foc". Tot aşa, Apocalipsa 21:8 spune că *păcătoşii înşişi* sunt cei care au parte de „iazul care arde cu foc şi cu pucioasă, adică moartea a doua". Şi suferinţele care ţin „în vecii vecilor" din Apocalipsa 14:10 sunt suferinţele oamenilor chinuiţi „în foc şi în pucioasă" - adică suferinţa din „iazul care arde cu foc şi cu pucioasă" (21:8). Cu alte cuvinte, în „iazul de foc" sunt izgonite, după cum sugerează şi Stott, nu doar fiara şi prorocul mincinos, moartea şi iadul, ci şi indivizii necredincioşi care sunt până la urmă condamnaţi la el (14:10-11; 20:15; 21:8), şi aceasta arată în mod categoric că ei vor experimenta suferinţa veşnică.[15]
14. *Evangelical Essentials, with a Response from John Stott,* pag. 318.
15. John Stott a fost destul de amabil să corespondeze cu mine personal despre soarta eternă a celui pierdut. Ca să fiu cinsitit faţă de cel pe care îl consider fratele, teologul şi mentorul pastoral din ultimii 29 de ani ai vieţii mele, vreau să redau perspectiva lui pe care am găsit-o într-o scrisoare personală datată cu 1 martie 1993. El scrie: „Nu pot spune sincer că sunt sigur că ai tratat corect ceea ce am scris în *Evangelical Essentials...* De

exemplu, susţin cu tărie toate versetele în care se vorbeşte despre «veşnic» şi «care nu se stinge», pe care le-ai citat, şi cred în «pedeapsa veşnică». Nu se pune în discuţie eternitatea, ci natura pedepsei. Tu nu laşi să se înţeleagă clar acest lucru.

Cred, de asemenea, în suferinţa din starea interimară (după cum arată şi istoria lui Lazăr) şi că va fi un plâns îngrozitor şi «scrâşnirea dinţilor», când cei pierduţi îşi vor afla soarta. Cred, ca şi tine, că este «grozav lucru să cazi în mâinile Dumnezeului celui viu».

Ceea ce mă neliniştește este felul în care tinzi să citezi textele-martor ca pe niște argumente zdrobitoare, atunci când ele pot avea interpretări alternative. Te consider un super-dogmatic, după cum am scris în scrisoarea anterioară, căci nu laşi nici un loc pentru umilul agnosticism, care pretinde că Dumnezeu nu a revelat totul aşa de clar cum reiese din vorbele tale."

Concluzie

Iadul este o realitate înspăimântătoare. A vorbi despre el cu uşurinţă dovedeşte că nu ne dăm seama cât este de oribil. Nu cunosc pe nimeni care să fi exagerat teoria iadului. Nu putem folosi imagini mai înfiorătoare decât cele pe care le-a folosit Isus. Ar trebui să ne cutremurăm. De ce? Pentru că ororile infinite ale iadului sunt menite de Dumnezeu să fie o demonstraţie vie a valorii infinite a gloriei Lui pe care păcătoşii au depreciat-o. Afirmaţiile biblice despre dreptatea şi realitatea iadului sunt mărturia cea mai clară a imensului păcat de a nu-L fi glorificat pe Dumnezeu. Toţi am păcătuit. Toate naţiunile au păcătuit. De aceea greutatea vinei infinite se răsfrânge asupra fiecărei fiinţe umane, datorită faptului că nu am reuşit să ne găsim plăcerea în Dumnezeu mai mult decât în propria noastră suficienţă.

Viziunea Scripturii despre Dumnezeu este cea a unui Dumnezeu maiestuos şi suveran, care face toate lucrurile pentru a preamări măreţia gloriei Lui pentru bucuria veşnică a celor care sunt ai Săi. Şi viziunea biblică despre om este aceea că omul înăbuşă acest adevăr şi găseşte mai multă bucurie în pro-pria-i glorie decât în gloria lui Dumnezeu.

Când Clark Pinnock[16] şi John Stott[17] repetă obiecţia ridicată

I-am menţionat doctorului Stott într-o scrisoare anterioară că atitudinea mea mai puţin pozitivă faţă de „agnosticism" şi „tentativitate" este probabil influenţată de marea de relativism pe care încerc să navighez atât în interiorul Bisericii, cât şi în afara ei. Nu vreau să dau dovadă de încăpăţânarea de a învăţa sau de a mă schimba pe măsură ce primesc o nouă lumină asupra Scripturii. Dar diagnosticul pus de mine bolii vremurilor noastre mă înclină mai puţin înspre „umilul agnosticism" şi mai mult (sper) înspre afirmaţii umile. îi las pe alţii să judece dacă am trecut de la o convingere bine fondată şi garantată la un dogmatism slab argumentat şi negarantat!

16. „Pur şi simplu nu are nici un sens să spui că Dumnezeul dragostei va chinui oamenii o veşnicie pentru păcatele făcute în contextul unei vieţi finite" (Clark Pinnock şi Delwin Brown, *Theological Crossfire: An Evangelical/Liberal Dialogue,* Grand Rapids, Zondervan Publishing House, 1990, pag. 226).

17. N-ar exista o disproporţie serioasă între păcatele conştiente comise în

de secole, că pedeapsa *eternă* este disproporţională cu o viaţă *finită* de păcat, ei uită lucrul esenţial pe care Jonathan Edwards 1-a văzut atât de clar, şi anume că gradul vinovăţiei nu este în raport direct proporţional cu cât de mult timp ai ofensat o persoană, ci cu cât de înalt a fost rangul persoanei pe care ai ofensat-o.

Vina unei persoane care nesocoteşte şi dispreţuieşte pe cineva este proporţional mai mult sau mai puţin odioasă în raport cu obligaţia mai mare sau mai mică de a asculta de cel ofensat. De aceea, dacă există vreo persoană faţă de care avem datoria infinită de a o iubi, de a o cinsti şi de a o asculta, atitudinea contrară faţă de ea ar fi o vină infinită.

Datoria noastră de a iubi, de a cinsti şi de a asculta de o persoană este proporţională cu dragostea, consideraţia şi autoritatea faţă de aceasta... Dar Dumnezeu este o Persoană infinit de minunată pentru că are o desăvârşire şi o frumuseţe infinită...

Deci păcatul împotriva lui Dumnezeu, fiind violarea unei datorii infinite, este o vină infinit de mare, care merită astfel o pedeapsă infinită... Eternitatea pedepsei oamenilor neevlavioşi o face să fie proporţională cu grozăvia păcatului de care se fac vinovaţi.[18]

Diferenţa majoră dintre Edwards şi comentatorii noştri contemporani care abandonează concepţia biblică istorică despre iad este că Edwards a fost absolut hotărât să-şi deducă con-

cepţiile sale despre judecata şi dragostea lui Dumnezeu *de la* Dumnezeu şi *din* El. Dar se pare că evanghelicii zilelor noastre susţin din ce în ce mai mult „ceea ce are sens" pentru propriile lor sentimente sau propria lor morală.[19] Aceasta nu va întări

timp şi chinul suferit conştient o întreagă eternitate? (David Edwards, *Evangelical Essentials, with a Response from John Stott).*

18. „The Justice of God in the Damnation of Sinners", *The Works of Jonathan Edwards,* voi. 1, Edinburgh, Banner of Truth Trust, 1974, pag. 669.

19. Vezi citatul lui Pinnock în nota 2 şi citatul lui Stott în nota 3 de mai sus. Vezi de asemenea critica mea faţă de felul în care Pinnock urmează aceeaşi procedură cu privire la omniscienţa lui Dumnezeu în cartea mea

Biserica sau misiunea ei. Este nevoie de o dedicare totală supremaţiei lui Dumnezeu în a hotărî ce este adevărat şi ce nu este.

Necesitatea ispăşirii lui Cristos în vederea mântuirii

Cea de-a doua întrebare pe care trebuie s-o punem ca parte a întrebării noastre generale este dacă lucrarea de ispăşire a lui Cristos este necesară pentru mântuirea oricărui om care este mântuit. Oare există oameni care pot fi mântuiţi într-un alt mod decât ca urmare a lucrării lui Cristos? Oare asigurările pe care le dau alte religii sunt suficiente pentru a-i aduce pe oameni la fericirea eternă cu Dumnezeu?

Următoarele texte biblice ne îndeamnă să credem că ispăşirea lui Cristos este necesară pentru mântuirea oricărui om care este mântuit. Nu există o altă mântuire în afară de mântuirea pe care a realizat-o Cristos prin moartea şi învierea Sa.

Dacă deci, prin greşeala unuia singur, moartea a domnit prin el singur, cu mult mai mult cei ce primesc, în toată plinătatea, harul şi darul neprihănirii, vor domni în viaţă prin Acel singur, care este Isus Cristos! ...Astfel dar, după cum printr-o singură greşeală a venit osânda care a lovit pe toţi oamenii, tot aşa, printr-o singură hotărâre de iertare a venit pentru toţi oamenii o hotărâre de neprihănire care dă viaţa. Căci, după cum prin neascultarea unui singur om cei mulţi au fost făcuţi păcătoşi, tot aşa, prin ascultarea unui singur Om cei mulţi vor fi făcuţi neprihăniţi.

Romani 5:17-19

Punctul esenţial aici este *universalitatea lucrării lui Cristos.* Ea nu este făcută într-un colţ de lume, doar pentru iudei. Lucrarea lui Cristos, al doilea Adam, corespunde lucrării prunului

The Pleasures of God, pag. 70, nota 6. Un alt lucru care s-a omis este că în iad păcatele celor nepocăiţi persistă pentru veci de veci. Ei nu devin neprihăniţi în iad. Ei sunt stăpâniţi de corupţia firii lor astfel încât ei continuă să se împotrivească, meritând pedeapsa veşnică pentru totdeauna. Gândul acesta adânc mi-a fost sugerat de colegul meu Tom Steller.

Adam. După cum păcatul lui Adam duce la condamnarea întregii omeniri, care este unită cu el ca şi cap al ei, la fel ascultarea lui Cristos duce la dreptatea întregii omeniri, care este unită cu Cristos ca şi cap al ei - „al celor care primesc în toată plinătatea harul" (v. 17). Lucrarea lui Cristos de ascultare în purtarea crucii reprezintă răspunsul divin la starea întregii rase umane.

Căci dacă moartea a venit prin om, tot prin om a venit şi învierea morţilor. Şi după cum toţi mor în Adam, tot aşa, toţi vor învia în Cristos; dar fiecare la rândul cetei lui. Cristos este cel dintâi rod; apoi, la venirea Lui, cei ce sunt ai lui Cristos.

1 Corinteni 15:21-23

în acest text învierea lui Cristos este răspunsul la nenorocirea universală a morţii umane. Adam este capul vechii omeniri marcată de moarte. Cristos este capul noii creaţii marcată de înviere. Membrii acestei noi creaţii sunt „cei ce aparţin lui Cristos" (v. 23) .[20] Cristos nu este o zeitate tribală care se raportează doar la nenorocirile unui grup. El este dat ca răspunsul lui Dumnezeu la problema universală a morţii. Cei care ajung la învierea din morţi ajung la ea în Cristos.

Căci este un singur Dumnezeu şi este un singur mijlocitor între Dumnezeu şi oameni: Omul Isus Cristos care S-a dat pe Sine însuşi ca preţ de răscumpărare pentru toţi.

1 Timotei 2:5-6
Lucrarea lui Cristos corespunde rolului Său ca singurul Mijlocitor din Univers între Dumnezeu şi om.
20. Observaţi că ar fi o citire incorectă şi superficială a acestui text, la fel ca şi a celui din Romani 5:17-19, dacă am presupune că ele vorbesc despre universalism în ideea că toate fiinţele umane vor fi mântuite. „Toţi" cei care sunt hotărâţi, adică cei despre care vorbeşte textul din Romani 5, sunt definiţi în Romani 5:17 ca fiind „cei care au primit plinătatea harului". Şi „toţi" cei ce sunt înviaţi, adică cei despre care vorbeşte textul din 1 Corinteni 15:22, sunt definiţi ca „cei ce sunt ai lui Cristos". Mai mult, celelalte texte citate în acest capitol arată destul de clar că Pavel n-a vrut să ne înveţe că toţi oamenii sunt mântuiţi.

Vrednic eşti Tu să iei cartea şi să-i rupi peceţile; căci ai fost junghiat şi ai răscumpărat pentru Dumnezeu cu sângele Tău oameni din orice seminţie, de orice limbă, de orice norod şi de orice neam. Ai făcut din ei o împărăţie şi preoţi pentru Dumnezeul nostru şi ei vor împăraţi pe pământ.
Apocalipsa 5:9,10
întreaga carte a Apocalipsei îl zugrăveşte pe Cristos ca împăratul împăraţilor şi Domnul domnilor (17:14; 19:16) -domnitorul universal peste toate naţiunile şi puterile. Aceste versete arată că El Şi-a răscumpărat un popor al Său din toate seminţiile şi limbile lumii. în fiecare cultură ispăşirea Lui este mijlocul prin care bărbaţi şi femei devin parte a împărăţiei Lui. (Vezi Ioan 11:51-52.)
în nimeni altul nu este mântuire, căci nu este sub cer nici un alt nume dat oamenilor în care trebuie să fim mântuiţi.
Fapte 4:12
Lucrarea lui Cristos nu este menţionată aici în mod explicit, dar universalitatea numelui Său, ca singura cale spre mântuire, implică faptul că ceea ce a făcut El pentru a câştiga mântuirea poporului Său (anume, Şi-a dat sângele - Fapte 20:28) are o semnificaţie universală. Nu există alte căi prin care o persoană dintr-o altă religie poate fi mântuită. Dacă este cineva mântuit, el trebuie să fie mântuit în numele lui Cristos.
Căci toţi au păcătuit şi sunt lipsiţi de slava lui Dumnezeu. Şi sunt socotiţi neprihăniţi, fără plată, prin harul Său, prin răscumpărarea care este în Cristos Isus. Pe El, Dumnezeu L-a rânduit mai dinainte să fie, prin credinţa în sângele Lui, o jertfă de ispăşire.
Romani 3:23-25
Romani 3:9-20 susţine faptul că toţi oamenii - evrei şi neevrei - sunt sub puterea păcatului şi sunt fără apărare înaintea judecăţii lui Dumnezeu. De aceea moartea lui Cristos este prezentată ca un răspuns la problema universală a păcatului. Ea nu reprezintă unul dintre multele moduri în care Dumnezeu

tratează păcatul, ci este baza modului în care Dumnezeu îl consideră drept pe orice păcătos.

Concluzie

Ca răspuns la această a doua întrebare, Noul Testament ne arată clar faptul că lucrarea de ispăşire a lui Cristos nu este doar pentru evrei sau doar pentru o anumită naţiune, seminţie sau limbă. Este unica şi singura cale prin care oricine poate să se împace cu Dumnezeu. Problema păcatului este universală, el îndepărtându-i pe oameni de la Dumnezeu. Soluţia la această problemă este moartea ispăşitoare a Fiului lui Dumnezeu oferită o dată pentru totdeauna. Aceasta este însăşi temelia misiunii. Din moment ce lucrarea lui Cristos este singura bază a mântuirii,[21] ea trebuie să fie vestită tuturor naţiunilor, după cum spune textul din Luca 24:46-47:
Aşa este scris şi aşa trebuia să pătimească Cristos şi să învieze a treia zi dintre cei morţi. Şi să se propovăduiască tuturor neamurilor, în Numele Lui, pocăinţa şi iertarea păcatelor, începând din Ierusalim.

Nevoia ca oamenii să audă despre Cristos pentru a fi mântuiţi

întrebarea care ne interesează este dacă unii (probabil foarte puţini) oameni sunt treziţi de

Duhul Sfânt şi mântuiţi prin har, pe baza credinţei într-un Creator milostiv, chiar dacă ei n-au auzit niciodată în viaţa lor despre Isus. Cu alte cuvinte, există oare în alte religii oameni devotaţi care se încred cu umilinţă în

21. Pentru un studiu mai amănunţit al semnificaţiei morţii lui Cristos luaţi în considerare următoarele texte: Marcu 10:45; Matei 26:28; Ioan 1:29, 6:51; Romani 4:25-5:1; 5:6, 8-10; 1 Cor. 15:3; 2 Cor. 5:18-21; Gal. 1:4; 4:4; Efes. 1:7; 2:1-5,13,16,18; 5:2,25; Col. 1:20; 1 Tes. 5:9; Tit 2:14; 1 Tim. 4:10; Evrei 1:3; 9:12, 22, 26; 10:14; 12:24,13:12; 1 Petru 1:19, 2:24; 3:18; 1 Ioan 2:2; Apoc. 1:5.

harul lui Dumnezeu pe care-L cunosc din natură (Romani 1:19-2'L) şi primesc astfel mântuire eternă?[22]

„Vremurile de neştiinţă" şi „taina lui Cristos"

O dată cu venirea Fiului lui Dumnezeu în lume s-a întâmplat ceva de o semnificaţie istorică imensă. Semnificaţia acestui eveniment a fost atât de mare încât de atunci încoace credinţa creştină mântuitoare s-a concentrat doar asupra lui Isus Cristos. Cristos însumează atât de clar întreaga revelaţie a lui Dumnezeu şi toate speranţele poporului lui Dumnezeu, încât ar fi o ofensă la adresa Lui ca credinţa mântuitoare să se bazeze pe altcineva decât pe El.[23]

înainte de venirea Lui, o „taină" mare a fost ţinută „ascunsă" timp de secole. O dată cu descoperirea acestei taine, „vremurile de neştiinţă" s-au sfârşit şi chemarea la pocăinţă se înalţă cu un nou specific: Isus Cristos a fost pus Judecător al tuturor

22. Vezi notele 7 şi 8 de mai înainte despre reprezentanţi ai acestei concepţii. Clark Pinnock îmbrăţişează ideea că oamenii din alte religii vor fi mântuiţi fără să-L cunoască pe Cristos. „Nu trebuie să ne concepem biserica drept corabia mântuirii, care îi lasă pe toţi ceilalţi în iad; ci mai degrabă o putem concepe ca fiind alcătuită din martorii aleşi pentru *plinătatea* salvării care a venit în lume prin Isus" (Clark Pinnock, „Acts 4:12 - No Other Name Under Heaven" în William V. Crockett şi James G. Sigountos, ed., *Through No Fault ofTheir Own,* pag. 113). El este urmat de alţii care au păreri similare: Charles Kraft, *Christianity in Culture,* Maryknoll, New York, Orbis 1979, pag. 253-257; James N. D. Anderson, *Christianity and 'World Religions,* Downers Grove, 111., InterVarsity Press, 1984, capitolul 5; şi John E. Sanders, „îs Belief in Christ Necessary for Salvation?", *Evangelical Quarterly,* 60 (1988), pag. 241-259. Pentru o scurtă trecere în revistă a reprezentanţilor ambelor păreri cu privire la această întrebare, vezi Malcom J. McVeigh, „The Fate of Those Who've Never Heard? It Depends", *Evangelical Missions Quarterly,* voi. 21, nr. 4, octombrie, 1985, pag. 370-379.

23. Există o continuitate între calea lui Dumnezeu către mântuire în timpurile Vechiului Testament şi calea prin credinţa în Isus Cristos din timpurile Noului Testament. Nici chiar înainte de Cristos oamenii nu erau mântuiţi fără o revelaţie specială dată de Dumnezeu (vezi: Ajith

popoarelor în virtutea învierii Lui din morţi. Toate apelurile prin care cerem milă şi iertare trebuie să vină acum prin El şi numai prin El. Să ne întoarcem dar la acele texte care ne prezintă clar acest adevăr.

„Taina lui Cristos"

Citindu-le, vă puteţi închipui priceperea pe care o am eu despre *taina lui Cristos,* care n-a fost făcută de cunoscut fiilor oamenilor în celelalte veacuri în felul cum a fost descoperită acum sfinţilor apostoli şi proroci ai lui Cristos, prin Duhul. Că adică Neamurile sunt împreună moştenitoare cu noi, alcătuiesc un singur trup cu noi şi iau pare cu noi la aceeaşi făgăduinţă în Cristos Isus, *prin Evanghelia aceea* al cărei slujitor am fost făcut eu, după darul harului lui Dumnezeu, dat mie prin lucrarea puterii Lui. Da, mie, care sunt cel mai neînsemnat dintre toţi sfinţii, mi-a fost dat harul acesta să vestesc Neamurilor bogăţiile nepătrunse ale lui Cristos şi să pun în lumină înaintea tuturor care este isprăvnicia acestei taine, ascunse din veacuri în Dumnezeu, care a făcut toate lucrurile; pentru ca domniile şi stăpânirile din locurile cereşti să cunoască azi, prin Biserică, înţelepciunea nespus de felurită a lui Dumnezeu. Efeseni 3:4-10

Femando, *The Christian's Attitude Tozvard World Religions,* Wheaton, Tyndale House Publishers, 1987, pag. 136-139). Aceasta nu înseamnă că revelaţia generală prin natură a fost eficientă în producerea credinţei înainte de Cristos şi a încetat să fie eficientă după Cristos. Conform textului din Romani 1:18-23 revelaţia generală în natură a fost întotdeauna *suficientă* pentru a-i determina pe oameni să fie răspunzători de glorificarea şi mulţumirea pe care I-o aduc lui Dumnezeu, dar n-a fost *eficientă* în acest sens şi aceasta pentru că oamenii în starea lor naturală

înăbuşă adevărul. Vezi nota 39. Astfel revelaţia specială a fost întotdeauna calea spre mântuire şi această revelaţie specială a avut în centru Israelul, promisiunea unui Mântuitor şi prefigurarea acestei mântuiri în sistemul de jertfe al Vechiului Testament. Acum Isus este punctul culminant şi împlinirea acelei revelaţii speciale, astfel încât credinţa mântuitoare, care s-a concentrat întotdeauna asupra revelaţiei speciale, se concentrează acum asupra Lui.

158

SUPREMAŢIA LUI CRISTOS - OBIECTIVUL CENTRAL AL CREDINŢEI MÂNTUITOARE

Există un adevăr care n-a fost relevat pe deplin şi în mod clar înainte de venirea lui Cristos. Acest adevăr, descoperit acum, se cheamă „taina lui Cristos". Este adevărul care spune că *oamenii din toate naţiunile lumii vor fi moştenitoare împreună cu poporul ales al lui Dumnezeu, cu drepturi depline* (Efeseni 3:6). El se numeşte „taina lui Cristos" pentru că devine adevărat „prin Evanghelia" (3:6) care este a lui Cristos.

Aşadar Evanghelia nu este revelaţia că naţiunile îi aparţin deja lui Dumnezeu. Evanghelia este instrumentul prin care naţiunile sunt aduse la mântuire, având un statut egal. Taina lui Cristos (care aduce naţiunile la moştenirea lui Avraam) se dezvăluie prin predicarea Evangheliei. Pavel vede propria-i slujbă apostolică drept un mijloc pe care Dumnezeu îl foloseşte cu har pentru a arăta naţiunilor bogăţiile lui Mesia (3:8).

Deci, în istoria răscumpărării a avut loc o schimbare enormă, înainte de venirea lui Cristos a existat un adevăr nerelevat pe deplin, şi anume că naţiunile pot intra cu un statut egal în casa lui Dumnezeu (Efeseni 2:19). Nu se „împlinise" încă timpul pentru această revelaţie pentru că Cristos nu Se descoperise din cer. Gloria şi cinstea de a uni toate popoarele i-a fost rezervată Lui şi lucrării Sale. Se cuvine atunci ca naţiunile să fie aduse împreună la mântuire doar prin predicarea mesajului lui Cristos, a cărui cruce este pacea care alcătuieşte Biserica din toată lumea (Efeseni 2:11-12).

Cu alte cuvinte, există un profund motiv teologic pentru care mântuirea nu s-a răspândit printre naţiuni înainte de întruparea Fiului lui Dumnezeu, şi anume acela că că n-ar fi reieşit clar că naţiunile trebuie să se unească pentru gloria lui Dumnezeu. Dumnezeu îl pune pe Fiul Său să fie centrul închinării când naţiunile primesc Cuvântul împăcării. De aceea, vom vedea mai departe că predicarea lui Cristos este mijlocul hotărât de Dumnezeu pentru adunarea laolaltă a naţiunilor.

25a) Iar Aceluia care poate să vă întărească, 25b) după Evanghelia mea şi propovăduirea lui Isus Cristos, 25c) -potrivit cu descoperirea tainei care a fost ţinută ascunsă

159

SA SE BUCURE POPOARELE!

timp de veacuri, 26a) dar a fost arătată acum 26b) prin scrierile proorocilor şi 26c) prin porunca Dumnezeului celui veşnic, 26d) a fost adusă la cunoştinţa tuturor Neamurilor, 26e) ca să asculte de credinţă, - 27) a lui Dumnezeu, care singur este înţelept, să fie slava prin Isus Cristos, în vecii vecilor! Amin.

Romani 16:25-27

Aceasta este o frază foarte complexă. Dacă vom examina cu răbdare propoziţiile componente şi vom observa cum se leagă unele de altele, va reieşi clar semnificaţia crucială a misiunii. Versetele formează o doxologie: „Iar Aceluia care poate să vă întărească..." Dar Pavel devine atât de prins de Dumnezeu încât nu se mai întoarce la cuvintele doxologiei până în versetul 27: „A lui Dumnezeu, care singur este înţelept, să fie slava prin Isus Cristos, în vecii vecilor! Amin."

între cele două părţi ale doxologiei există o discuţie amplă cu privire la sensul Evangheliei lui Pavel în raport cu scopurile eterne ale lui Dumnezeu. Ideea care urmează este că puterea pentru care Pavel se roagă va veni peste creştinii din Roma (25a), în conformitate cu Evanghelia lui şi cu propovăduirea lui Cristos (25b). Aceasta înseamnă că puterea lui Dumnezeu se revelează în Evanghelia pe care Pavel o predică şi aceasta este puterea pentru care el se roagă ca ei să o primească.

Apoi el spune că această predicare a Evangheliei este „potrivit cu descoperirea tainei ţinută

ascunsă timp de veacuri" şi acum revelată (25c, 26a). Cu alte cuvinte, predicarea lui Pavel este sincronizată cu scopurile lui Dumnezeu. Există un „acord" între ele. Ea le exprimă şi se conformează acestor scopuri. Predicarea lui este o parte a planului lui Dumnezeu care a fost revelat acum în istorie. Cum a fost revelat? A fost descoperit prin scrierile profetice (26b). Aceasta înseamnă că taina nu a fost cu *totul* ascunsă în veacurile trecute. Existau atât de multe indicii în scrierile profetice încât acum scrierile Vechiului Testament sunt folosite pentru a face taina cunoscută. (Vezi, de exemplu, cum foloseşte Pavel acest lucru în Romani 15:9-13.)
în

predicarea Evangheliei Pavel foloseşte scrierile profetice pentru a-1 ajuta să facă taina cunoscută.
Care este atunci misterul? Versetul 26c-26d spune că reve--larea acestui mister se face potrivit cu „porunca Dumnezeului celui veşnic... adusă la cunoştinţa tuturor Neamurilor ca să asculte de credinţă". Cel mai natural mod de interpretare este să spunem că taina e scopul lui Dumnezeu de a porunci tuturor oamenilor să-L asculte prin credinţă.
Dar ceea ce face din aceasta o taină este că porunca dată naţiunilor de a asculta prin credinţă este în mod specific porunca de a crede în Isus, Mesia lui Israel şi, prin urmare, de a deveni parte din poporul lui Dumnezeu şi moştenitori ai lui Avraam (Efeseni 2:19-3:6). în Romani 1:5 Pavel descrie chemarea lui de a evangheliza naţiunile cu aceste cuvinte: „Am primit harul şi apostolia ca să aducem pentru Numele Lui [Cristos] la ascultarea credinţei pe toate Neamurile." Aici el arată clar faptul că sintagma „ascultarea credinţei" din Romani 16:26e este o chemare pentru numele lui Cristos. Este deci o chemare la cunoaşterea lui Cristos, încrederea în El şi ascultarea de El. Aceasta este taina ascunsă de veacuri - că tuturor popoarelor li se va porunci să creadă în Mesia lui Israel şi să fie mântuite prin El.
Cuvântul „acum" din versetul 26a este crucial. Pavel se referă la împlinirea timpului din istoria răscumpărării când Dumnezeu L-a înălţat pe Cristos în centrul scenei istorice. De „acum" încolo lucrurile se schimbă. A sosit timpul ca taina să fie revelată. A venit timpul să se poruncească tuturor naţiunilor să asculte de Dumnezeu prin credinţa în Isus, Mesia. Dumnezeu face „acum" un lucru nou. O dată cu venirea lui Cristos, Dumnezeu nu va mai „lăsa toate Neamurile să umble pe calea lor" (vezi Fapte 14:16 şi urm.). A venit timpul ca toate naţiunile să fie chemate la pocăinţă şi ca taina să fie pe deplin revelată, şi anume că prin credinţa în Cristos naţiunile sunt „împreună moştenitoare cu noi, alcătuiesc un singur trup şi iau parte cu noi la aceeaşi făgăduinţă în Cristos Isus, *prin*

Evanghelie" (Efeseni 3:6). Nu fără Evanghelie! Ci *prin* Evanghelie. Aceasta va deveni tot mai evident şi crucial pe măsură ce studiem.

„Vremurile de neştiinţă"

Dumnezeu nu ţine seama de vremurile de neştiinţă şi porunceşte acum tuturor oamenilor de pretutindeni să se pocăiască, pentru că a rânduit o zi în care va judeca lumea după dreptate prin Omul pe care L-a rânduit pentru aceasta şi despre care a dat tuturor oamenilor o dovadă netăgăduită prin faptul că L-a înviat din morţi.

Fapte 17:30-31

Acest text face parte din predica lui Pavel adresată grecilor din Atena. El a văzut acolo un altar ridicat „unui dumnezeu necunoscut". Deci el spune: „Ceea ce voi cinstiţi fără să cunoaşteţi, aceea vă vestesc eu" (17:23).
Cu alte cuvinte, el merge atât de departe încât le spune că ei se închină adevăratului Dumnezeu fără să ştie! Această închinare ignorantă este ceea ce face din generaţiile trecute nişte „vremuri de neştiinţă" (v. 30). Şi vom vedea că închinarea ignorantă în faţa Dumnezeului adevărat, *nu* este un act de mântuire.

„Vremurile de neştiinţă" din predica lui Pavel corespund vremurilor în care taina lui Cristos este ţinută ascunsă (Romani 16:25; Coloseni 1:26; Efeseni 3:5). Acestea sunt vremurile în care, potrivit textului din Fapte 14:16, Dumnezeu a „lăsat pe toate Neamurile să umble pe căile lor", sau, cum spune textul din Fapte 17:30, sunt „vremuri de neştiinţă".
„Vremurile de neştiinţă" îngăduite de Dumnezeu nu înseamnă că El ignoră păcatele şi nu le pedepseşte. Aceasta ar contrazice textul din Romani 1:18 („mânia lui Dumnezeu se descoperă în ceruri împotriva oricărei necinstiri a lui Dumnezeu şi împotriva oricărei nelegiuiri a oamenilor") şi din Romani 2:12 („cei ce au păcătuit fără lege vor muri fără lege").

Aceste „vremuri de neştiinţă" îngăduite de Dumnezeu se referă mai degrabă la faptul că El îi lasă să umble pe căile lor. Aceasta este hotărârea lui suverană de a amâna urmărirea-supremă a pocăinţei lor prin misiunea oamenilor Săi. „Motivul pentru care oamenii au rătăcit de la adevăr atâta timp este că Dumnezeu nu Şi-a întins mâna din cer pentru a-i conduce din nou pe cale... Neştiinţa a fost în lume atâta timp cât Dumnezeu n-a vrut s-o bage în seamă."[24]
Aceasta nu înseamnă că în Vechiul Testament nu exista porunca pentru Israel de a fi o mărturie pentru naţiuni în ce priveşte harul lui Dumnezeu şi de a-i invita să ia parte la el (de exemplu, Psalmul 67; Genesa 12:2-3). înseamnă mai degrabă că timp de generaţii, Dumnezeu n-a intervenit ca să oprească această neascultare, ci, pentru împlinirea scopurilor Lui înţelepte, „a lăsat pe toate Neamurile să umble pe căile lor" şi a permis propriului Său popor să umble în neascultare, adică să fie indiferenţi faţă de această misiune.
Căile lui Dumnezeu nu sunt căile noastre. Chiar şi azi trăim într-o vreme similară de „împietrire", doar că acum lucrurile s-au inversat şi Israelul este neglijat pentru o vreme.
Fraţilor [Neamurilor], pentru ca să nu vă socotiţi singuri înţelepţi, nu vreau să nu ştiţi taina aceasta: o parte din Israel a căzut într-o împietrire care va ţine până va intra numărul deplin al Neamurilor. Şi atunci tot Israelul va fi mântuit.
Romani 11:25-26
A existat o vreme când Neamurile au fost neglijate, în timp ce Dumnezeu S-a ocupat de Israel, şi acum este un timp când Israelul este în mare parte neglijat, în timp ce Dumnezeu adună numărul deplin al aleşilor lui dintre Neamuri. în nici unul din cazuri poporul lui Dumnezeu nu trebuie să neglijeze misiunea către iudei sau către Neamuri pentru „ca să mântuiască pe unii
24. Jean Calvin, *The Acts of the Apostles, 14r-28,* trad. engl. John W. Fraser, Grand Rapids, Wm. B. Eerdmans Pub. Co., 1973, pag. 123.

din ei" (Romani 11:14; 1 Corinteni 9:22). Dar Dumnezeu are scopurile Lui suverane, hotărând cine aude, de fapt, şi cine crede Evanghelia. Şi putem fi siguri că acele scopuri sunt înţelepte şi sfinte şi că ele vor aduce cea mai mare glorie numelui Său.
în 1 Corinteni 1:21 avem doar o sclipire a acestei înţelepciuni divine:
Căci întrucât *lumea cu înţelepciunea ei n-a cunoscut pe Dumnezeu în înţelepciunea lui Dumnezeu,* Dumnezeu a găsit cu cale să mântuiască pe credincioşi prin nebunia propovăduiţii crucii.
Acest verset spune că înţelepciunea lui Dumnezeu a fost cea care a hotărât ca lumea să nu-L cunoască prin înţelepciunea ei. Cu alte cuvinte, aceasta este o situaţie şi o ilustrare a modului în care Dumnezeu a trecut cu vederea vremurile de neştiinţă şi le-a îngăduit oamenilor să meargă pe căile lor.
De ce? Pentru a face limpede faptul că prin propria lor înţelepciune (religie!) oamenii nu-L vor cunoaşte niciodată cu adevărat pe Dumnezeu. Pentru ca oamenii să fie aduşi la o cunoaştere de Dumnezeu adevărată şi mântuitoare era nevoie de o lucrare extraordinară a lui Dumnezeu, şi anume de predi-carea lui Cristos cel crucificat: „Dumnezeu a găsit cu cale să mântuiască pe credincioşi prin nebunia propovăduirii crucii." Acesta este lucrul la care se referă Pavel în Efeseni 3:6 când spune că taina lui Cristos este că naţiunile devin beneficiare

ale promisiunii *„prin Evanghelia aceea".* Astfel 1 Corinteni 1:21 şi Efeseni 3:6 sunt idei paralele şi absolut cruciale pentru a vedea că în acest „acum" al istoriei răscumpărătoare, a cunoaşte Evanghelia este singura modalitate de a deveni moştenitor al promisiunii.
Toată lăudăroşenia este exclusă prin faptul că Dumnezeu arată că propria înţelepciune a oamenilor din întreaga lume şi religiile lor elaborate cu grijă de ei înşişi nu-i aduc la Dumnezeu, ci Dumnezeu mântuieşte acum prin intermediul

predicării Evangheliei crucii, „care pentru iudei este o pricină de poticnire şi pentru Neamuri o nebunie, dar pentru cei chemaţi, fie iudei, fie greci, este puterea şi înţelepciunea lui Dumnezeu" (1 Corinteni 1:23-24). în felul acesta, toată lăudăroşenia este exclusă, pentru că, lăsat de capul lui, omul nu vine la Dumnezeu.
în cartea lui inspiratoare, *A Vision for Missions,* Tom Wells relatează cum William Carey ilustrează această convingere în predica sa. Carey a fost un misionar englez baptist, care a plecat în India în 1793. Nu s-a mai întors acasă niciodată, ci a muncit cu perseverenţă timp de 40 de ani în lucrarea de evanghelizare.
Odată vorbea cu un brahman, în 1797. Brahmanul apăra închinarea la idoli, iar Carey a citat textele din Fapte 14:16 şi 17:30.
Odinioară Dumnezeu „a răbdat toate naţiunile să umble în căile lor, a spus Carey, dar acum porunceşte tuturor oamenilor să se pocăiască". „într-adevăr, a spus indigenul, cred că Dumnezeu ar trebui să Se pocăiască pentru că nu ne-a trimis Evanghelia mai repede."
Carey a rămas fără răspuns. El a zis: „Să presupunem că o împărăţie a fost multă vreme invadată şi condusă de duşmanii adevăratului ei împărat care, cu toate că ar avea suficientă putere să-i biruiască, totuşi îi rabdă să domnească şi să se organizeze cât doresc. Nu va fi oare mult mai remarcabilă valoarea şi înţelepciunea acelui împărat dacă îi va zdrobi şi-i va distruge ulterior, decât dacă li s-ar fi opus la început şi nu i-ar fi lăsat să intre în ţară? Tot aşa, prin răspândirea luminii Evangheliei, înţelepciunea, puterea şi harul lui Dumnezeu vor fi mult mai evidente prin zdrobirea unei idolatrii adânc înrădăcinate şi prin distrugerea întunericului şi viciilor care au stăpânit peste toată ţara, decât dacă n-ar fi fost răbdaţi cu toţii să umble în căile lor atâtea veacuri."[25]
25. Tom Wells, *A Vision for Missions,* Edinburgh, Banner of Truth, 1985, pag. 12-13.

Răspunsul lui Carey la întrebarea „De ce Dumnezeu a permis ca naţiunile să umble pe căile lor?" este că procedând astfel biruinţa finală a lui Dumnezeu va fi şi mai glorioasă. La baza hotărârii vremii de izbăvire din întuneric, pe care o ia Dumnezeu, există o înţelepciune divină. Ar trebui mai degrabă să ne umilim pentru a o vedea, decât să presupunem că ştim mai bine cum trebuie Dumnezeu să se comporte cu o lume rebelă.
Cum apreciază Pavel în Fapte 17:30 închinarea din ignoranţă înaintea unui dumnezeu necunoscut (17:23)? El spune că a venit vremea pocăinţei în vederea judecăţii iminente a lumii de către Isus Cristos („pentru că a rânduit o zi în care va judeca lumea după dreptate prin Omul pe care L-a rânduit pentru aceasta" -Fapte 17:31). Cu alte cuvinte, Pavel nu le spune închinătorilor din Atena că ei sunt deja pregătiţi să-şi întâlnească Judecătorul pentru că ei se închină, într-un fel, adevăratului Dumnezeu prin altarul ridicat unui dumnezeu necunoscut (17:23). Ei nu sunt pregătiţi. Ei trebuie să se pocăiască.
După cum spune Isus în Luca 24:47, de la înviere încoace trebuie să fie propovăduită „tuturor Neamurilor, *în Numele Lui,* pocăinţa şi iertarea păcatelor"; ceea ce trebuie predicat este că prin mărturisirea numelui lui Isus păcatele pot fi iertate. Acest lucru n-a fost cunoscut mai înainte, pentru că Isus nu era aici înainte. Dar acum, vremurile de neştiinţă s-au sfârşit. Isus a îndeplinit scopurile lui Dumnezeu. în El toate promisiunile sunt da. Fiecare genunchi se va pleca în faţa tronului Său. De aceea, de acum încolo, El este obiectivul credinţei mântuitoare.

El este instaurat în mod deschis şi declarat ca Judecător şi numai El poate primi rugăciunile pentru ispăşire.
Ce putem spune deci până aici? Putem spune că venirea lui Isus Cristos în lume este un eveniment atât de copleşitor pentru că a avut loc o schimbare în obiectivul necesar al credinţei mântuitoare. înainte de venirea Lui, credinţa mântuitoare se baza pe mila iertătoare şi restauratoare a lui Dumnezeu, arătată în evenimente ca cele din Exodul, pe jertfele şi pe promisiunile

profetice, ca cele din Isaia 53. Isus n-a fost cunoscut. Taina în care naţiunile vor fi incluse pe deplin prin predicarea numelui Său a fost ţinută „ascunsă" de veacuri. Acelea au fost vremuri de neştiinţă. Dumnezeu a îngăduit ca naţiunile să meargă pe drumul lor.
Dar „acum" - un cuvânt-cheie în cotitura lucrării istorice de mântuire a lui Dumnezeu - s-a petrecut ceva nou. A apărut Fiul lui Dumnezeu, El L-a făcut cunoscut pe Tatăl, a ispăşit pentru păcate şi a înviat din morţi. Autoritatea lui ca Judecător universal este dovedită; iar mesajul lucrării Lui mântuitoare se va răspândi printre toate popoarele. Această cotitură în istoria răscumpărării este pentru gloria lui Isus Cristos. Scopul ei este de a-L pune pe Isus Cristos în centrul întregii lucrări de mântuire a lui Dumnezeu. Şi de aceea este în concordanţă cu scopul ca de acum înainte Isus Cristos să fie obiectivul unic şi necesar al credinţei mântuitoare. Fără a-L cunoaşte pe El, nici un om care are capacitatea de a cunoaşte nu poate fi mântuit.[26]
Această cotitură, de o importanţă colosală în istoria mântuirii, dinspre „vremurile de neştiinţă" şi dinspre ascunderea „tainei lui Cristos" nu este luată destul de serios în seamă de către cei care spun că oamenii care nu-L cunosc pe Cristos pot fi mântuiţi *astăzi,* pentru că în *Vechiul Testament* au fost mântuiţi oameni care nu L-au cunoscut pe Cristos. De exemplu, Erickson susţine acest lucru, dar nu recunoaşte cu destulă seriozitate semnificaţia copleşitoare pe care Noul Testament o vede în punctul de cotitură istoric al întrupării, care pune capăt „vremurilor de neştiinţă" şi dezvăluie „taina lui Cristos".
26. M-am exprimat astfel pentru a lăsa calea mântuirii deschisă copiilor mici şi imbecililor, care nu au capacitatea fizică nici măcar de a înţelege că există o revelaţie la îndemâna tuturor. Principiul responsabilităţii din Romani 1:20 (Dumnezeu face cunoaşterea disponibilă *„aşa că* nu se pot dezvinovăţi") este baza acestei convingeri. Biblia nu tratează acest caz special şi nu dă nici un detaliu, lăsându-ne să speculăm că realizarea legăturii dintre credinţa în Cristos şi mântuire va avea loc o dată cu venirea la credinţă a copiilor, sau când Dumnezeu îi aduce la maturitate în cer ori în veacul viitor.

Dacă evreii au fost mântuiţi în epoca Vechiului Testament doar în virtutea faptului că aveau forma Evangheliei creştine, dar fără conţinutul ei, nu se poate extinde acest principiu? Nu se poate ca cei care, din timpul lui Cristos şi până astăzi nu au avut ocazia să audă Evanghelia, aşa cum a venit ea prin revelaţia specială, să aibă şi ei parte de această mântuire pe aceeaşi bază?[27]
Probabil că acesta ar fi un argument valid dacă Noul Testament nu ne-ar învăţa că venirea lui Cristos este o cotitură decisivă în istoria răscumpărării, care de acum înainte îl face pe El centrul credinţei mântuitoare.
Dar, este oare această concluzie susţinută de învăţătura Noului Testament? Ce putem spune despre cazul lui Corneliu? Nu a fost el un neevreu, care a trăit după învierea lui Cristos şi care a fost mântuit datorită adevăratei lui evlavii, fără ca Cristos să fie ţinta credinţei lui?
Cazul lui Corneliu - Fapte 10:1-11:18
Istoria lui Corneliu, un centurion neevreu, i-ar putea determina pe unii să creadă că în zilele de astăzi un om poate fi mântuit fără să cunoască Evanghelia, ci doar temându-se de Dumnezeu şi făcând binele pe care îl poate face.
Corneliu este descris ca fiind un om „cucernic şi temător de Dumnezeu, împreună cu toată casa lui. El făcea multe milostenii norodului şi se ruga totdeauna lui Dumnezeu" (10:2). Odată

un înger i-a spus: „Corneliu, rugăciunea ta a fost ascultată şi Dumnezeu Şi-a adus aminte de milosteniile tale. Trimite dar la Iope şi cheamă pe Simon, zis şi Petru" (10:31-32).
între timp apostolul Petru avusese o vedenie de la Domnul menită să-1 înveţe că necurăţia ceremonială a neevreilor nu este o piedică în calea acceptării lor de către Dumnezeu. O voce i-a spus lui Petru: „Ce a curăţat Dumnezeu să nu numeşti spurcat" (10:15).
27. Miliard Erickson, „Hope for Those Who Haven't Heard? Yes but....", *Evangelical Missions Quarterly,* voi. 11, nr. 2, aprilie, 1975, pag. 124-125.

Când Petru îl întâlneşte pe Corneliu, el spune: „în adevăr, văd că Dumnezeu nu este părtinitor şi că, în orice neam, cine se teme de El şi lucrează neprihănire este primit de El" (10:34-35).
Aceasta este afirmaţia care i-ar putea determina pe unii să creadă că Corneliu era deja mântuit de păcatele lui, chiar înainte de a auzi şi de a crede Evanghelia. Dar, de fapt, scopul lui Luca în relatarea acestui fapt este tocmai opusul.
Este util să ne punem două întrebări importante cu privire la această relatare. Una este aceasta: Era Corneliu mântuit înainte ca Petru să i-L fi predicat pe Cristos? Motivul pentru care această întrebare este atât de importantă e că versetele 34 şi 35 i-au determinat pe mulţi să spună că Corneliu era deja mântuit. Aceste versete sunt începutul predicii lui Petru: „In adevăr, văd că Dumnezeu nu este părtinitor şi că, în orice neam, cine se teme de El şi lucrează neprihănire este primit de El."
Puteţi observa cât de uşor ar putea cititorii trage concluzia că Corneliu fusese deja acceptat de Dumnezeu din moment ce versetul 2 spune că el se temea cu adevărat de Dumnezeu, se ruga şi făcea milostenii. Oare Petru a venit doar să-i spună lui Corneliu că a fost deja acceptat şi mântuit? Şi putem noi trage concluzia, pentru lucrarea misionară, că există oameni nemisionaţi care au fost deja mântuiţi şi au o nouă relaţie cu Dumnezeu înainte de a fi auzit Evanghelia lui Cristos?
Prima mea întrebare este deci aceasta: Oare versetul 35 înseamnă că Corneliu şi cei ca el erau deja consideraţi drepţi, împăcaţi cu Dumnezeu şi mântuiţi de mânia Lui? Cea de-a doua întrebare se bazează pe răspunsul la prima întrebare şi ne va duce tocmai la aplicaţia acestei relatări pentru misiunea în lume.
Oare versetul 35 înseamnă că Corneliu şi cei ca el erau deja în familia lui Dumnezeu, consideraţi drepţi, împăcaţi şi mântuiţi? Acesta este lucrul pe care îl spune Petru şi acesta este scopul scrierii lui Luca?

Era Corneliu deja mântuit?
Daţi-mi voie să aduc trei motive din text pentru a răspunde cu NU la această întrebare.
1. Textul din Fapte 11:14 spune că mesajul pe care 1-a adus Petru a fost mijlocul prin care Corneliu a fost mântuit. Uitaţi-vă la textul din Fapte 11:13-14 unde Petru relatează întâmplarea cu îngerul care vine la Corneliu: „El ne-a istorisit cum a văzut în casa lui pe înger, stând înaintea lui şi zicându-i: «Trimite la Iope şi cheamă pe Simon, zis şi Petru, care-ţi va spune cuvinte *prin care vei fi mântuit* tu şi toată casa ta.»"
Observaţi două lucruri. în primul rând, că mesajul însuşi este esenţial. Evanghelia este puterea lui Dumnezeu care duce la mântuire. Apoi observaţi că verbul este la timpul viitor... „cuvinte prin care *vei fi* mântuit tu şi..." Cu alte cuvinte, mesajul nu era pur şi simplu informarea lui Corneliu că a fost deja mântuit. Dacă va trimite după Petru şi va auzi mesajul şi dacă va crede în Cristosul acelui mesaj, atunci *va fi* mântuit. Şi dacă nu, nu va fi mântuit.
Acesta este cu siguranţă motivul pentru care întreaga relatare este construită în jurul actului miraculos al lui Dumnezeu de a-i aduce împreună pe Corneliu şi pe Petru. Exista un mesaj pe care Corneliu trebuia să-1 audă pentru a fi mântuit (10:22, 33).
Prin urmare, textul din Fapte 10:35, când spune că oamenii din grupurile etnice care nu au

fost misionate, dar care se tem de Dumnezeu şi fac binele sunt acceptaţi de El, nu afirmă că Corneliu era deja mântuit. Corneliu a trebuit să audă mesajul Evangheliei pentru a fi mântuit.
2. Petru arată acest lucru la sfârşitul predicii lui (10:43). El sfârşeşte mesajul cu aceste cuvinte: „Toţi prorocii mărturisesc despre El că *oricine crede în El, capătă, prin Numele Lui, iertarea păcatelor."*
Iertarea de păcate înseamnă mântuire. Nimeni nu este mântuit dacă păcatele împotriva lui Dumnezeu nu îi sunt ier-

tate de Dumnezeu. Şi Petru spune că iertarea vine prin credinţa în Cristos şi prin numele lui Cristos.
El nu spune: „Am venit să vă anunţ că voi, care vă temeţi de Dumnezeu şi faceţi binele, sunteţi deja iertaţi." El spune: „Am venit pentru ca voi să auziţi Evanghelia, să primiţi iertarea în Numele lui Cristos, prin credinţa în El." Deci, pare foarte neverosimil ca versetul 35 să însemne că Corneliu şi casa lui au fost deja iertaţi de păcatele lor înainte ca ei să fi auzit mesajul lui Cristos.
3. în alt loc din cartea Faptele Apostolilor, chiar şi celor care sunt mai temători de Dumnezeu şi mai morali, adică evreilor, li se spune că trebuie să se pocăiască şi să creadă pentru a fi mântuiţi. Evreii au fost numiţi la Rusalii - „oameni cucernici" (2:5), aşa cum şi Corneliu a fost numit un „om cucernic" (în 10:2). Dar Petru îşi încheie mesajul din Fapte 2 chemându-i chiar şi pe evreii cucernici să se pocăiască şi să fie botezaţi în numele lui Isus pentru iertarea păcatelor lor (2:38). Acelaşi lucru îl întâlnim şi în Fapte 3:19 şi 13:38-39.
Deci Luca nu încearcă să ne spună în cartea Faptele Apostolilor că oamenii cucernici şi temători de Dumnezeu, care fac cât pot mai mult binele, sunt deja mântuiţi şi nu au nevoie de Evanghelie. Predicarea Evangheliei a început în rândul celor mai devotaţi oameni din lume, şi anume printre iudei. Ei aveau mai multe avantaje în cunoaşterea lui Dumnezeu decât avea oricare alt popor de pe pământ. Totuşi, mereu li s-a spus: cucernicia, faptele neprihănirii şi sinceritatea religioasă nu rezolvă problema păcatului. Singura nădejde este credinţa în Cristos.
4. Al patrulea motiv pentru care spuneam că versetul 35 nu înseamnă că Corneliu şi cei ca el erau deja mântuiţi se găseşte în Fapte 11:18. Când oamenii îl aud pe Petru istorisind întâmplarea despre Corneliu, îndoielile lor iniţiale dispar. Luca spune: „[Ei] au slăvit pe Dumnezeu şi au zis: «Dumnezeu a dat deci şi Neamurilor *pocăinţă, ca să aibă viaţa.»"*
„Pocăinţă, ca să aibă viaţa" înseamnă că pocăinţa lor i-a condus la viaţa veşnică. Până atunci ei nu aveau viaţa veşnică. Ei

au primit-o când au auzit mesajul despre Cristos, s-au întors la El, au crezut şi L-au urmat pe El.
Trag astfel concluzia că textul din Fapte 10:35 nu afirmă că Corneliu fusese deja mântuit pentru că era, într-un sens, temător de Dumnezeu şi pentru că făcea lucruri bune şi nobile. Acesta este răspunsul la prima mea întrebare.

Cum a fost Corneliu „acceptabil" înaintea lui Dumnezeu?

Cea de-a doua întrebare este aceasta: „La ce se referă Petru atunci când spune că «în orice neam cine se teme de El şi lucrează neprihănire este primit de El» (10:35) şi ce legătură are acest lucru cu dedicarea noastră în evanghelizarea lumii?"
în încercarea de a răspunde la această întrebare, primul meu gând a fost că Petru vrea să spună în versetul 35 ceea ce a vrut Dumnezeu să spună în vedenia despre animalele curate şi necurate: „Ce a curăţat Dumnezeu, tu să nu numeşti spurcat" (v. 15). Dar ceva m-a oprit şi m-a îndemnat să mai reflectez.
Să ne gândim la versetul 28. Petru le explică neevreilor de ce a fost gata să vină, amintindu-le ceea ce ei ştiau, şi anume: „că nu este îngăduit de Lege unui iudeu să se însoţească cu unul de

alt neam sau să vină la el", dar, adaugă: „Dumnezeu mi-a arătat să nu numesc pe *nici un om* spurcat sau necurat."
Aceasta înseamnă că creştinii n-ar trebui să se uite niciodată de sus la cineva, indiferent din ce rasă sau grup etnic ar fi, şi să spună: „Ei nu sunt potriviţi ca să asculte Evanghelia de la mine", sau: „Sunt prea necuraţi pentru ca eu să merg în casa lor şi să le împărtăşesc Evanghelia", sau: „Au prea multe obiceiuri dezgustătoare pentru ca să mă pot măcar apropia de ei".
Dar expresia care conferă atâta forţă versetului 28 este „nici un om". „Dumnezeu mi-a arătat să nu numesc pe *nici un om* spurcat sau necurat." Cu alte cuvinte, Petru a învăţat din vedenia lui de pe acoperişul casei din Iope că Dumnezeu nu

exclude pe nimeni de la harul Lui pe baza originii sale rasiale sau etnice şi nici pe baza trăsăturilor culturale sau fizice. „Spurcat şi necurat" însemna respins, dispreţuit, interzis, tabu. Era ca şi lepra.
în versetul 28 Petru vrea să spună că nu există nici o fiinţă umană de pe faţa pământului despre care ar trebui să gândim în felul acesta. Nici una. Iată mesajul uimitor al acestui verset. Inima noastră trebuie să se deschidă pentru orice persoană, indiferent de culoarea sau originea etnică, de trăsăturile fizice sau de particularităţile culturale. Nu trebuie să respingem pe nimeni. „Dumnezeu mi-a arătat să nu numesc pe nici un om spurcat sau necurat."
însă *nu* acesta este lucrul pe care Petru îl spune în versetul 35. Este doar ceea ce m-a oprit pe mine să presupun că versetul 35 spune pur şi simplu că toţi oamenii sunt acceptaţi pentru a fi candidaţi la mântuire, indiferent de apartenenţa lor etnică. în versetul 35 Petru spune: *„în* orice neam (reţineţi aceste cuvinte!) cine se teme de El şi lucrează neprihănire este primit de El." Aici el nu vorbeşte despre orice persoană, ca în versetul 28. Aici el vorbeşte despre câţiva din fiecare neam. *în* orice naţiune „cine se teme de El şi lucrează neprihănire este primit de El".
Deci condiţia ca cineva să fie acceptat, despre care Petru vorbeşte aici, este, se pare, ceva mai mult decât a nu fi spurcat sau necurat. Petru spune: *„Să nu numeşti pe nici un om* spurcat sau necurat." Aici el spune că doar câţiva din fiecare naţiune se tem de Dumnezeu şi lucrează neprihănire şi că aceştia sunt primiţi de Dumnezeu.
Deci acum ştim două lucruri despre care versetul 35 nu vorbeşte:
1) El nu vorbeşte despre faptul că aceşti oameni care se tem de Dumnezeu şi lucrează neprihănirea sunt mântuiţi. Am văzut patru motive în acest sens.
2) Nu arată că doar ei sunt candidaţi pentru evanghelizare (nu sunt numiţi spurcaţi, necuraţi), pentru că versetul 28 spune

că acest lucru este adevărat cu privire la oricare, nu doar la unii. Dar versetul 35 spune că doar unii sunt temători de Dumnezeu şi fac ce este bine şi astfel sunt primiţi.
Deci, probabil că semnificaţia se află undeva între acestea două: între a fi mântuit şi a fi un candidat sensibil şi plin de dragoste, posibil de misionat.
Sugestia mea este că Corneliu reprezintă acel gen de persoană nemântuită aflată într-un grup nemisionat de oameni care îl caută pe Dumnezeu în mod deosebit. Petru spune că Dumnezeu *primeşte* (acceptă) această căutare ca adevărată (de aici cuvântul „primită" din versetul 35) şi face minuni pentru a aduce acea persoană la Evanghelia lui Isus Cristos, aşa cum a făcut prin viziunea dată atât lui Petru, pe acoperişul casei, cât şi lui Corneliu, în timp ce se ruga.
Un Corneliu modern
Această „căutare" deosebită mai are loc şi azi. Don Richardson, în cartea sa *Eternity in Their Hearts,* vorbeşte despre o convertire similară cu cea a lui Corneliu. Poporul gedeo aşezat în Etiopia centrală şi de sud era un trib de o jumătate de milion de oameni care se ocupau cu creşterea arborelui de cafea şi care credeau într-o fiinţă divină pe nume *Megano,* Creatorul

omnipotent al tuturor fiinţelor şi lucrurilor. însă puţini din poporul gedeo se rugau lui Megano, fiind, în schimb, interesaţi să potolească mânia unei fiinţe rele numite Sheit'an. Dar un bărbat gedeo, Warrasa Wanga, din oraşul Dilla, aflat la marginea ţinutului locuit de tribul gedeo, s-a rugat lui Megano cerându-i să se descopere poporului gedeo.
Atunci Warrasa Wanga a avut o viziune: doi străini cu pielea albă au venit şi şi-au ridicat nişte adăposturi provizorii la umbra unui smochin din apropierea oraşului Dilla. Mai târziu au construit clădiri mai solide cu acoperişuri strălucitoare care au acoperit cu timpul întreaga coamă a dealului. Warrasa nu a văzut niciodată ceva asemănător acestor construcţii, din

moment ce toate adăposturile membrilor gedeo erau acoperite cu iarbă uscată. Apoi Warrasa a auzit o voce spunând: „Aceşti oameni îţi vor aduce un mesaj de la Megano, Dumnezeul pe care îl cauţi. Aşteaptă-i." în ultima scenă a acestei vedenii, Warrasa s-a văzut pe sine scoţând stâlpul din mijlocul casei lui, ducându-1 şi înfigându-1 în pământ chiar lângă unul din adăposturile cu acoperişuri strălucitoare ale acelor oameni. în simbolistica gedeo, ţăruşul din centrul casei unui om simbolizează însăşi viaţa lui.
Opt ani mai târziu, în decembrie 1948, doi misionari canadieni, Albert Brant şi Glen Cain, au venit în Etiopia pentru a începe o lucrare în rândul populaţiei gedeo. Ei au dorit să ceară permisiunea de la oficialităţile etiopene de a-şi plasa noua lor misiune în centrul regiunii gedeo, dar alţi etiopeni i-au avertizat că cererea va fi refuzată datorită climatului politic curent. Sfătuitorii le-au spus să ceară permisiunea să meargă mai departe, la Dilla, la marginea ţinutului locuit de tribul gedeo. Li s-a dat permisiunea şi, când au ajuns la Dilla, misionarii şi-au stabilit corturile sub un smochin bătrân.
Treizeci de ani mai târziu, existau mai mult de 200 de biserici în rândul populaţiei gedeo, fiecare biserică având aproximativ 200 de membri. Aproape întregul trib gedeo a fost pătruns de Evanghelie.[28] Warrasa a fost unul dintre primii convertiţi şi primul care a fost închis pentru credinţa lui.[29]

Teama de Dumnezeu care este plăcută Lui

Dovada principală că Luca vorbeşte despre acest fel de persoană nemântuită „primită" sau acceptată, care îl caută pe Dumnezeul cel adevărat şi pe mesagerii Lui, se află în versetul 31, unde Corneliu descrie ce i-a spus îngerul: „Corneliu,

28. Don Richardson, *Eternity in Their Hearts,* Ventura, California, Regal Books, 1981, pag. 56-58.
29. W. Harold Fuller, *Run While the Sun is Hot,* Londra, Hazell Watson and Viney Ltd, n/d., pag. 183-184.

rugăciunea ta a fost ascultată şi Dumnezeu Şi-a adus aminte de milosteniile tale. Trimite dar la Iope şi cheamă pe Simon, zis şi Petru." Observaţi: „Rugăciunea ta a fost ascultată... trimite *dar,* (de aceea)" după Petru. Aceasta implică faptul că el s-a rugat ca Dumnezeu să-i trimită ce avea nevoie pentru a fi mântuit.
Prin urmare, teama de Dumnezeu plăcută Lui din versetul 35 este sentimentul real că există un Dumnezeu sfânt, că trebuie să-L întâlnim într-o zi ca păcătoşi **lipsiţi** de nădejde, că nu ne putem mântui singuri şi că trebuie să cunoaştem calea mântuirii lui Dumnezeu şi astfel ne rugăm pentru aceasta zi şi noapte şi căutăm să procedăm conform luminii pe care o avem. Acesta este lucrul pe care-1 făcea Corneliu. Şi Dumnezeu a primit rugăciunea şi căutarea după adevăr din viaţa lui (Fapte 17:27) şi a făcut minuni pentru a-i aduce mesajul mântuitor al Evangheliei. Corneliu n-ar fi fost mântuit dacă cineva nu i-ar fi adus Evanghelia. Şi oricine care înţelege şi simte revelaţia (vezi nota 26) nu va fi mântuit în zilele de azi fără Evanghelie. Astfel Corneliu nu reprezintă persoanele care sunt mântuite fără să audă Evanghelia şi fără să creadă în ea, ci mai degrabă ilustrează intenţia lui Dumnezeu de a alege un popor pentru numele Lui „din orice neam" (Fapte 10:35), trimiţând mesageri ai Evangheliei dincolo de barierele culturale care odată au fost tabu.

Ar trebui să învăţăm împreună cu biserica din Ierusalim că „Dumnezeu a dat şi Neamurilor pocăinţă ca să aibă viaţă" (11:18). Dar trebuie să ne asigurăm că învăţăm acest lucru aşa cum l-au învăţat ei. Cei din biserică au înţeles primirea Neamurilor datorită credinţei lor în Evanghelia pe care le-a predicat-o Petru şi a primirii Duhului Sfânt şi nu datorită temerii lor de Dumnezeu şi a faptelor lor bune.
De aceea se pare că intenţia lui Luca prin relatarea istoriei lui Corneliu este să arate că Neamurile pot deveni parte din poporul ales al lui Dumnezeu prin credinţa în Cristos în ciuda „necurăţiei" lor rituale. Concluzia *nu* este că Neamurile sunt deja

parte a poporului ales al lui Dumnezeu pentru că ei se tem de Dumnezeu şi fac multe fapte bune. Afirmaţia-cheie se află în Fapte 11:14: „îţi va spune *cuvinte prin care vei fi mântuit."*

„Nici un alt nume sub cer" - Fapte 4:12

Motivul pentru care acest mesaj mântuieşte este că el proclamă *numele* care mântuieşte - numele lui Isus. Petru spune că „Dumnezeu Şi-a aruncat privirile peste Neamuri ca să aleagă din mijlocul lor un popor *care să-I poarte Numele"* (Fapte 15:14). Aceasta susţine faptul că proclamarea prin care Dumnezeu îşi alege poporul care să-I poarte numele va conţine un mesaj care se bazează pe numele Fiului Său - Isus.
Acesta este, de fapt, lucrul pe care îl vedem în predica lui Petru din casa lui Corneliu. Predica culminează cu aceste cuvinte: „Oricine crede în El capătă *prin Numele Lui* iertarea păcatelor" (Fapte 10:43).
Necesitatea implicită a auzirii şi a acceptării numelui lui Isus, pe care o observăm în relatarea despre Corneliu, este explicată în Fapte 4:12 în punctul culminant al unei alte predici de-a lui Petru, de această dată în faţa conducătorilor evrei din Ierusalim:
în nimeni altul nu este mântuire: căci nu este sub cer nici un alt nume dat oamenilor în care trebuie să fim mântuiţi.
înainte ca el să facă această afirmaţie renumită, Isus cel înviat a vindecat un om prin Petru şi Ioan. Omul fusese olog din naştere, dar s-a ridicat şi a alergat prin Templu lăudându-L pe Dumnezeu. S-au adunat o mulţime de oameni şi Petru a predicat. Mesajul său evidenţiază faptul că ceea ce este în joc aici nu este doar un fenomen religios local, ci are de-a face cu oricare om din lume.
Apoi, aşa cum scrie în Fapte 4:1, preoţii, căpitanul Templului şi saducheii au venit şi i-au arestat pe Petru şi pe Ioan şi i-au pus în temniţă peste noapte. Dimineaţa următoare bătrânii şi

cărturarii s-au adunat şi i-au interogat pe Petru şi Ioan. în timpul interogatoriului Petru le-a arătat implicaţia domniei universale a lui Isus: „în nimeni altul nu este mântuire, căci nu este sub cer nici un alt nume dat oamenilor în care trebuie să fim mântuiţi."
Trebuie să simţim puterea acestui adevăr universal printr-o analiză foarte serioasă a câtorva expresii. Motivul pentru care nu aflăm mântuire în nimeni altul este pentru că „nu este *sub cer* nici un alt nume (nu doar nici un nume în Israel, ci nici un nume sub cer, inclusiv cerul de deasupra Greciei, a Romei şi a Spaniei etc.) dat *oamenilor* (nu doar evreilor, ci tuturor oamenilor de pretutindeni) în care trebuie să fim mântuiţi". Aceste două expresii: „sub cer" şi „oamenilor" duc la deplina universalitate a acestui adevăr.
Dar mai este ceva ce trebuie să vedem aici. Comentatorii interpretează de obicei textul din Fapte 4:12 susţinând că el înseamnă că o persoană nu poate fi mântuită dacă nu crede în Isus. Cu alte cuvinte, se consideră că acest text are o importanţă crucială pentru răspunsul la întrebarea dacă cei care n-au auzit niciodată Evanghelia lui Isus pot fi mântuiţi. Dar Clark Pinnock reprezintă o altă categorie de critici, care afirmă că: „Fapte 4:12 nu spune nimic [despre această întrebare]... Nu tratează soarta păgânilor. Deşi este o întrebare de mare importanţă pentru noi, Fapte 4:12 nu se pronunţă asupra ei în acest sens nici pozitiv, nici

negativ".[30] Ceea ce spune textul din Fapte 4:12 este că „mântuirea în toată plinătatea ei este la îndemâna oamenilor doar pentru că Dumnezeu a asigurat-o în persoana Fiului Său Isus".[31] Cu alte cuvinte, versetul spune că mântuirea vine doar prin *lucrarea* lui Isus şi nu doar prin credinţa în Isus. Lucrarea

30. Clark Pinnock, „Fapte 4:12 - Nici un alt nume sub cer" în William V. Crocket şi James G. Sigountos, ed., *Through No Fault ofTheir Own,* pag. 110. Pinnock recunoaşte că unii comentatori (ca Bruce, Haenchen, Longenecker, Conzelmann) folosesc textul din Fapte 4:12 pentru a susţine „paradigma exclusivistă".
31. Clark Pinnock, „Fapte 4:12 - Nici un alt nume sub cer", pag. 109.

Lui poate fi benefică pentru cei care au o relaţie corectă cu Dumnezeu fără Isus, de exemplu pe baza revelaţiei generale din natură.

Problema interpretării lui Pinnock este că nu recunoaşte adevărata semnificaţie a faptului că Petru se concentrează asupra *„Numelui"* lui Isus: „Sub cer nu este nici un alt *nume ... în care* să fim mântuiţi." Petru spune mai mult decât că nu există altă *sursă* de putere mântuitoare prin care poţi fi mântuit printr-un *alt* nume. Scopul afirmaţiei „Nu este... nici un alt nume" este că noi suntem mântuiţi chemând numele Domnului Isus. Chemarea numelui Său este intrarea noastră în părtăşie cu Dumnezeu. Dacă cineva este mântuit de Isus incognito, atunci nu va spune că a fost mântuit *în numele Lui.*

Am observat mai înainte că Petru a spus în Fapte 10:43: *„Oricine crede în El* capătă *prin Numele Lui* iertarea păcatelor." Numele lui Isus este esenţa credinţei şi a pocăinţei. Pentru a crede în Isus pentru iertarea păcatelor, trebuie să crezi în numele Lui; ceea ce înseamnă că tu trebuie să fi auzit de El şi să ştii cine este El, Cel care a făcut o lucrare specifică de mântuire şi a înviat din morţi.

Esenţa textului din Fapte 4:12 pentru misiune este explicată prin felul în care Pavel discută tocmai acest subiect al „Numelui Domnului" Isus în Romani 10:13-15. Ne întoarcem acum spre acest pasaj şi vedem că misiunea este necesară tocmai pentru că „oricine va chema *Numele Domnului* va fi mântuit. Dar cum vor chema pe Acela în care n-au crezut? Şi cum vor crede în Acela despre care n-au auzit? Şi cum vor auzi despre El fără propovăduitor?"

„Cum vor crede în Acela despre care n-au auzit? Şi cum vor auzi despre El fără propovăduitor?"

In studiul nostru lucrul crucial pe care trebuie să-1 vedem în această succesiune de idei de la Romani 9:30 la 10:9 este că credinţa în Isus Cristos vine să ia locul credinţei în Dumnezeu,

care era cerută în Vechiul Testament şi la care face referinţă apostolul în Romani 9:31 ca fiind calea neprihănirii. Urmărim rapid această succesiune de idei pentru ca esenţa textului din Romani 10:6-9, şi anume că Cristos este scopul mesajului Vechiului Testament şi că întreaga credinţă trebuie acum să îl aibă pe El în centru pentru dobândirea mântuirii, să devină clară pentru noi.

în Romani 9:30-10:2, Pavel arată că poporul ales, Israel, n-a reuşit să dobândească dreptatea, deşi Vechiului Testament i-a învăţat tot timpul mesajul credinţei. Cu alte cuvinte, orbirea lui Israel (Romani 11:12-15) nu se datorează faptului că Dumnezeu n-a reuşit să le descopere ceea ce ei ar fi trebuit să cunoască. Textul din Romani 9:32 arată de ce Israel n-a putut ajunge la neprihănirea pe care o învaţă Legea. Motivul este că ei „n-au căutat-o prin credinţă, ci *ca şi cum* ar fi fost prin fapte" (trad. lit. din engl.).

Această expresie „ca şi cum" arată că adevărata intenţie a Legii n-a fost niciodată să reprezinte un sistem de fapte prin care oamenii să încerce să-şi câştige neprihănirea. Intenţia ei a fost mai degrabă să fie „o lege a credinţei" - ea învăţa că Israelul trebuie să se încreadă în mila lui Dumnezeu, că toată ascultarea trebuie să fie „ascultarea credinţei" (Rom. 1:5; 16:26) şi că toate faptele trebuie să fie „lucrarea credinţei" (1 Tesaloniceni 1:3; 2 Tesaloniceni 1:11).[32]

Dar poporul Israel s-a împiedicat în această învăţătură şi a distorsionat-o, transformând-o într-un sistem legalist numit „faptele Legii" (Romani 3:28; vezi şi 9:32). O altă formulare a aceleiaşi idei este să spunem că Israel a fost ignorat faţă de neprihănirea lui Dumnezeu dată prin credinţă, dar în schimb a căutat să-şi stabilească o neprihănire a sa (10:3).
în Romani 10:4 Pavel raportează la Cristos această distor-
32. Pentru vin studiu mai detaliat al argumentelor lui Pavel din Romani 9:30-33 vezi Daniel Fuller, *Unity of the Bible: Unfolding God's Plan for Humanity,* Grand Rapids, Zondervan Publishing House, 1992, pag. 352-357,465-467.

sionare a Legii din vechime. El spune că Cristos este ţinta Legii. El vrea să spună că Cristos este expresia culminantă a ceea ce Legea a învăţat dintotdeauna, şi anume mesajul credinţei. Cristos este piatra de poticnire la care se face referire în capitolul 9:33. De aceea nu este surprinzător faptul că Israel L-a respins pe Cristos, pentru că ei deja respinseseră adevăratul înţeles al Legii (credinţa!) care a ajuns la împlinire şi desăvârşire prin El.[33]
în Romani 10:6-8 Pavel se referă la textul din Deuteronomul 30:11-14 şi îl consideră pe Cristos esenţa poruncii. Mesajul din Deuteronomul 30:11-14 este că porunca Legii nu este prea greu de ţinut. „Porunca aceasta, pe care ţi-o dau Eu azi, nu este peste puterile tale, nici departe de tine" (Deuteronomul 30:11). Ea nu cere eforturi morale eroice. Implicaţia este că ea cere doar credinţă.
Acum Pavel spune că Cristos este împlinirea acestui adevăr: că cerinţa lui Dumnezeu nu este grea - nu este prea departe sau prea adâncă, ci îţi este la fel de aproape ca buzele şi inima, expresie prin care vrea să spună că îţi este la fel de aproape ca mărturisirea cu gura şi credinţa din inimă. De aici avem afirmaţia din Romani 10:9: „Dacă deci mărturiseşti cu gura ta pe Isus ca Domn şi dacă crezi în inima ta că Dumnezeu L-a înviat din morţi, vei fi mântuit."
Putem vedea astfel că în această succesiune de idei de la capitolul 9:30 la 10:9 credinţa în Isus Cristos a venit să ia locul credinţei în Dumnezeu. Aceasta este esenţa textului din capitolul 10:6-9. Cristos este ţelul mesajului Vechiului Testament şi toată credinţa trebuie acum să-L aibă pe El în centru pentru dobândirea mântuirii.
Deci, când în Romani 10:11 Pavel citează textul din Isaia 28:16: „Oricine crede în El nu va fi dat de ruşine", el face în mod vădit referire la Isus, „piatra din capul unghiului" care a fost
33. Pentru o argumentare exegetică detaliată a acestei înţelegeri a Legii în gândirea lui Pavel, vezi Daniel Fuller, *Gospel and Law: Contrast or Continuam?,* Grand Rapids, Eerdmans Publishing Company, 1980, pag. 65-120.

Ort SC OUOUKE h-UKUAKbLb!
profeţită, iar în capitolul 10:13 când citează textul din Ioel 2:32: „oricine va chema Numele Domnului va fi mântuit", numele Domnului la care se face referire este Isus, deşi în Ioel 2:32 este avut în vedere „Yahweh". Motivul pentru care ştim aceasta este că în capitolul 10:9 se spune: „Dacă mărturiseşti deci cu gura ta pe Isus ca Domn... vei fi mântuit."
Aşadar, Pavel arată clar faptul că în această nouă eră a istoriei mântuirii Isus este scopul şi punctul culminant al învăţăturii Vechiului Testament şi, de aceea, Isus stă acum ca Mijlocitor între om şi Yahweh, ca obiect al credinţei mântuitoare.
Cursul ideilor care se succed de la Romani 10:14 la 10:21 nu este uşor de înţeles. întrebările înşiruite în versetele 14 şi 15 sunt foarte familiare şi sunt des citate în legătură cu lucrarea misionară:
Dar cum vor chema pe Acela în care n-au crezut? Şi cum vor crede în Acela despre care n-au auzit?[34] Şi cum vor auzi despre El fără propovăduitor? Şi cum vor propovădui dacă nu sunt trimişi? După cum este scris: „Cât de frumoase sunt picioarele celor ce vestesc pacea, ale celor ce vestesc Evanghelia!"
Dar cum se potrivesc aceste versete în cursul de idei al lui Pavel? De ce încep ele cu cuvântul „dar" *(pun)?* Cum poate comunica o concluzie punerea acestei serii de întrebări? De ce următorul verset (v. 16) începe cu: *„dar nu* toţi au ascultat de Evanghelie"?
Răspunsul pare să fie acesta: „dar" de la începutul versetului 14 şi „dar nu" de la începutul

versetului 16 arată faptul că seria de întrebări din versetele 14-15 afirmă într-adevăr lucrurile pe care Dumnezeu le-a făcut deja cu scopul de a crea aceste condiţii pentru chemarea Domnului Isus în vederea dobândirii mântuirii. Am putea parafraza textul astfel:

34. Verbul grecesc pentru „a auzi" *(akouno)* urmat de o persoană la cazul genitiv înseamnă *„a auzi persoana",* nu doar a auzi despre ea. Majoritatea comentatorilor sunt de acord asupra acestui lucru (de exemplu: Meyer, Murray, Cranfield).

(10-13) Mântuirea se află din belşug la îndemâna atât a evreilor, cât şi a grecilor - a tuturor celor care cheamă numele Domnului. (14-15) *Dar,* Dumnezeu a făcut totul pentru a asigura condiţiile necesare pentru a-L chema pe Domnul. El trimite oameni care predică pentru ca astfel Cristos să fie auzit şi oamenii să poată crede în El şi să-L cheme pe Domnul Isus. (16) *Totuşi,* acestea nu au dus la ascultare, fapt profeţit de Isaia: „Doamne, cine a crezut în ceea ce ni se vestise?"

Aşadar, esenţa versetelor 14-16 ar fi, până acum, că *deşi* Dumnezeu a luat măsuri de asigurare a condiţiilor necesare pentru a-L chema pe Domnul, *totuşi* cei mai mulţi n-au ascultat.

Dar pe cine are Pavel în vedere aici, când spune că n-au ascultat? Răspunsul la întrebarea de mai sus a generat două linii de gândire diferite cu privire la baza pe care Pavel şi-a construit raţionamentul din acest pasaj. John Murray şi Charles Hodge reprezintă aceste două linii de gândire.

Murray spune: „în versetul 16 apostolul se întoarce la subiectul care străbate această secţiune a epistolei: necredinţa lui Israel."[35] Murray mai spune că necredinţa lui Israel continuă să fie problema centrală până la sfârşitul paragrafului. Prin urmare versetul 18, de exemplu, se referă tot la Israel: „Dar eu întreb: «N-au auzit ei?» Ba da; căci «glasul lor a răsunat prin tot pământul şi cuvintele lor au ajuns până la marginile lumii»." El spune că citatul din Psalmul 19:4 (care acolo se referea iniţial la lucrurile din natură ce declară gloria lui Dumnezeu) este folosit de Pavel pentru a descrie răspândirea în lumea întreagă a Evangheliei lui Isus. Şi concluzia este că, dacă Evanghelia se răspândeşte în toată lumea, „Israelul nu poate obiecta că n-a auzit-o".[36] Deci obiectivul rămâne Israel. Mesajul lui Pavel din întreg capitolul 10 din Epistola către Romani este că Israel cunoaşte

35. John Murray, *The Epistle to the Romans,* voi. 2, Grand Rapids, Eerdmans Publishing Co., 1965, pag. 60.
36. John Murray, *The Epistle to the Romans,* voi. 2, pag. 62.

Evanghelia, însă o respinge şi devine astfel responsabil, trebuind să dea socoteală.

Charles Hodge, pe de altă parte, vede în mod diferit obiectivul din versetele 11-21. „Scopul lui Pavel în întregul context este de a apăra justeţea răspândirii chemării Evangheliei la toate naţiunile." El consideră că atât versetul 16 cât şi 18 se referă nu la Israel, ci la Neamuri. „Versetul 16 se referă la Neamuri: «nu toţi au ascultat de Evanghelie» şi de aceea versetul (18) «N-au auzit ei?» nu poate să se refere în mod normal la un alt subiect fără să ni se indice vreo schimbare... în următorul verset (19), unde se face referire într-adevăr la evrei, ei sunt menţionaţi în mod clar: «N-a ştiut Israel lucrul acesta?»"[37]

în ciuda diferenţei dintre Murray şi Hodge, ideea centrală a studiului nostru rămâne destul de clară şi atât Murray, cât şi Hodge sunt de aceeaşi părere, într-un anumit sens, asupra acestui lucru. Fie că Pavel se concentrează în mod mai restrâns asupra responsabilităţii lui Israel, sau mai larg asupra disponibilităţii Evangheliei pentru naţiuni (şi astfel şi pentru Israel), ambii sunt de acord că chemarea numelui Domnului Isus este necesară pentru mântuire (v. 13). Acest lucru este atât de necesar, încât Pavel se simte constrâns să arate că toate condiţiile necesare pentru a chema numele Domnului sunt asigurate de Dumnezeu (v. 14-15). Şi mai relevant pentru întrebarea noastră următoare este implicaţia faptului că „chemarea Domnului" în sensul mântuirii nu este un lucru pe care o persoană îl poate face într-o stare de ignoranţă. Un om dintr-o altă religie nu îl poate face. Acest lucru devine limpede în întrebările din versetele 14-15.

Fiecare întrebare succesivă elimină un argument al celor care susţin că poate exista mântuire fără auzirea Evangheliei lui Isus. Prima, „Cum vor chema pe Acela în care n-au crezut?" arată că o chemare eficientă presupune credinţă în cel chemat. Aceasta exclude argumentul că cineva poate să-L cheme pe

37. Charles Hodge, *Commentary on the Epistle to the Romans,* New York, A. C. Armstrong and Son, 1893, pag. 548.

Dumnezeu cerându-I să-1 mântuiască, fără să aibă credinţă în Cristos.

A doua, „Şi cum vor crede în Acela despre care n-au auzit?", arată că credinţa presupune auzirea lui Cristos în mesajul Evangheliei. Acest lucru exclude argumentul că o persoană poate avea o credinţă mântuitoare fără să-L cunoască sau să-L întâlnească cu adevărat pe Cristos în Evanghelie.

A treia, „Şi cum vor auzi despre El fără propovăduitor?", arată că auzirea Evangheliei lui Cristos presupune un vestitor al Evangheliei. Aceasta exclude argumentul că cineva îl poate întâlni pe Cristos, sau îl poate auzi pe Cristos în vreun fel, fără un mesager care să vestească Evanghelia.

Miliard Erickson pare să nu ia destul de în serios forţa acestei succesiuni de întrebări când sugerează că citarea Psalmului 19:4 în Romani 10:18 ne învaţă că revelaţia generală din natură este tot ceea ce le trebuie unora pentru a primi mântuirea, fără să fie nevoie de proclamarea misionară.[38] Pavel spune că oamenii trebuie să audă Evanghelia pentru a-L chema pe Domnul. Apoi el întreabă în versetul 18: „N-au auzit ei?" Şi răspunde cu cuvintele Psalmului 19:4: „Ba da, căci glasul lor a răsunat prin tot pământul şi cuvintele lor au ajuns până la marginile lumii."

în contextul Psalmului 19 „vocea lor" şi „cuvintele lor" se referă la ceea ce se comunică prin intermediul „nopţii", a „zilei" şi a „cerurilor". Deci cineva ar putea trage concluzia că „auzirea" care e necesară pentru credinţa mântuitoare (v. 17) este asigurată eficient prin revelaţia naturii. Aceasta este concluzia la care a ajuns Erickson.[39]

38. Vezi nota 8 de mai sus.

39. El găseşte, de asemenea, sprijin pentru această concluzie în Romani 1:18-21. Dar problema este că, deşi aceste versete spun că realitatea revelaţiei generale e suficientă pentru a face omenirea responsabilă înaintea lui Dumnezeu (v. 1), totuşi ele susţin şi că oamenii înăbuşă acest adevăr în nelegiuire (v. 18), că *nu* îi mulţumesc lui Dumnezeu, că nu îl cinstesc aşa cum ar trebui (v. 21) şi că nu au astfel nici o scuză (v. 20). Revelaţia gene-

Aici problema este că se creează o tensiune insurmontabilă faţă de ceea ce susţine versetul 14. Acolo Pavel spune: „Cum vor auzi despre El fără propovăduitor?" Dacă Erickson ar avea dreptate că auzirea eficientă pentru mântuire vine prin natură, atunci întrebarea lui Pavel ne induce în eroare: „Cum vor auzi fără propovăduitor?" El spune clar că cineva nu poate auzi ce trebuie să audă pentru mântuire dacă nu este trimis un predicator. El s-ar contrazice aici dacă în versetul 18 ar fi spus că predicatorii nu sunt esenţiali pentru mântuire, datorită mesajului eficient al mântuirii pe care îl comunică natura.

De aceea, după cum sunt de acord majoritatea comentatorilor, este neverosimil ca Pavel să intenţioneze să spună în versetul 18 că revelaţia naturală împlineşte rolul mântuitor al „Cuvântului lui Cristos" care dă naştere credinţei (v. 17). Murray şi Hodge sunt de acord că Pavel foloseşte cuvintele psalmului pentru a face o paralelă între universalitatea revelaţiei generale şi universalitatea răspândirii Evangheliei.[40]

rală este suficientă pentru a-i face pe toţi oamenii să dea socoteală de închinarea înaintea lui Dumnezeu, dar nu este eficientă ca să aducă credinţa care mântuieşte. De aceea Evanghelia trebuie predicată tuturor oamenilor. Dumnezeu doreşte să-Şi cinstească Fiul însoţind predicarea numelui Lui cu puterea care trezeşte inimile.

40. John Murray, *The Epistle to the Romans,* voi. 2, pag. 61: „Dacă proclamarea Evangheliei nu se adresează tuturor fără deosebire, este bine să vedem paralela între universalitatea revelaţiei generale şi răspândirea universală a Evangheliei. Acesta este modelul urmat acum în răspândirea sănătoasă a Evangheliei până la cele mai îndepărtate colţuri ale pământului. Felul în care aplică Pavel Psalmul 19:4 poate fi considerat, astfel,

elocvent nu doar pentru această paralelă, ci şi pentru ceea ce este implicit în această paralelă şi anume larga răspândire a Evangheliei harului."
Charles Hodge, *Commentary on the Epistle to the Romans,* pag. 549: „Astfel acest verset trebuie considerat ca o declaraţie puternică a faptului că ceea ce Pavel a dovedit că trebuia făcut s-a realizat deja. Zidul despărţitor a fost dărâmat şi Evanghelia mântuirii, religia lui Dumnezeu, a scăpat de oprelişti, revărsarea milei fiind la fel de mare şi de generală ca şi proclamaţia cerurilor... Scopul lui Pavel de a folosi cuvintele psalmistului era fără îndoială acela de a transmite mai clar şi

Adevărul este că Dumnezeu a pus în mişcare misiunea (trimiterea din versetul 19) care se va răspândi printre toate popoarele pământului asemenea răspândirii universale a gloriei lui Dumnezeu prin revelaţia naturală.[41]

Rezumând ideile menţionate cu privire la Romani 10, presupunerea teologică ce stă la baza convingerii misionare a lui Pavel este că Cristos e împlinirea a tot ceea ce a arătat Vechiul Testament. înainte de Cristos credinţa avea în centrul ei mila lui Dumnezeu de a ierta păcatele şi de a avea grijă de oamenii Lui. Pe măsură ce s-a produs revelaţia, credinţa s-a putut muta mai uşor de la jertfele animale la purtătorul păcatelor promis în Isaia 53. Dar, când a venit Cristos, întreaga credinţă şi-a întors cursul îndreptându-se doar asupra Lui, ca Cel care a ispăşit şi a garantat împlinirea tuturor speranţelor poporului lui Dumnezeu. De la Cristos încoace, Dumnezeu vrea să-L onoreze pe Cristos făcându-L singurul obiectiv spre care converge credinţa mântuitoare. De aceea oamenii trebuie să-L cheme, să creadă în El, să-L

mai impresionant minţilor ascultătorilor lui ideea că vestirea Evangheliei era acum la fel de liberă să ajungă la toate naţiunile şi să doboare barierele bisericeşti ca şi legile şi poruncile date tuturor oamenilor prin intermediul cerurilor sub care locuiau. Desigur că nu trebuie interpretat că Pavel îl citează pe psalmist ca şi cum bătrânul profet ar vorbi despre predicarea Evangheliei. El foloseşte pur şi simplu un limbaj biblic pentru a-şi exprima propriile idei, aşa cum face aproape fiecare predicator în mod involuntar în fiecare predică."
41. Cuvintele „glasul lor a răsunat" nu trebuie neapărat să însemne că răspândirea mesajului s-a încheiat. în contextul lui Pavel, înţelesul natural este că Evanghelia a fost dată în lume pentru a ajunge la toate popoarele. Olshausen sugerează că expresia „glasul lor a răsunat" trebuie să fie înţeleasă ca o vorbire profetică; „ceea ce a început este văzut ca ceva deja sfârşit şi de aceea nu trebuie să căutăm alte explicaţii mai detaliate despre cum poate Pavel spune că mesagerii lui Cristos s-au răspândit deja pe tot pământul, în timp ce, la vremea când el scria aceste cuvinte ei nu ajunseseră cu predicarea lui Cristos nici măcar în întreg Imperiul Roman" (Hermann Olshausen, *Studies in the Epistle to the Romans;* Minneapolis; Klock and Klock Christian Publishers Inc., 1983, prima ediţie în 1849, pag. 354).

audă şi trebuie să fie trimişi mesageri cu „Cuvântul lui Cristos".

Concepţia lui Pavel despre slujba lui de misionar

Nevoia indispensabilă de a auzi Evanghelia în vederea mântuirii este văzută în textele biblice care arată cum îşi concepe Pavel slujba misionară.

La convertirea lui, Pavel a primit un mandat de la Domnul care arată clar starea celor fără Cristos. El se referă la aceasta în Fapte 26:15-18.

„Cine eşti Doamne?", am răspuns eu. Şi Domnul a zis: „Eu sunt Isus pe care îl prigoneşti. Dar, scoală-te şi stai în picioare, căci M-am arătat ţie ca să te pun slujitor şi martor atât al lucrurilor pe care le-ai văzut, cât şi al lucrurilor pe care Mă vei vedea făcându-le. Te-am ales din mijlocul poporului acestuia şi din mijlocul Neamurilor la care *te trimit ca să le deschizi ochii să se întoarcă de la întuneric la lumină şi de sub puterea lui Satan la Dumnezeu; şi să primească prin credinţa în Mine iertare de păcate şi moştenirea împreună cu cei sfinţiţi."*

Aici vedem ce se punea în discuţie în lucrarea lui Pavel. Fără să facă vreo deosebire, Domnul spune că cei care nu au încă Evanghelia sunt în întuneric, sub puterea lui Satan şi nu au păcatele iertate. Cristos 1-a însărcinat pe Pavel cu un Cuvânt plin de putere, care, de fapt, deschide ochii celor orbi spiritual nu pentru a vedea că *sunt* iertaţi, ci pentru a vedea că *pot* fi iertaţi. Mesajul lui eliberează de sub puterea lui Satan. Neevreii lipsiţi de Evanghelie sunt descrişi ca fiind morţi, în întuneric şi în robia lui Satan, cu păcatele neiertate şi neprimiţi de Dumnezeu pentru că nu sunt sfinţiţi.

Aceasta concordă cu ceea ce spune Pavel în alte locuri despre starea omului lipsit de puterea Evangheliei: toţi sunt sub păcat şi fără apărare înaintea lui Dumnezeu (Romani 3:9-19), sunt carnali şi incapabili de a I se supune lui Dumnezeu sau de a face voia Lui (Romani 8:7-8), sunt fireşti şi nu duhovniceşti şi, astfel,

incapabili de a primi lucrurile Duhului (1 Corinteni 2:14-16), sunt morţi în păcate, sunt copii ai mâniei (Efeseni 2:3-5), au mintea întunecată, fiind despărţiţi de Dumnezeu, şi au inima împietrită (Efeseni 4:17-18).

Acum, o dată cu venirea lui Cristos, există un mesaj care are puterea de a mântui (Romani 1:16; 1 Tesaloniceni 2:16; 1 Corinteni 15:2), de a aduce roadă (Coloseni 1:6) şi de a triumfa (2 Tesaloniceni 3:1), iar misiunea lui Pavel şi a tuturor urmaşilor lui este de a le predica naţiunilor acest mesaj. „Căci, întrucât lumea cu înţelepciunea ei n-a cunoscut pe Dumnezeu în înţelepciunea lui Dumnezeu, Dumnezeu a găsit cu cale să-i mântuiască pe credincioşi prin nebunia propovăduirii crucii" (1 Corinteni 1:21).

Tot mântuirea este în joc şi când Pavel le vorbeşte iudeilor în sinagogă. Pavel nu pretinde că neevreii temători de Dumnezeu sau evreii sunt mântuiţi în virtutea cunoaşterii Scripturilor Vechiului Testament. Ce spune el în sinagoga din Antiohia Pisidiei?

Să ştiţi dar, fraţilor, că în El vi se vesteşte iertarea păcatelor şi oricine crede este iertat prin El de toate lucrurile de care n-aţi putut fi iertaţi prin Legea lui Moise (Fapte 13:38-39).

Pavel nu le spune că cei mai buni dintre ei sunt deja iertaţi în virtutea religiei lor vechi-testamentale. El le oferă iertarea prin Cristos şi le arată că „eliberarea" („justificarea") de păcate este condiţionată de credinţa în Cristos. Când cei din sinagogă s-au opus mai târziu mesajului său, Pavel spune în Fapte 13:46-48:

Cuvântul lui Dumnezeu trebuia vestit mai întâi vouă, dar fiindcă voi nu-1 primiţi şi singuri vă judecaţi nevrednici de viaţa veşnică, iată că ne întoarcem spre Neamuri. Căci aşa ne-a poruncit Domnul: „Te-am pus ca să fii Lumina Neamurilor, ca să duci mântuirea până la marginile pământului." Neamurile se bucurau când au auzit lucrul acesta şi preamăreau Cuvântul Domnului. Şi toţi cei ce erau rânduiţi să capete viaţa veşnică au crezut.

Slujba şi chemarea lui Pavel era să ducă mântuirea până la marginile pământului. Ideea este că această mântuire nu ajunsese deja până la marginile lumii. Pavel trebuie s-o facă. Mesajul lui Pavel era mijlocul prin care se răspândea mântuirea. De aceea nu există mântuire fără mesaj: toţi care au fost rânduiţi la viaţă veşnică au crezut mesajul lui Pavel şi au fost mântuiţi. Dumnezeu a rânduit ca acea mântuire să vină la naţiuni prin mesageri trimişi, a căror ascultare de a predica Evanghelia aduce mântuire naţiunilor.

Prin predicarea lui Pavel, Dumnezeu îşi face acum lucrarea suverană pe care a trecut-o cu vederea atât de mult în timpul „vremurilor de neştiinţă". El aduce naţiunile la credinţă după planul hotărât de El mai înainte. El le deschide inimile pentru Evanghelie (Fapte 16:14), asigurându-le pocăinţa (Fapte 11:18) şi curăţarea inimilor lor prin credinţă (Fapte 15:9). înainte de acest timp al privilegiului Evangheliei, aceste lucruri nu erau posibile, pentru că Dumnezeu a lăsat naţiunile să meargă pe căile lor (Fapte 14:16). Dar acum este în curs o mare mişcare ca să adune un popor pentru numele Lui din toate naţiunile, iar Dumnezeu însuşi ia parte activă în lucrarea mesagerilor Săi pentru a sfinţi un popor pentru Sine.

Acest lucru devine extraordinar de clar în Romani 15, unde Pavel descrie slujba lui în raport cu lucrarea lui Cristos în el şi prin el.

Totuşi, ici colea v-am scris mai cu îndrăzneală, ca să vă aduc din nou aminte de lucrurile acestea, în puterea harului pe care mi 1-a dat Dumnezeu ca să fiu slujitorul lui Isus Cristos între Neamuri. Eu îmi împlinesc cu scumpătate slujba Evangheliei lui Dumnezeu, pentru ca Neamurile să-I fie o jertfă bine primită, sfinţită de Duhul Sfânt. Eu, dar, mă pot lăuda în Isus Cristos în slujirea lui Dumnezeu. Căci n-aş îndrăzni să pomenesc nici un lucru pe care să nu-1 fi făcut Cristos prin mine ca să aducă Neamurile

la ascultare de El, fie prin cuvântul meu, fie prin faptele mele.
Romani 15:15-18

Observaţi iniţiativa lui Dumnezeu în aceste versete. în primul rând Dumnezeu îi dă lui Pavel harul apostoliei şi îl cheamă la lucrarea Evangheliei (v. 15-16). în al doilea rând neevreii care cred în mesajul lui Pavel sunt acceptaţi de Dumnezeu pentru că sunt sfinţiţi de Dumnezeu (v. 16). în al treilea rând nu Pavel este cel care a câştigat ascultarea neevreilor, ci ceea ce Cristos a făcut prin el (v. 18).
Deci misionarea neevreilor (Neamurilor) este noua lucrare a lui Dumnezeu. Ea este împlinirea profeţiei divine care spune că odată Dumnezeu a lăsat naţiunile să meargă pe căile lor, dar ACUM...
Dumnezeu Şi-a aruncat privirile peste Neamuri ca să aleagă din mijlocul lor un popor care să-I poarte Numele. Şi cu faptul acesta se potrivesc cuvintele prorocilor, după cum este scris:
„După aceea Mă voi întoarce
şi voi ridica cortul lui David din prăbuşirea lui,
îi voi zidi dărâmăturile
şi-1 voi înălţa din nou:
pentru ca rămăşiţa de oameni să caute pe Domnul,
ca şi toate Neamurile peste care este chemat Numele Meu",
zice Domnul,
care face aceste lucruri
şi căruia îi sunt cunoscute din veşnicie.
Fapte 15:14-18
O dată cu Isus Cristos a început o nouă eră. Poporul lui Dumnezeu se zideşte şi se înalţă din nou în aşa fel încât să nu mai dea greş în slujba sa de a ajunge la naţiuni. în această nouă eră Dumnezeu nu va suporta ca poporul Lui să-şi neglijeze misiunea; El nu va mai permite naţiunilor să meargă pe căile lor. El formează o Biserică „pentru ca rămăşiţa de oameni să caute pe Domnul".
Şi acum, El îi va strânge pe toţi aceia dintre naţiuni care cheamă numele Lui! Aceasta este noua *Sa* lucrare! Toţi cei care sunt rânduiţi mai dinainte *vor* fi chemaţi (Romani 8:30). Toţi cei care sunt rânduiţi pentru viaţa veşnică *vor* crede (Fapte 13:48). Toţi cei care sunt mântuiţi şi răscumpăraţi *vor* fi adunaţi din

fiecare popor de sub cer (Apocalipsa 5:9). Dumnezeu însuşi este agentul principal în această nouă mişcare şi El va alege dintre naţiuni un popor pentru numele Lui (Fapte 15:14).

Scrierile lui Ioan

Concepţia lui Ioan despre noua sarcină misionară este asemănătoare cu cea a lui Pavel. Aşa cum Pavel a spus că nimeni nu poate crede într-un Cristos de care n-a auzit (Romani 10:14), tot astfel spune Isus în Ioan 10:27: „Oile Mele ascultă glasul Meu; Eu le cunosc şi ele vin după Mine" (vezi Ioan 10:4, 14). Cu alte cuvinte, Isus îşi strânge turma răscumpărată, chemând-o cu vocea Lui. Oile adevărate aud vocea Lui şi-L urmează, iar El le dă viaţă veşnică (10:28).
La cine Se referă Isus aici când vorbeşte despre cei care vor auzi vocea Lui şi-L vor urma? El nu Se referă numai la iudeii care, de fapt, L-au auzit şi L-au urmat pe pământ. El spune: *„Mai am şi alte oi care nu sunt din staulul acesta;* şi pe acelea trebuie să le aduc; ele vor asculta de glasul Meu şi va fi o turmă şi un Păstor" (10:16). Prin „alte oi care nu sunt din staulul acesta", Isus Se referă la Naţiunile care nu fac parte din „staulul" iudeilor.
Dar cum vor auzi aceste naţiuni vocea Lui? Răspunsul este acelaşi ca în cazul lui Pavel: ei aud vocea lui Isus nu prin natură sau printr-o religie străină, ci prin vocea mesagerilor lui Cristos. Vedem acest lucru din felul în care Se roagă Isus pentru viitorii Lui ucenici în Ioan 17:20: „Şi Mă rog nu numai pentru ei, ci pentru *cei ce vor crede în Mine prin cuvântul lor."* Deci înţelegem de

aici că „oile care nu surit din staulul acesta" vor auzi vocea Păstorului prin vocea mesagerilor Lui.
Astfel viaţa veşnică vine doar la cei care aud vocea Păstorului şi-L urmează. „Oile Mele ascultă glasul Meu; Eu le cunosc şi ele vin după Mine. Eu le dau viaţă veşnică" (10:27-28). Această auzire vine prin mesajul Păstorului. La aceasta S-a referit Isus în Ioan 14:6 când a spus: „Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa. Nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine." „Prin Mine" nu înseamnă că

oamenii din alte religii pot ajunge la Dumnezeu pentru că Isus a murit pentru ei, deşi ei nu ştiu despre aceasta. Atunci „prin Mine" trebuie definit în contextul Evangheliei lui Ioan ca-însemnând credinţa în Isus prin cuvântul ucenicilor Lui (Ioan 6:35; 7:38; 11:25; 12:46; 17:20).
Viaţa veşnică se datorează morţii lui Isus pentru oile Sale (10:15) - o moarte care a ispăşit nu doar pentru câteva oi din poporul evreu, ci pentru oile din toate naţiunile. Vedem acest lucru în Ioan 11:51-53, unde Ioan interpretează cuvintele lui Caiafa: „Fiindcă era mare preot în anul acela, a prorocit că Isus avea să moară pentru neam. *Şi nu numai pentru neamul acesta, ci şi ca să adune într-un singur trup pe copiii lui Dumnezeu cei risipiţi."*
„Copiii lui Dumnezeu cei risipiţi" (11:52) sunt celelalte „oi care nu sunt din staulul acesta" (10:16). Şi când ne uităm la modul în care Ioan a zugrăvit consumarea cauzei misionare în Apocalipsa, vedem că aceste „oi" şi aceşti „copii" sunt cu adevărat din toate naţiunile.
Şi cântau o cântare nouă şi ziceau: „Vrednic eşti Tu să iei cartea şi să-i rupi peceţile, căci ai fost junghiat şi ai răscumpărat pentru Dumnezeu cu sângele Tău oameni din orice seminţie, de orice limbă, din orice norod şi de orice neam. Ai făcut din ei o împărăţie şi preoţi pentru Dumnezeul nostru şi ei vor împăraţi pe pământ."
Apocalipsa 5:9-10
Observăm aici o adevărată dezvoltare a cuvântului „împrăştiaţi" din Ioan 11:52. El a murit pentru a-i aduna pe „copiii lui Dumnezeu", care sunt răspândiţi printre „orice seminţie, de orice limbă, din orice norod şi de orice neam".
Implicaţia este că mesagerii Păstorului *trebuie* (Marcu 13:10) şi *vor* (Matei 24:14) ajunge la orice popor de sub cer cu mesajul Evangheliei şi cu vocea Păstorului. Răscumpăraţii pentru cer dintre toate popoarele nu sunt mântuiţi fără ca ei să ştie aceasta, ci mai degrabă, după cum arată clar Apocalipsa 7:14, „cei din orice seminţie, de orice limbă, din orice norod şi de orice neam" (Apocalipsa 5:9) sunt cei care şi-au „spălat hainele şi le-au albit

în sângele Mielului" (Apocalipsa 7:12; 22:14). Ei sunt cei care păzesc poruncile lui Dumnezeu şi cunosc mărturia lui Isus Cristos (Apocalipsa 12:17). Evanghelia sângelui lui Cristos crucificat pentru păcătoşi şi înviat în glorie trebuie să fie predicată tuturor naţiunilor, ca ele să poată astfel crede şi pentru a fi mântuite.
Concluzie
întrebarea la care am încercat să răspundem în această secţiune este dacă unii oameni sunt însufleţiţi de Duhul Sfânt şi mântuiţi prin har, prin credinţa într-un Creator milos, chiar dacă n-au auzit niciodată de Isus în viaţa lor. Există oare oameni evlavioşi în alte religii, în afară de creştinism, care se bazează cu umilinţă pe harul lui Dumnezeu, pe care îl cunosc doar din natură sau pe experienţe religioase necreştine?
Răspunsul Noului Testament este un clar şi sincer: „Nu." Mesajul constant care străbate întregul Nou Testament este mai degrabă că o dată cu venirea lui Cristos în istoria răscumpărării a avut loc o schimbare majoră. Odată credinţa mântuitoare con-vergea spre mila lui Dumnezeu, cunoscută prin faptele Lui răscumpărătoare arătate poporului Israel, prin sistemul jertfelor animale şi prin profeţiile despre mântuirea care avea să vină. în afara poporului Israel, auzim de Melhisedec (Genesa 14), care pare să-L cunoască pe adevăratul

Dumnezeu, fără să aibă vreo legătură cu revelaţia specială din seminţia lui Avraam.
Dar acum, obiectul credinţei converge spre un singur Om, Isus Cristos, împlinirea şi garanţia întregii răscumpărări, a tuturor jertfelor şi profeţiilor. De acum încolo toată credinţa mântuitoare va fi direcţionată înspre El, spre gloria Lui.
De aceea această mare cotitură în istoria răscumpărării este însoţită de un nou imbold misionar hotărât de Dumnezeu. Dumnezeu nu mai permite naţiunilor să umble pe căile lor (Fapte 14:16), ci îşi trimite mesagerii Lui pretutindeni, chemându-i pe toţi să se pocăiască şi să creadă în Evanghelie (Fapte 17:30).

Dumnezeu în Cristos este în Sine puterea care stă în spatele acestei misiuni. El Şi-a rânduit oamenii pentru viaţă (Fapte 13:48) şi i-a răscumpărat dându-Şi viaţa pentru ei (Ioan 10:15;-Apocalipsa 5:9). Acum El trimite mesageri plini de Duhul Sfânt care să le predice (Rom. 10:15; 1:5), El vorbeşte prin aceşti mesageri cu putere (Luca 12:12; 21:15; 1 Tesaloniceni 2:13) şi îi cheamă efectiv pe cei pierduţi la credinţă (1 Corinteni 1:24; Romani 8:30), ţinându-i prin puterea Lui nelimitată (Iuda 24).
Cei care afirmă că oamenii care nu au azi acces la Evanghelie s-ar putea totuşi să fie mântuiţi fără cunoaşterea lui Cristos, încearcă să susţină că această idee intensifică motivaţia de a-i evangheliza pe cei pierduţi. După cum am văzut mai înainte („O nevoie urgentă"), este un efort inutil. Argumentele cad pe măsură ce le analizăm. De exemplu, John Ellenberger de la Alliance Theological Seminary citează 4 moduri în care motivaţia noastră se va „intensifica".
1. Citând Fapte 18:20 („Am mult norod în cetatea aceasta"), el spune că „cunoaşterea pe care Duhul Sfânt a lucrat-o în inimile oamenilor înainte de auzirea veştii bune ar trebui să ne încurajeze".[42] Sunt de acord. Dar nu aceasta este problema. Lucrarea din inima cuiva pentru a-1 pregăti să primească Evanghelia este ceva foarte diferit de lucrarea din inima lui astfel încât să fie mântuit fără Evanghelie. Prima motivează misiunea, a doua nu.
2. într-un mod neinteligibil el susţine că, datorită faptului că marea majoritate nu au răspuns la revelaţia generală, oamenii trebuie să fie confruntaţi cu afirmaţiile lui Isus.[43] Aceasta presupune să afirmăm că dacă credem că unii sunt mântuiţi fără afirmaţiile revelaţiei speciale vom fi mai motivaţi să împărtăşim aceste afirmaţii, pentru că majoritatea nu sunt mântuiţi în acest mod. O interpretare naturală a acestor cuvinte ar însemna că acolo unde pretenţia lui Ellenberger (că unii sunt mântuiţi fără
42. John Ellenberger, „îs Hell a Proper Motivation for Missions?" in William V. Crockett and James G. Sigountos ed., *Through No Fault ofTheir Own,* pag. 225.
43. John Ellenberger, „îs Hell a Proper Motivation for Missions?", pag. 226.

să-L cunoască pe Cristos) *nu* se aplică, aceasta va spori motivaţia. Acest argument este de neînţeles pentru mine.
3. m al treilea rând el susţine că convingerea că unii sunt mântuiţi fără predicarea Evangheliei „ne măreşte înţelegerea întregii Evanghelii".[44] Cu alte cuvinte, dacă vom continua să urmărim cu râvnă misiunea, aceasta va trebui să fie pentru motive mult mai cuprinzătoare, decât doar ca oamenii să dobândească izbăvirea din iad (pe care unii o au deja înainte ca noi să ajungem la ei). Noi va trebui să dorim să aducem binecuvântările mântuirii în această viaţă. Cred că acest lucru este adevărat. Dar de ce trebuie să presupunem că Biserica va fi mai motivată să le aducă oamenilor *aceste* binecuvântări, decât să le aducă binecuvântarea vieţii veşnice? Riscul pe care sunt gata să mi-1 asum pentru a salva o persoană condamnată la moarte nu creşte dacă mi se spune: „Nu mai este în rândul celor condamnaţi la moarte, dar sunt sigur că vrei să simţi aceeaşi nevoie urgentă de a-1 ajuta să afle o viaţă bună."
4. în fine, Ellenberger susţine că a crede că unii sunt mântuiţi fără predicarea Evangheliei „reafirmă dragostea ca motivaţie de bază". Din nou pentru mine sună de neînţeles, din moment ce pare să pretindă că nevoia urgentă de misiune mânată de dorinţa de a izbăvi

oameni de chinurile veşnice nu este dragoste. Cum poate afirmaţia că unii sunt mântuiţi fără Evanghelie să-mi sporească dragostea?
Afirm deci încă o dată că în prezent neglijarea necesităţii ca toţi oamenii să audă Evanghelia pentru a fi mântuiţi reduce într-adevăr din motivaţia misionară. Spun aceasta deoarece cred că starea de pierzare a tuturor oamenilor nu este singurul obiectiv al motivaţiei misionare. Mult deasupra acestuia se află scopul măreţ de a-I aduce glorie lui Cristos.
De aceea Biserica trebuie să se angajeze alături de Dumnezeu în lucrarea pentru cauza Lui. Charles Hodge are dreptate când spune că acea întrebare solemnă rostită de apostol: „CUM VOR
44. *Ibid.*

CREDE FĂRĂ UN PROPOVĂDUITOR?" ar trebui să răsune zi şi noapte în urechile Bisericii.[45] Avem privilegiul extraordinar de a fi implicaţi împreună cu El în cea mai măreaţă mişcare din istorie, aceea a strângerii celor aleşi „din orice seminţie, de orice limbă, de orice popor şi de orice neam" până când numărul întreg al naţiunilor se va împlini şi tot Israelul va fi mântuit, iar Fiul Omului va coborî cu putere în slavă ca Rege al regilor şi Domn al domnilor şi pământul va fi plin de cunoaşterea gloriei Lui ca fundul mării de apele care-1 acoperă, pentru veci de veci. Atunci supremaţia lui Cristos se va arăta tuturor, iar El va izbăvi împărăţia lui Dumnezeu-Tatăl, iar Dumnezeu va fi totul în toate.
45. Charles Hodge, *Commentary on the Epistle to the Romans,* pag. 553.

5

Supremaţia lui Dumnezeu printre „toate neamurile"

Este evanghelizarea tuturor popoarelor nemi-sionate sarcina specială a misiunii creştinei

Poate dragostea hotărî?

Cum hotărâm noi care este sarcina misiunii, sau dacă ar trebui să existe misiune? Un răspuns ar fi că dragostea o cere şi tot ea o defineşte. Dacă oamenii din toată lumea sunt condamnaţi datorită păcatului şi fără drept de moştenire a vieţii veşnice (Efeseni 2:2-3,12; 4:17; 5:6) şi dacă invocarea lui Isus este singura lor nădejde de a avea o părtăşie veşnică şi fericită cu Dumnezeu (după cum arată capitolul 4), atunci dragostea pentru ei cere misiune.
Dar, poate dragostea să definească misiunea? Nu fără a lua în considerare (medita la) căile ciudate ale lui Dumnezeu. Uneori căile lui Dumnezeu nu reprezintă calea pe care am merge noi, din perspectiva noastră limitată. Dar Dumnezeu este dragoste, chiar şi atunci când căile Lui sunt ciudate sau

enigmatice. A vinde tot ce ai şi a cumpăra o ţarină neroditoare s-ar putea să nu ţi se pară deloc că este dragoste pentru viaţa ta. Dar, de fapt, ar putea fi dragoste dintr-o altă perspectivă, şi anume ca în acea ţarină să fie îngropată o comoară. Deci, cu siguranţă, dragostea va lua în considerare perspectiva lui Dumnezeu despre misiune. Dragostea va refuza să definească misiunea dintr-o perspectivă omenească limitată. Dragostea îşi va testa logica prin imaginea mai cuprinzătoare a căilor lui Dumnezeu.

Două vapoare care se scufundă

Limitele înţelepciunii dragostei devin evidente dacă ne imaginăm misiunea ca pe o acţiune de salvare în cazul unui naufragiu pe mare.

Să presupunem că două vapoare plutesc pe mare şi ambele încep să se scufunde în acelaşi timp, având la bord un mare număr de oameni care nu ştiu să înoate. Există câteva bărci de salvare, dar nu sunt suficiente. Să presupunem că tu răspunzi de o echipă de 10 salvamari aflaţi în două bărci mari.

Ajungi la locul naufragiului primului vapor şi te trezeşti înconjurat de sute de oameni care ţipă, unii scufundându-se sub ochii tăi, alţii luptându-se deasupra epavei, alţii gata să sară în apă de pe vaporul care se scufundă. Câteva sute de metri mai încolo se întâmplă exact acelaşi lucru cu oamenii de pe celălalt vapor.

Simţi că ţi se sfâşie inima de durere pentru oamenii care mor. Doreşti să salvezi cât se poate de mulţi. Deci comanzi celor două echipaje ale tale să lupte cu fiecare picătură de energie pe care o au. Sunt cinci salvamari în fiecare barcă şi ei lucrează cu toată puterea lor. Reuşesc să-i salveze pe mulţi. Există încă mult loc în bărcile de salvare.

Atunci cineva de pe celălalt vapor strigă: „Veniţi aici să *ne* ajutaţi pe *noii"* Ce-ar face dragostea? Ar pleca sau ar rămâne?

Nu-mi pot imagina nici un motiv pentru care dragostea ar

părăsi munca ei de salvare de vieţi pentru a merge la celălalt vapor. Dragostea nu pune preţ mai mare pe sufletele aflate mai departe decât pe cele aflate mai aproape. De fapt, dragostea s-ar putea gândi foarte bine că în timpul necesar traversării cu barca a celor câtorva sute de metri până la vaporul celălalt, s-ar pierde multe vieţi.

Dragostea s-ar putea gândi, de asemenea, că salvamarii şi-ar epuiza energia vâslind între cele două vapoare, fapt ce poate ar avea ca urmare un număr mai mic de persoane salvate. Şi asta nu e tot: din experienţa anterioară s-ar putea să ştii că oamenii de pe celălalt vapor sunt în general toţi beţi la ceasul acela şi ar da mai puţin concurs eforturilor tale de a-i salva, iar aceasta ar însemna şi mai puţine vieţi salvate.

Deci, dragostea singură poate refuza foarte uşor să părăsească operaţia prezentă de salvare. Ar putea să-şi continue lucrarea din prezent pentru a salva cât se poate mai multe persoane.

Această scenă imaginară de pe mare nu este, desigur, o ilustrare perfectă a Bisericii în lume, dacă nu pentru alt motiv, măcar pentru acela că potenţialul de salvare al Bisericii *nu* este pe deplin implicat nici măcar acolo unde există un astfel de potenţial. Totuşi, principiul ilustraţiei rămâne în picioare: că dragostea singură (din perspectiva noastră umană limitată) nu poate vedea sarcina misionară aşa cum o vede Dumnezeu.

Dumnezeu poate avea o altă perspectivă

Dumnezeu poate considera că scopul acţiunii de salvare ar trebui să fie acela de a aduna păcătoşi mântuiţi din fiecare popor al lumii (din ambele vapoare), chiar dacă unii dintre salvamarii de succes trebuie să părăsească un popor prosper la care a ajuns (primul vapor) pentru a lucra în mijlocul unor oameni (posibil mai puţin prosperi) la care încă nu s-a ajuns (cel de-al doilea vapor).

Cu alte cuvinte, slujba misionară ar putea fi nu doar

câştigarea[1] cât mai multor persoane din cadrul celor mai cooperante grupuri de oameni din lume, ci, mai degrabă, câştigarea de persoane din *toate* grupurile umane din lume. S-ar putea să nu fie de ajuns să definim misiunea ca părăsirea ţărmului sigur al propriei noastre culturi pentru a efectua misiuni de salvare pe mările străine ale unei alte limbi şi culturi. S-ar putea să trebuiască să adăugăm ceva la această definiţie, ceva care să ne determine să părăsim o acţiune de salvare pentru a începe alta.

Ceea ce vom vedea în acest capitol este că chemarea lui Dumnezeu la misiune, aflată în Scriptură, *nu poate* fi definită doar în termenii depăşirii barierelor culturale pentru a mări la maximum numărul total al celor mântuiţi. Voia lui Dumnezeu pentru misiune este mai

degrabă ca mărturia lui Cristos să ajungă la fiecare grup de oameni şi să se formeze un popor ieşit pentru numele Lui din toate naţiunile.[2]

De fapt, s-ar putea ca această definiţie a misiunii să aibă ca urmare cel mai mare număr posibil de închinători înflăcăraţi înaintea Fiului lui Dumnezeu. Rămâne ca Dumnezeu să decidă aceasta. Responsabilitatea noastră este de a defini misiunea aşa cum o defineşte Dumnezeu şi, apoi, de a ne supune şi a asculta de El.

Aceasta pretinde o cercetare atentă a modului în care Noul Testament zugrăveşte sarcina specială de misiune a Bisericii.

1. Am folosit cuvântul „câştigarea" în sensul în care Pavel îl foloseşte în 1 Corinteni 9:19-22. Cuvântul „mântuire" din versetul 22 se referă la a fi folosit de Dumnezeu în dragoste şi mărturie pentru a câştiga oameni la credinţa în Cristos, astfel încât aceştia să fie mântuiţi de păcat şi condamnare.

19 Căci, măcar că sunt slobod faţă de toţi, m-am făcut robul tuturor, ca să *câştig* pe cei mai mulţi. 20 Cu iudeii m-am făcut ca un iudeu, ca să *câştig* pe iudei; cu cei ce sunt sub Lege m-am făcut ca şi când aş fi fost sub Lege (măcar că nu sunt sub Lege), ca să *câştig* pe cei ce sunt sub Lege; 21 cu cei ce sunt fără Lege m-am făcut ca şi cum aş fi fost fără lege (măcar că nu sunt fără o lege a lui Dumnezeu, ci sunt sub legea lui Cristos), ca să *câştig* pe cei fără lege. 22 Am fost slab cu cei slabi, ca să *câştig* pe cei slabi. M-am făcut tuturor totul, ca, oricum, să mântuiesc pe unii din ei.

2. Cuvântul „naţiune" din acest capitol nu se referă la state politice moderne, ca în „Naţiunile Unite" sau „naţiunea engleză". Vom vedea că sensul său biblic are de-a face cu un grup etnic care ar putea să aibă, sau să nu aibă dimensiuni politice.

Mai exact, aceasta înseamnă că trebuie să evaluăm biblic noţiunea larg răspândită de „popoare nemisionate" ca fiind ţinta spre care converge activitatea misionară.

Acuzaţia din anul 1974: Orbirea oamenilor

Din anul 1974 sarcina misiunii s-a concentrat tot mai mult asupra evanghelizării[3] *popoarelor* nemisionate în contrast cu evanghelizarea *teritoriilor* nemisionate. Unul dintre motivele acestui fapt este că la Congresul Lausanne pentru Evanghelizarea Lumii din acel an, Ralph Winter a acuzat lucrarea misionară apuseană de ceea ce el numea „orbirea oamenilor". De atunci el şi alţii au insistat fără încetare ca activităţile celor mai multe biserici şi instituţii misionare să se concentreze asupra „grupurilor de oameni". „Adevărul cutremurător" pe care 1-a descoperit la Lausanne era acesta: în ciuda faptului că Evanghelia a pătruns în fiecare *ţară* a lumii, patru din cinci necreştini sunt încă departe de Evanghelie din cauză că barierele sunt de natură culturală şi lingvistică, nu de natură geografică.

De ce nu se ştie mai mult despre acest lucru? Mi-e teamă că toată bucuria noastră pentru faptul că s-a pătruns în fiecare *ţară* din lume a permis multora să presupună că acum s-a pătruns în fiecare *cultură.* Această înţelegere greşită este o maladie atât de răspândită încât merită un nume special. Să o numim „orbirea oamenilor", adică a nu vedea existenţa unor *popoare* separate în cadrul *ţărilor* - o orbire, aş putea adăuga, care pare mai răspândită în Statele Unite şi printre misionarii Statelor Unite decât oriunde altundeva.[4]

3. Folosesc cuvântul „evanghelizare" în sensul larg al Noului Testament de comunicare a Veştii Bune a lui Cristos şi a lucrării Sale de mântuire. Comunicarea are în vedere aducerea oamenilor la credinţă şi întemeierea Bisericii lui Cristos (Romani 10:14,15; 15-20), dar adevărata evanghelizare nu depinde de un răspuns al credinţei (Evrei 4:6). Pentru un studiu istoric deosebit de temeinic despre acest concept, vezi David Barett, *Evangelize! A Historical Survey ofthe Concept,* Birmingham, Alabama, New Hope, 1987.

4. Ralph Winter, „The New Macedonia: A Revolutionary New Era in Mission Begins", în Ralph Winter & Steven Hawthorne, ed., *Perspedives on the World Christian Movement,* Pasadena, William Carey Library, 1981, pag. 302.

Mesajul lui Winter a fost o chemare puternică a Bisericii lui Cristos de a-şi reorienta gândirea astfel încât misiunea să fie văzută ca sarcina de a evangheliza *popoarele* nemisionate şi nu doar sarcina de a evangheliza mai multe teritorii. într-un mod remarcabil, în următorii 15 ani, lucrarea misionară a răspuns acestei chemări. în 1989 Winter a putut scrie: „Acum, când conceptul de «popoare nemisionate» s-a răspândit foarte mult, se pot imediat face planuri... cu mult mai multă încredere şi precizie."[5]

O definire de căpătâi -1982

Probabil că cel mai semnificativ efort unit pentru a defini ce este un „grup de oameni" s-a făcut în martie 1982, ca rezultat al activităţii colectivului numit Grupul de la Lausanne pentru Strategia de Lucru! Acesta a definit „un grup de oameni" drept

un grup de dimensiuni semnificative de persoane care se consideră a avea afinităţi unii cu alţii pe baza limbii comune, a religiei, a etniei, a aşezării, a ocupaţiei, a clasei sau a castei, a situaţiei în care se găsesc sau a combinaţiei acestora... [El este] cel mai mare grup în care Evanghelia se poate răspândi prin plantare de biserici fără să fie întâlnite bariere de înţelegere sau de acceptare.[6]

Trebuie să fim conştienţi de faptul că această definiţie a fost formulată nu doar pe baza învăţăturii biblice despre natura specifică a grupurilor de oameni, ci şi pe baza a ceea ce i-ar ajuta pe misionari să identifice diferitele grupuri şi să ajungă la ele cu Evanghelia. Aceasta este o metodă legitimă pentru dezvoltarea strategiei de evanghelizare. Dar trebuie să o distingem de metoda pe care o voi folosi eu în acest capitol.[7]

5. Ralph Winter, „Unreached Peoples: Recent Developments in the Concept", *Mission Frontiers,* august/septembrie, 1989, pag. 18.
6. Ralph Winter, „Unreached Peoples: Recent Developments in the Concept", pag. 12.
7. Vezi nota 38 de mai jos despre această diferenţă de perspectivă şi efectele ei.

Trebuie de asemenea să arăt clar de la început că nu voi folosi expresia „grup de oameni" într-un sens sociologic precis distinct de cel de „popor". Sunt de acord cu cei care spun că conceptul biblic de „popoare", „neamuri" sau „naţiuni" nu poate fi lărgit pentru a include indivizi grupaţi pe baza unor lucruri cum ar fi: ocupaţia, locul în care trăiesc sau handicapurile pe care le au. Acestea sunt grupări sociologice deosebit de relevante pentru strategia de evanghelizare, dar care nu intră în definirea înţelesului *biblic* de „popoare" sau „naţiuni". Harley Schreck şi David Barett au propus distincţia dintre categoria socială a „grupului de oameni" şi categoria etnologică a „popoarelor".[8] Sunt de acord cu această distincţie dintre cele două categorii, dar am găsit că terminologia este o cămaşă de forţă pe care nu o pot purta. Cuvântul „oameni" nu înseamnă în mod clar o grupare distinctivă. De aceea, când folosesc expresia „grup de oameni" atrag atenţia asupra noţiunii de grup vizavi de cea de indivizi. Contextul va face clar natura grupării.

„Cercetaţi toate lucrurile" - Inclusiv opinia despre grupul de oameni

Scopul meu este să cercetăm pe baza Scripturii concentrarea asupra grupului de oameni. Oare mandatul specific misionar al Bibliei este 1) porunca de a misiona cât mai mulţi oameni posibil, 2) porunca de a misiona toate teritoriile sau 3) porunca de a misiona toate „grupurile de oameni" din lume, aşa cum defineşte Biblia grupurile de oameni? Este oare o învăţătură biblică accentul care s-a pus în discuţiile din 1974 încoace, sau este doar o dezvoltare strategică ce dă eforturilor misionare un obiectiv mai clar?

Deci, ne reîntoarcem la întrebarea de bază din acest capitol: „Este oare biblic să definim sarcina misionară a Bisericii ca fiind

8. Harley Schreck şi David Barett, ed., *Unreached Peoples: Clarifying the Task,* Monrovia, California; martie, 1987, pag. 6-7.

misionarea tuturor *popoarelor* nemisionate[9] din lume? Sau este suficient să spunem că misiunea este pur şi simplu efortul de a misiona cât mai multe persoane posibil din alte locuri decât al nostru?

Cea mai celebră trimitere: Matei 28:18-20

[18]Isus S-a apropiat de ei, a vorbit cu ei şi le-a zis: „Toată puterea mi-a fost dată în cer şi pe pământ. [19]Duceţi-vă şi faceţi ucenici din toate neamurile, botezându-i în Numele Tatălui, al Fiului şi al Sfântului Duh. [20]Şi învăţaţi-i să păzească tot ce v-am poruncit. Şi iată că Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârşitul veacului. Amin."

Acest pasaj este deseori numit Marea Trimitere. Primul lucru care trebuie clarificat este că

Marea Trimitere este încă valabilă şi pentru Biserica modernă. Ea nu a fost dată doar apostolilor ca lucrare a lor, ci a fost dată Bisericii ca lucrare a ei atâta timp cât va ţine veacul acesta.

Baza acestei afirmaţii se află tocmai în text. Promisiunea subliniată în versetul 20 spune: „Şi iată că Eu sunt cu *voi* în toate zilele, până la sfârşitul veacului." Oamenii la care se referă cuvântul „voi" nu pot fi doar apostolii, din moment ce ei au murit într-o singură generaţie. Promisiunea se întinde „până la sfârşitul veacului", adică până în Ziua judecăţii, la a doua venire a lui Cristos (vezi Matei 13:39-40, 49). Deci Isus le vorbeşte apostolilor ca reprezentanţi ai Bisericii care va dăinui până la sfârşitul veacului. El asigură Biserica de prezenţa Sa şi de ajutorul Său, care-i va însoţi cât va ţine veacul acesta.

Acest lucru este semnificativ pentru că promisiunea din versetul 20 este dată pentru a sprijini şi a încuraja porunca de a face ucenici din toate naţiunile. De aceea, dacă această promisiune este exprimată în termeni care arată că ea va ţine până la

9. Vezi capitolul 5, pag. 248-253, pentru o discuţie despre ce înseamnă misionat şi nemisionat.

sfârşitul veacurilor, putem pretinde, pe bună dreptate, că şi porunca de a face ucenici va dăinui până la sfârşitul veacurilor. Ea n-a fost dată doar apostolilor. Ei au primit trimiterea ca reprezentanţi ai Bisericii, care va dura până la sfârşitul veacurilor.

Prin urmare, eu trag concluzia că Marea Trimitere n-a fost dată doar apostolilor, ci şi Bisericii, care va continua să existe până la sfârşitul veacurilor. Acest lucru este întărit şi de autoritatea pe care Isus susţine, în versetul 18, că o are. El îşi revendică „toată puterea în cer şi pe pământ". Aceasta îi dă puterea să facă ceea ce a promis mai înainte în Matei 16:18, când a spus: „[Eu îmi] voi zidi Biserica Mea." Deci validitatea care însoţeşte Marea Trimitere se bazează pe autoritatea permanentă a lui Cristos asupra tuturor lucrurilor (Matei 28:18), pe ţelul lui Cristos de a-Şi clădi Biserica (Matei 16:8) şi pe promisiunea de a fi prezent şi de a ajuta misiunea Bisericii până la sfârşitul veacurilor (Matei 28:20).

De aceea aceste cuvinte ale Domnului sunt cruciale în definirea sarcinii misionare a Bisericii de azi. Cuvintele „faceţi ucenici din toate neamurile" trebuie examinate îndeaproape în mod deosebit. Ele conţin expresia foarte importantă „toate neamurile" la care se face referire în forma ei grecească *panta ta ethne (panta=toate,* ta=articol hotărât, *ethne=naţiuni).* Motivul pentru care aceasta e o expresie foarte importantă este că *ethne,* când este tradus cu „neamuri", se referă în special la grupări politice sau geografice. Aceasta este întrebuinţarea sa cea mai obişnuită în limba noastră. Dar vom vedea că în greacă nu înseamnă aceasta. Nici măcar în limba noastră nu înseamnă întotdeauna acest lucru. De exemplu, noi spunem tribul cherotu sau tribul de indieni sioux. Aceasta înseamnă ceva asemănător cu un popor care are o identitate etnică ce îl uneşte. De fapt, cuvântul „etnic" vine din cuvântul grecesc *„ethnos"* (singularul de la *ethne).* Am putea fi înclinaţi să luăm expresia *panta ta ethne* ca referindu-se la „toate grupările etnice" şi astfel: „Mergeţi şi faceţi ucenici din toate grupările etnice."

Dar tocmai acesta este lucrul care trebuie verificat printr-o cercetare atentă a unui context biblic mai larg şi mai ales folosirea cuvântului *ethnos* în Noul Testament şi în Vechiul Testament.

Folosirea la singular a cuvântului *ethnos* în Noul Testament

în Noul Testament, *ethnos* (folosit la singular) nu se referă niciodată la o persoană.[10] Acesta este un lucru izbitor. De fiecare dată când cuvântul *ethnos* este folosit la singular, el se referă la un grup de oameni sau o „naţiune" - adesea la naţiunea *evreiască,* chiar dacă pluralul este de obicei tradus prin „neamuri", spre deosebire de poporul evreu.[11]

Iată câteva exemple care ilustrează înţelesul de „colectivitate" al cuvântului *ethnos,* când apare la singular.

Un neam *(ethnos)* se va scula împotriva altui neam *(ethnos)* şi o împărăţie împotriva altei împărăţii; şi

pe alocurea vor fi cutremure de pământ, foamete şi ciumă (Matei 24:7).
Şi se aflau atunci în Ierusalim iudei, oameni cucernici din toate neamurile *(ethnous)* care sunt sub cer (Fapte 2:5).
în cetate era un om, numit Simon, care... punea în uimire pe poporul *(ethnos)* Samariei (Fapte 8:9).
10. Galateni 2:14 pare să fie o excepţie în textul englez. („Dacă tu, care eşti iudeu, trăieşti ca [unul dintre] *Neamurile* şi nu ca iudeii, cum sileşti pe Neamuri să trăiască în felul iudeilor?")- Dar cuvântul grecesc de aici nu este *ethnos,* ci adverbul *ethnikos,* care înseamnă a trăi modul de viaţă al Neamurilor.
11. în toate textele următoare din Noul Testament în greacă se foloseşte forma *ethnos* la singular: Matei 21:43; 24:7 (=Marcu 13:8 = Luca 21:10); Luca 7:5; 23:2 (ambele se referă la naţiunea evreiască); Fapte 2:5 („iudei din toate naţiunile"); *7:7;* 8:9; 10:22 („întreaga naţiune a iudeilor"), 35; 17:26; 24:2, 10, 17; 26:4; 28:19 (ultimele cinci referinţe vizează naţiunea evreiască); Ioan 11:48, 50, 51, 52; 18:35 (toate cu referire la naţiunea evreiască); Apocalipsa 5:9; 13:7; 14:6; 1 Petru 2:9. Pavel nu foloseşte niciodată singularul.

Voi însă sunteţi o seminţie aleasă, o preoţie împărătească, un neam *(ethnos)* sfânt, un popor pe care Dumnezeu Şi 1-a câştigat ca să fie al Lui (1 Petru 2:9).
Ai răscumpărat pentru Dumnezeu cu sângele Tău oameni din orice seminţie, de orice limbă, din orice norod şi de orice neam *(ethnous)* (Apocalipsa 5:9).
Acest studiu al folosirii formei de singular stabileşte că cuvântul *ethnos* a transmis în mod natural şi normal un înţeles de colectivitate care se referă la grupurile de oameni cu o anumită identitate etnică. Referinţa din Fapte 2:5 la „toate neamurile" are formă identică cu cea din Matei 28:19 şi trebuie să se refere la grupuri de oameni de un anume fel. La acest nivel înclinăm să înţelegem expresia „toate neamurile" din Marea Trimitere, aflată în Matei 28:19, cu sensul de „grup de oameni".

Folosirea la plural a cuvântului *ethnos* în Noul Testament

Aici întâlnim o schimbare. Spre deosebire de forma de singular a cuvântului *ethnos,* la plural cuvântul nu se referă întotdeauna la „grupuri de oameni". Uneori se referă pur şi simplu la persoane individuale.[12]
Multe situaţii sunt ambigue. Important de văzut este că, la plural, cuvântul se poate referi atât la un grup etnic, cât şi la neevrei ca persoane individuale care nu formează un grup etnic. De exemplu, pentru a ilustra înţelesul expresiei „persoane individuale", să luăm în considerare următoarele texte:
Fapte 13:48 - Când Pavel se întoarce la Neamurile din Antiohia,
12. De exemplu: Matei 6:32; 10:5; 12:21; 20:25; Luca 2:32; 21:24; Fapte 9:15; 13:46,47; 15:7,14,23; 18:6; 21:11; 22:21; Romani 3:29; 9:24; 15:9,10,11,12, 16; 16:26; Galateni 2:9; 3:14; 2 Timotei 4:17; Apocalipsa 14:18; 16:19; 19:15-20:8; 21:24. Când folosesc expresia „persoană individuală", în acest capitol, nu intenţionez să acord o atenţie exagerată unor persoane specifice. Vreau mai degrabă să vorbesc despre neevrei într-un mod cuprinzător, fără referire la grupările lor etnice.

după ce a fost respins de iudei, Luca spune: *„Neamurile* se bucurau când au auzit lucrul acesta şi preamăreau Cuvântul Domnului." Aici se face referire nu la naţiuni, ci la grupul neevreilor din sinagogă, care l-au auzit pe Pavel.
1 Corinteni 12:2-4 - „Când eraţi păgâni *[Neamuri],* ştiţi că vă duceaţi la idolii cei mulţi, după cum eraţi călăuziţi." în acest verset persoanele în cauză sunt neevreii convertiţi în Corint. N-ar fi avut sens să spună: „Când eraţi Neamuri..."
Efeseni 3:6 - Pavel spune că taina lui Cristos este că *„Neamurile* sunt împreună moştenitoare cu noi, alcătuiesc un singur trup cu noi". N-ar avea sens să spună că „naţiunile" sunt moştenitoare şi *alcătuiesc* (o referire clară la persoane individuale) un singur trup cu noi. Concepţia lui Pavel este că trupul local al lui Cristos are mulţi membri (persoane) care sunt *neevrei.*
Aceste texte sunt probabil suficiente pentru a arăta că forma de plural a lui *ethnos* nu *trebuie* neapărat să însemne naţiune sa J grup de oameni.
Pe de altă parte, cu siguranţă că pluralul lui „ethnos", ca şi singularul, se poate referi la „grupuri de oameni", şi deseori o face. De exemplu:
Fapte 13:19 - Referindu-se la dobândirea de către Israel a ţării promise, Pavel spune: „...şi după ce a

nimicit şapte popoare *(ethne)* în ţara Canaanului, le-a dat de moştenire pământul lor."
Romani 4:17-18 - După cum este scris: „Te-am rânduit să fii tatăl multor neamuri." Aici Pavel citează Genesa 17:4-5 unde „tatăl multor neamuri" nu se referă la persoane, ci la grupuri de oameni. *Ethnon* este traducerea grecească a cuvântului ebraic *goyim,* care în mod evident a însemnat întotdeauna naţiuni sau grupuri de oameni. De exemplu, în Deuteronomul 7:1 Moise spune că Dumnezeu „va izgoni dinaintea ta multe neamuri': pe hitiţi, pe ghirgasiţi, pe amoriţi, pe canaaniţi, pe fereziţi şi pe iebusiţi". Cuvântul „neamuri" de aici este *goyim* în ebraică şi *ethne* în greacă.

Apocalipsa 11:9 - „Şi oameni din orice popor, din orice seminţie, de orice limbă şi de orice neam *{ethnon),* vor sta trei zile şi jumătate şi vor privi trupurile moarte." în această succesiune este clar că „neam" se referă la un fel de grup etnic, nu doar la neevrei.
Ceea ce am observat, deci, este că pluralul *ethne* poate însemna indivizi neevrei, care pot să nu facă parte dintr-un singur grup de oameni, sau poate însemna, aşa cum înseamnă întotdeauna la singular, un grup de oameni cu o identitate etnică. Aceasta înseamnă că nu putem fi încă siguri care înţeles este intenţionat în Matei 28:19. Nu putem răspunde încă la întrebarea dacă sarcina misionară este doar misionarea a,cât mai multor persoane posibil, sau misionarea tuturor grupurilor de oameni din lume.
Cu toate acestea, faptul că în Noul Testament forma de singular a lui *ethnos* nu se referă niciodată la persoane individuale, ci întotdeauna la un grup de oameni, ar trebui probabil să ne facă să înclinăm spre înţelesul de „grup de oameni"; dacă contextul nu ne determină să gândim altfel. Acest lucru va fi şi mai adevărat când vom pune înaintea noastră contextul Vechiului Testament şi impactul pe care 1-a avut el asupra scrierilor lui Ioan şi Pavel. Dar în primul rând va trebui să examinăm folosirea în Noul Testament a expresiei cruciale *panta ta ethne* (toate neamurile).

Folosirea expresiei *panta ta ethne* în Noul Testament

Preocuparea noastră imediată este înţelesul expresiei *panta ta ethne* din Matei 28:19: „Duceţi-vă şi faceţi ucenici din toate neamurile." Din moment ce aceasta este o expresie atât de crucială pentru înţelegerea lucrării misionare şi atât de frecvent folosită astăzi în expresii în limba greacă, chiar şi în scrierile care nu sunt de specialitate, cred că este important să facem toate cazurile de folosire a ei uşor accesibile pentru ca cititorii care nu sunt greci să le poată lua în considerare. De aceea în cele ce urmează voi reda textele din Noul Testament unde combinaţiile

dintre *pas* (tot, fiecare) şi *ethnos* (naţiune, neam) apar atât la singular, cât şi la plural (toate naţiunile, neamurile). Cuvintele *pan, panta, pansim* şi *ponton* sunt forme gramaticale ale aceluiaşi cuvânt, care se schimbă după caz pentru a se acorda cu diferitele forme ale substantivului *ethnos (ethne, ethnesin).*
Matei 24:9 - „Veţi fi urâţi de *ponton ton ethnon* pentru
Numele Meu."
Matei 24:14 - (=Marcu 13:10) - „Evanghelia aceasta a împărăţiei va fi propovăduită în toată lumea, ca să slujească de mărturie *pasin tois ethnesin.* Atunci va veni sfârşitul."
Matei 25:32 - *„Panta ta ethne* vor fi adunaţi înaintea Lui. El îi va despărţi pe unii de alţii, cum desparte păstorul oile de capre." (Acest context pare să implice înţelesul de „neevrei", nu grupuri de oameni, pentru că aici se spune că Isus „îi va despărţi pe unii de alţii cum desparte păstorul oile de capre". Aceasta este o referire la persoane care vor fi judecate şi considerate „blestemate" sau „binecuvântate" şi care vor intra în iad sau în viaţă veşnică. (Vezi versetele 41,46.)
Matei 28:19 - „Duceţi-vă şi faceţi ucenici din *panta ta ethne."*
Marcu 11:17 - „Casa Mea se va chema o casă de rugăciune pentru *pasin tois ethnesin."* (Acesta este un citat din Isaia 56:7. Expresia ebraică din spatele lui *pasin tois ethnesin* este *lekol ha'ammim,* care trebuie să însemne „toate popoarele", mai degrabă decât „toţi oamenii".
Luca 12:29, 30 - „Să nu căutaţi ce veţi mânca sau ce veţi bea şi să nu vă frământaţi mintea, căci toate aceste lucruri *panta ta ethne* lumii le caută."

Luca 21:24 - „Vor cădea sub ascuţişul săbiei, vor fi luaţi robi printre *ta ethne panta."* (Această avertizare este un ecou al cuvintelor din Ezechiel 32:9, unde cuvântul ebraic corespunzător este *goyim,* care înseamnă naţiuni sau grupuri de oameni. Vezi, de asemenea, Deuteronomul 28:64.)
Luca 24:47 - „Şi să se propovăduiască *panta ta* ethne în Numele Lui pocăinţa şi iertarea păcatelor, începând din Ierusalim."

212

SUPREMAŢIA LUI DUMNEZEU PRINTRE „TOATE NEAMURILE"

Fapte 2:5 - „Şi se aflau atunci în Ierusalim iudei, oameni cucernici din *pantos ethnous* care sunt sub cer." (Aceasta trebuie să se refere clar mai degrabă la grupuri de oameni, decât la persoane. Referirea este la diferite grupuri etnice sau naţionale din care evreii din diaspora au venit la Ierusalim.)
Fapte 10:35 - „în *panti ethnei,* cine se teme de El şi lucrează neprihănire este primit de El." (Din nou, aceasta trebuie să fie o referire la grupuri de oameni sau naţiuni şi nu la neevrei văzuţi individual, pentru că în „orice neam" sunt oameni care se tem de Dumnezeu.)
Fapte 14:16 - „El, în veacurile trecute, a lăsat pe *panta ta ethne* să umble pe căile lor."
Fapte 15:16-17 - „După aceea Mă voi întoarce şi voi ridica din nou cortul lui David din prăbuşirea lui... pentru ca rămăşiţa de oameni să caute pe Domnul ca şi *panta ta ethne* peste care este chemat Numele Meu..." Subliniez faptul că acesta este un citat din Amos 9:12, care este tradus literal din ebraică în greacă. Din nou cuvântul ebraic din spatele cuvântului *ethne* este *goyim,* care înseamnă naţiuni sau grupuri de oameni.
Fapte 17:26 - „El a făcut ca *panta ethnos* de oameni ieşiţi din unul singur să locuiască pe toată faţa pământului" (trad. lit. din engl.). (Ca şi în Fapte 2:5 şi 10:35 aceasta face referire la „fiecare grup de oameni", mai degrabă decât la persoane individuale, pentru că spune că fiecare naţiune este formată din „oameni". Nu ar avea sens să spună că fiecare neevreu era format din „oameni". Sugestia unora că s-ar referi la „întreaga rasă umană" nu se potriveşte înţelesului lui *ethnos* sau contextului.[13])
13. Urmându-1 pe Dibelius, această sugestie este făcută de F. F. Bruce în *„Commentary on the Book of Acts",* Grand Rapids, Eerdmans Publishing Co., 1954, pag. 358. Dar Lenski are cu siguranţă dreptate că propoziţia imediat următoare din Fapte 17:26 este împotriva unei astfel de traduceri: „...le-a aşezat anumite vremi şi le-a pus anumite hotare locuinţei lor." Aceasta se referă în mod natural, după cum spune şi John Stott, la grupuri etnice cu „epocile istoriei lor şi hotarele teritoriilor lor" (R. C. H.

213

SĂ SE BUCURE POPOARELE!

Romani 15 - „.. .prin care am primit harul şi apostolia, ca să aducem pentru Numele Lui la ascultarea credinţei pe *pasin tois ethnesin."*
Galateni 3:8 - „Scriptura, de asemenea, fiindcă prevedea că Dumnezeu va socoti neprihănite pe Neamuri, prin credinţă, a vestit mai dinainte lui Avraam această veste bună: *«Panta ta ethne* vor fi binecuvântate în tine.»" (Acesta este un citat din Genesa 12:3 care se referă în mod clar la grupuri de oameni. Expresia grecească corespunzătoare, *kol mishpahot,* înseamnă „toate familiile". Vezi comentariul de mai jos despre Genesa 12:3 pentru continuarea discuţiei cu privire la traducerea lui Pavel.)
2 Timotei 4:17 - „însă Domnul a stat lângă mine şi m-a întărit, pentru ca propovăduirea să fie vestită pe deplin prin mine şi să o audă *panta ta ethne."*
Apocalipsa 12:5 - „Ea a născut un fiu, un copil de parte bărbătească. El are să cârmuiască *panta ta ethne* cu un toiag de fier." (Vezi Psalmul 2:9. Aluzia la Vechiul Testament pare să arate că şi aici se intenţionează referirea din Vechiul Testament la naţiuni, ca în Psalmul 2:8.)
Apocalipsa 15:4 - „Cine nu se va teme, Doamne şi cine nu va slăvi Numele Tău? Căci numai Tu eşti sfânt şi *panta ta ethne* vor veni şi se vor închina înaintea Ta, pentru că judecăţile Tale au fost arătate." (Vezi şi Psalmul 86:9; LXX1[4] 85:9.) Din nou Vechiul Testament sugerează un înţeles de colectivitate al naţiunilor care vin să se închine Domnului).
Lenski, *The Interpretation of the Acts of the Apostles,* Minneapolis: Augsburg Publishing House, 1934, pag. 279; John Stott, *The Spirit, The Church, and The World,* Downers Grove, InterVarsity Press, 1990, pag. 286).
Sublinierea făcută de acest verset este menită să spulbere aerul de mândrie etnică al atenienilor. Toate celelalte *ethne* au descins din aceeaşi „una" ca şi grecii, şi nu numai atât, dar orice timp sau teritoriu ar avea un popor, aceasta este lucrarea suverană a lui Dumnezeu şi rumeni nu se poate lăuda cu ea. „Atât istoria, cât şi geografia fiecărei naţiuni sunt în final sub control[ul lui Dumnezeu]" (Stott).
14. LXX este o abreviere pentru traducerea grecească a Vechiului Testament numită Septuaginta. Tradijia spune că traducerea a fost făcută de şaptezeci (LXX) de învăţaţi sau cărturari.

Dintre aceste 18 întrebuinţări ale expresiei *panta ta ethne* (sau variantele ei), doar cea din Matei 25:32 ar părea să însemne „neevrei ca persoane individuale". (Vezi comentariile de mai sus despre acest verset.) Alte trei au semnificaţia de grup de oameni, pe baza contextului (Fapte 2:5; 10:35; 17:26). Alte şase au semnificaţia de grup de oameni, pe baza analogiilor cu Vechiul Testament (Marcu 11:7; Luca 21:24; Fapte 15:17; Galateni 3:8; Apocalipsa 12:5; 15:4). Celelalte opt cazuri de întrebuinţare care au rămas (Matei 24:9; 24:14; 28:19; Luca 12:30; 24:47; Fapte 14:16; 2 Timotei 4:17; Romani 1:5) pot avea ambele înţelesuri.

Ce concluzie putem trage până acum cu privire la semnificaţia expresiei *panta ta ethne* din Matei 28:19 şi la semnificaţia ei mai largă pentru lucrarea misionară?

întrebuinţarea lui *ethnos* la singular în Noul Testament se referă întotdeauna la un grup de oameni. Forma de plural al lui *ethnos* uneori se referă la un grup de oameni, iar alteori se referă la neevrei ca persoane individuale, dar de obicei poate avea ambele sensuri. Expresia *panta ta ethne* se referă la neevrei luaţi individual doar o dată, dar se referă la grupuri de oameni de nouă ori. Ultimele opt întrebuinţări s-ar putea referi la grupurile de oameni. Combinarea acestor rezultate sugerează faptul că semnificaţia lui *panta ta ethne* înclină cu preponderenţă spre sensul de „toate neamurile" (grupuri de oameni). Nu se poate spune cu certitudine că întotdeauna are această semnificaţie oriunde este folosită, dar este mult mai probabil decât improbabil că va avea acest sens, având în vedere cele studiate până acum. Această probabilitate creşte şi mai mult atunci când ne dăm seama că expresia *panta ta ethne* se întâlneşte în Vechiul Testament în limba greacă de aproximativ o sută de ori şi evident că niciodată nu are sensul de neevrei ca persoane individuale, ci întotdeauna de „toate Neamurile", în sensul grupurilor de oameni din afara lui Israel.[15]

15. Studiul meu a fost făcut cu scopul cercetării tuturor cazurilor expresiei *panta ta ethne* la plural. Următoarele texte sunt referinţe la versete şi fragmente de capitole din Vechiul Testament grecesc (LXX), care în mod

Faptul că viziunea Noului Testament despre misiune converge spre acestea, va apărea şi mai probabil acum când ne îndreptăm spre contextul Vechiului Testament.

Speranţa Vechiului Testament

Vechiul Testament abundă în promisiuni şi aşteptări ca într-o zi Dumnezeu să fie proslăvit de oamenii din toate naţiunile lumii. Vom vedea că aceste promisiuni formează temelia explicită a viziunii misionare a Noului Testament.

Toate familiile pământului vor fi binecuvântate

Promisiunea pe care Dumnezeu i-a făcut-o lui Avraam în Genesa 12:1-3 este baza viziunii misionare a Noului Testament.

Domnul zisese lui Avraam: „Ieşi din ţara ta, din rudenia ta şi din casa tatălui tău şi vino în ţara pe care ţi-o voi arăta. Voi face din tine un neam mare şi te voi binecuvânta; îţi voi face un nume mare şi vei fi o binecuvântare. Voi binecuvânta pe cei ce te vor binecuvânta şi voi blestema pe cei ce te vor blestema; şi *toate familiile pământului* vor fi binecuvântate în tine." Genesa 12:1-3

Această promisiune a binecuvântării tuturor „familiilor" pământului se repetă în principiu în Genesa 18:18; 22:18; 26:4; 28:14.

ocazional nu corespund versiunilor evreieşti şi englezeşti: Genesa 18:18; 22:18; 26:4; Exodul 19:5; 23:22; 23:27; 33:16; Leviticul 20:24, 26; Deuteronomul 2:25; 4:6,19,27; 7:6,7,14; 10:15; 11:23; 14:2; 26:19; 28:1,10, 37, 64; 29:23-30:1, 3; Iosua 4:24; 23:3, 4, 17,18; 1 Samuel 8:20; 1 Cronici 14:17; 18:11; 2 Cronici 7:20; 32:23; 33:9; Neemia 6:16; Estera 3:8; Psalmul 9:8; 46:2; 48:2; 58:6, 9; 71:11, 17; 81:8; 85:9; 112:4; 116:1; 117:10; Isaia 2:2; 14:12,26; 25:7; 29:8; 34:2; 36:20; 40:15,17; 43:9; 52:10; 56:7; 61:11; 66:18,20; Ieremia 3:17; 9:25; 25:9; 32:13, 15; 33:6; 35:11, 14; 43:2; 51:8; Ezra 25:8; 38:16; 39:21, 23; Daniel 3:2, 7; 7:14; Ioel 4:2, 11, 12; Amos 9:12; Obadia 1:15,16; Habacuc 2:5; Hagai 2:7; Zaharia 7:14; 12:3, 9; 14:2, 16, 18, 19; Maleahi 2:9; 3:12.

în Genesa 12:3 şi 28:14 expresia ebraică pentru „toate familiile" *(kol mishpahot)* este redata în

greacă în Vechiul Testament prin *pasai hai phulai.* Cuvântul *phulai* înseamnă „seminţii" (triburi) în majoritatea contextelor. Dar *mishpaha* poate fi, şi de obicei este, mai mic decât o seminţie.[16] De exemplu, când a păcătuit Acan, Israelul a fost cercetat în ordinea descrescătoare a mărimii grupurilor: prima dată pe seminţii, apoi pe *mishpaha* (familii), apoi pe case (Iosua 7:14).

Deci binecuvântarea lui Avraam este menită de Dumnezeu să ajungă la grupuri destul de mici de oameni. Pentru a simţi impactul promisiunii nu e necesar să definim aceste grupuri cu precizie. Celelalte trei repetări ale promisiunii făcute lui Avraam din Genesa folosesc expresia „toate naţiunile" (în ebraică: *kol goyey)* pe care Septuaginta o traduce în fiecare caz cu expresia familiară *panta ta ethne* (18:18; 22:18; 26:4). Aceasta sugerează din nou destul de clar că expresia *panta ta ethne* în contextele misionare se referă mai degrabă la „grupuri de oameni", decât la persoane individuale.

Noul Testament citează în mod explicit de două ori această promisiune avraamică. Fapte 3:25 redă afirmaţiile lui Petru adresate evreilor: „Voi sunteţi fiii profeţilor şi ai Legământului pe care 1-a făcut Dumnezeu cu părinţii noştri când a zis lui Avraam: *«Toate familiile* pământului vor fi binecuvântate în sămânţa ta.»"

Expresia grecească din Fapte 3:25 pentru „toate familiile" este *pasai hai patriai.* Aceasta este o traducere liberă a textului din Genesa 12:3, diferită atât de Vechiul Testament grecesc *(pasai hai phulai),* cât şi de felul în care o traduce Pavel în Galateni 3:8 *(panta ta ethne).*[17] Dar alegând un alt cuvânt care să

16. Karl Ludwing Schmidt susţine că *mishpahot* sunt „societăţi (grupuri, comunităţi) mai mici asemănătoare clanului din cadrul unui grup principal mai mare sau a naţiunii" *(Theological Dicţionar}/ of the New Testament,* voi. 2, ed. Gerhard Kittel, trad. de Geoffrey Bromiley, Grand Rapids, Eerdmans Publishing Co., 1964, pag. 365).

17. Probabil că Pavel a ales să folosească *panta ta ethne* pentru că aşa traduce Vechiul Testament grecesc promisiunea lui Dumnezeu către Avraam în

exprime ideea de „grupuri de oameni" *(patriai)* scriitorul confirmă că în Biserica Primară promisiunea a fost înţeleasă în sensul de grupuri de oameni şi nu cel de persoane individuale. *Patria* poate fi un subgrup al unui trib (seminţii) sau, mai general, un clan sau o seminţie.

Cealaltă citare a promisiunii avraamice în Noul Testament se găseşte în Galateni 3:6-8.

[6]Tot aşa şi „ Avraam a crezut pe Dumnezeu şi credinţa aceasta i-a fost socotită ca neprihănire". [7]înţelegeţi şi voi, dar, că fii ai lui Avraam sunt cei ce au credinţă. [8]Scriptura, de asemenea, fiindcă prevedea că Dumnezeu va socoti neprihănite pe Neamuri *(ta ethne)* prin credinţă, a vestit mai dinainte lui Avraam această veste bună: „Toate neamurile *(panta ta ethne)* vor fi binecuvântate în tine."

Interesant este faptul că toate versiunile englezeşti traduc cuvântul *ethne* în mod diferit în cele două întrebuinţări din versetul 8: în primul caz, „Neamuri *(neevreei)",* şi în următorul „naţiuni".

Dar aceasta nu este o concluzie necesară. Mai verosimilă pare posibilitatea ca Pavel să fi recunoscut înţelesul dat de Vechiul Testament expresiei *panta ta ethne* din Genesa 18:18 (cea mai apropiată paralelă din Vechiul Testament) şi să fi tras concluzia că persoanele individuale din rândul neevreilor sunt implicate în mod necesar. Deci versiunile englezeşti au dreptate când acordă un sens diferit celor două întrebuinţări ale expresiei *ethne* din Galateni 3:8.

Folosirea promisiunii de către Pavel ne pune în alertă pentru a nu deveni atât de pătrunşi de concepţia de „grupuri de oameni" încât să uităm adevărul că „binecuvântarea lui Avraam" este într-adevăr experimentată de *persoane individuale,* sau nu este deloc.

Concluzia pe care am putea s-o tragem din cuvintele folosite

trei din cinci cazuri (Genesa 18:18; 22:18; 26:14; dar nu şi în 12:3 şi 28:14, unde este tradusă cu *pasai hai phulai).* Dar cuvintele lui Pavel nu corespund exact cu nici unul din aceste cinci texte. Deci poate că el dă propria lui traducere din ebraică.

în Genesa 12:3 şi întrebuinţarea lor în Noul Testament este că scopul lui Dumnezeu pentru

lume este ca binecuvântarea lui Avraam, şi anume mântuirea realizată prin Isus Cristos, sămânţa lui Avraam, să ajungă la toate grupurile etnice din lume. Aceasta se va petrece pe măsură ce oamenii din fiecare grup îşi vor pune credinţa în Cristos şi vor deveni astfel „fii ai lui Avraam" (Galateni 3:7). Acest act al mântuirii individuale, atunci când persoanele se încred în Cristos, va avea loc în „toate Neamurile". Mărimea şi componenţa naţiunilor sau a grupurilor de oameni la care se face referire în această promisiune şi în întrebuinţările ei din Noul Testament nu sunt precise. Dar cuvintele denotă grupuri destul de mici, din moment ce referirea la „toate Neamurile" din Genesa 18:18 (=Galateni 3:8) este un ecou la „toate familiile" din Genesa 12:3.

Dimensiunile reduse ale grupurilor de oameni cuprinse în speranţa Vechiului Testament sunt scoase din nou în relief de expresia „familiile Neamurilor" din Psalmul 22:27 (LXX 21:28) şi 96:7 (LXX 95:7).

Toate marginile pământului îşi vor aduce aminte şi se vor întoarce la Domnul, toate *familiile Neamurilor* se vor închina înaintea Ta. Căci a Domnului este împărăţia, El stăpâneşte peste Neamuri (Psalmul 22:27-28).

Expresia „toate familiile Neamurilor" este *pasai hai patriai ton ethnon.* Deci speranţa care se are în vedere nu este doar că „toate Neamurile" *(panta ta ethne)* vor răspunde adevărului şi se vor închina lui Dumnezeu, ci şi chiar grupurile mici, „toate familiile Neamurilor". Cuvântul „familie" din această expresie nu are înţelesul modern de familie ca nucleu, ci mai degrabă ceva asemănător unui clan.[18] Acest lucru se va confirma când ne

18. Dovada în acest sens ar fi, de exemplu, întrebuinţarea repetată în Vechiul Testament grecesc a expresiei „casele familiilor", care arată că „familia" *(patria)* este o grupare mai mare decât familia dintr-o casă. Vezi: Exodul 6:17, Numeri 1:44; 3:24; 18:1; 25:14-15; Iosua 22:14; 1 Cronici 23:11; 24:6; 2 Cronici 35:5; Ezra 2:59. Vezi mai jos comentariul despre *„Cât de mică este o familie?"*

vom uita la nădejdea exprimată în Apocalipsa 5:9, unde au fost mântui{i nu numai închinători din toate „Neamurile" *(ethnous),* ci şi din fiecare seminţie *(phules).*

Nădejdea naţiunilor

Unul dintre cele mai bune moduri de a distinge amploarea Marii Trimiteri, aşa cum a dat-o Isus şi cum au căutat apostolii s-o împlinească, este să pătrundem în atmosfera speranţei pe care o simţeau ei când citeau Biblia, Vechiul Testament. Un aspect copleşitor al acestei speranţe este credinţa că adevărul lui Dumnezeu va ajunge la toate grupurile de oameni din lume şi că aceste grupuri vor veni şi se vor închina adevăratului Dumnezeu. Această nădejde a fost mereu exprimată în terminologia grupului de oameni (popoare, naţiuni, seminţii, familii etc). Iată un exemplu din Psalmi şi din Isaia a felului de speranţă care a pregătit scena pentru Marea Trimitere a lui Isus. Textele se împart în patru categorii: preamărire (laudă), promisiune, rugăciuni şi planuri.

„Povestiţi printre neamuri slava Lui!"

Prima categorie de texte care exprimă nădejdea naţiunilor este o colecţie de *îndemnuri* ca gloria lui Dumnezeu să fie proclamată şi slăvită printre naţiuni şi de către naţiuni.

Cântaţi Domnului care împărăteşte în Sion! Vestiţi printre
popoare isprăvile Lui! (Psalmul 9:11).

Bateţi din palme, *toate popoarele!* înălţaţi lui Dumnezeu strigăte de bucurie! (Psalmul 47:1).

Binecuvântaţi *popoare* pe Dumnezeul nostru! Faceţi să răsune lauda Lui! (Psalmul 66:8).

Povestiţi printre *neamuri* slava Lui. Printre *toate popoarele* minunile Lui! (Psalmul 96:3).

Familiile popoarelor, daţi slavă Domnului, daţi Domnului slavă şi cinste! ...Spuneţi printre *neamuri:* „Domnul

împărăteşte. De aceea lumea este tare şi nu se clatină. Domnul judecă *popoarele* cu dreptate" (Psalmul 96:7,10).

Lăudaţi pe Domnul, chemaţi Numele Lui. Faceţi cunoscut printre *popoare* isprăvile Lui (Psalmul 105:1).
Lăudaţi pe Domnul toate *neamurile!* Lăudaţi-L toate *popoarele!* (Psalmul 117:1).
Lăudaţi pe Domnul, chemaţi Numele Lui. Vestiţi lucrările Lui printre *popoare.* Povestiţi mărimea Numelui Lui! (Isaia 12:4).
Apropiaţi-vă *neamuri* să auziţi! *Popoare,* luaţi aminte. Să asculte pământul, el şi ce-1 umple, lumea cu toate făpturile ei! (Isaia 34:1).

„Neamurile vor umbla înaintea Ta"

Cea de-a doua categorie de texte care exprimă nădejdea naţiunilor este o colecţie de *promisiuni* care afirmă că naţiunile se vor închina într-o zi adevăratului Dumnezeu.
îţi voi da *neamurile* de moştenire (Psalmul 2:8; vezi şi 111:6).
Din *neam în neam* îţi voi pomeni Numele, de aceea în veci de veci te vor lăuda *popoarele* (Psalmul 45:17).[19]
Domnitorii popoarelor se adună împreună cu poporul Dumnezeului lui Avraam; căci ale lui Dumnezeu sunt scuturile pământului; El este mai înalt şi mai presus de orice! (Psalmul 47:9).
Toate *neamurile* pe care le-ai făcut vor veni să se închine înaintea Ta, Doamne, şi să dea slavă Numelui Tău (Psalmul 86:9).
Domnul numără *popoarele,* scriindu-le: „Acolo s-au născut" (Psalmul 87:6).
19. Acesta este un psalm către împărat şi se referă, în aplicaţia lui finală, la Cristos ca Mesia, după cum este arătat prin citarea versetului 7 în Evrei 1:9.

Atunci se vor teme *Neamurile* de Numele Domnului şi toţi împăraţii pământului de slava Ta (Psalmul 102:15).
Când se vor strânge toate *popoarele* şi toate împărăţiile ca să slujească Domnului (Psalmul 102:22).
El a arătat poporului Său puterea lucrărilor Lui, căci le-a dat moştenirea *Neamurilor* (Psalmul 111:6).
în ziua aceea, Vlăstarul lui Isai va fi ca un steag pentru *popoare, Neamurile* se vor întoarce la El şi slava va fi locuinţa Lui (Isaia 11:10).
Domnul oştirilor pregăteşte *tuturor popoarelor* pe muntele acesta un ospăţ de bucate gustoase, un ospăţ de vinuri vechi, de bucate miezoase, pline de măduvă, de vinuri vechi şi limpezite. Şi pe muntele acesta înlătură marama care acopere *toate popoarele* şi învelitoarea care înfăşoară toate *Neamurile* (Isaia 25:6-7).
(Domnul) zice: „Este prea puţin lucru să fii Robul Meu ca să ridici seminţiile lui Iacov şi să aduci înapoi rămăşiţele lui Israel. De aceea te pun să fii Lumina *Neamurilor,* ca să duci mântuirea până la marginile pământului" (Isaia 49:6).
Neprihănirea Mea este aproape, mântuirea Mea se va arăta şi braţele Mele vor judeca *popoarele,* ostroavele vor nădăjdui în Mine şi se vor încrede în braţul Meu (Isaia 51:5).
Domnul îşi descoperă braţul Său cel sfânt înaintea tuturor *Neamurilor;* şi toate marginile pământului vor vedea mântuirea Dumnezeului nostru (Isaia 52:10).
Tot aşa, pentru *multe popoare* [Robul Meu] va fi o pricină de bucurie; înaintea Lui împăraţii vor închide gura, căci vor vedea ce nu li se mai istorisise şi vor auzi ce nu mai auziseră (Isaia 52:15).
într-adevăr vei chema *Neamuri* pe care nu le cunoşti şi *popoare* care nu te cunosc vor alerga la tine pentru Domnul Dumnezeul tău, pentru sfântul lui Israel care te proslăveşte (Isaia 55:5).
îi voi aduce la muntele Meu cel sfânt şi-i voi umple de

veselie în Casa Mea de rugăciune. Arderile lor de tot şi jertfele lor vor fi primite pe altarul Meu, căci Casa Mea se va numi o casă de rugăciune pentru *toate popoarele* (Isaia 56:7).
Neamuri vor umbla în Lumina Ta, şi împăraţi în strălucirea razelor tale (Isaia 60:3).
Eu pedepsesc faptele şi gândurile lor! Dar vine vremea când voi strânge *toate Neamurile şi toate limbile;* ele vor veni şi vor vedea slava Mea (Isaia 66:18).
Dar vine vremea când voi strânge *toate Neamurile şi toate limbile;* ele vor veni şi vor vedea slava Mea. Şi voi pune un semn între ele şi voi trimite la *Neamuri* pe cei ce vor scăpa din Israel, la Tarsis, la Put şi la Lud, care trag cu arcul, la Tubal şi la Iavan, în ostroavele depărtate, care n-au auzit vorbindu-se niciodată de Mine şi n-au văzut slava Mea; ei vor vesti slava Mea printre *Neamuri* (Isaia 66:18-19).

„Te laudă popoarele, Dumnezeule, toate popoarele Te laudă"

Cea de-a treia categorie de texte ce exprimă nădejdea naţiunilor conţin *rugăciuni* pline de credinţa că Dumnezeu va fi lăudat printre naţiuni.

Dumnezeu să aibă milă de noi şi să ne binecuvânteze, să facă să lumineze peste noi faţa Lui, ca să se cunoască pe pământ calea Ta şi printre toate *Neamurile* mântuirea Ta! Te laudă *popoarele* Dumnezeule, *toate popoarele Te laudă.* Se bucură *Neamurile* şi se veselesc: căci Tu judeci popoarele cu nepărtinire şi povăţuieşti *Neamurile* pe pământ - Te laudă popoarele, Dumnezeule, *toate popoarele* Te laudă (Psalmul 67:1-5).

Da, toţi împăraţii se vor închina înaintea Lui, *toate Neamurile* îi vor sluji" (Psalmul 72:11).

Numele Lui va dăinui pe vecie, cât soarele îi va ţine Numele... şi *toate Neamurile* îl vor numi fericit" (Psalmul 72:17).

d

tf .fi;

'M

-' **-.„h**

|

iii \

„Te voi lăuda printre neamuri!"

Cea de-a patra categorie de texte ce exprimă nădejdea naţiunilor anunţă *planurile* psalmistului de a-şi face partea lui pentru a descoperi măreţia lui Dumnezeu printre naţiuni.

De aceea, Doamne, Te voi lăuda printre *Neamuri,* voi cânta spre slava Numelui Tău (Psalmul 18:49).

Te voi lăuda "printre *popoare,* Doamne! Te voi cânta printre *Neamuri!* (Psalmul 57:9).

Te voi lăuda printre *popoare,* Doamne! Te voi cânta printre *Neamuri!* (Psalmul 108:3).

Binecuvântat spre a fi o binecuvântare

Ceea ce demonstrează aceste texte este că binecuvântarea iertării şi a mântuirii pe care Dumnezeu a acordat-o Israelului a fost menită ca, în cele din urmă, el să misioneze toate grupurile de oameni din lume. Israel a fost binecuvântat pentru a fi o binecuvântare între naţiuni. Acest lucru este exprimat cel mai bine în Psalmul 67:1-2: „Dumnezeu să aibă milă de noi şi să ne binecuvânteze, să facă să lumineze peste noi faţa Lui, [DE CE?] ca să se cunoască pe pământ calea Ta şi printre toate Neamurile mântuirea Ta!" Binecuvântarea vine la Israel ca un mijloc de a ajunge la naţiuni. Aceasta este nădejdea Vechiului Testament: binecuvântările mântuirii sunt pentru naţiuni.

Dumnezeul misiunii vizavi de profetul împotrivitor

Una dintre cele mai vii confirmări şi ilustrări din Vechiul Testament a scopului lui Dumnezeu de a mântui naţiunile se află în cartea lui Iona. Profetul a fost însărcinat să meargă să predice cetăţii păgâne Ninive. El a încercat să fugă „ştiind că Dumnezeu va fi bun cu poporul şi-1 va ierta". Esenţa cărţii nu o reprezintă peştele (balena), ci misiunea, rasismul şi etnocentris-

mul. Mesajul ei este: Fii milos ca Dumnezeu, nu meschin ca Iona. Pentru Iona „a fi milos" însemna a fi misionar.

Ninive s-a pocăit de fapt la predicarea plină de ciudă a lui ■ Iona. Când Dumnezeu a văzut pocăinţa ninivenilor „Dumnezeu S-a căit de răul pe care Se hotărâse să li-1 facă şi nu 1-a făcut" (Iona 3:10). Tocmai de aceasta se temea Iona. „Lucrul acesta n-a plăcut deloc lui Iona şi s-a mâniat, s-a rugat Domnului şi a zis: «Ah, Doamne! Nu este aceasta tocmai ce ziceam eu când eram încă în ţara mea? Tocmai lucrul acesta voiam să-1 înlătur fugând la Tars. Căci ştiam că eşti un Dumnezeu milos şi plin de îndurare, îndelung răbdător şi bogat în bunătate şi că Te căieşti de rău! Acum, Doamne, ia-mi viaţa, căci vreau mai bine să mor decât să trăiesc!»" (Iona 4:1-3).

Iona nu este un misionar model. Viaţa lui este un exemplu despre cum să nu fii. în timp ce stă

mânios undeva la marginea oraşului, Dumnezeu face să crească o plantă pentru a oferi umbră lui Iona. Când planta se veştejeşte, lui Iona îi e milă de plantă! Atunci Dumnezeu vine la el cu aceste cuvinte: „Ţie îţi este milă de curcubetele acesta, care nu te-a costat nici o trudă şi pe care nu tu l-ai făcut să crească, ci într-o noapte s-a născut şi într-o noapte a pierit. Şi Mie să nu-Mi fie milă de Ninive, cetatea cea mare, în care se află mai mult de o sută douăzeci de mii de oameni, care nu ştiu să deosebească dreapta de stânga lor, afară de o mulţime de vite!" (Iona 4:10-11).

Implicaţia misionară a cărţii Iona nu este doar că Dumnezeu este gata să aibă milă de naţiuni, mai mult decât de poporul Lui, ci şi că Isus Se identifică drept „unul mai mare decât Iona" (Matei 12:39-41). El este mai mare nu doar pentru faptul că învierea Lui este mai măreaţă decât supravieţuirea în pântecul balenei, ci şi pentru că El Se află în armonie cu mila lui Dumnezeu şi o întinde acum asupra *tuturor naţiunilor.* Poemul lui Thomas Carlisle, „You Jonah" (Tu, Iona) se încheie cu aceste versuri:

225

Şi Iona s-a îmbufnat
în locul lui umbros
şi aştepta ca Dumnezeu
să se apropie de
felul său de gândire.
Şi Dumnezeu tot mai aşteaptă musafiri ca Iona,
stând în casele lor confortabile,
să se apropie de
felul Său de iubire.[20] (Trad. din engl.)

Pentru a vedea ce putere a avut această nădejde a Vechiului Testament asupra viziunii misionare din Noul Testament, să ne întoarcem acum la apostolul Pavel şi la ideea sa despre sarcina misionară. Nădejdea Vechiului Testament este fundamentul explicit de lucru al vieţii lui de misionar.

Concepţia lui Pavel despre sarcina misionară

Am văzut în acest capitol cum a folosit Pavel textul din Genesa 12:3 (Galateni 3:8). El a înţeles promisiunea că în Avraam toate naţiunile vor fi binecuvântate şi a tras concluzia că Cristos este adevăratul fiu al lui Avraam şi, astfel, moştenitorul promisiunii (Galateni 3:16). Mai departe, el a considerat că toţi cei care sunt uniţi în Cristos, prin credinţă, devin şi ei fii ai lui Avraam şi moştenitori ai promisiunii. Fiii lui Avraam sunt cei care au credinţă: „Şi dacă sunteţi ai lui Cristos, sunteţi «sământa» lui Avraam, moştenitori prin credinţă" (Galateni 3:29). Aşa a văzut Pavel binecuvântarea lui Avraam venind peste naţiuni. Ea a venit prin Cristos, care era sământa lui Avraam. Prin credinţă popoarele sunt unite în Cristos şi moştenesc binecuvântarea lui Avraam: „Cristos ne-a răscumpărat din blestemul Legii... pentru ca binecuvântarea vestită lui Avraam să vină peste Neamuri" (Galateni 3:13-14). Deci promisiunea

20. Citată în Johannes Verkuyl, „The Biblical Foundations of the Worldwide Mission Mandate", în Ralph Winter and Steven Hawthorne, ed., *Perspedives on the World Christian Movement,* pag. 44.

din Genesa 12:3 se împlineşte pe măsură ce misionarii Bisericii creştine răspândesc mesajul Evangheliei printre toate familiile pământului.

Cum este Avraam tatăl multor neamuri?

Dar Pavel a mai văzut încă o legătură între promisiunea lui Avraam şi chemarea lui Pavel de a ajunge la naţiuni. El a citit în Genesa 17:4-5 că Dumnezeu a promis să-1 facă pe Avraam *tatăl multor naţiuni: „lată* legământul Meu, pe care-1 fac cu tine; vei fi *tatăl multor Neamuri.* Nu te vei mai numi Avram, ci numele tău va fi Avraam; căci te fac *tatăl multor Neamuri."*

Am văzut mai înainte că „Neamuri" se referă la grupuri de oameni şi nu la neevrei ca persoane individuale. Dar cum trebuia să se împlinească această promisiune? Cum putea un

iudeu deveni tatăl multor naţiuni? N-ar ajunge să spunem că Avraam a devenit strămoşul celor douăsprezece seminţii ale lui Israel, plus tatăl lui Ismael şi al urmaşilor lui, plus bunicul lui Esau şi strămoşul edomiţilor. Paisprezece nu formează o mulţime.
Răspunsul lui Pavel la această întrebare este că toţi cei care cred în Cristos devin copiii lui Avraam. în acest fel Avraam devine tatăl unei mulţimi de naţiuni, pentru că se vor găsi credincioşi în fiecare naţiune, din moment ce misionarii ajung la toate grupurile de popoare nemisionate. Pavel susţine aceasta prin faptul că în Romani 4:11 el evidenţiază adevărul că Avraam a primit circumcizia ca semnul neprihănirii pe care a primit-o prin credinţă înainte de a fi circumscris: „Şi aceasta pentru ca să fie *tatăl tuturor celor care cred,* măcar că nu sunt tăiaţi împrejur;-ca adică să li se socotească şi lor neprihănirea aceasta" (Romani 4:11). Cu alte cuvinte, lucrul decisiv care s-a petrecut cu Avraam în relaţia lui cu Dumnezeu s-a petrecut înainte ca el să fi primit semnul distinctiv al poporului evreu, circumcizia. Deci calitatea de a fi un adevărat fiu spiritual al lui Avraam înseamnă a împărtăşi credinţa lui şi nu trăsăturile sale distincte iudaice. Deci, felul în care Avraam devine tatăl multor naţiuni este

prin faptul că ele împărtăşesc aceeaşi credinţă cu a lui Avraam şi sunt uniţi de aceeaşi sursă de binecuvântare care vine prin Legământul pe care Dumnezeu 1-a făcut cu el. Deci Pavel spune în Romani 4:16-17: „De aceea moştenitori sunt cei ce se fac prin credinţă, pentru ca să fie prin har şi pentru ca făgăduinţa să fie chezăşuită pentru toată sămânţa lui Avraam; nu numai pentru sămânţa aceea care este sub Lege [evrei], ci şi pentru sămânţa aceea care are credinţa lui Avraam, [neevrei]; *tatăl nostru al tuturor,* după cum este scris: «Te-am rânduit să fii *tatăl multor Neamuri...»"*
Când Pavel a citit că Avraam va fi făcut tatăl multor naţiuni, el a auzit Marea Trimitere. Aceste naţiuni vor ajunge la calitatea de fii şi se vor bucura de binecuvântarea lui Avraam doar dacă misionarii vor ajunge la ele cu Evanghelia mântuirii prin credinţa în Isus Cristos. Atunci nu este surprinzător faptul că-1 găsim pe Pavel susţinându-şi chemarea lui misionară cu alte promisiuni ale Vechiului Testament care profeţeau misionarea naţiunilor cu lumina şi mântuirea lui Dumnezeu.

„Te-am pus să fii lumina Neamurilor"

De exemplu, în Fapte 13:47, explicaţia pe care Pavel o dă cu privire la lucrarea lui printre Neamuri se bazează pe promisiunea din Isaia 49:6 că Dumnezeu îl va face pe Robul Lui o lumină a naţiunilor. Când Pavel a predicat în sinagoga din Antiohia Pisidiei în prima lui lucrare misionară, evreii „s-au umplut de pizmă şi vorbeau împotriva celor spuse de Pavel şi-1 batjocoreau" (Fapte 13:45). Deci Pavel şi Barnaba pleacă din sinagogă şi îşi concentrează lucrarea asupra oamenilor din alte grupuri. Pentru a relata această decizie, Pavel citează Isaia 49:6: „Cuvântul lui Dumnezeu trebuia vestit mai întâi vouă, dar fiindcă voi nu-1 primiţi şi singuri vă judecaţi nevrednici de viaţa veşnică, iată că ne întoarcem spre Neamuri. Căci aşa ne-a poruncit Domnul: «Te-am pus să fii Lumina Neamurilor *{ethnon,*

naţiunilor), ca să duci mântuirea până la marginile pământului»" (Fapte 13:46-47).
Este greu de înţeles de ce versiunea engleză nu păstrează sensul Vechiului Testament din Isaia 49:6 şi traduce: „Te-am pus să fii Lumina *Neamurilor."* Cuvântul ebraic din Isaia 49:6 este *goyim,* care înseamnă grupuri de oameni, nu persoane individuale. Atunci Pavel probabil că a procedat la fel ca în Galateni 3:8. El a tras concluzia că trebuia să fie vorba despre persoane individuale acolo unde în Vechiul Testament s-a referit la „Neamuri". Vedem astfel că viziunea misionară a lui Pavel a fost călăuzită de cugetarea lui nu doar asupra promisiunii lui Avraam, ci şi asupra unei speranţe mai măreţe a Vechiului Testament, că mântuirea va ajunge la toate naţiunile.

Pasiunea lui Pavel pentru popoarele nemisionate

Acest lucru este confirmat în mod remarcabil în Romani 15. De aici reiese foarte clar că Pavel

a văzut că chemarea lui misionară specifică era de a ajunge la tot mai multe grupuri de oameni, nu doar la tot mai multe persoane individuale.
în Romani 15:8-9 Pavel enunţă dublul scop al venirii lui Cristos: „Cristos a fost, în adevăr, un slujitor al tăierii împrejur [aceasta înseamnă că S-a întrupat ca evreu] ca să dovedească credincioşia lui Dumnezeu şi (1) *să întărească făgăduinţele date părinţilor şi* (2) *ca Neamurile [ta ethne] să slăvească pe Dumnezeu pentru îndurarea Lui."* Deci, primul scop al venirii lui Cristos este să dovedească că Dumnezeu este drept şi credincios promisiunilor făcute, cum a fost cea făcută lui Avraam; iar cel de-al doilea scop al venirii lui Cristos este ca naţiunile să-L glorifice pe Dumnezeu pentru îndurarea Lui.
Aceste două scopuri se suprapun din moment ce una dintre promisiunile făcute patriarhilor era că binecuvântarea lui Avraam va veni peste „toate familiile" de pe pământ. Aceasta este în acord perfect cu ceea ce am văzut în nădejdea Vechiului Testament. *Israel* este binecuvântat pentru ca *naţiunile* să poată

fi binecuvântate (Psalmul 67). Tot astfel, Cristos vine la *Israel* pentru ca *naţiunile* să primească îndurare şi să-I dea glorie lui Dumnezeu.

Plin cu speranţa naţiunilor

Apoi, pentru a susţine această enunţare a scopurilor lui Dumnezeu cu privire la naţiuni, Pavel adună patru citate din Vechiul Testament despre *ethne,* toate referindu-se în contextul lor din Vechiul Testament la *naţiuni,* şi nu doar la persoane individuale.
După cum este scris: „De aceea Te voi lăuda printre *Neamuri (ethnesin)* şi voi cânta Numelui Tău" (Romani 15:9 = Psalmul 18:49).
Veseliţi-vă *Neamuri (ethne)* împreună cu poporul Lui (Romani 15:10 = Deuteronomul 32:43).
Lăudaţi pe Domnul *toate Neamurile (panta ta ethne),* slăviţi-L toate *popoarele"* (Romani 15:11 = Psalmul 117:1).
„Din Iese va ieşi o Rădăcină, care se va scula să domnească peste *Neamuri (ethnen);* şi *Neamurile (ethne)* vor nădăjdui în El" (Romani 15:12 = Isaia 11:10).
Faptul remarcabil cu privire la această serie de texte pe care Pavel le înşiruie aici este că ori le memorase, ori că le-a căutat cu multă atenţie în Vechiul Testament, fără nici o Concordanţă Biblică! în ambele cazuri este clar că avea de gând să-şi vadă chemarea misionară în lumina nădejdii Vechiului Testament că Evanghelia va ajunge la toate naţiunile. Concentrarea din aceste texte asupra grupurilor de oameni este fără îndoială preluată din contextul Vechiului Testament.

De la Ierusalim la Iliric: Lucrarea este terminată!

De aceea, mai departe vedem cum concentrarea asupra grupului de oameni a condus lucrarea misionară practică a lui

Pavel. A fost scopul lui să câştige cât mai multe persoane dintre neevrei? Romani 15:18-21 ne oferă un răspuns uimitor.
Căci n-aş îndrăzni să pomenesc nici un lucru, pe care să nu-1 fi făcut Cristos prin mine ca să aducă Neamurile *[ethnon]* la ascultarea de El, fie prin cuvântul meu, fie prin faptele mele, fie prin puterea semnelor mele şi a minunilor, fie prin puterea Duhului Sfânt. Aşa că, *de la Ierusalim şi ţările de primprejur, până la Iliric, am răspândit cu prisosinţă Evanghelia lui Cristos.* Şi am căutat să vestesc Evanghelia *acolo unde Cristos nu fusese vestit,* ca să nu zidesc pe temelia pusă de altul, după cum este scris: „Aceia cărora nu li se propovăduise despre El îl vor vedea şi cei ce n-auziseră despre El îl vor cunoşte."
Pavel spune în mod literal: „De la Ierusalim şi ţările de primprejur până la Iliric *am răspândit cu prisosinţă [peplerâkenai]* Evanghelia." Ce poate însemna aceasta? Ştim că existau încă mii de suflete de mântuit în acea regiune, pentru că aşa au presupus Pavel şi Petru când au scris scrisori bisericilor din acele regiuni. Este o zonă extrem de vastă, care se întinde din sudul Palestinei până în nordul Italiei. Totuşi, Pavel spune că *a răspândit cu prisosinţă* Evanghelia

în întreaga regiune cu toate că lucrarea sa de evanghelizare a durat doar 10 sau 15 ani. Ştim că Pavel credea că mai era încă de lucru acolo pentru că el 1-a lăsat pe Timotei în Efes (1 Timotei 1:3) şi pe Tit în Creta (Tit 1:5) ca să continue lucrarea. Cu toate acestea el spune că a încheiat de răspândit Evanghelia în întreaga regiune. De fapt, merge până acolo încât spune în Romani 15:23: „Dar acum, fiindcă *nu mai am nimic care să mă ţină pe aceste meleaguri,* ...nădăjduiesc să vă văd în treacăt, când mă voi duce în Spania." Uimitor! Cum poate să spună nu numai că a răspândit cu prisosinţă Evanghelia în acea regiune, dar şi că nu mai are nimic care să-1 ţină pe acele meleaguri, că a terminat şi va merge în Spania (Romani 15:24)? Ce înseamnă aceasta?

Aceasta înseamnă că în concepţia lui Pavel *sarcina misionară* nu este doar câştigarea cât mai multor oameni pentru Cristos

231

(lucru pe care l-ar fi putut face cu uşurinţă în acele regiuni familiare), ci misionarea tot mai multor popoare sau naţiuni. Obiectivul lui nu era în primul rând să se concentreze asupra unei zone geografice. El a fost mai degrabă atras de viziunea popoarelor nemisionate. Romani 15:9-12 (tocmai citat) arată că mintea lui era saturată cu texte din Vechiul Testament care se referă la speranţa naţiunilor.

Condus de viziunea profetică a nădejdii

Ce 1-a făcut pe Pavel cu adevărat să spună în Romani 15:20 că scopul lui nu este să predice acolo unde Cristos a fost deja vestit *„ca să nu zidească pe temelia pusă de altul"?* Cineva ar putea presupune cu răutate că era mânat de un fel de „eu" căruia îi plăcea să-şi poată asuma toate meritele pentru efortul plantării de biserici. Dar nu acesta este Pavel pe care-1 cunoaştem din Scriptură; şi nici contextul nu ne sugerează aşa ceva.

Următorul verset (Romani 15:21) ne arată ce 1-a călăuzit pe Pavel. Concepţia Vechiului Testament despre scopul lui Dumnezeu de a cuprinde întreaga lume i-a format lui Pavel viziunea de misionar-pionier. El a fost condus de viziunea profetică a nădejdii citând textul din Isaia 52:15: „Aceia cărora nu li se propovăduise despre El îl vor vedea, şi cei ce n-auziseră de El îl vor cunoaşte."

în Vechiul Testament aceste cuvinte sunt precedate de propoziţia „Tot aşa, pentru *multe neamuri [ethne polla]* va fi o pricină de bucurie: înaintea Lui împăraţii vor închide gura" (Isaia 52:15). Fără îndoială că Pavel a meditat asupra acestor cuvinte, fiind convins că sarcina lui primită de la Domnul i-a fost comunicată în cuvinte similare. Mesajul lui Isus Cristos adresat lui Pavel de a duce „Numele... [Lui] înaintea *Neamurilor [eîhnon]* şi înaintea *împăraţilor"* (Fapte 9:15) este foarte asemănător textului din Isaia 52:15.

Cu alte cuvinte, Pavel a fost mânat de însărcinarea personală primită de la Domnul, care a fost sprijinită pe deplin şi împli-

232

nită de viziunea profetică a nădejdii. El a fost cuprins şi pătruns de scopul lui Dumnezeu din Vechiul Testament de a binecuvânta toate naţiunile pământului (Galateni 3:8), de a fi lăudat de toate popoarele (Romani 15:11), de a răspândi mântuirea până la marginile pământului (Fapte 13:47), de a-1 face pe Avraam tatăl multor naţiuni (Romani 4:17) şi de a fi înţeles de fiecare grup în care nu este cunoscut (Romani **15:21)21**

Deci concepţia lui Pavel despre sarcina lui misionară specifică era că el trebuia să meargă dincolo de regiunile şi de popoarele unde Cristos era predicat, în locuri ca Spania şi la popoare „ce n-auziseră de El". „Harul" misionar al lui Dumnezeu pentru Pavel era ca el să fie unul care pune temelia în tot mai multe locuri şi la tot mai multe popoare. Scopul lui nu era să misioneze cât mai mulţi oameni, ci cât mai multe popoare nemisionate până atunci. Aceasta era viziunea misionară specifică a lui Pavel.

Aducerea tuturor naţiunilor la ascultarea credinţei de dragul numelui Lui

în acest cadru afirmaţiile misionare de la începutul şi de la sfârşitul Epistolei către Romani primesc caracteristica unui grup distinct de oameni. Am spus mai înainte că expresia *panta ta ethne* din aceste versete este ambiguă. Dar după câte am văzut până acum din folosirea acestei expresii în Vechiul Testament şi din felul în care se sprijină Pavel pe speranţa Vechiului Testament, este foarte probabil că Pavel a făcut referire la „naţiuni" sau la „grupuri de oameni", şi nu doar la persoane individuale.

21. La aceste reflecţii se pot adăuga cuvintele cruciale ale lui Pavel din Romani 10:14-15 cu privire la necesitatea ca oamenii să fie trimişi să predice, pentru ca cei cărora li se vesteşte Cuvântul să audă, să creadă, să cheme Numele Domnului şi să fie mântuiţi. Vezi discuţia despre aceste versete în capitolul 4, pag. 179-190.

iiA bh BUUUKE

Prin [Cristos, prin] care am primit harul şi apostolia ca să aducem, pentru Numele Lui, la ascultarea credinţei pe toate *Neamurile [pasin tois ethnesin]* (Romani 1:5). [Taina]... arătată acum prin scrierile profeţilor şi prin porunca Dumnezeului celui veşnic a fost adusă la cunoştinţa *tuturor Neamurilor [panta ta ethne]* ca să asculte de credinţă (Romani 16:26).

Pavel a văzut „harul şi apostolia" lui misionară ca fiind unul dintre mijloacele hotărâte de Dumnezeu pentru a-Şi împlini „porunca" de a aduce toate naţiunile la ascultarea credinţei. Pentru aceasta el şi-a dat viaţa.

Viziunea lui Ioan despre sarcina misionară

Viziunea sarcinii misionare care reiese din scrierile apostolului Ioan confirmă că sprijinirea lui Pavel pe nădejdea Vechiului Testament de a misiona toate popoarele nu este unică printre apostoli. Ceea ce reiese din Apocalipsa şi din Evanghelia după Ioan este viziunea care susţine că sarcina misionară centrală este de a ajunge cu Evanghelia la grupuri de oameni, nu doar la persoane individuale.

Textul hotărâtor este Apocalipsa 5:8-10. Ioan ne arată doar un crâmpei din ceea ce înseamnă culmea mântuirii, atunci când prezintă popoarele mântuite care se închină înaintea tronului lui Dumnezeu. Alcătuirea acelei mulţimi este crucială.

Cele patru făpturi vii şi cei douăzeci şi patru de bătrâni... cântau o cântare nouă şi ziceau: „Vrednic eşti Tu să iei cartea şi să-i rupi peceţile: căci ai fost junghiat şi ai răscumpărat pentru Dumnezeu, cu sângele Tău, oameni *din orice seminţie, de orice limbă, din orice popor şi de orice neam.* Ai făcut din ei o împărăţie şi preoţi pentru Dumnezeul nostru şi ei vor împăraţi pe pământ!"

Viziunea misionară din spatele acestei scene este că sarcina Bisericii e de a-i aduna pe cei răscumpăraţi din toate popoarele,

de orice limbă, seminţie şi naţiune.[22] Este necesar ca toate popoarele să audă Evanghelia pentru că Dumnezeu a hotărât ca oamenii să creadă Evanghelia, oamenii pe care i-a răscumpărat prin moartea Fiului Său. Planul de ispăşire prescrie planul strategiei misionare. Planul de ispăşire (de răscumpărare a lui Cristos, v. 9) este *universal,* în sensul că el cuprinde concret toate popoarele, în sensul că răscumpără în mod real oameni din fiecare popor. De aceea sarcina misionară este să-i adune pe cei răscumpăraţi din toate popoarele prin predicarea Evangheliei.

Adunarea copiilor risipiţi ai lui Dumnezeu

Felul în care înţelege Ioan aici misiunea misiune este confirmat cu putere în Evanghelia scrisă de el. în Ioan 11:51-52 Caiafa, Marele Preot, sfătuieşte consiliul de evrei mânioşi să scape de Isus pentru că „este în folosul vostru să moară un singur om pentru popor şi să nu piară tot neamul". Ioan comentează aceste cuvinte ale lui Caiafa, iar mesajul lui este crucial pentru înţelegerea viziunii lui Ioan despre misiune. El spune:

Dar lucrul acesta [Caiafa] nu 1-a spus de la el, ci fiindcă era mare preot în anul acela, a prorocit că Isus avea să moară pentru neam. Şi nu numai pentru neamul acela, ci şi *ca să-i adune într-un singur trup pe copiii lui Dumnezeu cei risipiţi.*

Aceasta se leagă în mod remarcabil de concepţia lui Ioan despre misiune din Apocalipsa 5:9.

Acolo se spune că moartea
22. Nu se poate ca cineva să nu priceapă dorinţa lui Ioan pentru noi de a vedea marele revers al idolatriei, atât de dominantă pe pământ, zugrăvită, de exemplu, în Daniel 3:7: „Nebucadneţar a ridicat un idol şi a chemat pe toţi să i se închine." Cuvintele folosite pentru a descrie amploarea acelei închinări sunt aproape identice cu cuvintele pe care Ioan le foloseşte în Apocalipsa 5:9 pentru a descrie amploarea adevăratei închinări înaintea lui Dumnezeu: „Toate popoarele, Neamurile, oamenii de toate limbile s-au aruncat cu faţa la pământ şi s-au închinat chipului de aur pe care-1 înălţase împăratul Nebucadneţar."

lui Cristos a răscumpărat oameni *„din* orice seminţie, *de* orice limbă, *din* orice norod şi *de* orice neam". Aici, în Ioan 11:52, se spune că moartea lui Cristos îi adună pe copiii lui Dumnezeu care sunt risipiţi printre naţiuni. Cu alte cuvinte, ambele texte zugrăvesc sarcina misionară ca fiind adunarea celor care sunt răscumpăraţi de Cristos. Ioan îi numeşte „copiii lui Dumnezeu".

De aceea cuvântul „risipiţi" din Ioan 11:52 trebuie interpretat în sensul deplin: „copiii lui Dumnezeu" care se află la fel de risipiţi ca şi *popoarele* lumii. Sarcina misionară este să se ajungă cu Evanghelia la orice seminţie, orice limbă, orice popor şi orice naţiune. Acestea trebuie misionate prin acţiunea de predicare desfăşurată de misionari. Acesta este lucrul pe care Isus îl dă textului din Ioan 17:20: „Mă rog nu numai pentru ei, ci şi pentru cei ce vor crede în Mine prin cuvântul lor." Aceste cuvinte sunt o paralelă a textului din Ioan 11:52 care zice că Isus n-a murit doar pentru o naţiune, ci pentru a-i aduna pe copiii lui Dumnezeu care sunt risipiţi printre naţiuni. Puterea mântuitoare a morţii Lui se va răspândi printre oamenii din toate naţiunile lumii, dar acest lucru va fi posibil doar prin cuvintele celor pe care El îi trimite.

Trebuie să aduc şi celelalte oi!

Aceeaşi concepţie stă şi în spatele textului misionar din Ioan 10:16. Isus spune: „Mai am şi alte oi, care nu sunt din staulul acesta; şi pe acelea trebuie să le aduc. Ele vor asculta de glasul Meu." „Staulul acesta" se referă la poporul Israel. „Alte oi" se referă la „copiii lui Dumnezeu" care sunt risipiţi printre alte popoare (Ioan 11:52). Cei menţionaţi în Apocalipsa 5:2 sunt „răscumpăraţii din orice seminţie". De aceea cuvintele „şi pe acelea *trebuie* să le aduc" sunt o afirmaţie foarte categorică a faptului că Domnul *îşi va împlini* scopul misionar. El îşi va aduna „oile", sau pe „copiii lui Dumnezeu", sau pe cei

„mântuiţi" din toate naţiunile pământului. După cum spune textul din Matei 16:18, El îşi va zidi Biserica.

Astfel Evanghelia după Ioan dă o forţă extraordinară scopului misionar şi certitudinii misionare exprimată implicit în Apocalipsa 5:9. Isus a *răscumpărat* persoane din toate popoarele lumii. El a murit pentru a-i aduna pe aceşti „copii ai lui Dumnezeu" care sunt risipiţi printre toate popoarele. Şi, de aceea, *trebuie* să aducă toate aceste oi rătăcite în turma Sa! Ele vor fi aduse prin Cuvântul predicat de mesagerii Lui.

„Oameni din orice neam, din orice seminţie, din orice norod şi de orice limbă"

Alte patru pasaje din Apocalipsa confirmă faptul că Ioan înţelege sarcina misionară drept misionarea tuturor grupurilor de oameni din lume pentru ca cei răscumpăraţi să poată fi adunaţi.

După aceea m-am uitat şi iată că era o mare gloată, pe care nu putea s-o numere nimeni, *din orice neam, din orice seminţie, din orice norod şi de orice limbă,* care stătea în picioare înaintea scaunului de domnie şi înaintea Mielului, îmbrăcaţi în haine albe, cu ramuri de finic în mâini; şi strigau cu glas tare şi ziceau: „Mântuirea este a Dumnezeului nostru, care sade pe scaunul de domnie, şi a Mielului." Apocalipsa 7:9-10

Dacă nu restrângem această mulţime la convertiţii care vin din Necazul cel Mare şi nu arătăm că scopul misionar pe care Dumnezeu 1-a avut atunci este diferit de cel de acum, atunci

implicaţia scopului lui Dumnezeu pentru întreaga lume este clară: scopul Lui este să fie proslăvit de convertiţi din toate naţiunile, seminţiile, popoarele şi limbile.

Şi am văzut un alt înger care zbura prin mijlocul cerului cu o Evanghelie veşnică, pentru ca s-o vestească locuitorilor pământului, *oricărui neam [pan enthos], oricărei seminţii, oricărei limbi şi oricărui norod.* El zicea cu glas tare: „Temeţi-vă de Dumnezeu şi daţi-I slavă, căci a venit ceasul judecăţii Lui;

şi închinaţi-vă Celui ce a făcut cerul, pământul, marea şi izvoarele apelor!"

Apocalipsa 14:6-7

Din nou scopul este ca Evanghelia să fie vestită nu doar cât mai multor persoane, ci „oricărui neam, oricărei seminţii, oricărei limbi şi oricărui norod".

Cine nu se va teme, Doamne, şi cine nu va slăvi Numele Tău? Căci numai Tu eşti sfânt şi toate neamurile *[panta ta ethne]* vor veni şi se vor închina înaintea Ta, pentru că judecăţile Tale au fost arătate."

Apocalipsa 15:4

Având în vedere aluzia care se face aici la Psalmul 86:9 din Vechiul Testament[23] şi având în vedere contextul cărţii Apocalipsa, cu folosirea repetată a expresiei *ethnos* cu referire la „neamuri" (de cel puţin 10 ori) nu la persoane, *panta ta ethne* din capitolul 15:4 se referă fără îndoială la grupuri de oameni, nu la persoane individuale. De aceea, Ioan crede că ţelul misiunii îl reprezintă o mulţime de sfinţi adunaţi din toate popoarele lumii, care se închină lui Dumnezeu.

Şi am auzit un glas tare care ieşea din scaunul de domnie şi zicea: „Iată cortul lui Dumnezeu cu oamenii! El va locui cu ei şi ei vor fi *poporul [laoi]* Lui şi Dumnezeu însuşi va fi cu ei. El va fi Dumnezeul lor."

Apocalipsa 21:3

Aceasta este o privire sumară surprinzătoare şi remarcabilă a cerului şi a pământului nou. Ea înfăţişează *popoare,* nu doar oameni, din veacul viitor. Deşi nu este sigur, se pare că în textul original se foloseşte *laoi* (popoare) şi nu *laos* (popor, oameni).[24] De aceea, Ioan (scriind ceea ce i-a spus vocea îngerului) pare să

23. LXX Psalmul 85:9. Vezi o discuţie despre acest text ceva mai înainte în acest capitol.

24. The Bible Societies' Greek New Testament (ed. a IlI-a) şi Nestle-Aland Greek New Testament (ed. a XXVI-a) au ales *laoi* ca fiind termenul original. NRSV foloseşte „popoare", aşa cum fac şi comentariile scrise de Heinrich Kraft, Leon Morris şi Robert Mounce.

arate în mod explicit (spre deosebire de *laos* din Leviticul 26:12) că scopul final al lui Dumnezeu în răscumpărare nu este să şteargă însuşirile distinctive ale popoarelor, ci să le adune într-o singură mulţime de „popoare", diversă, dar unită.

Din acest studiu al scrierilor lui Ioan putem trage concluzia că sarcina unică a misiunii este să fie misionare tot mai multe grupuri de oameni până când vor fi convertiţi oameni din „orice seminţie, de orice limbă, de orice popor şi de orice neam". Aceasta este o sarcină cu privire la care el este absolut sigur că se va împlini, pentru că o vede deja încheiată şi desăvârşită în vedenia Domnului despre veacul viitor.

Au primit Pavel şi Ioan de la Isus această viziune a concentrării misiunii asupra popoarelor?

Ne întrebăm acum dacă această concentrare a misiunii asupra popoarelor a fost intenţia lui Isus atunci când le-a dat apostolilor Lui porunca cu privire la sarcina lor finală. Concepţia lui Pavel despre propria lui sarcină misionară, pe care a primit-o de la Domnul cel înviat, sugerează cu siguranţă că acesta este lucrul pe care Domnul 1-a poruncit, nu doar lui şi tuturor apostolilor, ci ca sarcina specială de misiune a Bisericii.

Marea Trimitere: Este scris!

Există o dovadă a acestui fapt şi în contextul relatării de către Luca a cuvintelor Domnului în Luca 24:45-47.

Atunci le-a deschis mintea ca să înţeleagă Scripturile şi le-a zis: „Aşa este scris, şi aşa trebuie să pătimească Cristos şi să învieze a treia zi dintre cei morţi şi să se propovăduiască tuturor neamurilor *[panta ta ethne],* în Numele Lui, pocăinţa şi iertarea păcatelor, începând din Ierusalim."

Contextul de aici este crucial pentru studiul nostru. Mai întâi Isus „le-a deschis mintea ca să înţeleagă Scripturile". Apoi le-a

spus: „Aşa *este scris"* (în Vechiul Testament), urmat (în originalul grecesc) de trei propoziţii aflate în raport de coordonare, care arată clar ce este scris în Vechiul Testament: în primul rând, că Cristos trebuie *să pătimească,* în al doilea rând, că trebuie să învieze a treia zi şi în al treilea rând, că pocăinţa şi iertarea păcatelor trebuie să *se propovăduiască* în numele Lui „tuturor neamurilor".

Deci Isus spune că mandatul Lui de a duce mesajul pocăinţei şi al iertării *tuturor naţiunilor* „este scris" în Vechiul Testament. Acesta este unul dintre lucrurile pentru care El le deschide mintea ca să-1 înţeleagă. Dar care este concepţia Vechiului Testament despre scopul lui Dumnezeu (pe care l-am văzut mai sus) cu privire la lumea întreagă? Este tocmai acela pe care 1-a văzut Pavel, adică scopul de a binecuvânta toate familiile pământului şi de a câştiga din „toate neamurile" un popor care I se închină.[25]

De aceea avem dovezi puternice că *panta ta ethne* din Luca 24:47 a fost înţeles de Isus nu doar în sensul de persoane individuale, ci şi în acela de popoare ale lumii care trebuie să audă mesajul pocăinţei şi al iertării păcatelor.

Cealaltă relatare a lui Luca despre trimiterea ucenicilor de către Cristos, din Fapte 1:8, arată acelaşi lucru. Isus le spune apostolilor chiar înainte de înălţarea Lui:

Şi voi veţi primi o putere când Se va coborî Duhul Sfânt peste voi şi-Mi veţi fi martori în Ierusalim, în toată Iudeea, în Samaria şi până la marginile pământului.

Această misiune sugerează că ajungerea la toate zonele nemisionate încă (dacă nu în mod explicit la grupuri de oameni) este sarcina specială a misiunii. Este strădania de a

25. Dintre toate întrebuinţările expresiei *panta ta ethne* din Vechiul Testament la care Isus face aluzie, cel puţin următoarele au legătură cu viziunea misionară a poporul lui Dumnezeu: Genesa 18:18; 22:18; 26:4; Psalmul 48:2; 71:11,17; 81:8; 85:9; 116:1; Isaia 2:2; 25:7; 52:10; 56:7; 61:11; 66:18-20 (toate referinţele apelează la versetele şi fragmentele de capitole din LXX).

continua să înaintezi ducând Evanghelia, nu doar la persoane neconvertite din preajma ta, ci ducând-o mai departe, până la marginile lumii. Şi nu numai atât, dar expresia „marginile pământului" este uneori foarte strâns asociată în Vechiul Testament cu sensul de „toate popoarele pământului". De exemplu, Psalmul 22:27:

Toate marginile pământului îşi vor aduce aminte şi se vor întoarce la Domnul: toate familiile neamurilor se vor închina înaintea Ta.

Această paralelă arată că expresia „marginile pământului" este uneori asociată cu popoarele aflate la mare distanţă.[26] Probabil că apostolii nu au văzut trimiterea din Fapte 1:8 foarte diferită de trimiterea din Luca 24:47.

O casă de rugăciune pentru toate neamurile

Un alt indicator al felului în care Isus a gândit scopul misionar al lui Dumnezeu cu privire la lumea întreagă se află în Marcu 11:17. Când Isus curăţă Templul, El citează textul din Isaia 56:7:

Oare nu este scris: „Casa Mea se va chema o casă de rugăciune pentru toate neamurile *[pasin tois ethnesin]!"*

Acest lucru este important pentru noi deoarece arată că Isus se întoarce la Vechiul Testament (cum a făcut şi în Luca 24:45-47) pentru a interpreta scopurile lui Dumnezeu cu privire la lumea întreagă. El citează textul din Isaia 56:7, care spune în mod clar în ebraică: „Casa Mea

se va numi o casă de rugăciune pentru toate popoarele *[kol ha'ammim]."*
înţelesul de grup de oameni este foarte clar aici. Mesajul lui Isaia nu spune că fiecare neevreu ca persoană individuală va avea dreptul să stea în prezenţa lui Dumnezeu, ci că vor exista
26. Asocieri similare se găsesc în Psalmul 2:8; 67:5-7; 98:2-3; Isaia 5:10; Ieremia 16:19; Zaharia 9:10. în aceste texte sunt însă folosite patru expresii greceşti, dintre care doar una este formulată exact cu cuvintele din Fapte 1:8 (cea din Ieremia 16:19).

convertiţi „din toate popoarele" care vor intra în Templu pentru a se închina. Adevărul că Isus cunoştea bine această nădejde a Vechiului Testament şi că Şi-a bazat aşteptările pentru lumea întreagă pe referiri cu privire la ea (Marcu 11:17; Luca 24:45-47) sugerează faptul că ar trebui să înţelegem Marea Lui Trimitere în acest sens - acelaşi sens pe care îl găsim în scrierile lui Pavel şi Ioan.

înapoi la „Marea Trimitere" din Evanghelia după Matei

Revenim acum la efortul nostru de la început de a înţelege ce a vrut Isus să spună în Matei 28:19 când a zis: „Duceţi-vă şi faceţi ucenici din *panta ta ethne.'l-în* Matei 24:14 se află promisiunea succesului care însoţeşte această poruncă: „Evanghelia aceasta a împărăţiei va fi propovăduită în toată lumea ca să slujească de mărturie tuturor neamurilor *(pasin tois ethnesin).* Atunci va veni sfârşitul." Scopul şi amploarea poruncii şi a promisiunii atârnă de înţelesul expresiei *panta ta ethne.*

Concluzia mea din cele ce am văzut în acest capitol este că pentru a interpreta expresia *panta ta ethne* în sensul de „toate persoanele individuale din rândul neevreilor" (sau „toate ţările") ar trebui să mergem cu totul împotriva dovezilor. Obiectivul poruncii este mai degrabă ucenicizarea tuturor grupurilor de oameni din lume. Această concluzie reiese din următorul rezumat al cercetării noastre biblice:

1. în Noul Testament folosirea formei de singular a cuvântului *ethnos* nu înseamnă niciodată persoană individuală, ci întotdeauna grup de oameni sau naţiune.
2. Pluralul *ethne* poate însemna atât persoană individuală, cât şi grup de oameni. Uneori contextul cere un sens sau altul, dar de cele mai multe ori poate avea ambele înţelesuri.
3. Expresia *panta ta ethne* apare de 18 ori în Noul Testament. O singură dată are sensul de persoane individuale. De nouă ori are înţelesul de grupuri de oameni. Celelalte opt întrebuinţări sunt ambigue.

4. în mod evident, toate cele aproximativ 100 de utilizări ale expresiei *panta ta ethne* în Vechiul Testament grecesc se referă la naţiuni, deosebind-o de naţiunea Israel. Vezi nota 15.
5. Promisiunea făcută lui Avraam că în el „toate familiile pământului vor fi binecuvântate" şi că el va fi „tatăl multor neamuri" este preluată în Noul Testament şi oferă misiunii Bisericii obiectivul de a se concentra asupra grupurilor de oameni datorită accentului pus pe acest lucru de către Vechiul Testament.
6. Speranţa misionară a Vechiului Testament este exprimată în mod repetat sub forma unor îndemnuri, promisiuni, rugăciuni şi planuri pentru ca gloria lui Dumnezeu să fie vestită printre popoare şi mântuirea Lui să fie cunoscută de toate naţiunile.
7. Pavel şi-a înţeles sarcina misionară specifică în termenii speranţei Vechiului Testament şi a făcut din promisiunile cu privire la popoare temelia misiunii lui. El a fost devotat chemării de a ajunge la cât mai multe grupuri de oameni, nu doar la cât mai multe persoane. El a interpretat trimiterea lui în misiune de către Cristos în aceşti termeni.
8. Apostolul Ioan a înţeles sarcina misionară ca pe o adunare a „copiilor lui Dumnezeu" sau a „altor oi" din „orice seminţie, de orice limbă, din orice popor şi de orice neam".
9. Contextul Vechiului Testament al trimiterii misionare a lui Isus aflată în Luca 24:46-47 arată că înţelesul natural al expresiei *panta ta ethne* este mai degrabă acela de „toate popoarele sau naţiunile".
10. Textul din Marcu 11:17 arată că Isus probabil Se gândea la „grupuri de oameni" atunci

când a prezentat scopul lui Dumnezeu pentru întreaga lume. De aceea, după toate probabilităţile, Isus nu Şi-a trimis apostolii cu o misiune generală doar pentru a câştiga cât mai multe

persoane posibil, ci mai degrabă pentru a ajunge la toate popoarele lumii şi astfel a-i aduna pe „fiii lui Dumnezeu" care sunt risipiţi (Ioan 11:52) şi pentru a-i chema pe toţi cei răscumpăraţi „din orice seminţie, de orice limbă, din orice popor şi de orice neam" (Apocalipsa 5:9), până când va fi slăvit de persoane răscumpărate din „toate popoarele" (Romani 15:11). Astfel, când Isus spune în Matei 24:14: „Evanghelia va fi propovăduită tuturor neamurilor *[panta ta ethne],* nu mai avem nici un motiv de a interpreta această expresie ca însemnând altceva decât că Evanghelia trebuie să ajungă la toate naţiunile lumii înainte de a veni sfârşitul. Şi când Isus spune: „Duceţi-vă şi faceţi ucenici din toate neamurile *[panta ta ethne]"* nu există nici un motiv plauzibil de a interpreta aceasta ca însemnând altceva decât că sarcina misionară a Bisericii este să continue să ducă Evanghelia la toate popoarele nemisionate până la venirea Domnului. Isus ne porunceşte aceasta şi ne asigură că se va împlini înainte ca El să vină din nou. El poate face această promisiune pentru că El însuşi îşi zideşte Biserica din toate popoarele. Toată autoritatea în cer şi pe pământ I-a fost dată Lui tocmai pentru acest lucru (Matei 28:18).

Ce este un grup de oameni?

Am încercat să stabilim că sarcina misionară specială aflată în Noul Testament este ducerea Evangheliei la toate grupurile de oameni din lume. Dar nu am definit în mod precis ce este un grup de oameni. Ceea ce am descoperit, de fapt, este că o definiţie precisă este probabil imposibil de formulat pe baza a ceea ce Dumnezeu a ales să dezvăluie în Scriptură. Probabil că Dumnezeu n-a intenţionat ca noi să folosim o definiţie precisă a grupurilor de oameni pentru ca să nu considerăm că ne putem opri vreodată din munca misionară de pionierat, doar pentru că am ajuns la concluzia că toate grupurile care corespund definiţiei noastre au fost misionate.

De exemplu, mesajul din Matei 24:14 („Evanghelia aceasta a

împărăţiei va fi propovăduită în toată lumea, ca să slujească de mărturie tuturor neamurilor. *Atunci va veni sfârşitul.")* nu înseamnă că va trebui să ajungem la toate „neamurile", aşa cum înţelegem noi conceptul, şi apoi să ne oprim. Mesajul este mai degrabă că, atâta timp cât Domnul nu S-a întors, trebuie să mai existe încă grupuri de oameni de misionat şi trebuie să continuăm să le misionăm.

în Biblie există indicii ale caracteristicilor unui grup de oameni De exemplu, în Apocalipsa 5:9 Ioan foloseşte patru termeni pentru a descrie grupurile de oameni care se vor prezenta la tronul lui Dumnezeu: „Ai răscumpărat cu sângele Tău oameni din orice *seminţie,* de orice *limbă,* din orice *norod* şi de orice *naţiune."* La aceste patru grupuri, promisiunea făcută lui Avraam mai adaugă una: „Toate *familiile*[27] pământului vor fi binecuvântate în tine."

Ce este o limbă?

Din cele spuse putem trage concluzia, de exemplu, că sarcina misionară trebuie să fie ajungerea cu Evanghelia la cel puţin fiecare *grup lingvistic.* Dar când devine un dialect atât de diferit încât devine o altă limbă? O întrebare ca aceasta arată de ce reprezintă o dificultate definirea noţiunii de grup de oameni şi de ce există dezacorduri cu privire la acest lucru. De ani de zile Ralph Winter susţine că numărul total de grupuri de oameni din lume este de 24.000. David Barrett, pe de altă parte, în *World Christian Encyclopedia* face referire la 8.990 de grupuri etnolingvistice.[28] Iar

27. Vechiul Testament grecesc traduce cuvântul ebraic *mishpahdt* (familii) cu *phulai,* care este tradus în Apocalipsa 5:9 cu „seminţii". Deci, s-ar părea că aceasta nu este o categorie de grup diferită. Dar, de fapt, *phulai* este de obicei traducerea cuvântului ebraic *shebet,* iar cuvântul ebraic *mishpahdt* este de obicei tradus prin

suggeneia. Deci trebuie să luăm în serios diferenţa dintre *mishpahdt* şi „seminţie", mai ales din moment ce reprezintă în mod clar o diviziune mai mică, conform textului din Exodul 6:14 şi urm.
28. David Barrett, ed., *World Christian Encyclopedia,* Nairobi, Oxford University Press, 1981, pag. 110.

Patrick Johnstone spune: „Toate grupurile etnolingvistice cu suficiente trăsături distinctive din cadrul fiecărei naţiuni, pentru care ar fi necesară plantarea de biserici, totalizează numărul de 12.017."»
După ce admite că toţi cercetătorii aproximează numărul,[30] Ralph Winter arată un factor care ne face să înţelegem mai uşor de ce există aceste dezacorduri. El observă diferenţa dintre estimarea sa de 24.000 de grupuri etnolingvistice şi cea a lui David Barret de 8.990. Apoi el spune:
Este clar din lista [lui Barret] că numărul înregistrat de el este aproape identic cu numărul de limbi în care, după părerea lui este nevoie de traducerea [Bibliei]. Acum, să vedem unde ne duce aceasta. Wycliffe Bible Transla tors, de exemplu, merge în Sudanul de Sud şi numără câte limbi există în care trebuie tradusă şi tipărită Biblia pentru ca să poată fi citită de fiecare din această regiune. Răspunsul este: 50 de traduceri distincte. Ce înseamnă „50" în această situaţie? înseamnă 50 de grupuri de oameni? Desigur că nu, dacă vorbim de oamenii nemisionaţi, pentru că în multe cazuri chiar gupuri străine pot citi aceeaşi traducere.
Cum ştiu acest lucru? Şi Gospel Recordings merge în Sudanul de Sud şi numără limbile. însă personalul său estimează numărul de 130. De ce? Pentru că ei pun Evanghelia pe casete, iar aceste casete prezintă o comunicare lingvistică mult mai precisă decât limba scrisă. Autori diferiţi, din motive diferite şi organizaţii diferite, cu scopuri diferite, calculează anumite lucruri în mod diferit.[31]
29. Patrick Johnstone, *Operation World,* Bucks, England, STL Books and WEC Publications, 1987, pag. 32.
30. „La această oră a istoriei este deplorabil că nimeni nu poate face ceva mai bun decât să aproximeze... Toţi aproximăm, toţi cerem ajutor." Ralph D Winter, „Unreached Peoples: What, Where, and Why?", în Patrick Sookhdeo, ed., *New Frontiers in Mission,* Grand Rapids, Baker Book House, 1987, pag. 153.
31. Ralph D. Winter, „Unreached Peoples: What, Where, and Why?", pag. 154.

Deci putem observa că referirea la „limbi" din Apocalipsa 5:3 nu va da o definiţie precisă a gupurilor de oameni şi nici celelalte desemnări pentru grupurile de oameni din acelaşi verset. „Oameni" *(laou)* şi „naţiuni, neamuri, popoare, noroade" *(ethnous),* de exemplu, sunt în mod evident sinonime şi se folosesc unul în locul altuia în Genesa 25:23 („Două *neamuri* sunt în pîntecele tău şi două *noroade* se vor despărţi la ieşirea din pântecele tău"). Uneori Israel ca întreg este numit „popor", dar în Fapte 4:27 avem termenul de „noroadele *[laois]* lui Israel". însă în Apocalipsa 21:3 „popoare (noroade)" *(laoi)* se referă la toate grupurile de oameni şi la toate persoanele individuale de pe pământul cel nou. Aceste fapte ne previn să dăm o definiţie precisă a grupurilor de oameni la care trebuie să ajungă misionarii.

Cât de mică este o familie?

Faptul că „toate familiile" pământului vor fi binecuvântate ne atrage atenţia că grupurile de oameni la care Dumnezeu intenţionează să ajungă Evanghelia Sa pot fi relativ mici. Aici nu se are în vedere familia ca nucleu, ci ceva asemănător clanului. De exemplu, Exodul 6:14-15 ne arată felul de grupuri care se are probabil în vedere: „Iată căpeteniile *familiilor* lor. Fii lui Ruben, întâiul născut al lui Israel: Enoh, Palu, Heţron şi Cârmi. Acestea sunt *familiile* lui Ruben. Fii lui Simeon: Iemuiel, Iamin, Obad, Iachin şi Ţohar; şi Saul, fiu născut dintr-o femeie canaanită. Acestea sunt *familiile* lui Simeon." Vedem astfel că familiile sunt mai mici decât seminţiile lui Israel (vezi şi 1 Samuel 10:20-21).
Dar ele nu sunt la fel de mici ca şi „casele" sau familiile în accepţiunea obişnuită de astăzi. Cazul lui Acan din Iosua 7 arată clar acest lucru. Când Acan a păcătuit şi trebuia să fie descoperit, Iosua a spus că vor fi cercetaţi toţi oamenii pentru a se afla vinovatul.
Să vă apropiaţi mâine dimineaţă *după seminţiile voastre;* şi seminţia pe care o va arăta

Domnul prin sorţi se va apropia *pe familii [mishpahot],* şi familia pe care o va arăta Domnul

prin sorţi se va apropia *pe case,* şi casa pe care o va arăta Domnul prin sorţi se va apropia *pe bărbaţi.* Iosua 7:14

Ceea ce înţelegem de aici este că „familia" din Vechiul Testament reprezintă mai degrabă un clan. Mărimea ei este între „seminţie" şi „casă".

Astfel sarcina misionară din Vechiul Testament nu era doar misionarea fiecărui „popor" de mărimea Israelului, nici misio-narea fiecărei „seminţii" de mărimea celei a lui Ruben, Simeon sau Iuda, ci trebuia să se ajungă la toate clanurile ca cele ale lui Enoh, Palu, Heţron, Cârmi şi Acan.

Faptul că *ethne* este folosit atât de des în Vechiul Testament şi în Noul Testament pentru a desemna obiectivul misiunii nu trebuie să limiteze obiectivul nostru la grupuri mai mari. Cuvântul este suficient de flexibil pentru a oferi o desemnare inclusivă a grupurilor de diferite mărimi. De fapt, Karl Ludwig Schmidt îşi încheie studiul său despre *ethnos* în *Theological Dictionary of The New Testament* contrastându-1 cu *laos, glossa* şi *phule,* astfel: *„ethnos* este cel mai general şi de aceea cel mai slab dintre aceşti termeni, având pur şi simplu un sens etnografic şi denotând coeziunea naturală a unui popor în general."[32] Astfel *panta ta ethne* ar fi cel mai potrivit termen pentru includerea celorlalţi; termen pe care îl găsim, de fapt, în Apocalipsa 22:2. Aici *ethne* se referă la toţi oamenii de pe pământul cel nou incluzând „limbile", „noroadele" şi „seminţiile". Deci *panta ta ethne* este probabil cel mai simplu mod de a desemna sumar nu doar grupurile cele mai mari, ci şi grupurile cele mai mici.

Ce înseamnă „misionat" şi „nemisionat"?[33]

Dacă sarcina misiunii este să misioneze toate grupurile de oameni nemisionate din lume, trebuie să ştim ce înseamnă

32. *Theological Dictionary ofthe New Testament,* voi. 2, pag. 369.

33. Există două probleme pe care le voi trata pe scurt în această notă pentru că nu au fost revelate biblic şi nu par să aibă o mare importanţă pentru

„misionat", pentru ca oamenii chemaţi la slujba misionară a Bisericii să ştie de ce fel de grupuri să ţină seama. Pa vel trebuie să fi ştiut ce înseamnă să fii „misionat", când spune în Romani 15:23: „Nu mai am nimic care să mă ţină pe aceste meleaguri." El trebuie să fi ştiut ce înseamnă să închei o sarcină misionară, când spune în Romani 15:19: „De la Ierusalim şi ţările de primprejur, până la Iliric, am răspândit cu prisosinţă Evanghelia lui Cristos." Pavel ştia că munca lui se încheiase în acea regiune. De aceea a înaintat spre Spania. Convenţia pe tema popoarelor

sarcina misiunii. 1). Prima este dacă toate popoarele vor fi reprezentate la tronul lui Dumnezeu, chiar dacă nu au fost misionate, pentru că cei mici (copilaşii) care au făcut parte dintre aceste popoare şi au murit probabil vor merge în cer şi se vor maturiza pentru gloria lui Dumnezeu. 2). Cealaltă problemă este dacă toate clanurile şi seminţiile vor fi reprezentate la tronul lui Dumnezeu, din moment ce multe clanuri şi seminţii fără îndoială că au dispărut înainte de a fi misionate. 1). Cu privire la prima problemă, cred că copiii mici care au murit vor fi în împărăţie. îmi bazez această afirmaţie pe principiul că suntem judecaţi după cât am ajuns să cunoaştem despre Dumnezeu (Romani 1:19-20), iar copiii mici nu au ajuns să-L cunoască din moment ce nu au dezvoltată facultatea de a cunoaşte. Oricum, Dumnezeu nu menţionează niciodată acest lucru şi nu îl leagă în nici un fel de activitatea misionară sau de promisiunea că toate familiile pământului vor fi binecuvântate. Scopul Lui pare mai degrabă să fie glorificarea Lui prin convertirea oamenilor care recunosc frumuseţea şi măreţia Lui şi ajung să-L iubească mai presus de toţi dumnezeii. Dumnezeu n-ar fi atât de onorat dacă singurul mod de a-Şi dobândi închinători ar fi prin mortalitate infantilă.

2). Cu privire la cealaltă problemă, s-ar putea ca unele clanuri şi triburi să dispară din istorie fără ca vreunul din membrii lor să fie mântuit. Biblia nu comentează aceste situaţii. Am specula trecând dincolo de graniţele Scripturii dacă am spune că trebuie să existe un alt fel de mântuire pentru aceste seminţii, pe lângă acela care constă în auzirea Evangheliei lui Cristos şi credinţa în ea. (Vezi susţinerea acestui concept în capitolul 4.) Ar fi mai bine să presupunem, în absenţa revelaţiei speciale, că semnificaţia promisiunii şi a poruncii cu privire la naţiuni este că „toate neamurile" se referă la toate acele naţiuni care există la sfârşitul veacului. Când va veni

sfârşitul, nu vor exista grupuri de oameni care să fie lăsate în afara binecuvântării.

nemisionate din 1982 la care ne-am referit mai înainte a definit termenul „nemisionat" astfel: un grup de oameni nemisionat este „un grup de oameni în care nu există o comunitate proprie de credincioşi capabili să evanghelizeze acel grup de oameni".[34] Astfel, un grup ar fi misionat doar atunci când eforturile misionare au stabilit o biserică locală, care are puterea şi resursele de a evangheliza restul grupului.

Patrick Johnstone arată că în sensul strict „misionarea nu are nimic de-a face cu răspunsul... Misionarea este, de fapt, o indicaţie a calităţii şi extinderii efortului misionar de a evangheliza un popor sau o regiune, şi nu ucenicizarea sau plantarea de biserici." Dar el admite că datorită folosirii generale a termenului, trebuie să extindem sensul cuvântului „misionare".[35]

Atât sensul mai restrâns, cât şi cel mai larg sunt garantate de Scriptură. De exemplu, Marcu 16:15 redă astfel mandatul misionar: „[Isus] le-a zis: «Duceţi-vă în toată lumea şi propovăduiţi Evanghelia la orice făptură.»"[36] Această specificare nu precizează nimic despre răspunsul la răspândirea Evangheliei. Dacă am avea doar acest Cuvânt, mandatul misiunii s-ar împlini dacă mesajul s-ar proclama în toată lumea. în mod similar Matei 24:14 spune: „Evanghelia aceasta a împărăţiei va fi propovăduită în toată lumea ca să slujească de mărturie tuturor neamurilor. Atunci va veni sfârşitul." Din nou

34. Ralph Winter, „Unreached Peoples: Recent Developments in the Concept", pag. 12.

35. „What Does Reached Mean? An EMQ Survey", *Evangelical Missions Quarterly,* voi. 26, nr. 3 (iulie, 1990), pag. 316.

36. Versiunea King James a Bibliei traduce: „Mergeţi în toată lumea şi predicaţi Evanghelia la *fiecare făptură."* Dar „întreaga creaţie" este mai potrivit. Cea mai apropiată paralelă a expresiei greceşti (pnsse *te ktise)* se găseşte în Romani 8:22: „Dar ştim că până în ziua de astăzi, toată firea *[pasa he ktisis]* suspină şi suferă durerile naşterii." Cuvintele şi ordinea cuvintelor sunt identice; doar cazul substantivului este diferit: dativ în Marcu 16 şi nominativ în Romani 8. Pentru studiul nostru nu trebuie să stabilim dacă Marcu 16:9 şi urm. este o adăugare timpurie la Evanghelia după Marcu. Versetul 15 reprezintă unul din modurile biblice de a exprima Marea Trimitere.

nu se menţionează răspunsul (vezi Luca 24:47; Fapte 1:8). Deci, în acest sens limitat, un grup de oameni este misionat dacă mesajul le este vestit sub forma unei mărturii care poate fi înţeleasă.

Dar acesta nu este singurul mod în care Scriptura exprimă mandatul misiunii. Matei 28:19 spune: „Duceţi-vă şi faceţi ucenici din toate neamurile..." Aici mandatul include în mod clar un răspuns. Sarcina misionară nu este îndeplinită până când cel puţin câteva persoane dintr-un grup de oameni devin ucenici.[37] Acesta este, de asemenea, lucrul pe care îl implică textele din Apocalipsa 5:9 şi 7:9, care ilustrează părtăşia finală a celor răscumpăraţi care vin „din orice seminţie, de orice limbă, din orice norod şi de orice neam". Dacă există convertiţi din toate popoarele, atunci mandatul misiunii trebuie să includă şi convertirea, nu doar proclamarea Evangheliei.

Cei mai mulţi lideri de misiune consideră că un grup de oameni este „misionat" atunci când există o biserică locală capabilă să evanghelizeze grupul. Motivul acestei pretenţii este că Noul Testament ne învaţă clar că poporul trebuie evanghe-lizat în continuare şi după ce sarcina misionară este terminată. De exemplu, deşi Pavel şi-a terminat lucrarea misionară printre oamenii din Efes, el, totuşi, 1-a lăsat pe Timotei acolo şi i-a spus

37. „Faceţi ucenici din toate neamurile" s-ar putea interpreta şi: „faceţi ucenici din întreaga naţiune." Dar cuvintele din versetele 19 şi 20 ne conduc într-o altă direcţie. Cuvântul „neamuri" *(ethne)* este neutru în greacă, dar cuvântul folosit pentru „ei" din următoarele propoziţii este masculin: „botezându-i [pe ei] *[autous]* în Numele Tatălui, al Fiului şi al Sfântului Duh. Şi învăţaţi-i [pe ei] *[autous]* să păzească tot ce v-am poruncit". Aceasta sugerează că ucenicia care se are în vedere aici este câştigarea individuală a unor ucenici dintre naţiuni, mai degrabă decât tratarea naţiunii ca întreg drept obiectiv al convertirii şi ucenicizării. Acest lucru a fost susţinut cu tărie de Karl Barth, care deplânge faptul că interpretarea conform căreia *ethne* are sensul de

ucenicizare colectivă „a infectat odată gândirea misionară şi a fost legată de fanteziile dureroase ale creştinilor germani. Ea este lipsită de valoare" (Karl Barth, „An Exegetical Study of Mathew 28:16-20", în Francis M. DuBose, ed., *Classics ofChristian Missions,* Nashville, Broadman Press, 1979, pag. 46).

să facă „lucrul unui evanghelist" (2 Timotei 4:5). Sarcina misionară specifică a lui Pavel era în mod evident să planteze biserica ce urma să fie apoi vrednică să ducă mai departe sarcina de evanghelizare (vezi 1 Corinteni 3:6-10). Dar sarcina de evanghelizare nu este aceeaşi cu misiunea. Misiunea este cea care 1-a determinat pe Pavel să plece de la popoarele din Asia Mică şi Grecia (chiar şi de la cei care erau încă neconvertiţi!) şi 1-a împins înspre popoarele nemisionate ale Spaniei (Romani 15:24, 28).

Este dificil să susţinem că sarcina specifică a misiunii este plantarea unei biserici locale în fiecare grup de oameni. Dificultatea stă în faptul că definita noastră *biblică* despre grupurile de oameni include grupuri care pot fi atât de mici şi atât de strâns legate de un alt grup încât o astfel de biserică n-ar fi necesară. Cât de mare a fost „familia" sau clanul lui Cârmi din seminţia lui Ruben, sau familia lui Acan din seminţia lui Iuda? Pe lângă acestea, suntem noi siguri că „familiile" în sensul folosit în Genesa 12:3 sunt întotdeauna atât de distincte încât fiecare trebuie să aibă propria lor biserică? Când Pavel a spus că şi-a încheiat lucrarea misionară de la Ierusalim la Iliric, plantase el de fapt o biserică în fiecare „familie" sau „clan"?

Aceste întrebări arată că întotdeauna va exista o anumită ambiguitate în definirea grupului de oameni „misionat" şi a scopului lucrării misionare.[38] Pentru unele „familii" sau cla-

38. Desigur că, în principiu, această problemă nu există pentru Ralph Winter şi alţi misiologi care definesc un grup de oameni ca fiind „cel mai mare grup în cadrul căruia Evanghelia se poate răspândi ca o mişcare de plantare de biserici fără a întâlni bariere de înţelegere sau acceptare" (Ralph Winter, „Unreached Peoples: Recent Developments in the Concept", pag. 12). Cu alte cuvinte, dacă o „familie" neevanghelizată este suficient de aproape din punct de vedere cultural de o altă familie evanghelizată ca Evanghelia să poată înainta fără bariere semnificative, atunci, prin definiţie, această familie neevanghelizată, conform teoriei dr. Winter, nu constituie un grup de oameni nemisionat, ci face pur şi simplu parte dintr-un grup mai mare de oameni misionat, care trebuie să-şi evanghelizeze membrii. Diferenţa dintre abordarea dr. Winter şi a

nuri, termenul „misionat" poate însemna că există convertiţi printre ei şi că biserica dintr-un clan înrudit apropiat le acoperă nevoile, făcând o lucrare eficientă de închinare, părtăşie şi instruire. Sarcina misionară cu privire la astfel de „familii" de rudenii apropiate ar putea să nu însemne plantarea unei biserici în fiecare familie, ci plantarea unei biserici suficient de aproape ca şi cultură şi limbă ca să poată face o evanghelizare eficientă. Eu cred că despre acest lucru a vorbit Pavel când a spus că nu mai avea nimic care să-1 reţină pe acele meleaguri. Cu siguranţă că mai erau familii sau clanuri care nu fuseseră misionate încă. Cred că el a vrut să spună că aceasta era lucrarea bisericilor din apropiere.

Ceea ce implică acest lucru este că linia de delimitare dintre sarcinile misionare specifice şi sarcinile evanghelizării celor din imediata apropiere este uneori neclară. De aceea au fost inventaţi termenii de evanghelizare „El", „E2" şi „E3". Ei arată că nu există două sarcini distincte în mod clar (evanghelizarea în ţară vizavi de misiunea în străinătate), ci mai degrabă sunt grade de distanţă culturală faţă de comunitatea creştină. Locul unde acea distanţă devine atât de mare încât străbaterea ei începem să o numim „misiune" nu este întotdeauna clar.[39]

mea este că eu, pur şi simplu, încerc să ajung la înţelegerea sensului biblic de „familii" din Genesa 12:3, în timp ce el defineşte grupurile de oameni în raport cu efortul misionar necesar. Cele două abordări nu sunt antagonice, dar diferenţa dintre ele constă în următoarele: eu aş putea considera o „familie" sau un clan ca fiind un grup de oameni nemisionaţi în termenii biblici (unul dintre *panta ta ethne* care trebuie ucenicizat), pe când dr. Winter nu l-ar considera nemisionat, având în vedere scopurile misionare specifice.

39. Din punct de vedere *biblic,* a misiona fiecare clan dintr-o regiune este o sarcină misionară, indiferent de apropierea sa culturală de alte clanuri misionate; dar din punct de vedere misiologic, acest efort s-ar putea să nu fie văzut ca parte a sarcinii misionare. Este probabil nevoie să ne exprimăm în termeni mult mai specifici. Cu siguranţă că Pavel *şi-a* văzut munca misionară terminată, înainte ca fiecare clan din Asia să fi fost evanghelizat.

Şi totuşi, dacă Marea Trimitere din Matei 28:19 include „toate familiile pământului" în *panta ta ethne,* atunci sarcina misionară *în*

Implicaţii

Faptul că Bisericii îi este adresată chemarea distinctă de a face lucrarea misionară în străinătate printre toate grupurile de oameni nemisionaţi reiese clar din Noul Testament. întrebarea noastră ar trebui să fie: „Ce persoane sau organizaţii din diferitele biserici şi denominaţii ar trebui să preia acest gen unic de misiune paulină?" Ea nu este singura lucrare a Bisericii! Şi lucrările misionare de „tip Timotei" sunt importante. El era un străin care a lucrat în Efes, continuând ce a început Pavel. Dar Pavel a trebuit să meargă mai departe pentru că era condus de o trimitere specială[40] şi de înţelegerea scopului lui Dumnezeu pentru lumea întreagă, revelat în Vechiul Testament. Nu există nici un motiv să credem că Dumnezeu Şi-a schimbat scopul în zilele noastre.

Cine trebuie deci să îmbrace mantaua sarcinii misionare unice a apostolului de a ajunge la cât mai multe popoare? N-ar trebui oare ca fiecare denominaţie şi biserică să aibă un grup vital care recrutează, instruieşte, trimite şi susţine misionari de genul lui Pavel, pentru a ajunge la cât mai multe popoare? N-ar trebui să existe în fiecare biserică şi denominaţie un grup de oameni (o organizaţie misionară sau un bord de misiune) care consideră că sarcina lor specială şi primordială este nu doar câştigarea la Cristos a cât mai multor oameni, ci câştigarea câtorva oameni (de exemplu plantarea unei biserici) dintre toate popoarele nemisionate de pe pământ?

Supremaţia lui Dumnezeu în închinarea naţiunilor

Acum, ce legătură are concluzia acestui capitol cu supremaţia lui Dumnezeu? Scopul măreţ al lui Dumnezeu în toată

acest sens nu este terminată până când toate clanurile nu sunt reprezentate în împărăţie. Practic, este probabil înţelept să subliniem strategia paulină ca esenţă a misiunii. 40. „Du-te, căci te voi trimite departe la *ethne"* (Fapte 22:21).

istoria este să înalţe şi să arate gloria numelui Său, pentru bucuria poporului Său din toate naţiunile.[41]

întrebarea care se pune acum este: „De ce urmăreşte Dumnezeu scopul de a-Şi arăta gloria, concentrând sarcina misionară asupra ducerii Evangheliei la *toate popoarele* lumii? Cum poate sluji cel mai bine acest scop misionar la realizarea scopului lui Dumnezeu?"

Primul lucru pe care îl observăm când cugetăm la această întrebare este modul în care scopul final al gloriei lui Dumnezeu este confirmat de mulţimea de texte care concentrează atenţia misionară asupra grupurilor de oameni din lume. De exemplu, Pavel a spus că apostolia i-a fost dată „pentru a aduce *pentru Numele Lui [Cristos]* la ascultarea credinţei pe toate Neamurile" (Romani 1:5). Misiunea este pentru gloria lui Cristos. Scopul ei este să restabilească supremaţia lui Cristos printre popoarele lumii. în mod similar, în Romani 15:9 Pavel spune că Cristos Şi-a făcut lucrarea misionară şi că a inspirat-o pe cea a lui Pavel pentru ca naţiunile *să-L glorifice pe Dumnezeu* pentru îndurarea Lui. Astfel ţinta misiunii lui Cristos şi a misiunii noastre este ca Dumnezeu să fie glorificat printre naţiuni, atunci când ele primesc mila şi îndurarea Lui. Ca urmare, împlinirea misiunii este descrisă în Apocalipsa 5:9 astfel: oameni „din orice seminţie, de orice limbă, de orice popor şi de orice neam" I se închină Mielului şi declară valoarea infinită a gloriei Lui. Toate acestea sunt în acord cu invitaţia şi chemarea repetată a Vechiul Testament: „Povestiţi printre neamuri slava Lui, printre toate popoarele *minunile* Lui!" (Psalmul 96:3). Scopul misiunii este glorificarea lui Dumnezeu.

Diversitatea: planificată şi eternă

Un alt lucru pe care-1 observăm când meditäm la această întrebare este că diversitatea naţiunilor este concepută şi se con-

41. Am încercat să demonstrez acest fapt biblic în capitolul 1, precum şi în *Desiring God,* Portland, Multnomah

Press, 1986, pag. 227-238 şi *The Pleasures of God,* Portland, Multnomah Press, 1991, pag. 101-122.

sumă după voia lui Dumnezeu. Originea ei n-a fost un accident sau un lucru rău.[42] Viitorul ei este veşnic: diversitatea nu va fi niciodată înlocuită de uniformitate. Dovada în acest sens se găseşte în Fapte 17:26 şi Apocalipsa 21:3.

Pavel le spune atenienilor că „[Dumnezeu] a făcut ca toţi oamenii ieşiţi dintr-unul singur să locuiască pe toată faţa pământului; le-a aşezat anumite vremi şi a pus anumite hotare locuinţei lor". Aceasta înseamnă că originea popoarelor nu este în ciuda, ci datorită voii şi a planului lui Dumnezeu. El *a făcut* naţiunile. El le-a stabilit locul. El a hotărât durata existenţei lor. Diversitatea naţiunilor este ideea lui Dumnezeu. De aceea, oricare ar fi motivul pentru care El concentrează sarcina misionară asupra naţiunilor, diversitatea nu este rezultatul unui accident istoric. Ea este cuprinsă în scopul pe care L-a avut El când a hotărât pentru prima dată să facă naţiunile.

Scopul lui Dumnezeu de a avea diversitate pe pământ nu este unul temporar, doar pentru veacul acesta. în ciuda rezistenţei majorităţii versiunilor englezeşti, textele greceşti standard din Noul Testament sunt acum de acord că formularea iniţială din Apocalipsa 21:3 impune traducerea: „Şi am auzit

42. Istoria Turnului Babei din Genesa 11 nu ilustrează că Dumnezeu dezaprobă diversitatea limbilor în lume. *Nu* ni se spune că în afară de Turnul Babei Dumnezeu n-ar fi creat limbi diferite în lume. Oprirea unui act de mândrie (Genesa 11:4) a fost ocazia când Dumnezeu a iniţiat diversitatea limbilor în lume. Dar, aceasta nu înseamnă că diversitatea limbilor a fost un blestem care trebuie să fie dezlegat în veacul viitor. De fapt, diversitatea limbilor este *relatată* în Genesa 10:5,20,31, înainte ca Turnul Babei să fie menţionat în Genesa 11, ceea ce ne învaţă că planul lui Dumnezeu pentru originea comună a tuturor oamenilor, pe de o parte, şi planul Său pentru diversificarea limbilor, pe de altă parte, opreşte mândria umană în două sensuri: diversitatea opreşte ispita de a se uni împotriva lui Dumnezeu (ca la Babei), iar originea comună opreşte ispita de a se mândri cu unicitatea etniei, aşa cum vom vedea în Atena. Minunea şi binecuvântarea limbilor la Rusalii n-a fost o declarare a faptului că în epoca promisiunii limbile lumii vor dispărea, ci mai degrabă o declarare a faptului că în epoca promisiunii orice obstacol în calea umilirii şi a *unităţii* în credinţă, care-L glorifică pe Dumnezeu, va dispărea.

un glas tare care ieşea din scaunul de domnie şi zicea: «Iată cortul lui Dumnezeu cu oamenii: El va locui cu ei şi ei vor fi *popoarele* Lui.»" în majoritatea versiunilor găsim traducerea: „şi ei vor fi *poporul* Lui", dar ceea ce spune Ioan este că în cerul nou şi pe pământul nou omenirea descrisă în Apocalipsa 5:9 va fi alcătuită din persoane răscumpărate prin sângele lui Cristos „din orice seminţie, de orice limbă, din orice norod şi de orice neam". Această diversitate nu va dispărea în cerul nou şi pe pământul nou. Dumnezeu a planificat-o şi a dorit-o de la început. Ea are un loc permanent în planul Lui.

Cum măreşte diversitatea gloria lui Dumnezeu?

Acum ne întoarcem la întrebarea noastră: „Cum se poate ca această concentrare a lui Dumnezeu asupra diversităţii popoarelor să ajute la împlinirea scopului Lui de a fi glorificat în creaţia Lui?" încercând să răspund la această întrebare din punct de vedere biblic am găsit cel puţin[43] patru răspunsuri.

1. în primul rând, există o frumuseţe şi o putere de laudă care provine din unitatea în diversitate, care este mai mare ca aceea care provine doar din unitate. Psalmul 96:3-4 leagă evanghelizarea popoarelor de calitatea de a-I aduce lui Dumnezeu lauda pe care o merită: „Povestiţi printre neamuri slava Lui, printre toate popoarele minunile Lui! *Căci Domnul este mare şi foarte vrednic de laudă. El este mai de temut decât toţi dumnezeii."* Observaţi cuvântul „căci". Măreţia extraordinară a laudei pe

43. Omit din discuţie posibilitatea reală de a exista corelaţii misterioase între numerele şi scopurile popoarelor şi între numerele sfinţilor şi al îngerilor. Deuteronomul 32:8 spune: „Când Cel Preaînalt a dat o moştenire Neamurilor, când a despărţit pe copiii oamenilor, a pus hotare popoarelor *după numărul copiilor lui Israel."* Vechiul Testament în greacă redă aceasta în mod straniu: „după numărul *îngerilor lui Dumnezeu",* redare pe care Revised Standard Version o urmează, traducând: „...după numărul fiilor lui Dumnezeu". A face mare caz de

acest lucru ar însemna să speculăm, dar ne amintim că Dumnezeu are motive care deseori sunt impunătoare şi de nepătruns.

care Domnul ar trebui să o primească este temelia şi forţa dinamică a misiunii noastre printre naţiuni. Deduc de aici că frumuseţea şi puterea laudelor care vor ajunge la Domnul provenite din diversitatea naţiunilor sunt mai măreţe decât frumuseţea şi puterea laudelor care ar ajunge la El dacă corul celor răscumpăraţi ar fi uniform din punct de vedere cultural. Motivul acestui raţionament poate fi înţeles mai bine făcând analogia cu an cor. Atunci când un cor cântă pe voci, există o frumuseţe mai profundă decât atunci când cântă la unison. Unitatea în diversitate este mai frumoasă şi mai puternică decât unitatea în uniformitate. Aceasta se aplică şi în diversitatea extraordinară care există între popoarele lumii. Când în diversitatea lor ele se unesc în închinare înaintea lui Dumnezeu, atunci frumuseţea laudei lor va face să răsune adâncimea şi măreţia frumuseţii lui Dumnezeu mult mai extraordinar decât dacă cei răscumpăraţi ar proveni doar din câteva grupuri diferite de oameni.

2. în al doilea rând, faima, măreţia şi valoarea unui obiect de frumuseţe creşte proporţional cu diversitatea celor care îi recunosc frumuseţea. Dacă o operă de artă este considerată mare de către un grup de oameni restrâns şi cu mentalitate asemănătoare, dar de nimeni altcineva, acea operă probabil că nu este cu adevărat mare. Caracteristicile ei sunt de aşa natură încât nu apelează la valorile universale profunde din inimile noastre, ci doar la înclinaţiile şi preferinţele noastre mărginite. Dar dacă o operă de artă continuă să câştige tot mai mulţi admiratori, trecând nu doar dincolo de o cultură, ci şi peste decenii şi secole, atunci măreţia ei se manifestă irezistibil.

Astfel, atunci când Pavel spune: „Lăudaţi pe Domnul toate Neamurile, slăviţi-L toate popoarele" (Romani 15:11), el spune că există ceva cu privire la Dumnezeu care e atât de demn de a fi lăudat de toată lumea, atât de extraordinar de frumos, atât de deosebit de vrednic şi de profund satisfăcător, încât Dumnezeu va găsi admiratori pasionaţi în fiecare grup diferit de oameni din lume. Adevărata Sa măreţie se va manifesta în marea diversitate a celor care înţeleg şi preţuiesc frumuseţea Sa

Desăvârşirea şi perfecţiunea Sa se va arăta ca fiind mai înaltă şi mai adâncă decât preferinţele înguste care ne fac fericiţi de cele mai multe ori. Apelul Său se va adresa celor mai adânci, mai • înalte şi mai cuprinzătoare capacităţi ale sufletului omenesc. Astfel diversitatea celor care îl admiră va mărturisi gloria Sa incomparabilă.

3. în al treilea rând, puterea, înţelepciunea şi dragostea unui conducător creşte proporţional cu diversitatea oamenilor pe care-i poate inspira să-1 urmeze cu bucurie. Dacă poţi conduce doar un grup mic şi uniform, calităţile tale de conducător nu sunt atât de mari ca în cazul în care ai putea câştiga un mare grup de adepţi aparţinând unor categorii diferite de oameni.

Pavel a înţeles că ceea ce se întâmplă în lucrarea lui misionară printre naţiuni este că Cristos îşi demonstrează măreţia câştigând la ascultarea de Sine oameni din toate popoarele lumii: „Căci n-aş îndrăzni să pomenesc nici un lucru pe care să nu-1 fi făcut Cristos prin mine, ca să aducă Neamurile la ascultarea de El" (Romani 15:18). Nu experienţa misionară a lui Pavel este lucrul care creşte pe măsură ce tot mai multe popoare diferite aleg să-L urmeze pe Cristos, ci măreţia lui Cristos. El Se arată superior tuturor celorlalţi conducători.

Ultima expresie din Psalmul 96:3 arată competiţia pentru supremaţie care are loc în lumea întreagă: „Povestiţi printre neamuri slava Lui... *El este mai de temut decât toţi dumnezeii."* Noi trebuie să vestim printre naţiuni slava lui Dumnezeu pentru că în acest fel El îşi va arăta superioritatea faţă de toţi ceilalţi dumnezei care pretind că-i călăuzesc pe oameni. Cu cât sunt mai diverse grupurile de oameni care îi uită şi îi părăsesc pe dumnezeii lor pentru a se întoarce să-L urmeze pe adevăratul Dumnezeu, cu atât va fi mai vizibilă superioritatea lui Dumnezeu faţă de toţi cei care concurează cu El.

4. Prin concentrarea misiunii asupra tuturor grupurilor de oameni din lume, Dumnezeu surpă din temelii mândria etno-centrică şi obligă toate popoarele să se bazeze pe harul Lui, mai degrabă decât pe orice caracteristică distinctivă a lor. Tocmai

acest lucru îl sublinia Pavel în Fapte 17:26, când le-a spus mândrilor cetăţeni ai Atenei: „[Dumnezeu] a făcut ca toţi oamenii ieşiţi dintr-unul singur să locuiască pe toată faţa pământului; le-a aşezat anumite vremi şi a pus anumite hotare locuinţei lor." F. F. Bruce arată că „atenienii... se mândreau cu faptul că erau... născuţi pe pământul lor natal, Atica... Ei erau singurii greci de pe continentul Europei în a căror tradiţie strămoşii lor nu veneau în Grecia din alte părţi; ei se născuseră în acele locuri din cei care aparţineau primului val de imigranţi greci" .44
Pavel s-a opus acestei mândrii şi cuvintele sale spun, de fapt, acest lucru: „Voi, barbarii, iudeii şi romanii aveţi cu toţii aceeaşi origine. Voi aţi venit prin voia lui Dumnezeu, şi nu prin a voastră; timpul şi locul existenţei voastre este în mâna lui Dumnezeu." De fiecare dată când Dumnezeu îşi exprimă obiectivul misionar de a ajunge la toate naţiunile, El taie ceva din mândria etnocentrică. Este un lucru umilitor să descoperi că Dumnezeu nu a ales grupul nostru de oameni datorită vreunor caracteristisi determinate de valoarea şi vrednicia noastră, ci mai degrabă ca să ne putem bucura îndoit în El pentru că suntem folosiţi să aducem toate celelalte grupuri de oameni la aceeaşi bucurie.
Umilinţa este partea cea mai spinoasă atunci când îi aducem toată gloria lui Dumnezeu. Umilinţa înseamnă recunoaşterea harului Său, şi nu a bunătăţii noastre. Trimiţându-ne la toate popoarele, Dumnezeu ne lansează în cea mai umilitoare şi mai profundă experienţă a harului Său şi ne dezvaţă tot mai mult de mândria noastră adânc înrădăcinată. Făcând astfel El îşi pregăteşte un popor din toate popoarele, care va fi capabil să I se închine cu o admiraţie fără margini şi profundă.
44. F. F. Bruce, *Commentary on the Books of Acts,* Grand Rapids, Eerdmans Pub. Co., 1968, pag. 357-358.

Concluzii

Scopul final al lui Dumnezeu în întreaga istorie este să-Şi înalţe şi să-Şi manifeste gloria pentru bucuria celor răscumpăraţi „din orice seminţie, de orice limbă, din orice norod şi de orice neam". Scopul Lui este bucuria poporului Său, pentru că Dumnezeu este cel mai glorificat în noi când noi suntem deplin satisfăcuţi în El. Plăcerea este un tribut mai înalt decât datoria. Ţelul final al lui Dumnezeu este de a Se glorifica pe Sine şi de a Se bucura de gloria Sa pentru totdeauna. Din moment ce slava Lui este preamărită cel mai mult de poporul Lui bucuros, mistuit de pasiunea centrată în Dumnezeu, atunci preamărirea de Sine a lui Dumnezeu şi bucuria noastră este unul şi acelaşi lucru. Cea mai mare veste din lume este că ţinta finală a lui Dumnezeu de a fi glorificat şi ţinta omului de a fi satisfăcut nu sunt în contradicţie.

închinarea

Astfel, scopul misiunii este bucuria popoarelor în glorificarea lui Dumnezeu. „Domnul împărăteşte: *să se veselească* pământul şi să *se bucure* ostroavele cele multe!" (Psalmul 97:1).

„Se bucura neamurile şi *se veselesc"* (Psalmul 67:4). Porunca misionară de a fi fericit în Dumnezeu este pur şi simplu o poruncă pentru desăvârşirea şi consumarea laudei. Lauda declarată lui Dumnezeu fără să-ţi găseşti plăcerea în Dumnezeu este ipocrizie.
De aceea, închinarea este energia şi scopul misiunii. Este scopul misiunii pentru că în misiune năzuim să aducem naţiunile la bucuria fierbinte a gloriei lui Dumnezeu şi este energia care alimentează misiunea pentru că nu poţi lăuda ceea ce nu preţuieşti. Nu poţi striga: *„Să se*

bucure neamurile!" până când nu spui: *„Mă bucur* în Domnul." Misiunea începe şi se sfârşeşte cu închinare.

Rugăciunea

Aceasta înseamnă că Dumnezeu este absolut suprem în misiune. El este începutul şi sfârşitul. El este, de asemenea, Cel care susţine şi dă putere întregului proces. „Din El, prin El şi pentru El sunt toate lucrurile. A Lui să fie slava în veci" (Romani 11:36). Faptul că Dumnezeu susţine clipă de clipă mişcarea creştină îi acordă Lui supremaţia, pentru că Cel care dă puterea primeşte gloria. „Dacă slujeşte cineva, să slujească după puterea pe care i-o dă Dumnezeu, pentru ca în toate lucrurile să fie slăvit Dumnezeu" (1 Petru 4:11). Acesta este motivul pentru care Dumnezeu a hotărât ca rugăciunea să aibă un rol atât de crucial în lucrarea misionară a Bisericii. Scopul rugăciunii este să comunice tuturor participanţilor la misiune că victoria este a lui Dumnezeu. „Calul este pregătit pentru ziua bătăliei, dar biruinţa este a Domnului" (Proverbe 21:31). Rugăciunea este mijlocul pregătit de Dumnezeu de a-i aduce har lumii şi de a-I aduce glorie Lui. „Cheamă-Mă în ziua necazului şi Eu te voi izbăvi, iar *tu Mă vei proslăvi"* (Psalmul 50:51). „Orice veţi cere în Numele Meu voi face, *pentru ca Tatăl să fie proslăvit în Fiul"* (Ioan 14:13).

Rugăciunea îi acordă lui Dumnezeu locul Binefăcătorului

Atotsuficient şi nouă locul beneficiarului aflat în nevoie. Deci când misiunea Bisericii înaintează prin rugăciune, atunci supremaţia lui Dumnezeu se manifestă şi nevoile misionarilor creştini sunt împlinite. în rugăciune El este glorificat, iar noi suntem satisfăcuţi. „Până acum n-aţi cerut nimic în Numele Meu. Cereţi şi veţi căpăta *pentru ca bucuria voastră să fie deplină"* (Ioan 16:24). Scopul rugăciunii este faima Tatălui şi plinătatea sfinţilor.

Suferinţa

Dumnezeu însuşi este plinătatea pe baza căreia trăim şi izvorul vieţii pe care îl lăudăm în misiune. El este comoara noastră. Bunătatea Lui preţuieşte mai mult decât viaţa (Psalmul 63:3). De aceea valoarea Lui extraordinară se vede mai clar când suntem gata să ne dăruim viaţa de dragul Lui. Noi măsurăm valoarea unei comori prin lucrurile la care renunţăm cu bucurie pentru a o dobândi.

Suferinţa singură nu dovedeşte nimic, dar suferinţa acceptată în schimbul preţului nespus de mare al cunoaşterii lui Cristos şi pierderile suferite „ca să[-L] câştig[ăm] pe Cristos" (Filipeni 3:8) dovedesc că Cristos are o valoare supremă. „Ferice de voi când din pricina Mea oamenii vă vor ocărî, vă vor prigoni. Bucuraţi-vă şi veseliţi-vă, căci răsplata voastră este mare în ceruri" (Matei 5:12). Mărimea *sacrificiului* nostru unit cu adâncimea bucuriei arată valoarea pe care o atribuim răsplăţii lui Dumnezeu. Pierderile şi suferinţele acceptate cu bucurie pentru împărăţia lui Dumnezeu arată lumii supremaţia gloriei lui Dumnezeu mai clar decât toată închinarea şi rugăciunea.

De aceea, Dumnezeu hotărăşte ca misiunea Bisericii să înainteze nu doar cu ajutorul energiei închinării şi prin puterea rugăciunii, dar şi cu preţul suferinţei. „Dacă voieşte cineva să vină după Mine, să se lepede de sine însuşi, să-şi ia crucea şi să Mă urmeze" (Marcu 8:34). „Robul nu este mai mare decât stăpânul său. Dacă M-au prigonit pe Mine şi pe voi vă vor

prigoni" (Ioan 15:20). „Dacă pe Stăpânul casei L-au numit Beelzebul, cu cât mai mult vor numi aşa pe cei din casa Lui?" (Matei 10:25). „Fiul Omului trebuie să pătimească mult" (Marcu 8:21). „Cum M-a trimis pe Mine Tatăl, aşa vă trimit şi Eu pe voi" (Ioan 20:21). „Iată, Eu vă trimit ca pe nişte oi în mijlocul lupilor" (Matei 10:16). „Şi îi voi arăta tot ce trebuie să sufere pentru Numele Meu" (Fapte 9:16).

Are cunoaşterea lui Cristos o importanţă crucială?

Din moment ce preţul este atât de mare, cineva ar putea întreba: „Este el într-adevăr necesar?"

Dacă scopul lui Dumnezeu în istorie este să-Şi înalţe şi să-Şi arate gloria pentru bucuria celor răscumpăraţi, nu este posibil ca El să răscumpere oamenii fără misiune? Pot oamenii să vină să-L laude pe adevăratul Dumnezeu din inimă, printr-o credinţă mântuitoare, fără să-L cunoască pe Isus şi lucrarea Lui de mântuire? Poate natura sau alte religii să-i conducă pe oameni la viaţă şi la bucurie veşnică cu Dumnezeu?

Răspunsul biblic este „Nu". Acesta este un adevăr nou-tes-tamental extraordinar, şi anume că de la întruparea Fiului lui Dumnezeu, întreaga credinţă mântuitoare trebuie să se îndrepte de aici înainte înspre El. Acest lucru n-a fost dintotdeauna aşa. înainte de Cristos, poporul Israel şi-a aţintit credinţa asupra promisiunilor lui Dumnezeu (Romani 4:20), iar naţiunile au fost lăsate să umble pe propriile lor căi (Fapte 14:16). Dar acele timpuri sunt numite „vremuri de neştiinţă". Acum, de la venirea Fiului lui Dumnezeu în lume, Cristos devine centrul misiunii Bisericii. Ţelul misiunii este „să aducă *pentru Numele Lui* la ascultarea credinţei pe toate Neamurile" (Romani 1:5). Acesta este un lucru nou o dată cu venirea lui Cristos. Voia lui Dumnezeu este ca El să fie glorificat în Fiul Său, făcându-L pe El centrul proclamării misionare. Supremaţia lui Dumnezeu în misiune este afirmată biblic prin afirmarea supremaţiei Fiului Său ca centru al întregii credinţe mântuitoare.

Oameni sau popoare?

Din moment ce destinul etern al fiecărui individ atârnă de cunoaşterea lui Cristos şi de primirea Lui cu bucurie ca cea mai înaltă valoare din viaţă, este atunci sarcina misiunii să mărească numărul oamenilor răscumpăraţi? Răspunsul biblic este că chemarea lui Dumnezeu la misiune nu poate fi definită doar în termenii depăşirii graniţelor culturale pentru a mări numărul total al persoanelor mântuite. Voia lui Dumnezeu pentru misiune este mai degrabă ca fiecare grup de oameni să fie misionat cu mărturia lui Cristos şi ca din toate naţiunile să fie chemat şi ales un popor pentru numele Lui. S-ar putea ca această definiţie a misiunii să aibă ca urmare cel mai mare număr posibil de închinători adevăraţi ai Fiului lui Dumnezeu, dar aceasta rămâne ca Dumnezeu să hotărască. Responsabilitatea noastră este să definim misiunea aşa cum o vede El şi apoi să-L ascultăm.

Scopul final al lui Dumnezeu în întreaga istorie este să-Şi înalţe şi să-Şi arate gloria pentru bucuria celor răscumpăraţi *din orice seminţie, de orice limbă, din orice norod şi din orice neam.* Frumuseţea laudei ce se va înălţa la Domnul adusă de o diversitate de naţiuni este mai mare decât frumuseţea care ar ajunge la El dacă corul celor răscumpăraţi ar fi uniform din punct de vedere cultural sau limitat. Mai mult, Dumnezeu are ceva care este atât de demn de a fi lăudat de întregul Univers, atât de extraordinar de frumos, atât de deosebit de vrednic şi atât de profund satisfăcător, încât Dumnezeu va găsi admiratori pasionaţi în fiecare grup diferit de oameni din lume. Adevărata Lui măreţie se manifestă în marea diversitate a celor care înţeleg şi preţuiesc frumuseţea Lui. Cu cât sunt mai diverse grupurile de oameni care îşi părăsesc dumnezeii şi-L urmează pe adevăratul Dumnezeu, cu atât mai vizibilă este superioritatea lui Dumnezeu faţă de concurenţii Lui.

Aţintindu-Şi privirea asupra tuturor grupurilor de oameni din lume, Dumnezeu surpă din temelii mândria etnocentrică şi-i

determină pe toţi oamenii să se bazeze pe harul Său, mai degrabă decât pe orice caracteristică distinctivă a lor. Această umilire este partea spinoasă a glorificării lui Dumnezeu. Umilinţa înseamnă a ne baza pe harul Lui, şi nu pe bunătatea' noastră. Atunci când Dumnezeu ne trimite la toate popoarele, El ne trimite şi spre cea mai umilă şi adâncă experienţă a harului Său şi ne dezbracă tot mai mult de mândria noastă adânc înrădăcinată. Făcând astfel, El îşi pregăteşte un popor adunat din toate popoarele pentru Sine, care va fi capabil să I se închine cu o admiraţie fără margini şi profundă.

De aceea Biserica este delegată să se angajeze alături de Domnul Gloriei pentru cauza Lui. Este privilegiul nostru de nespus să fim colaboratori cu El în cea mai mare mişcare din istorie - strângerea laolaltă a celor aleşi „din orice seminţie, de orice limbă, din orice norod şi de orice neam" până când se va împlini numărul deplin al Neamurilor şi tot Israelul va fi mântuit, iar Fiul Omului va coborî cu putere şi cu mare glorie ca împărat al împăraţilor şi Domn al domnilor, iar pământul va fi plin de cunoaşterea Domnului ca fundul mării de apele care-1 acoperă pentru veci de veci. Atunci supremaţia lui Cristos va fi văzută de toţi şi El îi va da împărăţia lui Dumnezeu-Tatăl şi Dumnezeu va fi totul în toate.
266

Postfaţă
Supremaţia lui Dumnezeu în plecarea şi trimiterea în misiune

Tom Steller

Tom Steller este pastorul Departamentului de Misiune şi Ucenicie al Bisericii Baptiste Betleem, din *Minneapolis, Minnesota.*

în A Treia Epistolă a lui Ioan, deseori nebăgată în seamă, se află un text minunat care rezumă atât de frumos scopul acestei cărţi. Dorim să lăsăm ca adevărul ei să răsune în mintea şi în inima voastră. Sunt doar două feluri în care putem răspunde la adevărul asupra căruia am reflectat cu privire la supremaţia lui Dumnezeu în misiune: putem merge pentru numele Lui, sau putem trimite şi susţine astfel de oameni care fac acest lucru şi care îl fac într-un mod vrednic de Dumnezeu. Ascultaţi cuvintele apostolului Ioan, care a auzit bătaia inimii lui Isus când şi-a culcat capul pe pieptul Lui şi care a auzit cu urechile lui când s-a rostit Marea Trimitere:
267
SÂ SE BUCURE POPOARELE!

iPrezbiterul, către preaiubitul Gaiu, pe care îl iubesc în adevăr. [2]Preaiubitule, doresc ca toate lucrurile tale să-ţi meargă bine şi sănătatea ta să sporească tot aşa cum sporeşte sufletul tău. [3]A fost o mare bucurie pentru mine, când au venit fraţii şi au mărturisit că eşti credincios adevărului şi că umbli în adevăr. [4]Eu n-am bucurie mai mare decât să aud despre copiii mei că umblă în adevăr. [5]Preaiubitule, tu lucrezi cu credincioşie în tot ce faci pentru fraţi şi pentru străini totodată. [6]Ei au mărturisit despre dragostea ta înaintea bisericii. *Vei face bine să îngrijeşti de călătoria lor într-un chip vrednic de Dumnezeu;* [7]*căci au plecat pentru dragostea Numelui Lui, fără să primească ceva de la Neamuri.* [8]*Este datoria noastră, dar, să primim bine pe astfel de oameni, ca să lucrăm împreună cu adevărul.*

Nu există nici un lucru mai de preţ ca acesta care să-1 facă fericit pe un bătrân evlavios. Apostolul Ioan, care se referă la sine pur şi simplu ca fiind „prezbiterul", este plin de bucurie. Tocmai a primit un mesaj că Gaiu, unul dintre copiii lui spirituali, umblă în adevăr. Nu există o bucurie mai mare ca aceasta!

Ce dovezi îl determină pe acest apostol bătrân să fie convins că Gaiu se maturizează spiritual? Care este adevărul în care umblă Gaiu? Se pare că unii evanghelişti itineranţi pe care Ioan îi cunoştea l-au vizitat pe Gaiu şi au fost bine primiţi de el. Ei s-au întors la biserica din care făcea parte Ioan şi au mărturisit că Gaiu i-a tratat foarte bine, deşi erau străini. Aceasta 1-a mişcat pe Ioan atât de mult încât i-a scris lui Gaiu o scrisoare ca să-1 încurajeze să umble în adevăr şi să lucreze cu credincioşie. El dorea să-1 îndemne pe Gaiu să continue să procedeze tot aşa: „Vei face bine să îngrijeşti de călătoria lor într-un chip vrednic de Dumnezeu."

Gaiu a fost sfătuit de apostol să fie unul care trimite. Această expresie „să îngrijeşti de călătoria lor" este întâlnită de nouă ori în Noul Testament şi de fiecare dată apare într-un context misionar.[1] Versetul în care se descrie cel mai clar acest lucru se

1. Vezi în mod deosebit întrebuinţările cuvântului *propempo* din Fapte 15:3; Romani 15:24; 1 Corinteni 16:6; 11:2; 2 Corinteni 1:16 şi Tit 3:5.

află în Tit 3:13. în acest verset Pavel îi scrie lui Tit: „Ai grijă de legiuitorul Zena şi Apolo să nu ducă lipsă de nimic din ce le trebuie pentru călătoria lor." Din acest verset înţelegem că trimiterea este un lucru care trebuie făcut cu sârguinţă sub toate aspectele - „să nu ducă lipsă *de nimic* din ce le trebuie".

în 3 Ioan această străduinţă şi caracterul ei cuprinzător sunt surprinse în expresia „într-un chip vrednic de Dumnezeu" (v. 6). Aceasta înalţă importanţa trimiterii mai presus decât ne putem imagina. Este o poruncă a lui Dumnezeu (observaţi cuvântul „datorie" din versetul 8). Motivul pentru care noi trebuie să-i trimitem într-un chip vrednic de Dumnezeu este că ei merg pentru numele Lui. Numele lui Dumnezeu depinde de felul în care îi tratăm pe misionarii noştri. Dumnezeu este glorificat când îi susţinem în mod substanţial cu rugăciuni, cu bani, cu timpul nostru şi printr-o mulţime de alte căi practice (observaţi cuvântul „tot" din versetul 5). Dumnezeu nu este glorificat când misionarii noştri reprezintă un simplu nume adăugat la sfârşitul unui buletin informativ al bisericii sau un articol de buget.

Nu este de o mică importanţă să fii angajat în lucrarea de trimitere de misionari. Ea este o chemare foarte înaltă. Ea înseamnă umblarea în adevăr. Ea este manifestarea unui suflet sănătos şi prosper. Cei care trimit misionari sunt colaboratori cu adevărul. A trimite într-un chip vrednic de Dumnezeu este o chemare la desăvârşirea în susţinerea misionarilor, este o participare directă la scopul lui Dumnezeu. Importanţa crucială a trimiterii este reală şi de aceea nu trebuie făcută în mod neglijent, ci mai degrabă într-un chip vrednic de Dumnezeu.[2]

2. John Stott, comentând versetul 6, spune: „Ei nu trebuie doar să fie primiţi când sosesc, ci să fie îmbărbătaţi şi susţinuţi (fără îndoială cu provizii de mâncare şi bani) pentru a fi trimişi *într-un chip vrednic de Dumnezeu...* O astfel de trimitere chibzuită a misionarilor în călătoria lor nu reprezintă doar credincioşie (v. 5), ci şi un lucru frumos (v. 6: *kalos poieseis - vei face bine)" (The Letters of John: An Introdudion and Commentary,* Grand Rapids, Eerdmans Publishing Co., 1989, pag. 225).

Există o diferenţă uriaşă între o biserică ce „are" un misionar şi o biserică ce „trimite" un misionar. Dar când îi trimitem într-un chip vrednic de Dumnezeu, atunci Dumnezeu este glorificat, sufletele noastre se bucură, iar noi suntem lucrători împreună cu adevărul; ne sincronizăm cu bătaia inimii lui Dumnezeu şi cu scopul Său de a fi glorificat printre toate popoarele.

Dar la fel cum în centrul trimiterii trebuie să fie pus Dumnezeu, şi în centrul plecării trebuie pus Dumnezeu. De fapt cele două se află într-o strânsă legătură. Ascultaţi cum gândeşte apostolul Ioan: „Vei face bine să îngrijeşti de călătoria lor *într-un chip vrednic de Dumnezeu,* căci au plecat pentru dragostea Numelui Lui, fără să primească ceva de la Neamuri. Este datoria noastră, *dar,* să primim bine pe *astfel* de oameni." Conform acestui text, doar un anumit tip de persoane trebuie să fie susţinute şi trimise pe câmpul de misiune (observaţi cuvântul „dar"); doar cei care pleacă *pentru dragostea numelui Lui* trebuie să fie susţinuţi. Probabil că aici avem cea mai bună definiţie a misiunii din Noul Testament. Un misionar este cel care pleacă de dragul numelui Lui, „fără să accepte ceva de la Neamuri". Motivul plecării în misiune nu trebuie să fie câştigul material personal. Nici grija umanitară reală, deşi e crucială, nu este motivul principal. Misionarul este mai degrabă condus de o dragoste profundă pentru numele şi gloria lui Dumnezeu. Asemenea apostolului Pavel, năzuinţa misionarului este „să aducă *pentru Numele Lui* la ascultarea credinţei pe toate Neamurile" (Romani 1:5).

Scopul acestei cărţi n-a fost să vă informeze doar despre supremaţia lui Dumnezeu în misiune, ci mai degrabă, de la început până la sfârşit, am căutat să vă invităm să vă angajaţi personal mai mult în cauza misiunii cu o pasiune sinceră care să-L aibă în centrul ei pe Dumnezeu. Scopul nostru nu este să preamărim misiunea, ci pe Dumnezeu şi misiunea Lui. Natura precisă a angajării în cauza misionară va fi diferită de cea a altor persoane. Dacă mergi ca

misionar, sau rămâi ca unul care trimite, aceasta este o problemă secundară. Problema principală este ca

orice faci să faci pentru gloria lui Dumnezeu (1 Corinteni 10:31), pentru înaintarea împărăţiei (Matei 6:33) şi cu perspectiva desăvârşirii ei, care să cuprindă orice seminţie, orice limbă, orice popor şi orice naţiune (Matei 24:14; Apocalipsa 7:9).

David Bryant îl numeşte pe cel care gândeşte aşa un „creştin mondial".[3] Nu fiecare creştin este chemat să fie misionar, dar fiecare urmaş al lui Cristos este chemat să fie un creştin mondial. Un creştin mondial este acela care este atât de copleşit de gloria lui Dumnezeu, încât alege să se alinieze misiunii lui Dumnezeu de a umple pământul cu cunoaşterea gloriei Lui, aşa cum fundul mării este plin de apele care-1 acoperă. Orice lucru pe care îl face un creştin mondial îl face din perspectiva sfinţirii numelui lui Dumnezeu şi a venirii împărăţiei Lui printre toate popoarele pământului. Rugăciunea fierbinte a creştinului mondial este: „Te laudă popoarele, Dumnezeule, toate popoarele Te laudă" (Psalmul 67:3). Deci, fie că suntem dintre cei care trimit, fie că suntem dintre cei care pleacă, să-L glorificăm pe Dumnezeu pentru supremaţia Lui în misiune şi să ne înfrăţim cu toţii alăturându-ne vechiului refren: „Să se bucure popoarele!"

3. David Bryant a ajutat la definirea şi popularizarea acestei noţiuni de „creştin mondial" în cartea sa *In the Gap,* InterVarsity Press, 1979.

Am scris această carte în parte din datoria pe care simt că o am faţă de toate popoarele. Dar datoria aceasta nu este împovărătoare. Ea pretinde să trăieşti în lumină şi să cânţi în noapte. „Te voi lăuda printre popoare, Doamne! Te voi cânta printre neamuri" (Psalmul 57:9). Nu este greu să trăieşti în dragostea lui Dumnezeu şi să cânţi gloria Lui printre naţiuni. S-ar putea să fie periculos sau să ne coste viaţa, dar nu ne va costa bucuria. S-ar putea să pierdem lumea întreagă, dar nu-L vom pierde pe Cristos.

Dacă această carte va inspira misionari care să meargă şi să-L slăvească pe Dumnezeu printre naţiuni, voi fi bucuros.

Scopul ultim al Bisericii este închinarea, nu misiunea. Misiunea există pentru că lipseşte închinarea. Ţelul Bisericii este închinarea şi nu misiunea, pentru că ţelul este Dumnezeu şi nu omul. Când acest veac se va sfârşi, când milioanele fără număr de oameni răscumpăraţi vor cădea cu faţa la pământ înaintea tronului divin, misiunea nu va mai exista. Ea este doar o necesitate temporară, pe când închinarea rămâne veşnic.

John Piper, pastorul principala! Bisericii Baptiste Bethleheni din Minneapollis şi-a obţinut doctoratul în teologie Ia Lniversitatea Miinchen şi este autorul cărţilor: *The Supremacy of God in Preaching, The Justification of God, Desiring God* şi *Love Your Enemies: Jesus' Lave Command in the Synopîic Gospels and Early Christian Pamenesis.*

EDITURA CARTEA CREŞTINA
ISBN 973-9317-09-X